

คู่มือการทำผลงานทางวิชาการ
(พิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขปรับปรุง)

คณะกรรมการจัดทำคู่มือผลงานทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๖

คู่มือการทำผลงานทางวิชาการ

คณะกรรมการจัดทำคู่มือการทำผลงานทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ๒๕๕๖

รองศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย	ประธานอนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์ชลิรัตน์ พยอมแย้ม	อนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์เบญจรัตน์ สีทองสุข	อนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลรัตน์ ศิริรินทร์	อนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะ โควินท์ทวีวัฒน์	อนุกรรมการ
รองศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปรีสุทธกุล	อนุกรรมการและบรรณาธิการ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ๒๕๕๖

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรางศรี พาณิชยกุล	ประธานกรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์	กรรมการ
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.วิภา กงกะนันทน์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.วรเดช จันทรร	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร.พิเชษฐ ลิ้มสุวรรณ	กรรมการ
ศาสตราจารย์เกียรติคุณเสนาะ ตีเยาว์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล เรืองศรี	เลขานุการ
นายธีระศักดิ์ เปี่ยมศิริ	ผู้ช่วยเลขานุการ
นางสาวจิตติมา บุญอุปถัมภ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อมูลการลงรายการทางบรรณานุกรม

คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการทำผลงานทางวิชาการ.

คู่มือการทำผลงานทางวิชาการ / คณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือ

การทำผลงานทางวิชาการ. -- นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๖.

๑. การเขียนทางวิชาการ

๘๐๘.๐๖๖ ค๑๒๕ค

คำนำ

(พิมพ์ครั้งแรก)

นับเป็นความจริงที่ชัดเจนว่าคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยทุกคนล้วนเห็นความสำคัญของการทำผลงานทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพด้วยกันทั้งสิ้น แต่มีอุปสรรคสำคัญที่ทำให้ประสบความสำเร็จได้ยากและมักจะใช้เวลานานจนเกินไป คือการขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องลักษณะ และรูปแบบ ตลอดจนวิธีการเรียบเรียง และการจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เป็นต้น การมีคู่มือการทำผลงานทางวิชาการที่สมบูรณ์จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้คณาจารย์บรรลุเป้าหมายในการทำผลงานทางวิชาการได้มากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมต้องรับภาระในการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรในสังกัด โดยจะต้องดำเนินการให้ผลงานทางวิชาการเหล่านั้นเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่ ก.พ.อ. กำหนดและควบคุมคุณภาพผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยฯ จึงจำเป็นต้องจัดให้มีคู่มือการทำผลงานทางวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการทำผลงานทางวิชาการประเภทต่าง ๆ ของคณาจารย์

ในการนี้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำคู่มือการทำผลงานทางวิชาการขึ้นคณะหนึ่ง ให้มีหน้าที่ศึกษาข้อบกพร่องที่พบในคู่มือประเภทเดียวกันของสถาบันอื่น และร่วมกันเรียบเรียงขึ้นใหม่ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะได้เพิ่มเติมเนื้อหาที่สำคัญ เช่น การอ้างอิงแบบเชิงบรรณานุกรมระบบเอ็มแอลเอและระบบเอพีเอ รูปแบบของการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ รูปแบบการพิมพ์ และตัวอย่างการเรียบเรียงส่วนประกอบที่สำคัญในผลงานทางวิชาการประเภทต่าง ๆ เป็นต้น หวังอย่างยิ่งว่าคู่มือการทำผลงานทางวิชาการฉบับนี้จะช่วยให้คณาจารย์ของมหาวิทยาลัยฯ ประสบความสำเร็จในการทำผลงานทางวิชาการตามที่ปรารถนา

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐

คำนำ

(พิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขปรับปรุง)

ปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับแล้วว่าคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปรับใช้สังคมนั้นจะต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่นได้ ขณะเดียวกันอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการก็เป็นเรื่องสำคัญมากเพราะเป็นเครื่องบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา และการจัดลำดับคุณภาพของมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นยังเป็นที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจหากได้เรียนกับผู้สอนที่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ แต่ในทางความเป็นจริงกลับพบว่าคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยหลายแห่งยังมีตำแหน่งทางวิชาการน้อย ซึ่งมีสาเหตุหลายประการ เช่น ขาดความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับการเรียบเรียง การจัดรูปเล่ม การจัดระเบียบ การพิมพ์ การอ้างอิงและบรรณานุกรม ขาดแรงจูงใจ และความตระหนักที่จะสร้างผลงานทางวิชาการ ฯลฯ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมได้เล็งเห็นถึงสาเหตุดังกล่าว ต้องการแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และสนับสนุนให้คณาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการ จึงได้อนุมัติงบประมาณสำหรับจัดทำ “คู่มือการทำผลงานทางวิชาการ” เล่มนี้ โดยคณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือการทำผลงานทางวิชาการ ให้มีหน้าที่ศึกษาข้อบกพร่อง และปรับปรุงคู่มือการทำผลงานทางวิชาการให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ประกอบกับได้มีประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมทั้งการให้คำนิยามของผลงานทางวิชาการประเภทบทความวิชาการ และคำนิยามของผลงานวิชาการรับใช้สังคม การเผยแพร่ ลักษณะคุณภาพ ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ และแบบ ก.พ.อ. ๐๓ สำหรับกรอกข้อมูลเพื่อยื่นเรื่องขอตำแหน่งทางวิชาการ นอกจากนั้นในคู่มือเล่มนี้ได้สอดแทรกตัวอย่างการพิมพ์ผลงานทางวิชาการประเภทต่าง ๆ การจัดรูปเล่ม ตัวอย่างการอ้างอิงและการเขียนบรรณานุกรม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คู่มือการทำผลงานทางวิชาการเล่มนี้จะอำนวยความสะดวก ให้ความรู้ ความเข้าใจ ความกระฉับกระเฉงในการทำผลงานทางวิชาการ และช่วยให้คณาจารย์ทุกคนประสบความสำเร็จ การขอตำแหน่งทางวิชาการตามที่มุ่งหวัง

คณะกรรมการพิจารณาคำแหน่งทางวิชาการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๑)
สารบัญ.....	(๕)
สารบัญภาพ.....	(๑๑)
บทที่ ๑ การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ	๑
ความสำคัญของตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา.....	๑
๑. ความสำคัญต่ออาจารย์	๑
๒. ความสำคัญต่อนักศึกษา	๒
๓. ความสำคัญต่อสถาบันการศึกษา	๒
เกณฑ์มาตรฐานการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่ ก.พ.อ. กำหนด	๓
๑. การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ.....	๓
๒. การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีปกติ	๓
๓. วิธีการแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีปกติ	๖
๔. การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ.....	๘
ขั้นตอนและวิธีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ	๑๑
บทที่ ๒ ประเภทของผลงานทางวิชาการ.....	๑๓
เอกสารประกอบการสอน	๑๓
คำนิยาม	๑๓
รูปแบบ	๑๓
การเผยแพร่.....	๑๓
ลักษณะคุณภาพ.....	๑๓
เอกสารคำสอน	๑๓
คำนิยาม	๑๓
รูปแบบ	๑๔
การเผยแพร่.....	๑๔
ลักษณะคุณภาพ.....	๑๔
บทความทางวิชาการ	๑๔
คำนิยาม	๑๔
รูปแบบ	๑๔
สารบัญ (ต่อ)	
	หน้า
การเผยแพร่.....	๑๔
ลักษณะคุณภาพ.....	๑๔
ตำรา	๑๕

คำนิยาม	๑๕
รูปแบบ	๑๖
การเผยแพร่.....	๑๖
ลักษณะคุณภาพ.....	๑๖
หนังสือ	๑๗
คำนิยาม	๑๗
รูปแบบ	๑๗
การเผยแพร่.....	๑๗
ลักษณะคุณภาพ.....	๑๘
งานวิจัย	๑๘
คำนิยาม	๑๘
รูปแบบ	๑๘
การเผยแพร่.....	๑๙
ลักษณะคุณภาพ.....	๑๙
ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม.....	๒๐
คำนิยาม	๒๐
รูปแบบ	๒๐
การเผยแพร่.....	๒๑
ลักษณะคุณภาพ.....	๒๑
ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม.....	๒๑
การประเมินผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม.....	๒๑
ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น	๒๒
คำนิยาม	๒๒
รูปแบบ	๒๓
การเผยแพร่.....	๒๓
ลักษณะคุณภาพ.....	๒๓

สารบัญ (ต่อ)

งานแปล	๒๔
คำนิยาม	๒๔
การเผยแพร่.....	๒๔
ลักษณะคุณภาพ.....	๒๕
บทที่ ๓ รูปแบบการเขียนผลงานทางวิชาการ	๒๕
องค์ประกอบของผลงานทางวิชาการ	๒๕
๑. เอกสารประกอบการสอน	๒๕
๒. เอกสารคำสอน	๒๘

๓. บทความทางวิชาการ	๔๓
๔. ตำรา	๔๓
๕. หนังสือ	๕๕
๖. งานวิจัย	๕๖
รูปแบบการเรียบเรียงผลงานทางวิชาการ	๗๗
โครงสร้างแบบที่ ๑	๗๗
โครงสร้างแบบที่ ๒	๘๐
โครงสร้างแบบที่ ๓	๘๓
โครงสร้างแบบที่ ๔	๘๖
บทที่ ๔ รูปแบบการพิมพ์ผลงานทางวิชาการ	๘๙
การตรวจทานต้นฉบับก่อนจัดพิมพ์	๘๙
๑. ความเป็นเอกภาพ	๘๙
๒. เนื้อหาสาระ	๘๙
๓. สำนวนภาษา	๙๑
๔. ความสมบูรณ์ถูกต้องขององค์ประกอบของผลงานทางวิชาการ	๙๔
การจัดหน้ากระดาษผลงานทางวิชาการ	๙๔
๑. ขนาดของกระดาษ	๙๔
๒. การเว้นขอบกระดาษผลงานทางวิชาการ	๙๔
๓. การให้เลขหน้า	๙๕
๔. ตำแหน่งของเลขหน้า	๙๕
๕. การตั้งค่าในโปรแกรมเวิร์ด	๙๗
การกำหนดแบบและขนาดอักษร	๙๙
การจัดหัวข้อเรื่องและการย่อหน้า	๙๙
๑. ชื่อบทหรือชื่อเรื่อง	๙๙
๒. หัวข้อใหญ่	๙๙
๓. หัวข้อรอง	๑๐๐
๔. หัวข้อย่อย	๑๐๐
การกำหนดรูปแบบในโปรแกรมจัดการเอกสาร	๑๐๕
๑. รูปแบบปกติ	๑๐๕
๒. รูปแบบหัวข้อเรื่อง ๑	๑๐๗
๓. รูปแบบหัวข้อเรื่อง ๒	๑๐๘
๔. รูปแบบหัวข้อเรื่อง ๓	๑๐๘
๕. การสร้างรูปแบบใหม่	๑๐๙
การจัดภาพประกอบและตาราง	๑๑๑
๑. เตรียมภาพประกอบ ตาราง และเนื้อที่ที่จะใช้	๑๑๑
๒. คุณภาพของภาพประกอบ	๑๑๓
๓. การลำดับภาพประกอบและตาราง	๑๑๓

๔. การนำเสนอภาพประกอบและตาราง	๑๑๓
การจัดพิมพ์สารบัญ	๑๑๔
การจัดพิมพ์ข้อความอัญพจน์	๑๑๖
๑. การเลือกอัญพจน์	๑๑๖
๒. การคัดลอกอัญพจน์	๑๑๖
การจัดพิมพ์บรรณานุกรม	๑๑๘
บทที่ ๕ การอ้างอิงในผลงานทางวิชาการ	๑๒๓
ลักษณะของการอ้างอิงในผลงานทางวิชาการ	๑๒๓
๑. การอ้างอิงในเนื้อหา	๑๒๓
๒. การอ้างอิงท้ายบท หรือท้ายเล่ม หรือบรรณานุกรม	๑๒๔
ระบบของการอ้างอิง	๑๒๔
รูปแบบของการอ้างอิงในเนื้อหา	๑๒๔
๑. การอ้างอิงแบบนาม-ปี	๑๒๕
๒. การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ	๑๓๑
การอ้างอิงท้ายบทและท้ายเล่ม หรือบรรณานุกรม	๑๓๖
๑. การใช้คำเรียกการอ้างอิง	๑๓๖
๒. รูปแบบการลงรายการเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม	๑๓๗
๓. วิธีลงรายการของเอกสารอ้างอิง	๑๓๘
หลักการลงรายการของเอกสารอ้างอิง	๑๔๐
๑. การลงรายการเกี่ยวกับผู้แต่ง	๑๔๐
๒. การลงรายการปีที่พิมพ์	๑๔๕
๓. การลงรายการชื่อเรื่อง	๑๔๖
๔. การลงรายการเกี่ยวกับการพิมพ์	๑๔๗
หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์บรรณานุกรม	๑๔๘
การจัดพิมพ์บรรณานุกรมของเอกสารประเภทต่าง ๆ	๑๔๘
๑. บรรณานุกรมประเภทหนังสือทั่วไป	๑๔๘
๒. บรรณานุกรมประเภทหนังสือแปล	๑๕๐
๓. บรรณานุกรมประเภทสารานุกรม	๑๕๑
๔. บรรณานุกรมประเภทบทความในหนังสือ	๑๕๑
๕. บรรณานุกรมประเภทวิทยานิพนธ์	๑๕๒
๖. บรรณานุกรมประเภทวารสาร	๑๕๓
๗. บรรณานุกรมประเภทหนังสือพิมพ์	๑๕๔
๘. บรรณานุกรมของเอกสารต่าง ๆ	๑๕๕
๙. บรรณานุกรมของการสัมภาษณ์	๑๕๖
๑๐. บรรณานุกรมสำหรับสื่อทัศนวัสดุ	๑๕๗
๑๑. บรรณานุกรมของสารสนเทศระบบออนไลน์	๑๕๘
บทที่ ๖ การใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์ผลงานทางวิชาการ	๑๔๕

รูปแบบของการพิมพ์ปกติ.....	๑๔๕
การสร้างสารบัญ	๑๔๘
การสร้างดัชนี	๑๔๙
การสร้างบรรณานุกรม	๑๕๓
บรรณานุกรม	๑๗๑
ภาคผนวก ก	๑๗๓
๑. แบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ.....	๑๗๕
๒. แบบเสนอแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยผู้บังคับบัญชา.....	๑๘๙
๓. ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ	๒๐๒
สารบัญ (ต่อ)	
๔. แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ	๒๐๔
๕. แนวทางการประเมินผลการสอน	๒๐๕
ภาคผนวก ข	๒๐๗
ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๔๙	๒๐๙
ภาคผนวก ค	๒๑๓
ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผล การสอนของผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการ	๒๑๕
ภาคผนวก ง	๒๒๓
ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐	๒๒๕
ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรง ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐	๒๓๕
ภาคผนวก จ	๒๓๗
หลักเกณฑ์การทับศัพท์ ของราชบัณฑิตยสถาน.....	๒๓๙

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๔.๑ ขนาดของกระดาษและการจัดหน้าด้านขวามือ	๙๖
๔.๒ การกำหนดค่าระยะขอบกระดาษ	๙๗
๔.๓ การกำหนดค่าเค้าโครง	๙๘
๔.๔ รูปแบบการพิมพ์ตามโครงสร้างการนำเสนอแบบที่ ๑	๑๐๑
๔.๕ รูปแบบการพิมพ์ตามโครงสร้างการนำเสนอแบบที่ ๒	๑๐๒
๔.๖ รูปแบบการพิมพ์ตามโครงสร้างการนำเสนอแบบที่ ๓	๑๐๓
๔.๗ รูปแบบการพิมพ์ตามโครงสร้างการนำเสนอแบบที่ ๔	๑๐๔
๔.๘ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ขั้นตอนที่ ๑ - ๔	๑๐๕
๔.๙ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ขั้นตอนที่ ๕ และ ๖	๑๐๖
๔.๑๐ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ขั้นตอนที่ ๗ และ ๘	๑๐๖
๔.๑๑ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ขนาดตัวอักษรหัวเรื่อง ๑	๑๐๗
๔.๑๒ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ หัวเรื่อง ๑ ให้พิมพ์กลางหน้า	๑๐๗
๔.๑๓ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ หัวเรื่อง ๑ ส่วนท้าย	๑๐๗
๔.๑๔ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ หัวเรื่อง ๒	๑๐๘
๔.๑๕ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ หัวเรื่อง ๓	๑๐๙
๔.๑๖ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ใหม่ จากรูปแบบปกติ	๑๐๙
๔.๑๗ การตั้งชื่อรูปแบบการพิมพ์ใหม่	๑๑๐
๔.๑๘ การตั้งค่าการย่อหน้ารูปแบบการพิมพ์ใหม่	๑๑๐
๔.๑๙ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์บรรณานุกรม	๑๑๑
๔.๒๐ การวางรูปภาพขนาดใหญ่ในแนวนอน	๑๑๒
๔.๒๑ การนำเสนอภาพประกอบและตาราง	๑๑๔
๔.๒๒ ตัวอย่างการจัดพิมพ์สารบัญ	๑๑๕
๔.๒๓ ตัวอย่างที่ ๑ การลงอาณัติที่ยาวไม่เกิน ๓ บรรทัด	๑๑๗
๔.๒๔ ตัวอย่างที่ ๒ การลงอาณัติที่ยาวไม่เกิน ๓ บรรทัด	๑๑๗
๔.๒๕ ตัวอย่างการลงอาณัติทั้ง ๒ ประเภท	๑๑๗
๔.๒๖ ตัวอย่างการพิมพ์บรรณานุกรมแบบเอ็มแอลเอ	๑๒๐
๔.๒๗ ตัวอย่างการพิมพ์บรรณานุกรมแบบเอพีเอ	๑๒๑

บทที่ ๑

การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการบ่งบอกถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ จริยธรรม และความมีจรรยาของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา ในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการนั้น สถาบันอุดมศึกษาจะต้องจัดให้มีการประเมินผลงานทางวิชาการที่อาจารย์ได้ผลิตขึ้นในขณะปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ สำหรับผู้ประเมินคุณภาพนั้นจะต้องประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ (reader) ที่ตรงตามสาขาวิชาและมีรายชื่อตามบัญชีที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ได้กำหนดไว้

ความสำคัญของตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ ศักยภาพของอาจารย์ สิ่งที่บ่งบอกถึงศักยภาพของอาจารย์ในเชิงรูปธรรมนั้น นอกจากจะพิจารณาตามปริมาณที่พอเพียงของอาจารย์ในสาขาวิชาต่าง ๆ แล้ว ยังต้องพิจารณาด้านคุณภาพ อันได้แก่ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ และผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ ประกอบควบคู่กันไปด้วย

ตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์เป็นตัวบ่งชี้ศักยภาพและคุณภาพการศึกษาที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่าวุฒิทางการศึกษา ซึ่งจะเห็นได้จากเกณฑ์มาตรฐานของ สกอ. ที่กำหนดให้ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีวุฒิปริญญาโท หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย ๒ คน และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จะต้องมีวุฒิปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ เป็นต้น

การผลิตผลงานทางวิชาการเพื่อข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ จะต้องทำพร้อมกับการทำหน้าที่อาจารย์ คือ ภาระงานสอน ทำให้ผู้สอนไม่เสียโอกาสในการขึ้นเงินเดือนในแต่ละช่วงเวลา ต่างกับการเพิ่มวุฒิทางการศึกษาที่บางครั้งต้องลาศึกษาต่อโดยที่ไม่ได้รับการขึ้นเงินเดือน การทำผลงานทางวิชาการ นอกจากจะไม่เสียโอกาสในการขึ้นเงินเดือนแล้ว ยังมีประโยชน์ที่จะได้จากการผลิตผลงานทางวิชาการในประเด็นอื่นอีกมาก ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. ความสำคัญต่ออาจารย์

๑.๑ ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการได้รับประโยชน์จากการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำผลงานทางวิชาการ ทำให้อาจารย์ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง มีความรู้ ความเข้าใจ ในองค์ความรู้ในสาขาวิชาที่ได้ศึกษามากขึ้น มีความมั่นใจ ภูมิใจในตนเองและผลงาน ทำงานอย่างมีความสุขในวิชาชีพ และสาขาวิชาการที่ตนทำการสอนมากยิ่งขึ้น

๑.๒ ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการจะมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในแวดวงการวิชาการและการบริหารการศึกษา มีโอกาสรับเชิญเป็นวิทยากรบรรยายทางวิชาการ เป็นผู้ประเมินคุณภาพผลงานทางวิชาการ เป็นกรรมการต่าง ๆ รวมถึงเป็นผู้บริหารการศึกษา

๑.๓ ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยได้รับจากเงินประจำตำแหน่ง รายได้จากการพิมพ์จำหน่ายผลงานทางวิชาการ ถ้ามีการพิมพ์จำหน่าย รายได้ที่ได้รับจากข้อ ๑.๒ รวมถึงเงินรางวัลที่สถาบันการศึกษามอบให้เมื่อมีตำแหน่งทางวิชาการ

๒. ความสำคัญต่อนักศึกษา

๒.๑ นักศึกษาได้รับความรู้ที่ทันสมัย มีความหลากหลาย กว้างขวาง และลึกซึ้ง อันเป็นผลเนื่องมาจากที่อาจารย์ได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อทำผลงานทางวิชาการ

๒.๒ นักศึกษามีความภูมิใจที่ได้เรียนกับอาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถและมีตำแหน่งทางวิชาการ

๒.๓ นักศึกษามีเอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน และตำราที่มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตร เพื่อใช้ประกอบการเรียน การค้นคว้า

๓. ความสำคัญต่อสถาบันการศึกษา

๓.๑ สถาบันการศึกษาที่มีอาจารย์ที่มีคุณภาพและศักยภาพทางด้านวิชาการ ส่งผลต่อชื่อเสียงของสถาบัน เป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาการ

๓.๒ สถาบันการศึกษาได้รับผลดีในด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา

นอกจากประโยชน์ของตำแหน่งทางวิชาการที่กล่าวมาแล้ว ตำแหน่งทางวิชาการยังเป็นตำแหน่งสากลที่สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ยอมรับกันทั่วโลก สามารถถ่ายโอนตำแหน่งทางวิชาการกันได้โดยไม่ต้องเริ่มต้นข้อกำหนดตำแหน่งใหม่อีกด้วย

ตำแหน่งทางวิชาการเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี สามารถใช้นำหน้าชื่อได้แม้เกษียณอายุแล้ว เป็นตำแหน่งที่ไม่มีการจำกัดจำนวนผู้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ทุกคนมีสิทธิและโอกาสที่จะผลิตผลงานอย่างเท่าเทียมกัน ผู้ใดมีความรู้ความสามารถ มีใจรักที่จะศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการให้เกิดประโยชน์แก่ตน แก่นักศึกษา และแก่องค์กร เป็นผลงานที่สามารถทำได้โดยไม่ต้องมีการแข่งขัน หรือรอคอยผู้ใดทั้งสิ้น

อาจารย์ทุกคนเป็นผู้ได้รับสิทธิและโอกาสในการทำงานทางวิชาการอย่างเสมอภาค และเต็มที่ จึงเป็นการสมควรอย่างยิ่งที่อาจารย์จะใช้สิทธิและโอกาสเพื่อให้เกิดประโยชน์ที่แท้จริง และสูงสุดต่อไป

เกณฑ์มาตรฐานการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่ ก.พ.อ. กำหนด

ก.พ.อ. ได้ประกาศ หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษายึดถือปฏิบัติและมีประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ และประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

๑. การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

การขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ สามารถขอได้ ๒ ลักษณะ คือ

๑.๑ อาจารย์ผู้ทำผลงานทางวิชาการเป็นผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการเอง อาจารย์ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการจะต้องกรอก แบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (ก.พ.อ. ๐๓)

๑.๒ ผู้บังคับบัญชาในระดับคณบดี หรือเทียบเท่าของผู้ทำผลงานทางวิชาการเป็นผู้เสนอขอ ผู้บังคับบัญชาจะต้องกรอก แบบเสนอขอแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดย ผู้บังคับบัญชา (ก.พ.อ. ๐๔) โดยที่เจ้าของผลงานจะต้องลงนามยินยอม

๒. การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีปกติ ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๒.๑.๑ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ต้องเป็นผู้

- ๑) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าปี หรือ
- ๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ
- ๓) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือ
- ๔) ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้ใดได้โอนหรือย้ายมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา หากผู้นั้นเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ.อ. รับรอง และได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่าสอง หน่วยกิต/ทวิภาค อาจนำระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษในภาคการศึกษาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คำนวณเวลาในการสอนพิเศษให้สามในสี่ส่วนของเวลาที่ทำ การสอน

กรณีที่อาจารย์ผู้ใดได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น ให้นำเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ก่อน ได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นและเวลาที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นรวมกัน เพื่อขอ แต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน คุณสมบัติเฉพาะ ตำแหน่ง

๒.๑.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของ มหาวิทยาลัยและมีความชำนาญในการสอน และเสนอเอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงาน สอน ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชาซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกัน หลายคน จะต้องเสนอเอกสารประกอบการสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมี คุณภาพดีและได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่ง ทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๒.๑.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงานต่อไปนี้

- ๑) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ
- ๒) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการซึ่งมี คุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ
- ๓) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นๆ ซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ

๔) ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีคุณภาพดี

๒.๑.๔ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ การพิจารณากำหนดตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ดังนี้

๑) ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเองและไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น รวมทั้งไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่

๒) ต้องให้เกียรติและอ้างถึงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองและแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

๓) ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน

๔) ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษา โดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ไม่มีอคติมาเกี่ยวข้อง และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัว หรือต้องการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่ขยายข้อค้นพบโดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ

๕) ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

๒.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๒.๒.๑ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

๒.๒.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมีความชำนาญพิเศษในการสอน และเสนอเอกสารคำสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชาซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคน จะต้องเสนอเอกสารคำสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๒.๒.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงานต่อไปนี้

๑) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๒) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ๆ ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ

๓) ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีคุณภาพดี และ

๔) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ จะต้องมผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้วย

๒.๒.๔ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑.๔

๒.๓ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

๒.๓.๑ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

๒.๓.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย และมีความเชี่ยวชาญในการสอน โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

๒.๓.๓ ผลงานทางวิชาการ ผู้ขออาจเสนอผลงานทางวิชาการได้ ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ ประกอบด้วยผลงานต่อไปนี้

๑) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นซึ่งมีคุณภาพดีมาก หรือผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีคุณภาพดีมาก และ

๒) ผลงานแต่งตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

วิธีที่ ๒ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

๑) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๒) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น หรือ

๓) ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีคุณภาพดีเด่น หรือ

๔) ผลงานแต่งตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีเด่นและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการ ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ ต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ด้วย

๒.๓.๔ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒.๑.๔

๓. วิธีการแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีปกติ

๓.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์

๓.๑.๑ ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามแบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการที่ ก.พ.อ. กำหนด พร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

๓.๑.๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอนโดยอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๓.๑.๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) ประธานกรรมการแต่งตั้งจากกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามถึงห้าคน

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ต้องคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับสาขาวิชานั้น ๆ โดยต้องเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่ผู้ขอสังกัด และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ และกำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และให้การดำเนินการอยู่ในชั้นความลับทุกขั้นตอน

ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ขอความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. เป็นราย ๆ ไป

เกณฑ์การตัดสิน ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น การตัดสินของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๓.๑.๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๓.๑.๓ แล้ว ให้นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติและให้อธิการบดีออกคำสั่งแต่งตั้ง และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมกับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ และแบบคำขอฯ

คำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต้องระบุสาขาวิชาเชี่ยวชาญของตำแหน่งทางวิชาการที่สั่งแต่งตั้งนั้นด้วย

๓.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

๓.๒.๑ ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามแบบคำขอฯ ที่ ก.พ.อ. กำหนดพร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

๓.๒.๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอน โดยอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๓.๒.๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ

หากเสนอขอตามวิธีที่ ๑ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามถึงห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อเสนอความเห็นเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

หากเสนอขอตามวิธีที่ ๒ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อเสนอความเห็นเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ต้องคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับสาขาวิชานั้น ๆ โดยต้องเป็นบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัยที่ผู้ขอสังกัด และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ และกำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และให้การดำเนินการอยู่ในชั้นความลับทุกขั้นตอน

ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยไม่สามารถแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ ให้ขอความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. เป็นราย ๆ ไป

เกณฑ์การตัดสินผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น โดยวิธีที่ ๑ หรือวิธีที่ ๒ การตัดสินของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๓.๒.๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๓.๒.๓ แล้ว ให้นำเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

๓.๒.๕ เมื่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติแล้ว ให้เสนอ ก.พ.อ. ให้ความเห็นเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ผลการประเมินผลงานทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ และแบบคำขอฯ

๔. การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ

กรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง มหาวิทยาลัยอาจเสนอแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นก็ได้ (เช่น การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ โดยที่ผู้นั้นมิได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาก่อน หรือเสนอขอแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งยังไม่ครบระยะเวลาที่กำหนดให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นโดยเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาที่เชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสาขาวิชาเชี่ยวชาญที่แตกต่างไปจากสาขาวิชาเชี่ยวชาญเดิม) โดยให้ดำเนินการเป็นวิธีพิเศษ

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ ให้ดำเนินการดังนี้

๔.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ ให้เสนอผลงานทางวิชาการและให้ดำเนินการตามวิธีการเช่นเดียวกับการแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ตามวิधिकติโดยอนุโลม ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ การตัดสินของที่ประชุมต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าเสียง

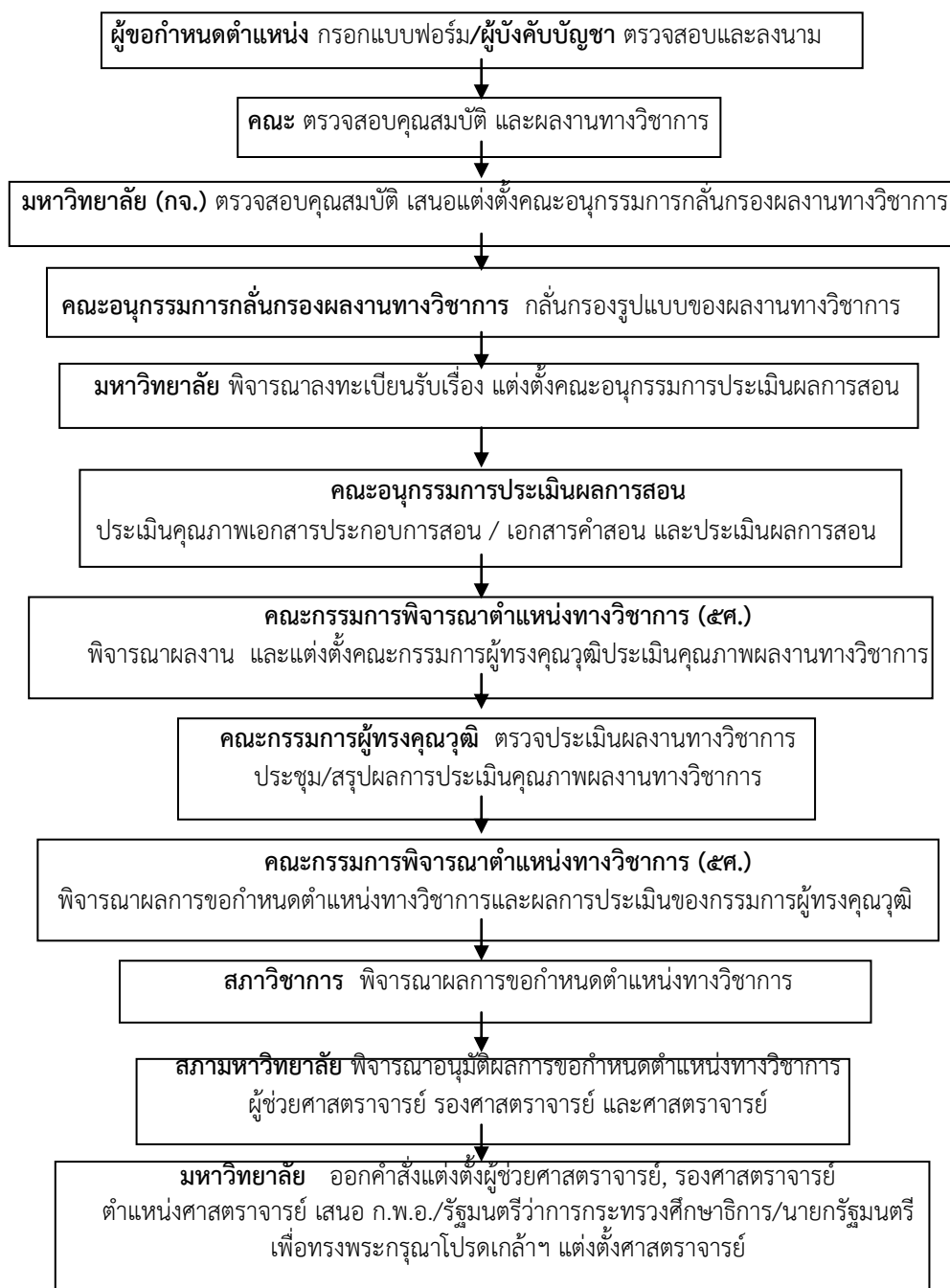
ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น และผลงานทางวิชาการต้องมีคุณภาพในระดับดีมาก

๔.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ ให้เสนอผลงานทางวิชาการได้เฉพาะวิธีที่ ๑ เท่านั้น และให้ดำเนินการตามวิธีการเช่นเดียวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีปกติโดยอนุโลม โดยให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ การตัดสินใจของที่ประชุมต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าเสียง

ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น และผลงานทางวิชาการต้องมีคุณภาพในระดับดีเด่น

หมายเหตุ การพิจารณาผลงานทางวิชาการของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ที่มีผลการประเมินเป็นเอกฉันท์ว่าคุณภาพของผลงานทางวิชาการของผู้ขอกำหนดตำแหน่งอยู่ในเกณฑ์ หรืออาจอยู่ในเกณฑ์ที่ก.พ.อ.กำหนดได้อย่างใดอย่างหนึ่ง ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ จะไม่กำหนดให้มีการประชุมโดยคือเอาผลการประเมินดังกล่าว เป็นผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการก็ได้

ผังขั้นตอนและวิธีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

*หมายเหตุ ๕ศ. หมายถึง คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ที่มีศาสตราจารย์สาขาต่าง ๆ จำนวน ๕ คน เป็นกรรมการ

ขั้นตอนและวิธีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

๑. ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการหรือผู้บังคับบัญชา กรอกแบบฟอร์ม ก.พ.อ. ๐๓ หรือ ก.พ.อ. ๐๔
๒. เสนอเอกสารพร้อมผลงานทางวิชาการต่อคณะที่ต้นสังกัด
๓. คณะรับเรื่อง ตรวจสอบคุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ

๔. คณะเสนอเรื่องต่อมหาวิทยาลัย เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองผลงานทางวิชาการ
๕. คณะอนุกรรมการกลั่นกรองผลงานทางวิชาการ กลั่นกรองรูปแบบของผลงานทางวิชาการ
๖. อธิการบดีพิจารณาลงทะเลเบียนรับเรื่อง (ในฐานะสภามหาวิทยาลัย) แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการสอน (ได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ)
๗. คณะอนุกรรมการประเมินผลการสอน ประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน/เอกสารหรือสื่อการสอน และประเมินผลการสอน
๘. คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาคุณสมบัติ ผลงานทางวิชาการ และแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการ
๙. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอ่านผลงานทางวิชาการเพื่อตรวจประเมินผลงานทางวิชาการ และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
๑๐. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประชุมสรุปผลการประเมินผล
๑๑. คณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการพิจารณาคุณสมบัติและผลการประเมินของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
๑๒. สภาวิชาการพิจารณาเสนอความเห็นต่อผลการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
๑๓. สภามหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติ
๑๔. มหาวิทยาลัยออกคำสั่งแต่งตั้ง กรณีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ หรือเสนอ กพอ. พิจารณานำเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนำเสนอนายกรัฐมนตรี เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กรณีตำแหน่งศาสตราจารย์

บทที่ ๒

ประเภทของผลงานทางวิชาการ

ผลงานทางวิชาการและเอกสารการสอนที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการแบ่งเป็น ๘ ประเภท ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ ตำรา หนังสือ งานวิจัย ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม และผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ก.พ.อ. ได้ให้คำนิยาม รูปแบบ การเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพของแต่ละประเภทไว้ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ และ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖ ดังรายละเอียดที่นำเสนอในแต่ละประเภท ดังต่อไปนี้

เอกสารประกอบการสอน

คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชา และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน

รูปแบบ

เป็นเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) หรือภาพเลื่อน (slide) เป็นต้น

การเผยแพร่

อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือเป็นสื่ออื่น ๆ เช่น ซีดีรอม ที่ได้ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว

ลักษณะคุณภาพ

อยู่ในดุลพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

เอกสารคำสอน

คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการที่ใช้สอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชาที่สอน และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาจพัฒนาขึ้นจากเอกสารประกอบการสอน

จนมีความสมบูรณ์กว่าเอกสารประกอบการสอน จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้เรียนที่นำไปศึกษาด้วยตนเองหรือเพิ่มเติมขึ้นจากการเรียนในวิชานั้น ๆ

รูปแบบ

เป็นเอกสารรูปเล่มหรือสื่ออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และมีสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้น เช่น รายชื่อ บทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ แถบเสียง ภาพเคลื่อนไหวอย่างหรือกรณีศึกษาที่ใช้ประกอบการอธิบายภาพ แบบฝึกปฏิบัติ รวมทั้งการอ้างอิงเพื่อขยายความที่มาของสาระและข้อมูล และบรรณานุกรมที่ทันสมัย

การเผยแพร่

ต้องได้รับการจัดทำเป็นรูปเล่มด้วยการพิมพ์ หรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือสื่ออื่น ๆ ที่แสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่โดยใช้เป็น “คำสอน” ให้แก่ผู้เรียนในวิชานั้น ๆ มาแล้ว

ลักษณะคุณภาพ

อยู่ในดุลยพินิจของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

บทความทางวิชาการ

คำนิยาม

งานเขียนทางวิชาการซึ่งมีการกำหนดประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์อย่างชัดเจน ทั้งนี้มีการวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวตามหลักวิชาการโดยมีการสำรวจวรรณกรรมเพื่อสนับสนุนจนสามารถสรุปผลการวิเคราะห์ในประเด็นนั้นได้ อาจเป็นการนำความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลร้อยเรียงเพื่อวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ โดยที่ผู้เขียนแสดงทัศนะทางวิชาการของตนไว้อย่างชัดเจนด้วย

รูปแบบ

ประกอบด้วยการนำความที่แสดงเหตุผลหรือที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์และบทสรุป มีการอ้างอิงและบรรณานุกรมที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

การเผยแพร่

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งดังนี้

๑. เผยแพร่ในรูปของบทความทางวิชาการในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

๒. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ในหนังสือเล่มนั้นแล้ว

๓. เผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการ (proceedings) ของการประชุมทางวิชาการในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพของบทความต่าง ๆ ที่นำเสนอแล้วนั้น

เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “บทความทางวิชาการ” นั้นแล้ว การนำ “บทความทางวิชาการ” นั้น มาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติม ส่วนใดส่วนหนึ่งเพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “บทความทางวิชาการ” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นบทความทางวิชาการที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

๑. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

๒. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

๑. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ (body of knowledge) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติและ/หรือนานาชาติ

ตำรา

คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาหรือเป็นส่วนหนึ่งของวิชาหรือของหลักสูตรก็ได้ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิชาในการเรียนการสอนหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

เนื้อหาสาระของตำราต้องมีความทันสมัย เมื่อพิจารณาถึงวันที่ผู้ขอขึ้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ

ทั้งนี้ผู้ขอจะต้องระบุวิชาที่เกี่ยวข้องในหลักสูตรที่ใช้ตำราเล่มที่เสนอขอตำแหน่งทางวิชาการด้วย

ผลงานทางวิชาการที่เป็น “ตำรา” นี้อาจได้รับการพัฒนาขึ้นจากเอกสารคำสอนจนถึงระดับที่มีความสมบูรณ์ที่สุด ซึ่งผู้อ่านอาจเป็นบุคคลอื่นที่มีใช้ผู้เรียนในวิชานั้น แต่สามารถอ่านและทำความเข้าใจในสาระของตำรานั้นด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องเข้าศึกษาในวิชานั้น

รูปแบบ

เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การอธิบายหรือการวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและบรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์

การอธิบายสาระสำคัญมีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษา ประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ

การเผยแพร่

มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

๑. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ (printing house) หรือ สำนักพิมพ์ (publishing house) หรือ โดยการถ่ายสำเนาเย็บเป็นรูปเล่ม หรือ ทำในรูปแบบอื่น ๆ
๒. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ตัวอย่างเช่น การเผยแพร่ในรูปของซีดีรอม ฯลฯ

การเผยแพร่งดกล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องใช้ในการเรียนการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา

เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “ตำรา” ไปแล้ว การนำ “ตำรา” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “ตำรา” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “ตำรา” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจกระทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “ตำรา” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นตำราที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

๑. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

๒. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็น การแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

๓. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

๑. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง

๓. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/ หรือนานาชาติ

หนังสือ

คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีรากฐานทางวิชาการที่มั่นคง และให้ทัศนะของผู้เขียน ที่สร้างเสริมปัญญาความคิด และสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สาขาวิชานั้น ๆ และ/หรือสาขา วิชาที่เกี่ยวข้อง มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงในเชิงเนื้อหาและครอบคลุมโดยไม่จำเป็น ต้องสอดคล้องหรือ เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรหรือของวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร และไม่จำเป็นต้องนำไปใช้ ประกอบการเรียนการสอนในวิชาใดวิชาหนึ่ง ทั้งนี้เนื้อหาสาระของหนังสือต้องมีความทันสมัย เมื่อ พิจารณาถึงวันที่จัดพิมพ์

รูปแบบ

เป็นรูปเล่มที่ประกอบด้วย คำนำ สารบัญ เนื้อเรื่อง การวิเคราะห์ การสรุป การอ้างอิงและ บรรณานุกรม ทั้งนี้อาจมีอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ทันสมัยและครบถ้วนสมบูรณ์

การอธิบายสาระสำคัญที่มีความชัดเจน โดยอาจใช้ข้อมูล แผนภาพ ตัวอย่างหรือกรณีศึกษา ประกอบจนผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในสาระสำคัญนั้นได้โดยเบ็ดเสร็จ

การเผยแพร่

มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

๑. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือ สำนักพิมพ์

๒. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ

การเผยแพร่งดกล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอน วิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่จะแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “หนังสือ” ไปแล้ว การนำ “หนังสือ” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “หนังสือ” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้มีการประเมินคุณภาพ “หนังสือ” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจจะทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “หนังสือ” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นหนังสือที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการถูกต้องสมบูรณ์และทันสมัย มีแนวคิดและการนำเสนอที่ชัดเจนเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

๑. มีการวิเคราะห์และเสนอความรู้หรือวิธีการที่ทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

๒. มีการสอดแทรกความคิดริเริ่มและประสบการณ์หรือผลงานวิจัยของผู้เขียนที่เป็น การแสดงให้เห็นถึงความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ

๓. สามารถนำไปใช้อ้างอิงหรือนำไปปฏิบัติได้

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

๑. มีลักษณะเป็นงานบุกเบิกทางวิชาการและมีการสังเคราะห์จนถึงระดับที่สร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

๒. มีการกระตุ้นให้เกิดความคิดและค้นคว้าต่อเนื่อง

๓. เป็นที่เชื่อถือและยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือนานาชาติ

งานวิจัย

คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการที่เป็นงานศึกษาหรืองานค้นคว้าอย่างมีระบบด้วยวิธีวิทยาการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้น ๆ และมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลคำตอบหรือข้อสรุปรวมนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเอื้อต่อการนำวิชานั้นไปประยุกต์

รูปแบบ

อาจจัดได้เป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑. รายงานการวิจัย ที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์และชัดเจนตลอดทั้งกระบวนการวิจัย (research process) อาทิ การกำหนดประเด็นปัญหา วัตถุประสงค์ การทำวรรณกรรมปริทัศน์ สมมติฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การพิสูจน์สมมติฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลสรุปผลและให้ข้อเสนอแนะ การอ้างอิง และอื่น ๆ

๒. บทความวิจัย ที่ประมวลสรุปกระบวนการวิจัยในผลงานวิจัยนั้น ให้มีความกระชับและสั้น สำหรับการนำเสนอในการประชุมทางวิชาการ หรือในวารสารทางวิชาการ

การเผยแพร่

เผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

๑. เผยแพร่ในรูปของบทความวิจัยในวารสารทางวิชาการ ทั้งนี้วารสารทางวิชาการนั้นอาจเผยแพร่เป็นรูปเล่มสิ่งพิมพ์หรือเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีกำหนดการเผยแพร่อย่างแน่นอนชัดเจน

๒. เผยแพร่ในหนังสือรวมบทความวิจัยในรูปแบบอื่นที่มีการบรรณาธิการประเมินและตรวจสอบคุณภาพ

๓. นำเสนอเป็นบทความวิจัยต่อที่ประชุมทางวิชาการ ซึ่งภายหลังจากการประชุมทางวิชาการได้มีการบรรณาธิการและนำไปรวมเล่มเผยแพร่ในหนังสือประมวลผลการประชุมทางวิชาการของการประชุมทางวิชาการระดับชาติหรือนานาชาติ

๔. การเผยแพร่รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ที่มีรายละเอียดและความยาว ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิและแสดงหลักฐานว่าได้เผยแพร่ไปยังวงวิชาการและวิชาชีพในสาขาวิชานั้น และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ อย่างกว้างขวาง

เมื่อได้เผยแพร่ตามลักษณะข้างต้นและได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานวิจัย” นั้นแล้ว การนำ “งานวิจัย” นั้นมาแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมส่วนใดส่วนหนึ่ง เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ และให้มีการประเมินคุณภาพ “งานวิจัย” นั้นอีกครั้งหนึ่งจะกระทำไม่ได้

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นงานวิจัยที่มีกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอนถูกต้องเหมาะสมในระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางวิชาการหรือนำไปประยุกต์ได้

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

๑. เป็นผลงานที่แสดงถึงการวิเคราะห์และนำเสนอผลเป็นความรู้ใหม่ที่ลึกซึ้งกว่างานเดิมที่เคยมีผู้ศึกษาแล้ว

๒. เป็นประโยชน์ด้านวิชาการอย่างกว้างขวางหรือสามารถนำไปประยุกต์ได้อย่างแพร่หลาย

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้อง

๑. เป็นงานบุกเบิกที่มีคุณค่ายิ่ง และมีการสังเคราะห์อย่างลึกซึ้งจนทำให้เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างชัดเจน

๒. เป็นที่ยอมรับและได้รับการอ้างอิงอย่างกว้างขวางในวงวิชาการหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

คำนิยาม

ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ที่เกิดขึ้นโดยใช้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอย่างน้อยหนึ่งสาขาวิชา และปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมนี้ต้องเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นทางด้านใดด้านหนึ่ง หรือหลายด้านเกี่ยวกับชุมชน วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม อาชีพ เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง คุณภาพชีวิต หรือสุขภาพ หรือเป็นผลงานที่นำไปสู่การจดทะเบียนสิทธิบัตรหรือทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบอื่นที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ไขปัญหาหรือพัฒนาสังคม และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจนอย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน

ทั้งนี้ ไม่นับรวมงานที่แสวงหากำไรและได้รับผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ

รูปแบบ

จัดทำเอกสาร โดยมีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนามาเป็นประโยชน์ต่อสังคม มีความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นและเกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่งๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไรในแง่ใด โดยต้องปรากฏเป็นที่ประจักษ์ในประเด็นต่อไปนี้

๑. สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
๒. การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย
๓. การบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น
๔. ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดขึ้น
๕. การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว
๖. การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
๗. แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป

ทั้งนี้ นอกจากเอกสารแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นแล้ว อาจแสดงหลักฐาน เพิ่มเติมอื่นๆ เกี่ยวกับผลงาน เช่น รูปภาพ หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง หรือวีดิทัศน์ประกอบการพิจารณาด้วยก็ได้

การเผยแพร่

ให้มีการเผยแพร่โดยการจัดเวทีนำเสนอผลงานในพื้นที่หรือการเปิดให้เยี่ยมชมพื้นที่และจะต้องมีการเผยแพร่สู่สาธารณชนอย่างกว้างขวางในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สอดคล้องกับผลงาน โดย การเผยแพร่นั้นจะต้องมีการบันทึกเป็นเอกสารหรือเป็นลายลักษณ์อักษรที่สามารถใช้อ้างอิง หรือศึกษาค้นคว้าต่อไปได้

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี มีการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ชัดเจน มีการระบุปัญหาหรือความต้องการโดยการมีส่วนร่วมของสังคมกลุ่มเป้าหมาย มีการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ความรู้ที่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรือทำความเข้าใจสถานการณ์จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนหรือสังคมนั้น

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้องสามารถนำไปใช้เป็นตัวอย่งในการแก้ไขปัญหาหรือทำความเข้าใจสถานการณ์ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นที่ประจักษ์ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาให้กับสังคมอื่นได้ หรือก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบายในระดับจังหวัดหรือประเทศอย่างเป็นรูปธรรม

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องส่งผลกระทบต่อสังคมหรือแวดวงวิชาการอย่างกว้างขวาง เป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หรือได้รับรางวัลจากองค์กรที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ เช่น UNESCO WHO UNICEF เป็นต้น

ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานวิชาการรับใช้สังคม

ในกรณีผลงานวิชาการรับใช้สังคมซึ่งมีการดำเนินงานเป็นหมู่คณะ หรือเป็นงานที่มีการบูรณาการหลายสาขาวิชา ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในสาขาวิชาที่เสนอขอ โดยมีบทบาทในขั้นตอนการทำงานอย่างน้อย ๓ ขั้นตอน คือ

- ก. การวิเคราะห์สถานการณ์ก่อนเริ่มกิจกรรมรับใช้สังคม
- ข. การออกแบบหรือพัฒนาชิ้นงานหรือแนวคิดหรือกิจกรรม
- ค. การประเมินผลลัพธ์และสรุปแนวทางในการนำไปขยายผลหรือปรับปรุง

ให้ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งระบุบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานนั้นของผู้ร่วมงานทุกคนและบทบาทหน้าที่หลักของผู้ข้อกำหนดตำแหน่ง โดยให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรอง ทั้งนี้ อาจไม่ต้องระบุสัดส่วนการมีส่วนร่วมเป็นร้อยละก็ได้

การประเมินผลงานวิชาการรับใช้สังคม

๑. แนวทางการกำหนดสาขาวิชาที่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ให้ระบุชื่อสาขาวิชาที่จะแต่งตั้ง โดยระบุเฉพาะชื่อสาขาวิชาที่แสดง ความรู้ ความเชี่ยวชาญหลักของผู้ขอ

ทั้งนี้ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งที่เคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โดยไม่ได้ใช้ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ประสงค์จะเสนอขอกำหนดตำแหน่งสูงขึ้นในสาขาวิชาเดิม โดยใช้ผลงานวิชาการรับใช้สังคม สามารถเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาแต่หากการกำหนดสาขานั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาพื้นฐานของตน ให้ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสาขาวิชา และจะต้องเสนอขอกำหนดตำแหน่งโดยวิธีพิเศษ

๒. แนวทางการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม

ให้มีการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคมของผลงานวิชาการรับใช้สังคม โดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้สถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชา แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่รับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคมของผลงานวิชาการรับใช้สังคมนั้น

๒.๒ ผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งแสดงหลักฐานการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคมของผลงานวิชาการรับใช้สังคม จากผลการประเมินของสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

๓. แนวทางการประเมินผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ ประเมินผลงานวิชาการรับใช้สังคมโดยใช้แนวทางในการประเมินดังต่อไปนี้

๓.๑ ประเมินจากเอกสารและหลักฐานประกอบการเสนอผลงาน

๓.๒ ประเมินจากหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง หรือ สารสนเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๓.๓ นอกจากการประเมินเอกสารและหลักฐานตามข้อ ๑ และข้อ ๒ แล้ว อาจ ประเมินจากการตรวจสอบสภาพจริงที่มีอยู่ในพื้นที่ร่วมด้วย ซึ่งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจะตรวจสอบด้วยตนเองหรือแต่งตั้งผู้แทนให้ไปตรวจสอบแทนก็ได้

ทั้งนี้ ให้เน้นถึงการมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

คำนิยาม

ผลงานทางวิชาการอย่างอื่นที่มีใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารคำสอน บทความทางวิชาการ หนังสือ ตำรา หรืองานวิจัย โดยปกติหมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรืองานสร้างสรรค์ อาทิ การประดิษฐ์เครื่องทุ่นแรง ผลงานการสร้างสิ่งมีชีวิตพันธุ์ใหม่ วัคซีน สิ่งก่อสร้าง หรือผลงานด้านศิลปะ หรือสารานุกรม รวมถึงงานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือ

ประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เสนอจะต้องประกอบด้วยบทวิเคราะห์ที่อธิบายและชี้ให้เห็นว่างานดังกล่าวทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการหรือเสริมสร้างองค์ความรู้ หรือให้วิธีการที่จะเป็นประโยชน์ต่อสาขาวิชานั้น และแสดงถึงความสามารถในการบุกเบิกในสาขาวิชานั้น สำหรับผลงานที่มุ่งเชิงปฏิบัติจะต้องผ่านการพิสูจน์หรือมีหลักฐานรายละเอียดต่าง ๆ ประกอบแสดงให้เห็นคุณค่าของผลงาน

รูปแบบ

๑. อาจจัดเพิ่มได้หลายรูปแบบทั้งที่เป็นรูปเล่ม หรือการบันทึกเป็นภาพยนตร์ หรือแถบเสียง

๒. มีคำอธิบาย/ชี้แจงโดยชัดเจนประกอบผลงานนั้น เพื่อชี้ให้เห็นว่าเป็นผลงานที่ทำให้เกิดการพัฒนาและความก้าวหน้าทางวิชาการ หรือเสริมสร้างความรู้หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสาขาวิชาหนึ่ง ๆ หรือหลายสาขาวิชาได้อย่างไร ในแง่ใด

๓. กรณีผลงานที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานที่มุ่งในเชิงปฏิบัติ จะต้องผ่านการพิสูจน์หรือแสดงหลักฐานเป็นรายละเอียดให้ครบถ้วนที่แสดงถึงคุณค่าของผลงานนั้นด้วย

การเผยแพร่

มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

๑. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือ สำนักพิมพ์ หรือ โดยการถ่ายสำเนาเย็บเป็นรูปเล่ม หรือทำในรูปแบบอื่น ๆ

๒. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ

๓. การเผยแพร่โดยการจัดนิทรรศการ การจัดแสดง การจัดการแสดง หรือโดยมีการนำไปใช้หรือประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลาย

การเผยแพร่งานดังกล่าวนี้ จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นผลงานใหม่ หรือเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ด้วยวิธีการใหม่ ๆ และผลงานนั้นก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านใดด้านหนึ่ง

ระดับดีมาก ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดี และต้อง

๑. ได้รับการรับรองโดยองค์กรทางวิชาการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาที่เสนอหรือ

๒. เป็นผลงานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นที่ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชานั้น ๆ

ระดับดีเด่น ใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก และต้องเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปในวงวิชาการ และ/หรือวงวิชาชีพทั้งในระดับชาติ และ/หรือระดับนานาชาติ

งานแปล

งานแปลจัดเป็นผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นซึ่ง ก.พ.อ.ได้ให้คำนิยาม การเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพไว้ดังนี้

คำนิยาม

งานแปลจากตัวงานต้นแบบที่เป็นงานวรรณกรรม หรืองานด้านปรัชญา หรือประวัติศาสตร์ หรือวิทยาการสาขาอื่นบางสาขาที่มีความสำคัญและทรงคุณค่าในสาขานั้น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาแปลแล้วจะเป็นการเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการที่ประจักษ์ชัด เป็นการแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย หรือจากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ หรือแปลจากภาษาต่างประเทศหนึ่งเป็นภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

การเผยแพร่

มีวิธีการเผยแพร่ ดังนี้

๑. การเผยแพร่ด้วยวิธีการพิมพ์ โดยโรงพิมพ์ หรือ สำนักพิมพ์

๒. การเผยแพร่โดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ เช่น การเผยแพร่ในรูปแบบของซีดีรอม ฯลฯ

การเผยแพร่ง่ากล่าวนั้น จะต้องเป็นไปอย่างกว้างขวางมากกว่าการใช้ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรเท่านั้น จำนวนพิมพ์เป็นดัชนีหนึ่งที่สามารถแสดงการเผยแพร่อย่างกว้างขวางได้ แต่อาจใช้ดัชนีอื่นวัดความกว้างขวางในการเผยแพร่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองการเผยแพร่จากคณะกรรมการของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และ/หรือสถาบันทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชานั้น และต้องเผยแพร่สู่สาธารณชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่เดือน

เมื่อได้มีการพิจารณาประเมินคุณภาพของ “งานแปล” ไปแล้ว การนำ “งานแปล” นั้นไปแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเนื้อหาใน “งานแปล” เพื่อนำมาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการและให้

มีการประเมินคุณภาพ “งานแปล” นั้นอีกครั้งหนึ่งอาจจะทำได้ แต่จะต้องทำการเผยแพร่ “งานแปล” นั้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ลักษณะคุณภาพ

ระดับดี เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ / หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิดและบ่งชี้ความสามารถในการสื่อความหมายได้อย่างดี มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัย

มีการให้อรรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบอันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค

ระดับดีมาก เป็นงานแปลที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจอันลึกซึ้งในตัวบท แบบแผนทางความคิด และ/หรือวัฒนธรรมต้นกำเนิด และบ่งชี้ถึงความสามารถในการสื่อความหมายในระดับสูงมาก

มีการศึกษาวิเคราะห์และตีความทั้งตัวบทและบริบทของตัวงานอย่างละเอียดลึกซึ้งในลักษณะที่เทียบได้กับงานวิจัยของผู้สันตติกรณ์

มีการให้อรรถาธิบายเชิงวิชาการในรูปแบบอันเหมาะสมทั้งในระดับมหภาค และจุลภาค

ระดับดีเด่น ให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลใช้เกณฑ์เดียวกับระดับดีมาก โดยมีข้อกำหนดเพิ่มเติม ดังนี้

๑. เป็นงานที่แปลมาจากต้นแบบที่มีความสำคัญ ในระดับที่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางวิชาการ

๒. เป็นงานที่แปลอยู่ในระดับที่พึงยึดถือเป็นแบบฉบับได้

๓. มีการให้ข้อสรุปในด้านของวิธีการแปลและทฤษฎีการแปลที่มีลักษณะเป็นการบุกเบิกทางวิชาการ

บทที่ ๓

รูปแบบการเขียนผลงานทางวิชาการ

การข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ นั้น ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งทุกระดับจะต้องนำเสนอผลงานที่เป็นรูปเล่มในลักษณะต่าง ๆ ตามประกาศ ก.พ.อ. (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และตามข้อกำหนดการข้อกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในแต่ละตำแหน่ง รูปแบบของผลงานทางวิชาการมี ๘ ลักษณะ ได้แก่

๑. เอกสารประกอบการสอน
๒. เอกสารคำสอน
๓. บทความทางวิชาการ
๔. ตำรา
๕. หนังสือ
๖. งานวิจัย
๗. ผลงานวิชาการรับใช้สังคม
๘. ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

องค์ประกอบของผลงานทางวิชาการ

๑. เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอนให้จัดทำเป็นรูปเล่ม มีองค์ประกอบดังนี้ สันปก ปกนอก ใบบรอง ปกหน้า หน้าปกใน หน้าคำนำ สารบัญ สารบัญภาพ (ถ้ามี) สารบัญแผนภูมิ (ถ้ามี) สารบัญตาราง (ถ้ามี) แผนบริหารการสอนประจำวิชา แผนบริหารการสอนประจำบท เนื้อหา ประจำบท (แต่ละบท มีการอ้างอิง บทสรุปและคำถามทบทวน) บรรณานุกรม ภาคผนวก (ถ้ามี เช่น เฉลยคำถามทบทวนที่เป็นการคำนวณ หรือการแสดงวิธีทำ) ใบบรองปกหลัง และปกหลัง สำหรับตัวอย่างองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนในที่นี่จะนำเสนอเฉพาะ สันปก หน้าปกนอก หน้าปกใน ส่วนประกอบอื่น ๆ ให้ดูตัวอย่างของเอกสารคำสอน ตำรา หนังสือ ผู้ทำผลงานสามารถนำไปปรับใช้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่างหน้าปกนอก เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา เคมีพอลิเมอร์เบื้องต้น

สุวิมล เรืองศรี

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างหน้าปกใน เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอน
รายวิชา เคมีพอลิเมอร์เบื้องต้น

ดร.สุวิมล เรืองศรี
วท.ด. (เคมี)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างสันปก เอกสารประกอบการสอน

เอกสารประกอบการสอนรายวิชา เคมีพอลิเมอร์เบื้องต้น

สุวิมล เรืองศรี

๒. เอกสารคำสอน

เอกสารคำสอนให้จัดทำเป็นรูปเล่ม มีองค์ประกอบเช่นเดียวกับเอกสารประกอบการสอนตามตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างสันปก เอกสารคำสอน

เอกสารคำสอนรายวิชา การวิจัยทางภาษาไทย

ชำนาญ รอดเหตุภัย

ข้อควรปฏิบัติ

๑. ในการเขียนวุฒิการศึกษาที่หน้าปกในของเอกสารที่เป็นภาษาไทย ให้เขียนอักษรย่อของวุฒิเป็นภาษาไทย ยกเว้นในกรณีที่มีแต่วุฒิเป็นภาษาต่างประเทศ

๒. ตรามหาวิทยาลัยที่หน้าปกนอก และหน้าปกในของผลงานทางวิชาการควรมีความสูงประมาณ ๓.๗๕ เซนติเมตร

ตัวอย่างหน้าปกนอก เอกสารคำสอน

เอกสารคำสอน
รายวิชา การวิจัยทางภาษาไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างหน้าปกใน เอกสารคำสอน

เอกสารคำสอน
รายวิชา การวิจัยทางภาษาไทย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย
กศ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ ๑) กศ.ม., Ph.D.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างหน้าคำนำ เอกสารคำสอน

คำนำ

การแสวงหาความรู้ความจริงในชีวิต หรือในศาสตร์สาขาใด ๆ ก็ตาม กระบวนการที่ทำให้ได้มาในสิ่งอันพึงประสงค์ดังกล่าวซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางทั่วไป คือ “การวิจัย” อันเป็น “วิธีการแห่งปัญญา” (intellectual method) หรือเรียกอีกนัยหนึ่งว่า “วิธีการทางวิทยาศาสตร์” (scientific method) การแสวงหาความรู้เช่นนี้มีกระบวนการดำเนินงานเป็นขั้นตอน ซึ่งทำให้ได้ “องค์ความรู้” ที่มีข้อมูลเป็นหลักฐานยืนยันและสามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้ ดังนั้นการบริหารจัดการใด ๆ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับสากลนานาชาติทั่วโลก จึงนิยมใช้ “การวิจัย” เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารกิจการทั้งในเรื่องการแก้ปัญหาและการพัฒนาด้วยกันทั้งสิ้น

ด้วยเหตุนี้ “การวิจัย” จึงเป็นศาสตร์ที่นำมาใช้ในการแสวงหา “องค์ความรู้” ใหม่ในแวดวงวิชาการภาษาไทย ดังจะเห็นตัวอย่างจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๓๘ ของสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ซึ่งได้กำหนดให้มีรายวิชา “การวิจัยทางภาษาไทย” รวมอยู่ด้วย และเมื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ได้พัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็ยังคงให้มีรายวิชาดังกล่าวไว้ในหลักสูตรเหมือนเดิม อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการสอนรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทยในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มา นานแล้ว แต่ก็ไม่ปรากฏตำราวิชาการวิจัยที่มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรรายวิชานี้ ดังนั้นผู้เรียบเรียงจึงได้ใช้ประสบการณ์ที่เคยสอนรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทยทั้งในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ติดต่อกันมา เป็นเวลาเกือบสิบปี จัดการเรียบเรียงเอกสารคำสอนฉบับนี้ขึ้น โดยให้มีเนื้อหาสาระครบถ้วนตามหลักสูตร และได้เพิ่มเติมสิ่งที่จำเป็นสำหรับการวิจัยทางภาษาไทยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วย

ผู้เรียบเรียงขอขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นกำลังใจ สนับสนุนให้เรียบเรียงเอกสารฉบับนี้ ด้วยความสำนึกและซาบซึ้งในน้ำใจของท่านอย่างหาที่สุดมิได้ เอกสารคำสอนฉบับนี้ผู้เรียบเรียงมีความมั่นใจมากกว่าจะสามารถช่วยให้ผู้ที่กำลังศึกษาเรื่องการวิจัยทางภาษาไทย มีความเข้าใจกระบวนการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัยทางภาษาไทยมากพอ ที่จะสามารถ ดำเนินการวิจัยได้สำเร็จ สามารถเรียบเรียงรายงานการวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ แก่วงวิชาการ ภาษาไทย และประเทศชาติสืบต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย

๑ สิงหาคม ๒๕๔๔

ตัวอย่างหน้าสารบัญ เอกสารคำสอน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๑)
สารบัญ	(๓)
แผนบริหารการสอนประจำวิชา	(๙)
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ ๑	๑
บทที่ ๑ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย	๕
ความหมายของคำ “การวิจัย”	๕
ความหมายของคำสำคัญที่เกี่ยวกับ “การวิจัย”	๗
สาเหตุแห่งการแสวงหาความรู้	๙
การเกิดความรู้ในอดีต	๑๐
การเกิดความรู้โดยมิได้ตั้งใจ	๑๐
การเกิดความรู้โดยตั้งใจแสวงหา	๑๑
การตรัสรู้กับกระบวนการวิจัยทางวิทยาศาสตร์	๑๙
วัตถุประสงค์ทั่วไปของการวิจัย	๒๑
ความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนา	๒๓
ลักษณะทั่วไปของการวิจัยที่ดี	๒๓
คุณลักษณะทั่วไปของนักวิจัย	๒๕
คุณลักษณะเฉพาะของนักวิจัย	๒๖
คุณสมบัติทางด้านวิชาการ	๒๖
คุณลักษณะทางด้านอุปนิสัยและบุคลิกภาพ	๒๘
ลักษณะสำคัญของกระบวนการวิจัย	๒๙
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	๓๐
การกำหนดประเภทของการวิจัย	๓๒
ประเภทและรูปแบบของการวิจัย	๓๒
จรรยาบรรณของนักวิจัย	๔๐
บทสรุป	๔๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนบริหารการสอนประจำบทที่ ๕	๒๓๗
บทที่ ๕ การเขียนรายงานการวิจัยทางภาษาไทย	๒๔๑
จุดมุ่งหมายของการเขียนรายงานวิจัย	๒๔๑
ลักษณะของรายงานการวิจัยแบบต่าง ๆ	๒๔๒
รูปแบบและโครงสร้างของรายงานการวิจัย	๒๔๓
ส่วนประกอบตอนต้น	๒๔๔
ส่วนประกอบตอนเนื้อหา	๒๔๔
ส่วนประกอบตอนท้าย	๒๔๖
การจัดทำส่วนประกอบตอนเนื้อหา	๒๖๑
การแบ่งบทของการวิจัยทางภาษาไทยเชิงปริมาณ	๒๖๑
การแบ่งบทของการวิจัยทางภาษาไทยเชิงคุณภาพ	๒๖๑
การจัดทำส่วนประกอบตอนท้าย	๒๗๔
บรรณานุกรม	๒๗๔
ภาคผนวก	๒๗๕
ประวัติผู้วิจัย	๒๘๐
ข้อควรคำนึงในการเรียบเรียงรายงานการวิจัย	๒๘๒
การจัดพิมพ์และทำเล่มรายงานการวิจัย	๒๘๔
บทสรุป	๓๑๙
คำถามทบทวน	๓๒๐
บรรณานุกรม	๓๒๑
ประวัติผู้เรียบเรียง	๓๒๕

ตัวอย่างแผนบริหารการสอนประจำวิชา

แผนบริหารการสอนประจำวิชา

รหัสวิชา ๑๕๔๔๙๐๑

รายวิชา การวิจัยทางภาษาไทย

๓ (๒ - ๑)

Research Work in Thai

คำอธิบายรายวิชา

วิธีและรูปแบบการวิจัยทางภาษาไทย การเลือกหัวข้อ และการเขียนเค้าโครงการวิจัย การกำหนดวัตถุประสงค์ และกรอบความคิด วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบต่าง ๆ การจำแนก วิเคราะห์ และการตีความข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย

วัตถุประสงค์ทั่วไป

๑. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องการวิจัย โดยเฉพาะเรื่อง ความหมาย ความเป็นมา บทบาทและความสำคัญ ประเภท ลักษณะทั่วไปของการวิจัย และคุณลักษณะ ของนักวิจัย

๒. เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยโดยทั่วไป และการวิจัยตาม แนวพุทธศาสตร์

๓. เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษาผลงานวิจัยทางภาษาไทย ทั้งที่เป็นวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยทาง ภาษาไทยทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ได้เห็นตัวอย่างทั้งด้านที่ควรยึดถือเป็นแนวทางในการทำงาน และด้านที่มี ความขาดตกบกพร่องซึ่งควรแก่การหลีกเลี่ยง

เนื้อหา

บทที่ ๑ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย

๖ ชั่วโมง

... ฯลฯ ...

วิธีสอนและกิจกรรม

๑. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองและการแลกเปลี่ยนความรู้

๑.๑ การสัมมนาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวิจัย

อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันวางแผนให้นักศึกษาทำงานกลุ่มละ ๓ คน โดยให้ความรู้จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย แล้วนำผลจากการศึกษาค้นคว้ามาสนทนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียน หัวข้อที่มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าได้แก่เรื่องต่อไปนี้

- ๑) ความหมายของการวิจัย
- ๒) ความเป็นมาของการวิจัย
- ๓) บทบาทและความสำคัญของการวิจัย
- ๔) ประเภทของการวิจัย
- ๕) ลักษณะทั่วไปของการวิจัย
- ๖) คุณลักษณะของนักวิจัย

๑.๒ การสัมมนากระบวนการวิจัยทางภาษาไทย

อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันวางแผนให้นักศึกษาทำงานกลุ่มละ ๓ คน โดยให้ศึกษากระบวนการวิจัยของงานวิจัยทางภาษาไทยที่เป็นวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลุ่มละ ๒ เรื่อง แล้วนำผลการศึกษามานำเสนอพร้อมเอกสารสรุปผลการศึกษาเรื่องละ ๔ หน้า เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน ตามหัวข้อต่อไปนี้

- ๑) การเลือกปัญหาที่จะวิจัยและศิลปะการตั้งชื่องานวิจัย
- ๒) การเขียนวัตถุประสงค์
- ๓) การเขียนสมมุติฐาน
- ๔) กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

๑.๓ การค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการอ้างอิง

ให้นักศึกษาแต่ละคนศึกษาวิธีการเขียนเชิงอรรถแบบต่าง ๆ การอ้างอิงในเนื้อหา และการเขียนบรรณานุกรม พร้อมทั้งนำเสนอผลงานที่เป็นแบบฝึกหัด

๒. การศึกษาเอกสารคำสอนและการอภิปรายซักถามอาจารย์

๒.๑ การศึกษาเอกสารคำสอน “การวิจัยทางภาษาไทย”

ให้นักศึกษาอ่านเอกสารคำสอนตามหัวข้อที่กำหนด แล้วให้ประชุมสัมมนาหาข้อสรุป
ความรู้ที่ได้รับ และข้อสงสัยเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

๒.๒ การนำเสนอปัญหาที่พบต่อชั้นเรียน

ให้นักศึกษานำปัญหา ความไม่เข้าใจ หรือความคิดเห็นที่เกิดจากการอ่านเอกสารคำสอนในห้องเรียน เพื่อร่วมกันหาคำตอบ หรือข้อยุติ โดยให้นักศึกษาทั้งห้องเป็นผู้ร่วมอภิปราย และหาข้อสรุปร่วมกัน เพื่อขอฟังคำอธิบายจากอาจารย์ผู้สอน

๒.๓ การสรุปประเด็นและสาระเรียนรู้

อาจารย์ผู้สอนร่วมอภิปราย และร่วมสรุปให้นักศึกษาได้สาระที่ควรแก่การจดจำ หรือนำไปเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

๓. การฝึกปฏิบัติการวิจัย

ให้นักศึกษาแต่ละคนฝึกปฏิบัติการวิจัยทางภาษาไทย โดยแบ่งงานให้ปฏิบัติและให้นำส่งอาจารย์ผู้สอนเป็นตอน ๆ เพื่อให้อาจารย์ได้วิพากษ์วิจารณ์ ให้ข้อเสนอแนะ และนักศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขผลงานของตนให้ถูกต้องก่อนที่จะเริ่มงานตอนต่อไป การฝึกปฏิบัติการวิจัยเป็นขั้นเป็นตอนได้แก่ขั้นตอนต่อไปนี้

๓.๑ การเสนอหัวข้อวิจัย

ให้นักศึกษาเลือกหัวข้อวิจัยทางภาษาไทยและนำเสนอหัวข้อวิจัยพร้อมทั้งแนวคิดและกรอบทฤษฎีที่จะใช้ในการวิจัย

๓.๒ การเสนอเค้าโครงการวิจัยทางภาษาไทย

ให้นักศึกษาเสนอเค้าโครงการวิจัยทางภาษาไทย โดยแยกเป็นตอนต่าง ๆ ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ สมมุติฐาน งานวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประโยชน์ของงานวิจัย ฯลฯ

๓.๓ การปฏิบัติการวิจัย

ให้นักศึกษาปฏิบัติการวิจัยทางภาษาไทย ด้านหลักภาษา การใช้ภาษา หรือวรรณกรรมด้านใดด้านหนึ่ง โดยยึดเค้าโครงการวิจัยที่นักศึกษาได้รับการอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนแล้ว และการเขียนรายงานผลการวิจัยทางภาษาไทย คนละ ๑ เรื่อง

๔. สื่อการเรียนการสอน

๔.๑ ตัวอย่างวิทยานิพนธ์ภาษาไทย

๔.๒ ตัวอย่างผลงานวิจัยทางภาษาไทย

การวัดผลและประเมินผล

การวัดผล

๑. คะแนนระหว่างภาคเรียน	ร้อยละ ๘๐
๑.๑ การทำรายงานผลการศึกษา	ร้อยละ ๑๕
๑.๒ การนำเสนอความรู้และร่วมการสัมมนา	ร้อยละ ๑๕
๑.๓ การปฏิบัติการวิจัยและรายงานผลการวิจัย	ร้อยละ ๓๐
๑.๔ การทำแบบฝึกหัด	ร้อยละ ๑๐
๑.๕ การทดสอบกลางภาค	ร้อยละ ๑๐
๒. คะแนนสอบปลายภาคเรียน	ร้อยละ ๒๐

การประเมินผล

คะแนนระหว่าง	๙๐ - ๑๐๐	ได้ระดับ	A
คะแนนระหว่าง	๘๕ - ๘๙	ได้ระดับ	B ⁺
คะแนนระหว่าง	๗๕ - ๘๔	ได้ระดับ	B
คะแนนระหว่าง	๗๐ - ๗๔	ได้ระดับ	C ⁺
คะแนนระหว่าง	๖๐ - ๖๙	ได้ระดับ	C
คะแนนระหว่าง	๕๕ - ๕๙	ได้ระดับ	D ⁺
คะแนนระหว่าง	๕๐ - ๕๔	ได้ระดับ	D
คะแนนระหว่าง	๐ - ๔๙	ได้ระดับ	E

ตัวอย่างแผนบริหารการสอนประจำบท

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ ๑

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย

หัวข้อเนื้อหาประจำบท

๑. ความหมายของการวิจัย
๒. ความหมายของคำสำคัญที่เกี่ยวกับ “การวิจัย”
๓. ความเป็นมาของการวิจัย
๔. การเกิดความรู้ในอดีต
๕. การตรัสรู้-การวิจัยแบบวิทยาศาสตร์
๖. ลักษณะทั่วไปของการวิจัย
๗. วัตถุประสงค์ทั่วไปของการวิจัย
๘. ความสำคัญของการวิจัยต่อการพัฒนา
๙. ลักษณะทั่วไปของการวิจัยที่ดี
๑๐. คุณลักษณะทั่วไปของนักวิจัย
๑๑. คุณลักษณะเฉพาะของนักวิจัย
๑๒. ลักษณะสำคัญของกระบวนการวิจัย
๑๓. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
๑๔. การกำหนดประเภทของการวิจัย
๑๕. ประเภทและรูปแบบของการวิจัย
๑๖. จรรยาบรรณของนักวิจัย

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

๑. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและลักษณะทั่วไปของ “การวิจัย” พร้อมทั้งสามารถยกตัวอย่างกิจกรรมอื่นใดที่เข้าลักษณะของการวิจัยได้อย่างถูกต้อง
๒. นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของการปฏิบัติที่เรียกว่า การวิจัย การวิเคราะห์ และการวิพากษ์วิจารณ์ได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งสามารถยกตัวอย่างได้
๓. นักเรียนสามารถอธิบายเหตุผลที่จัดให้การวิจัยเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ประเภทที่ใช้วิธีการแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถอธิบายได้ว่า การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือวิธีการแก้ปัญหา

๔. นักศึกษาสามารถอธิบายบทบาท และสำคัญของการวิจัยได้ และสามารถยกตัวอย่าง เหตุการณ์หรือการกระทำที่ต้องอาศัยการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญได้

๕. นักศึกษาสามารถอธิบายเหตุผลในการจำแนกประเภทการวิจัยแนวต่าง ๆ รวมทั้งลักษณะ พิเศษของการวิจัยแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง

๖. นักศึกษาสามารถจำแนกประเภทของการวิจัยจากบรรณานุกรมผลงานการวิจัยทาง ภาษาไทยที่อาจารย์นำมาให้พิจารณาได้อย่างถูกต้อง

๗. นักศึกษาสามารถอธิบายคุณลักษณะที่จำเป็น พร้อมทั้งเหตุผลที่ต้องมีคุณลักษณะ ดังกล่าวสำหรับการเป็นนักวิจัยที่ดีได้อย่างถูกต้อง

๘. นักศึกษาสามารถอธิบายเหตุผลที่ต้องมีการกำหนดจรรยาบรรณสำหรับนักวิจัย รวมทั้ง ความหมายและแนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณแต่ละข้อได้อย่างถูกต้อง

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนประจำบท

๑. วิธีสอน

- ๑.๑ การประเมินความรู้เดิม
- ๑.๒ การให้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- ๑.๓ การสัมภาษณ์ผู้มีประสบการณ์
- ๑.๔ การให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม
- ๑.๕ การฟังการอภิปรายและบรรยาย
- ๑.๖ การวิเคราะห์เอกสาร
- ๑.๗ การเชิญวิทยากรบรรยาย
- ๑.๘ การให้นำเสนอผลการทำงานกลุ่ม
- ๑.๙ การสัมมนาผลการค้นคว้า

๒. กิจกรรมการเรียนการสอน

- ๒.๑ การประเมินความรู้เดิมของนักศึกษา

ให้นักศึกษาทำแบบทดสอบเพื่อประเมินความรู้เดิมของนักศึกษา ให้อาจารย์ได้ทราบ ปัญหาของนักศึกษา ซึ่งจะช่วยให้จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ๒.๒ การอภิปรายร่วมกันระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

อาจารย์นำนักศึกษาให้ร่วมกันอภิปรายในชั้นเรียน เกี่ยวกับเรื่องวิธีการแสวงหาคำตอบ ความสงสัยใคร่รู้ วิธีการแก้ปัญหา และการสร้างองค์ความรู้ใหม่ของมวลมนุษยชาติ

๒.๓ การค้นคว้าความรู้และการสัมมนาในชั้นเรียน

ให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตามประเด็นที่ได้รับมอบหมาย แล้วนำผลการศึกษามาร่วมการสัมมนาในชั้นเรียน โดยมีผลการค้นคว้าเป็นเอกสารประกอบการสัมมนา

๒.๔ การสัมภาษณ์นักวิจัยทางภาษาไทย

ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มสัมภาษณ์ครู อาจารย์ และผู้มีประสบการณ์ในการวิจัยทางภาษาไทย เพื่อขอทราบแนวคิดในการเลือกหัวข้อวิจัย การทำเค้าโครงการวิจัย การดำเนินการวิจัย และการเขียนรายงานการวิจัย

๒.๕ การแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้า

ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำงานสืบค้นความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งฐานข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต และนำข้อมูลที่ค้นคว้าได้มาเรียบเรียงเป็นเอกสารและนำเสนอในชั้นเรียน

๒.๖ การบรรยายและถามตอบปัญหา

ให้นักศึกษาอ่านเอกสารคำสอนล่วงหน้าก่อนฟังบรรยายจากอาจารย์ในชั้นเรียน ซึ่งจะเน้นประเด็นที่นักศึกษาอ่านไม่เข้าใจ หรือสิ่งที่จำเป็นต้องยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติการวิจัย

๒.๗ การวิเคราะห์เอกสารประกอบการบรรยาย

ให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม ร่วมกันศึกษาเอกสารบรรณานุกรมรายชื่อผลงานวิจัยทางภาษาไทย แล้วร่วมกันวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระทางภาษาไทยที่นำมาวิจัย เช่น หลักภาษา การใช้ภาษา หรือวรรณกรรม เป็นต้น รวมทั้งเรื่องประเภทของการวิจัย ประเภทของข้อมูล และระเบียบวิธีวิจัย เป็นต้น

๒.๘ การเชิญวิทยากรบรรยายและอภิปราย

อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันเชิญนักวิจัย และผู้มีประสบการณ์ทางด้านการวิจัยมาอภิปรายให้ความรู้แก่นักศึกษา และร่วมการสัมมนาเพื่อทราบกระบวนการวิจัยแบบต่าง ๆ คุณค่าของงานวิจัย และคุณลักษณะของนักวิจัยที่ดี รวมถึงเทคนิคการปฏิบัติการวิจัยให้สำเร็จ

๒.๙ การสัมมนา

นำผลที่ได้จากศึกษาค้นคว้ามาร่วมกันสัมมนาในชั้นเรียน โดยเน้นเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการวิจัย คุณลักษณะของนักวิจัย และการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย เป็นต้น

สื่อการเรียนการสอน

๑. แผ่นใสแสดงการจำแนกประเภทงานวิจัย และกระบวนการขั้นตอนการวิจัย
๒. เครื่องคอมพิวเตอร์และชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์
๓. วิทยากรบรรยายและอภิปรายเรื่องประสบการณ์ในการทำวิจัยทางภาษาไทย
๔. ตัวอย่างรายงานการวิจัยทั่วไป และตัวอย่างผลการวิจัยทางภาษาไทย

๕. เอกสาร หนังสือ และตำราเกี่ยวกับการวิจัยทั่วไป เช่น

- ๑) การวิจัยเชิงบรรยาย ของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
- ๒) การวิจัยเบื้องต้น ของ บุญชม ศรีสะอาด
- ๓) การวิจัยเบื้องต้น ของ ระพีพรรณ พิริยะกุล
- ๔) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย ของ ภัทรา นิคมานนท์
- ๕) บรรณานุกรมผลงานวิจัยทางภาษาไทย ของ ชำนาญ รอดเหตุภัย
- ๖) ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ของ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์
- ๗) ระเบียบวิธีวิจัย ของ มนสิข สิริธิตสมบุรณ์
- ๘) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์
- ๙) วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของ ไพศาล หวังพานิช
- ๑๐) วิธีการวิจัยเบื้องต้น ของ นภาพรณ จันทรศัพท์ และคนอื่น ๆ
- ๑๑) หลักการวิจัยเบื้องต้น ของ วีรยา ภัทรอาชาชัย
- ๑๒) หลักการวิจัยเบื้องต้น ของ อนันต์ ศรีโสภา
- ๑๓) เอกสารคำสอนรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทย ของ ชำนาญ รอดเหตุภัย
- ๑๔) เอกสารประกอบการสัมมนาการวิจัยทางภาษาไทย ของ ชำนาญ รอดเหตุภัย

การวัดผลและการประเมินผล

๑. ประเมินความรู้หลังการเรียนรู้เทียบกับความรู้เดิมของนักศึกษา
๒. ประเมินการมีส่วนร่วมในการอภิปราย และสาระในการอภิปรายของนักศึกษา
๓. ประเมินผลงานจากการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา
๔. ประเมินการเลือกผู้ให้สัมภาษณ์ คำถาม และผลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์
๕. ประเมินการทำงานกลุ่มของนักศึกษา และผลที่ได้จากการทำงานร่วมกัน
๖. ประเมินความสนใจในบทเรียนด้วยการสังเกต การซักถาม การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
๗. ประเมินผลการวิเคราะห์งานวิจัยทางภาษาไทย และสิ่งที่ได้จากการวิเคราะห์ซึ่งจะนำมาใช้เป็นหลักในการทำงานวิจัยของนักศึกษา
๘. ประเมินกระบวนการติดต่อเชิญวิทยากร การต้อนรับ ความสนใจ และความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้จากวิทยากร
๙. ประเมินความพร้อมที่จะเข้าร่วมการสัมมนา การมีส่วนร่วม และการนำผลการสัมมนาไปใช้ประโยชน์ในการวิจัย

๓. การเขียนบทความทางวิชาการ

ปัจจุบันแหล่งเผยแพร่บทความวิชาการทั้งในระดับประเทศและนานาชาติ ที่ได้รับความนิยม คือ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น วารสาร ตำรา หนังสือรวมเรื่อง เอกสารการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ ฐานข้อมูล เป็นต้น แม้จะเป็นการเผยแพร่ในรูปแบบที่ต่างกันแต่โครงสร้างหลักของบทความส่วนใหญ่เหมือนกัน คือ ประกอบด้วย ส่วนนำ (introduction) ส่วนเนื้อเรื่อง (body) และส่วนสรุปความ (conclusion) ในการจัดเตรียมต้นฉบับนั้น ก่อนอื่นผู้เขียนจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกรูปแบบที่ต้องการนำเสนอ โดยพิจารณาจากข้อมูลที่มีอยู่ กลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย และประสบการณ์ ในการเขียนบทความของผู้เขียนว่าเหมาะที่จะเขียนบทความในรูปแบบใด เช่น บทความที่นำเสนอเนื้อหาวิชาการอย่างเข้มข้นสำหรับผู้อ่านในสาขาเฉพาะทาง บทความนำเสนอเนื้อหาวิชาการสำหรับผู้อ่านทั่วไป บทความวิจัย หรือบทความวิจารณ์ เป็นต้น

เมื่อตัดสินใจในด้านรูปแบบของบทความที่ต้องการเขียนและมีกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมายแล้ว ผู้เขียนควรเลือกช่องทางในการนำเสนอเพื่อช่วยในการกำหนดกรอบกว้างๆ ในการเขียน เนื่องจากแหล่งเผยแพร่บทความมักมีข้อกำหนดสำหรับการเขียนเรื่องลงตีพิมพ์ทั้งด้านเนื้อหา และรูปแบบการพิมพ์ เช่น จำนวนหน้า การใช้ตัวอักษร การให้รายละเอียดเพิ่มเติม เช่น รูปภาพ ตาราง เป็นต้น ข้อกำหนดเหล่านี้จะช่วยผู้เขียนในการตัดสินใจวางเค้าโครงเรื่องและรายละเอียดที่ควรมี ทำให้สามารถประมาณการในส่วนเนื้อหาของเนื้อหา เช่น ความเข้มข้นของแต่ละหัวข้อหรือประเด็นที่ควรขยายความได้ง่ายมากขึ้น ช่วยประหยัดเวลาในการวางแผนการเขียนทั้งยังช่วยกำหนดขอบเขตของเนื้อหา ทำให้บทความมีความเชื่อมโยงและเป็นเอกภาพ (relevance and unity) มากขึ้น

ในด้านการจัดพิมพ์บทความวิชาการผู้เขียนจำเป็นต้องดำเนินการตามข้อกำหนดของแหล่งเผยแพร่ที่เลือกอย่างเคร่งครัด ซึ่งแหล่งเผยแพร่ที่ต่างกัน เช่น สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มักมีข้อกำหนดการพิมพ์ไม่เหมือนกันในเรื่องการใช้ตัวอักษร ขนาดตัวอักษร การอ้างอิง การแทรกรูปภาพหรือตาราง เป็นต้น ตัวอย่างเช่น บางวารสารกำหนดให้ผู้เขียนไม่ต้องใส่เลขหน้า ผู้เขียนก็ไม่ควรเติมเลขหน้าลงไป บางวารสารกำหนดให้นำตารางไปใส่ไว้ท้ายบทความ ในขณะที่บางวารสารให้นำเสนอในรูปแบบตารางเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เป็นต้น การปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัดจะช่วยให้บทความผ่านการพิจารณาด้านรูปแบบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ระดับความเข้มข้นของเนื้อหาและความซับซ้อนการใช้ภาษาในการเขียนบทความวิชาการจะขึ้นอยู่กับผู้อ่านกลุ่มเป้าหมาย เช่น หากเขียนบทความสำหรับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นประชาชนทั่วไป ควรเขียนโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย มีการอธิบายคำศัพท์เฉพาะเพื่อให้ผู้อ่านสามารถติดตามเนื้อหาได้ง่าย ส่วนการเขียนเพื่อให้นักวิชาการในสาขาเฉพาะอ่านผู้เขียนไม่จำเป็นต้องอธิบายคำศัพท์เฉพาะในรายละเอียดเนื่องจากเป็นที่เข้าใจตรงกันแล้ว ควรเน้นที่ความเข้มข้นของสาระที่ผู้เขียนต้องการ

แสดงออกในด้านแนวคิด มุมมอง อันเป็นผลมาจากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ของผู้เขียน ซึ่งจำเป็นต้องตามด้วยการอ้างอิงหลักฐานจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบ ในการเขียนอ้างอิงนั้น ผู้เขียนจำเป็นต้องใช้ระบบการอ้างอิงตามที่แหล่งเผยแพร่กำหนดอย่างเคร่งครัดเช่นกัน และควรตรวจสอบอย่างละเอียดแม้ในการเว้นวรรคหรือการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

๔. ตำรา

รูปเล่มของตำรามีองค์ประกอบ ได้แก่ ปกนอก สันปก ไบรอนปกหน้า หน้าปกใน หน้าคำนำ สารบัญ สารบัญภาพ (ถ้ามี) สารบัญแผนภูมิ (ถ้ามี) สารบัญตาราง (ถ้ามี) เนื้อหาประจำบท (แต่ละบท ต้องมีการอ้างอิง บทสรุปและอาจมีคำถามทบทวน) บรรณานุกรม ภาคผนวก (ถ้ามี เช่น เฉลยคำถามทบทวนที่เป็นการคำนวณ แสดงวิธีทำ) ดรรชนี (ถ้าเป็นการเขียนตำราในระดับที่สูงกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์) ไบรอนปกหลัง และปกหลัง

ตัวอย่างสันปก ตำรา (กรณีขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์)

หลักการจัดดอกไม้

วิรัตน์ จันททรัพย์

ตัวอย่างสันปก ตำรา (กรณีขอตำแหน่งสูงกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์)

สารสนเทศ การสืบค้นและการอ้างอิง

ชัยเลิศ ปริสุทธกุล

ตัวอย่างปกนอก ตำรา และหนังสือ (กรณีขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์)

หลักการจัดดอกไม้

วิรัตน์ จันทรทรัพย์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างปกใน ตำรา และหนังสือ (กรณีขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์)

หลักการจัดดอกไม้

วิรัตน์ จันทรทรัพย์

คศ.ม. (อาหารและโภชนาการ)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างปกนอก ตำรา และหนังสือ (กรณีขอตำแหน่งสูงกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์)

สารสนเทศ การสืบค้นและการอ้างอิง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปริสุทธกุล

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างปกใน ตำรา และหนังสือ (กรณีขอตำแหน่งสูงกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์)

สารสนเทศ การสืบค้นและการอ้างอิง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปริสุทธกุล
อ.ม. (บรรณารักษศาสตร์)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๙

ตัวอย่างหน้าคำนำ ตำรา และหนังสือ

คำนำ

เนื่องจากปัจจุบันมีวัสดุสารสนเทศทั้งวัสดุตีพิมพ์ วัสดุไม่ตีพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เกิดขึ้นมากมายและท่วมท้น จึงมักพบเสมอว่าหลายคนสืบค้นข้อมูลได้ไม่ตรงตามความต้องการ ไม่ครบถ้วน ข้อมูลที่ค้นคว้าได้ยังขาดการกลั่นกรอง ไม่มีการประเมินก่อนนำไปใช้ ไม่ทราบวิธีการอ้างอิงและรูปแบบการเขียนบรรณานุกรม รวมทั้งการจัดระเบียบในรายงานการวิจัยและเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ ยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนและสับสน ขาดความตระหนักในความสำคัญของสารสนเทศ ความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้สารสนเทศอย่างมีคุณค่า มีจริยธรรม ตลอดจนวิธีการอ้างอิงเจ้าของลิขสิทธิ์และเอกสารต้นฉบับที่ใช้ค้นคว้า

ตำราเรื่อง สารสนเทศ การสืบค้น และการอ้างอิง เล่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ ตลอดจนผู้สนใจอื่น ๆ ได้นำไปใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าสำหรับเขียนรายงานการวิจัย รายงานการค้นคว้า โดยเฉพาะความรู้เกี่ยวกับสารสนเทศ แหล่งสารสนเทศ วัสดุสารสนเทศต่าง ๆ สามารถสืบค้นข้อมูลอย่างถูกต้อง มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลนำไปใช้อ้างอิงและเขียนบรรณานุกรมได้อย่างถูกต้อง ตำราเล่มนี้แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ บท ได้แก่ แหล่งสารสนเทศ การสืบค้นสารสนเทศ และการเก็บรวบรวม การอ้างอิง การอ้างอิงวัสดุตีพิมพ์ การอ้างอิงสารสนเทศลักษณะพิเศษและสารสนเทศหมวดอ้างอิง การอ้างอิงวัสดุไม่ตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สารสนเทศสำหรับการเขียนรายงานการวิจัย

หวังว่าตำราเล่มนี้จะอำนวยประโยชน์ต่อผู้อ่านเป็นอย่างยิ่ง หากท่านที่นำไปใช้มีข้อเสนอแนะประการใด ผู้เขียนยินดีรับฟังและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา หนังสือ บทความวารสาร เอกสารทางวิชาการทุกเล่มที่ผู้เขียนได้ใช้ศึกษาค้นคว้า ทำให้ตำราเล่มนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยเลิศ ปริสุทธุกุล

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ตัวอย่างหน้าสารบัญ ตำรา และหนังสือ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๑)
สารบัญ	(๓)
สารบัญภาพ	(๑๗)
บทที่ ๑ แหล่งสารสนเทศ	๑
ภูมิปัญญาของมนุษย์	๑
ความหมายสารนิเทศ สารสนเทศ	๓
๑. สารนิเทศ	๔
๒. สารสนเทศ	๔
การจำแนกลักษณะสารสนเทศ	๑๓
๑. การจำแนกสารสนเทศตามแหล่งที่มา	๑๓
๒. การจำแนกสารสนเทศตามคุณลักษณะข้อมูลภายใน	๑๔
๓. การจำแนกสารสนเทศตามลักษณะทางกายภาพ	๑๕
ฐานข้อมูล	๒๔
๑. เครื่องมือสืบค้นฐานข้อมูล	๒๔
๒. ประโยชน์ของฐานข้อมูล	๒๕
๓. โครงสร้างฐานข้อมูล	๒๕
๔. ลักษณะฐานข้อมูล	๒๗
บริการฐานข้อมูลเพื่อการค้นคว้า	๒๘
๑. บริการฐานข้อมูลแบบออนไลน์ (online database search)	๒๘
๒. บริการฐานข้อมูลแบบออฟไลน์ (offline database search)	๓๕
๓. บริการฐานข้อมูลแบบทรัพยากรสารสนเทศภายใน (manual database) ..	๓๗
การติดตามสารสนเทศ	๕๖
จริยธรรมการใช้สารสนเทศ	๖๐
บทสรุป	๖๔
คำถามทบทวน	๖๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การสืบค้นสารสนเทศและการเก็บรวบรวม	๖๗
การสืบค้นด้วยบัตรรายการ	๖๗
การสืบค้นรายการสาธารณะแบบออนไลน์	๗๕
การสืบค้นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์	๘๓
๑. การสืบค้นแบบ browse search	๘๔
๒. การสืบค้นแบบ basic search	๘๕
๓. การสืบค้นแบบ advance search	๘๖
บทสรุป	๑๔๒
คำถามทบทวน	๑๔๓
... ฯลฯ ...	
บทที่ ๗ สารสนเทศสำหรับรายงานการวิจัย	๔๑๑
รายงานการค้นคว้า	๔๑๒
ความหมายรายงานการวิจัย	๔๑๒
คุณค่าของรายงานการวิจัย	๔๑๓
รายงานการวิจัยลักษณะอื่นๆ	๔๑๕
ข้อสังเกตที่พบในรายงานการวิจัย	๔๔๙
วิธีตรวจทานรายงานการวิจัย	๔๖๖
การเผยแพร่รายงานการวิจัย	๔๗๑
บทสรุป	๔๗๕
คำถามทบทวน	๔๗๕
บรรณานุกรม	๔๗๗
ภาคผนวก	๔๙๗
บรรณานุกรม	๕๐๓

ตัวอย่างหน้าสารบัญภาพ

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๒.๑ ตัวอย่างวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สืบค้นจากอินเทอร์เน็ต	๗๓
๓.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างกับความคลาดเคลื่อน	๑๓๗
๓.๒ การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ	๑๔๙
๓.๓ การสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน	๑๕๑
๓.๔ การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มพื้นที่	๑๕๔
๖.๑ ความสัมพันธ์ของตัวกลางเลขคณิต มัธยฐาน และฐานนิยม	๒๙๔
๖.๒ ลักษณะโค้งปกติ	๓๑๒
๖.๓ ตารางแสดงพื้นที่ใต้โค้งปกติ	๓๑๓
๖.๔ โค้งแจกแจงแบบโคสแควร์	๓๑๖
๖.๕ เขตวิกฤติ หรือเขตปฏิเสธ	๓๑๘
๗.๑ แบบการเว้นขอบกระดาษหน้าปก	๓๓๙
๗.๒ แบบการเว้นขอบกระดาษหน้าปกใน หน้าคำนำ	๓๔๐
๗.๓ การวางหัวข้อหลัก หัวข้อรอง หัวข้อย่อย การย่อหน้า	๓๔๒
๗.๔ ตัวอย่างการนำเสนอตารางผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕๓
๗.๕ ตัวอย่างการนำเสนอตารางที่ระบุแหล่งที่มา	๓๕๔
๗.๖ ตัวอย่างการนำเสนอรูปภาพ	๓๕๕
๗.๗ ตัวอย่างการนำเสนอกราฟ	๓๕๖

ตัวอย่างหน้าสารบัญแผนภูมิ

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
๑.๑ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการอนุมาน	๑๒
๑.๒ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการอุปมาน	๑๓
๑.๓ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการสอดคล้อง	๑๖
๑.๔ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการหาความแตกต่าง	๑๗
๑.๕ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการหาความสอดคล้องและความแตกต่าง	๑๗
๑.๖ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการหาส่วนที่เหลือ	๑๘
๑.๗ แสดงการค้นหาคำความจริงด้วยวิธีการแปรผันร่วมกัน	๑๘
๑.๘ การประยุกต์ใช้วิธีการค้นหาคำความจริง	๑๙
๑.๙ แสดงขั้นตอนการวิจัยบริสุทธิ์	๒๖
๑.๑๐ แสดงขั้นตอนการวิจัยประยุกต์	๒๗
๓.๑ การเปรียบเทียบตัวแปรเชิงปริมาณ	๑๒๘
๓.๒ การเปรียบเทียบตัวแปรเชิงคุณภาพ	๑๒๘
๔.๑ ขั้นตอนการวิจัยของกราเซียโนและรอลิน	๑๖๘
๗.๑ ส่วนประกอบรายงานการวิจัย	๓๓๗

ตัวอย่างหน้าสารบัญตาราง

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑.๑ การเปรียบเทียบคุณลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ	๔๒
๒.๑ แหล่งข้อมูลของวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ต	๗๒
๒.๒ รายชื่อฐานข้อมูลห้องสมุดผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	๘๘
๓.๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan	๑๓๙
๔.๑ แสดงการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๑๗๒
๔.๒ แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามคณะที่สังกัด	๑๗๔
๔.๓ แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการใช้บริการห้องสมุดด้านต่าง ๆ	๑๗๔
๔.๔ แสดงค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเทคโนโลยีสารสนเทศ จำแนกรายข้อ	๑๗๕
๔.๕ แสดงค่าเฉลี่ยด้านความรู้เรื่องบรรณารักษ์หนังสือ จำแนกรายข้อ	๑๗๙
๔.๖ แสดงค่าเฉลี่ยด้านทัศนคติต่อการใช้บริการบรรณารักษ์หนังสือ	๑๘๐
๔.๗ แสดงค่าเฉลี่ยด้านการใช้บริการบรรณารักษ์หนังสือ	๑๘๑
๔.๘ สรุปผลการศึกษาค่าเฉลี่ย	๑๘๑
๖.๑ การเปรียบเทียบมาตราเรียงอันดับ	๒๗๖
๖.๒ การเปรียบเทียบมาตราเรียงอันดับการใช้ห้องสมุด	๒๗๖
๖.๓ การแจกแจงความถี่สมาชิกห้องสมุด จำแนกตามระดับชั้น	๒๗๙
๖.๔ การแจกแจงความถี่จำนวนนักศึกษาที่ค้างส่งคืนหนังสือ	๒๘๐
๖.๕ วิธีการแจกแจงความถี่	๒๘๑
๖.๖ การแจกแจงความถี่แบบจัดกลุ่มข้อมูล	๒๘๓
๖.๗ การแสดงค่าร้อยละของจำนวนสมาชิกห้องสมุดแต่ละชั้นปีการศึกษา	๒๘๔
๖.๘ ตารางการแจกแจงความถี่	๒๘๗
๖.๙ ตัวอย่างการแปลความหมายของระดับการใช้สารสนเทศ	๓๐๒

ตัวอย่างหน้าดรรชนี ของตำรา และ หนังสือ

ดรรชนี

ก

กรณีศึกษา 31, 35

กลุ่มตัวอย่าง 135

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 137

การกำหนดประเด็นปัญหาในการวิจัย 169

การกำหนดปัญหาการวิจัย 66

การกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะวิจัย 170

การเก็บรวบรวมข้อมูล 173

การเข้าถึงแหล่งวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ 73

การเขียนจุดมุ่งหมายการวิจัย 98

การเขียนบรรณานุกรม 368, 376

การเขียนรายงานการวิจัย 331

การจัดกลุ่มสนทนา 250

การจับฉลาก 146

การแจกแจงความถี่ 279

การแจกแจงโค้งปกติ 312

การแจกแจงแบบไคสแควร์ 315

การแจกแจงแบบเอฟ 316

การแจกแจงปกติ 312

การใช้ตารางเลขคู่ 147

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 255

การตรวจสอบคุณภาพเอกสาร 92

การตั้งชื่อเรื่อง 95

การทดสอบสมมติฐานทางสถิติ 318

การปฏิเสธ 317

การประเมินโครงการวิจัย 204

การพิมพ์ปกหน้า 343

การพิมพ์รายงานการวิจัย 338

การพิมพ์สันปก 343

การยอมรับ 317

การย่อหน้า 343

การเลือกหัวข้อเรื่อง 168

การวัด 274

การวัดการกระจาย 295

การวัดทางจิตวิทยา 274

การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง 284

การวัดผลสัมฤทธิ์ 274

การวางแผนการวิจัย 184

การวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูล 213

การวิเคราะห์การอ้างถึง 37

การวิเคราะห์ข้อมูล 174

การวิเคราะห์เนื้อหา 34, 36

การวิจัยเชิงคุณภาพ 34, 39

การวิจัยเชิงคุณภาพกับบรรณารักษศาสตร์ 42

การวิจัยเชิงคุณภาพกับสารนิเทศศาสตร์ 42

การวิจัยเชิงทดลอง 33

๕. หนังสือ

รูปเล่มของหนังสือมีองค์ประกอบคล้ายกับตำรา แต่เพิ่มเติมส่วนที่แสดงว่าพิมพ์จาก โรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ คือ หน้าลิขสิทธิ์ (อยู่ด้านหลังหน้าปกใน มีรายละเอียดเกี่ยวกับ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ หรือโรงพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ จำนวนเล่มที่พิมพ์จำหน่ายเผยแพร่ ข้อมูลทางบรรณานุกรม หมายเลข ISBN ครอบชนี (ถ้าเป็นการเขียนหนังสือเพื่อขอตำแหน่งที่สูงกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์) ความสำคัญของผลงาน ทางวิชาการที่เป็นหนังสือ คือ การแบ่งสาระเป็นบท แต่ละบทมีการลำดับเนื้อหาสาระ ต่อเนื่องกันไป ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการทำหนังสือ นอกจากนั้น การแบ่งจำนวนหน้าในแต่ละ บทก็ควรมีจำนวนใกล้เคียงกัน

ตัวอย่างสันปก หนังสือ

มาร์ก 21 สำหรับการลงรายการหนังสือ

เบญจรัตน์ สีทองสุข

ตัวอย่างหน้าลิขสิทธิ์หนังสือ

มาร์ก 21 สำหรับการลงรายการหนังสือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจรัตน์ สีทองสุข

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2548

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม

ข้อมูลการลงรายการในสิ่งพิมพ์

เบญจรัตน์ สีทองสุข

มาร์ก 21 สำหรับการลงรายการหนังสือ / เบญจรัตน์ สีทองสุข

1. การลงรายการทางบรรณานุกรม. 2. รูปแบบการลงรายการแบบมาร์ก.

Z695

025.32 บ786ม

๖. งานวิจัย

๖.๑ รายงานการวิจัย รายงานการวิจัยเชิงปริมาณฉบับสมบูรณ์มีประมาณ ๕ บท หากเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ อาจมีมากกว่า ๕ บทก็ได้ องค์ประกอบของรายงานการวิจัยจะประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ สามส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนท้าย มีรายละเอียดดังนี้

๖.๑.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือ

๑) ส่วนนำ ประกอบด้วย

ปกนอก (cover)
 ใบบรองปกหน้า (fly page)
 หน้าปกใน (half title page)
 คำนำ (preface)
 บทคัดย่อ (abstract)
 ประกาศขอบคุณการ หรือกิตติกรรมประกาศ (acknowledgement)
 สารบัญ (table of contents)
 สารบัญตาราง (list of tables)
 สารบัญภาพ (list of figures)
 สารบัญแผนภูมิ (charts)

๒) ส่วนเนื้อหา โดยปกติแยกเป็น ๕ บท คือ

บทที่ ๑ บทนำ ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ คือ

ภูมิหลัง หรือความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (background or significance of the study)
 วัตถุประสงค์การวิจัย (purpose of the study)
 สมมติฐานการวิจัย (hypotheses)
 กรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework)
 ขอบเขตการวิจัย (scope of research)
 ข้อตกลงเบื้องต้น (basic assumptions)
 คำนิยามศัพท์เฉพาะ (definition of terms)
 ข้อจำกัดการวิจัย (limitation of the study)
 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (benefit of research)

บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การเขียนเนื้อหาสาระบทนี้จะเป็นการรายงานผลการศึกษาค้นคว้างานวิจัยอื่น ๆ หรืองานวิจัยในทำนองเดียวกัน รวมทั้งเอกสาร ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับนักวิจัยและผู้อ่านเข้าใจตรงกันสำหรับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจแยกเป็นงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ นอกจากนั้นยังสามารถใช้อ้างอิง หรือเชื่อมโยงเพื่อสนับสนุนหรือคัดค้านผลการวิจัยด้วยก็ได้ การเขียนรายละเอียดบทนี้จะต้องมีการอ้างอิงประกอบ

บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ คือ

- วัตถุประสงค์การวิจัย (purpose of the study)
- ระเบียบวิธีที่ใช้ในการวิจัย (methodology)
- ประชากร (population)
- กลุ่มตัวอย่าง (sample)
- วิธีสุ่มตัวอย่าง (sampling)
- วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล
- วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล (research instrument)
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (use of statistics)

บทที่ ๔ ผลการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อย่อย ๆ คือ

- สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ผลการวิจัย และการแปลผล อาจมีการจัดทำตารางแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เป็นการสรุปวิธีดำเนินการและผลการวิจัยอย่างย่อ ประกอบด้วยหัวข้อ วัตถุประสงค์การวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ วิธีดำเนินการวิจัยอย่างย่อ สถิติที่ใช้ สิ่งที่ค้นพบและข้อสรุป (finding and conclusion) อภิปรายผล (application of finding or discussion) และข้อเสนอแนะ (recommendation)

ส่วนประกอบที่เป็นเนื้อเรื่องตั้งแต่บทที่ ๑ ถึงบทที่ ๕ นอกจากจะมีเนื้อหาสาระแล้ว จะต้องมีการอ้างอิงสอดแทรกเพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือ อ้างแหล่งที่มาของข้อมูล และมีอัญประกาศ (quotation) ตาราง (table) ภาพประกอบ (figure) แผนภูมิ (chart) กราฟ (graph) ฯลฯ

๓) ส่วนท้าย ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ได้แก่

บรรณานุกรม (bibliography)

หน้าบอกตอนภาคผนวก (half-title of appendix)

ภาคผนวก (appendix)

ประวัตินักวิจัย (biography)

ใบรองปกหลัง (fly page)

ปกหลัง (back cover)

๖.๑.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ คือ

๑) ส่วนนำ เหมือนกับการวิจัยเชิงปริมาณ

๒) ส่วนเนื้อหา รายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเนื้อหาดังต่อไปนี้

บทที่ ๑ บทนำ ประกอบด้วยหัวข้อต่าง ๆ คือ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อตกลงเบื้องต้น

คำนิยามศัพท์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่ได้รับ

บทที่ ๒ ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

ควรเรียบเรียงความรู้ที่เกี่ยวข้องและจำเป็นเท่าที่จะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้ศึกษางานวิจัยสามารถทำความเข้าใจกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่จะกล่าวถึงในบทต่อไป ในทางปฏิบัติ หากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในบทที่ ๑ มีจำนวนมาก ผู้วิจัยอาจจะนำมารวม กล่าวไว้ในบทที่ ๒ นี้ก็ได้

บทที่ ๓ ผลการวิจัย (ให้ตั้งชื่อตอนตามวัตถุประสงค์ข้อ ๑)

เรียบเรียงจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ ๑

บทที่ ๔ ผลการวิจัย (ให้ตั้งชื่อตามวัตถุประสงค์ข้อ ๒)

เรียบเรียงจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ ๒

บทที่ ๕ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เรียบเรียงเนื้อหาสาระตามหัวข้อทั้งสาม โดยจำแนกเป็นประเด็นต่าง ๆ ให้สะดวกแก่
การทำความเข้าใจ และการนำไปใช้

หมายเหตุ ในกรณีวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีมากกว่า ๒ ข้อ จำนวนบทที่กล่าวถึงผลการวิจัย
ก็จะเพิ่มขึ้นตามจำนวนข้อของวัตถุประสงค์

๓) ส่วนท้าย เหมือนกับการวิจัยเชิงปริมาณ

ตัวอย่างการพิมพ์สันปก รายงานการวิจัย

รายงานการวิจัยเรื่อง พระราชอัจฉริยภาพของ
พระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม

ชำนาญ รอดเหตุภัย

รายงานการวิจัยเรื่อง ผลกระทบของน้ำเสียจากชุมชนเมือง
ต่อคุณภาพน้ำเพื่อการประมงและอุปโภคบริโภค
บริเวณแหล่งน้ำปิดหนองหาร สกลนคร

สุรัตนา เศรษฐชาญวิทย์

สำหรับตัวอย่างรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ไม่อาจนำมาเสนอในที่นี้ได้ เนื่องจากจะมีความยาวมาก จึงได้นำเสนอในลักษณะเป็นส่วนประกอบ หรือรูปแบบแต่ละส่วน เช่น หน้าบทคัดย่อ ส่วนประกอบบทที่ ๑ บทที่ ๕ เพื่อให้ผู้ทำผลงานทางวิชาการสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ตัวอย่างปกนอก รายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ (ระบุตำแหน่งทางวิชาการปัจจุบัน ถ้ามี)

รายงานการวิจัยเรื่อง
พระราชอัจฉริยภาพแห่งพระมหากษัตริย์ไทย
ในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สถาบันราชภัฏนครปฐม

๒๕๔๕

ตัวอย่างปกในรายงานการวิจัยเชิงคุณภาพ (ระบุตำแหน่งทางวิชาการปัจจุบัน ถ้ามี)

รายงานการวิจัยเรื่อง
พระราชอำนาจริยปรัชญาแห่งพระมหากษัตริย์ไทย
ในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย
กศ.บ.(เกียรตินิยมอันดับ ๑) กศ.ม., Ph.D.

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏนครปฐม

๒๕๔๕

ตัวอย่างหน้าคำนำ รายงานการวิจัย

คำนำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระมหากรุณาธิคุณต่อพสกนิกรชาวไทยเป็นล้นพ้นเกินกว่าจะมีผู้ใดพรรณนาได้ครบถ้วน นอกจากจะเป็นพระประมุขที่อำนวยความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคล หิตานุหิตประโยชน์แก่อำณาประชาราษฎร์ และเป็นศูนย์รวมหัวใจของปวงประชานิกรทั้งหลายแล้ว พระองค์ยังทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจใหญ่น้อยทั้งมวลมากมายเหลือคณานับ ประชาชนต่างตระหนักใน น้ำพระราชหฤทัยที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาของพระองค์ ล้วนรู้สึกจงรักภักดี และเทิดทูนพระองค์ไว้เหนือเกล้าฯ สูงสุดหาที่เปรียบมิได้

พระบรมฉายาลักษณ์แห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระพักตร์ชุ่มชื้นด้วยพระเสโท และมีหยาดพระเสโทหยดย้อยอยู่ที่ปลายพระนาสิกนั้น เป็นภาพที่ชินตาคนไทยทั่วไปเพราะคนไทยล้วน ชาบซึ่งมานานแล้วในพระวิริยะอุตสาหะที่ทรงทำงานเพื่อประชาชนโดยมิได้ทรงเห็นแก่ความเหนื่อย ยากลำบากพระวรกาย เมื่อประมาณ ๑๕ ปีที่ผ่านมา นิตยสาร **Far Eastern Economic Review** ได้ อัญเชิญพระบรมฉายาลักษณ์แบบดังกล่าวมาไว้ที่หน้าปกหนังสือ พร้อมทั้งมีข้อความกำกับไว้ด้วยว่า **Thailand's Working Monarch** ชาวต่างประเทศทั่วโลกรู้สึกตื่นเต้น และเกิดความสนใจใคร่รู้พระ ราชกรณียกิจของพระองค์ ซึ่งยิ่งใหญ่มากกว่ากษัตริย์ในระบอบประชาธิปไตยทั้งหลายทั่วโลก ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ตัดสินใจทำวิทยานิพนธ์ (Doctoral Degree Dissertation) เรื่อง **Role of Thai Monarchy in Political and Social Development with Special Reference to King Bhumibol Adulyadej** เพื่อให้องค์ความรู้ดังกล่าวได้แพร่หลายกว้างขวางไปทั่วโลก

งานวิจัยเรื่อง“**พระราชอัจฉริยภาพแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษา และ วรรณกรรม**” นี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากความซาบซึ้งในพระราชอัจฉริยะและพระปรีชาสามารถอันยิ่งใหญ่ ดังกล่าว โดยเฉพาะได้เน้นพิเศษในส่วนที่เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรมในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ผู้วิจัยมีความเชื่อมั่นว่าองค์ความรู้จากงานวิจัยนี้มีมากเพียงพอที่จะ เป็นเครื่องชี้วัดถึงพระราชอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถอันยิ่งใหญ่ทางด้านภาษาและหนังสือของ พระองค์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ รอดเหตุภัย

๖ เมษายน ๒๕๔๕

ตัวอย่างหน้าประกาศคุณูปการ หรือกิตติกรรมประกาศ

ประกาศคุณูปการ

ด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ พระราชอัจฉริยภาพ และพระปรีชาสามารถอันล้นพ้นแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จึงเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดผลงานวิจัยเฉลิมพระเกียรติเรื่องนี้ขึ้น ขอขอบพระคุณสถาบันราชภัฏนครปฐมโดยเฉพาะสำนักวิจัยที่กรุณาจัดสรรงบประมาณให้แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณหอสมุดสำนักราชเลขาธิการ หอสมุดแห่งชาติ และเครือข่ายกาญจนาภิเษก ที่ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลด้วยอริยาศย์ไมตรี ปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานวิจัยสำเร็จลงได้ นอกจากกำลังใจ กำลังกาย กำลังสติปัญญาจากผู้เป็นที่รัก และกัลยาณมิตรทั้งหลายแล้ว ที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใดก็คือ “พรพระราชทาน” จากวรรณกรรมพระราชนิพนธ์เรื่อง “พระมหาชนก” ที่ว่า

“ขอจงมีความเพียรที่บริสุทธิ์ ปัญญาที่เฉียบแหลม
กำลังกายที่สมบูรณ์

**May all readers be blessed with pure perseverance,
sharp wisdom
and complete physical health”**

ตัวอย่างบทคัดย่อ

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัย เรื่อง **พระราชอัจฉริยภาพแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม** มีวัตถุประสงค์สำคัญ ๒ ประการ คือ ๑) เพื่อศึกษาพระราชกรณียกิจทางด้านการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรมของพระบรมมหากษัตริย์ของไทยตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นต้นมา จนถึงรัชกาลที่ ๖ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์โดยเน้นพิเศษในด้านการสร้างสรรค์ภาษาเฉพาะเรื่องการประดิษฐ์ภาษาเขียน ได้แก่ แบบลักษณ์ของตัวอักษรและอักษรวิธีในแต่ละสมัย และ ๒) เพื่อศึกษาพระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพทางด้านภาษาและวรรณกรรมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ผลการวิจัยพบว่าพระมหากษัตริย์ของไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ล้วนทรงมีอัธมหาคุณูปการเป็นหิตานุหิตประโยชน์ยิ่งใหญ่อแก่ชาติและพสกนิกร โดยเฉพาะด้านภาษาซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่สำคัญที่สุดนั้น ก็นับว่าเป็นความโชคดีของประเทศไทยที่มีมหาราชของไทยทุกพระองค์ทรงไว้ซึ่งพระวิริยะอุตสาหะ และเอาพระทัยใส่ในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรมไทยยิ่งนัก นับตั้งแต่พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นต้นมาจนกระทั่งสมัยกรุงรัตนโกสินทร์และที่สุดถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ก็นับว่าทรงมีพระราชกรณียกิจและพระปรีชาสามารถอันเป็นอัจฉริยะทางด้านภาษา

ในส่วนที่เกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันนั้น นอกจากศึกษาเรื่องพระปรีชาสามารถและพระมหากรุณาธิคุณที่เกี่ยวกับภาษาไทยแล้ว ประการสำคัญอีกด้านหนึ่งที่ได้ศึกษาคือการวิเคราะห์พระราชอัจฉริยภาพและพระปรีชาสามารถที่ปรากฏในวรรณกรรมพระราชนิพนธ์ ๓ เรื่อง ได้แก่เรื่อง **นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ ติโต และ พระมหาชนก** ผลการศึกษาพบว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชนั้น ทรงได้รับการยอมรับทั่วโลกในฐานะเป็นพระมหากษัตริย์นักปราชญ์ผู้มีพระปรีชาสามารถในทุกด้าน กล่าวเฉพาะด้านภาษาและวรรณกรรมนั้น พระองค์ทรงไว้ซึ่งพระราชอัจฉริยภาพ พระปรีชาสามารถ และพระมหากรุณาธิคุณต่อภาษาและวรรณกรรมอย่างยิ่ง สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

๑) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ความสำคัญแก่ภาษาไทยและการใช้ภาษาไทยจนกระทั่งเป็นแรงบันดาลใจให้เกิด **“วันภาษาไทย”** และการทำกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวกับภาษาไทยขึ้นในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ของทุกปี

๒) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาภาษาไทย ที่สำคัญยิ่งคือการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้มีหนังสือประเภทสารานุกรมภาษาไทย บรรจุสรรพวิทยาการครบทุกด้านสำหรับเยาวชนแต่ละรุ่น คือ เด็กรุ่นเล็ก รุ่นกลาง และรุ่นใหญ่ จะสามารถศึกษาค้นคว้าได้โดยสะดวก พระองค์จึงพระราชทานพระราชวินิจฉัยและหลักการให้คณะผู้ทรงคุณวุฒิไปดำเนินการตามพระราชประสงค์ ดังนั้นจึงเกิดมีหนังสือ **“สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน”** ที่ทรงไว้ซึ่งคุณค่าสูงยิ่ง

๓) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระปรีชาสามารถทางด้านการใช้ภาษา ทรงเป็นตัวอย่าง ที่ดีในการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้องและสละสลวย นอกจากนั้นยังทรงสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างมีคุณภาพ

อีกหลายภาษาทั้งภาษาตะวันออกและภาษาตะวันตก ส่วนที่สำคัญมากคือภาษาอังกฤษ จะเห็นได้จากทรงพระราชนิพนธ์เรื่องมหาชนกชาดก เป็นภาษาอังกฤษก่อนที่จะทรงพระราชนิพนธ์เป็นภาษาไทย และทรงแปลหนังสือภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยมากกว่าสิบเรื่อง เพลงพระราชนิพนธ์ซึ่งมีประมาณ ๕๐ เพลงนั้น แม้ส่วนใหญ่พระองค์จะทรงพระราชนิพนธ์แต่ทำนองเพลงซึ่งโลกยอมรับในฐานะที่ทรงเป็น “คีตกวี” แต่มีบางเพลงที่ทรงพระราชนิพนธ์เนื้อเพลงเป็นภาษาอังกฤษ นับเป็นพระราชนิพนธ์ “คีตวรรณกรรม” ที่น่าสนใจ

๔) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระปรีชาสามารถทางด้านการวรรณกรรม หนังสือพระราชนิพนธ์ที่สำคัญและงดงามอย่างยิ่งในทุกๆ ด้าน คือ พระราชนิพนธ์เรื่อง “พระมหาชนก” ซึ่งมีการขยายออกเป็นหลายแบบ (version) นอกจากนั้นหนังสือพระราชนิพนธ์แปลทั้งสองเรื่อง คือ “นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ” และเรื่อง “ติโต” ก็ล้วนเขียนพร้อมด้วยสารัตถะ อรรถรส และสุนทรียรสเช่นเดียวกัน หนังสือเหล่านี้ แสดงถึงพระราชาอัจฉริยภาพทางด้านภาษาแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโดยแท้

๕) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระปรีชาสามารถทางด้านภาษาคณิตกรณ์ (คอมพิวเตอร์) นอกจากการที่พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้เครื่องคณิตกรณ์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ในการทรงพระอักษรแล้ว เรื่องที่น่าชื่นชมอย่างยิ่งก็คือทรงใช้เครื่องคณิตกรณ์ในการออกแบบตัวอักษรภาษาไทย และตัวอักษรภาษาอินเดีย โบราณ คือ อักษรเทวนาครี หลักฐานสำคัญที่แสดงถึงพระปรีชาสามารถทางด้านนี้ คือการที่พระองค์ทรง “ปรุง” บัตรอวยพรปีใหม่ ด้วยเครื่องคณิตกรณ์เพื่อพระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยอย่างต่อเนื่องมากกว่าสิบปีแล้ว

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับพระปรีชาสามารถทางด้านภาษาของพระมหากษัตริย์ไทยนั้น มีประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การศึกษาวิเคราะห์อีกหลายเรื่อง เป็นต้นว่าพระปรีชาสามารถด้านอักษรศาสตร์ ภาษาศาสตร์ และวรรณกรรม โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์ทางด้านฉันทลักษณ์ วรรณศิลป์ สารัตถะ และการประยุกต์สาระจากบทพระราชนิพนธ์ต่างๆ มาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทไทยในยุคปัจจุบัน เป็นต้น ประเด็นสำคัญก็คือ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ควรนำความรู้จากงานวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงาน ที่สำคัญอย่างยิ่งคือสถาบันการศึกษาทุกระดับควรอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาผลการวิจัยไปประยุกต์เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร แบบเรียน และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเป็นไทยเหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจ ค่านิยม และวิสัยทัศน์เกี่ยวกับความเป็นไทยให้แก่เยาวชน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเจริญวัฒนาอย่างยั่งยืนอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไทยที่ควรค่าแก่ความภาคภูมิใจของคนไทยทั้งชาติตลอดไป

ตัวอย่างหน้า ABSTRACT

ABSTRACT

The research is aimed at meeting two significant objectives. The first is to study the creation of Thai language and literary works by former Thai kings dating from the Sukhothai period to the King Rama 6 of the Ratanakosin period. The research focuses on the creation of Thai written language, i.e. letter characteristics, and alphabet methodology, in each period. The second objective is to study the standard of, and contributions made by the language and literary works of King Bhumibol Adulyadej, the Great. The research finds that Thai kings endeavored to provide tangible benefits to Thai people and Thai culture. One of the most important things the kings did was their work in preserving and promoting Thai culture, of which language is the most significant part. Thailand fortunately has been reigned over by many benevolent kings whose cultural endeavors lead to the successful creation of language and literature. From the time of Sukhothai Kingdom until the present time, the kings' achievements in, and their support of, language and literary works are evidence of the kings' abilities in language and literature.

Amongst the present King's most significant and well-known achievements are the composition of **Pra Maha Janaka** (a Buddhist story), and the translations of **Nai In Phu Pid Thong Lung Phra** ("A Man Called Intrepid") and **"Tito"**. The study found that King Bhumibol Adulyadej, the Great, has been accepted worldwide as a versatile and unique scholar. The King's ability, in particular his support for Thai language and literature, have been demonstrated through the following :

1. The King's belief in the importance of Thai language and its expression has inspired Thai people and the government to proclaim "Thai Language Day", which is an annual event held on the 29 of July, where various activities concerning Thai language are conducted throughout the country.

2. The King's has enthusiastically supported the study of Thai language. One of the most interesting works is the King's project to establish a Thai Encyclopedia for Children. The encyclopedia is carefully prepared to suit three age groups of children : junior, middle and senior groups. The contents are suitably designed to educate the three groups and to promote independent study. Due to the King's thoughtfulness, the Thai Encyclopedia for Children has been being prepared and

published for children throughout the country. The books are widely considered amongst the most valuable education resources.

3. The King is highly accomplished in language usage. His literary works are said to be examples of tasteful and emotive language. Moreover, the King can fluently use many foreign languages, both Eastern and Western in origin. His success in English is demonstrated in his book “Phra Maha Janaka”, which was first written in English and then in Thai. The King has translated more than ten famous English books and articles. The King has received praise for over fifty songs for which he composed the melody and music, however in only four of the songs did the King himself write the lyrics in English. These compositions are considered interesting musical and literary works.

4. The King has great potential in the area of literary composition. Among the royal literary works, “Pha Maha Janaka” has been broadly accepted as a work of great significance. In order to suit various interests of readers, the book has been simplified and reproduced in many versions. The two royal translated books, “A Man Called Intrepid” and “Tito”, comprise of significant essences, meaningful wordings, and aesthetic styles of writing as well. The royal books demonstrate in their complexity the King’s genuine language capabilities.

5. The King has an avid interest in computers. Apart from using computers in data and word processing, the King has enjoyed success in the computerized design of both Thai and ancient Indian - Devanagiri alphabets. One of the best examples of the King’s computer skills are his New Year computerized cards, which have been given to Thai people for more than ten years.

Many topics concerning the kings’ ability in languages, linguistics, and literatures are ongoing. Among the various interesting topics, the most attractive ones are the creation of poetic forms, literary styles of composition, the content or subject matter, and the application of this content in a contemporary Thai context. Any organization, both government and non-government, should use this research in their own works. Above all, educational institutions and other concerned bodies, should study the knowledge derived from the research and apply it to curriculum, texts, and study processes. The research also has validity in enhancing the understanding, values, and vision of younger Thai generations. Finally, these desirable qualities demonstrated in the research would support the sustained development and suitable evolution of Thai culture for the benefit of Thai people.

ตัวอย่างหน้าปก รายงานการวิจัยเชิงปริมาณ

รายงานการวิจัยเรื่อง
ผลกระทบของน้ำเสียจากชุมชนเมืองต่อคุณภาพน้ำเพื่อการประมง
และอุปโภคบริโภค บริเวณแหล่งน้ำปิดหนองหาร สกลนคร

สุรตนา เศรษฐชาญวิทย์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๗

ตัวอย่างหน้าปกใน รายงานการวิจัยเชิงปริมาณ

รายงานการวิจัยเรื่อง
ผลกระทบของน้ำเสียจากชุมชนเมืองต่อคุณภาพน้ำเพื่อการประมง
และอุปโภคบริโภค บริเวณแหล่งน้ำปิดหนองหาร สกลนคร

ดร.สุรัตนา เศรษฐชาญวิทย์
Ph.D. (Environmental Science)

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

๒๕๕๗

รูปแบบหน้าบทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิจัย พิมพ์ชื่อรายงานวิจัย

สาขา พิมพ์สาขาวิชาของงานวิจัย

คณะที่ผู้วิจัยสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ที่ปรึกษา พิมพ์ชื่อที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำปรึกษา (ถ้ามี)

ปีที่ทำวิจัย พิมพ์ปีที่ทำวิจัยสำเร็จ

บทคัดย่อ

ย่อหน้า

This image shows a full page of a notebook or worksheet template. It consists of a solid light blue background with evenly spaced, horizontal dashed blue lines running across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

ตัวอย่างหน้า ABSTRACT

Research Title	พิมพ์ชื่อรายงานวิจัย
Department	พิมพ์สาขาวิชาของงานวิจัย
Faculty	พิมพ์คณะที่ผู้วิจัยสังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Advisors	พิมพ์ชื่อที่ปรึกษา หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำปรึกษา (ถ้ามี)
Date	พิมพ์ปีที่ทำวิจัยสำเร็จ

ABSTRACT

ย่อหน้า

รูปแบบการเรียบเรียงผลงานทางวิชาการ

เนื้อหาสาระในผลงานทางวิชาการจะต้องมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ สมบูรณ์ และทันสมัย นอกจากนั้นการนำเสนอควรให้มีความชัดเจน เข้าใจในสาระสำคัญ การจัดระเบียบ หรือโครงสร้างเป็นรูปแบบเดียวกันตลอดทั้งเล่ม เช่น บทที่และชื่อบท หัวข้อหลัก หัวข้อรอง หัวข้อย่อย มีโครงสร้างการนำเสนอ ๔ แบบ ดังนี้

๑. โครงสร้างแบบที่ ๑

โครงสร้างแบบที่ ๑ จะกำหนดให้มีหมายเลขกำกับทุกหัวข้อ ตั้งแต่หัวข้อหลัก หัวข้อรอง หัวข้อย่อยของหัวข้อรอง และหัวข้อย่อย ด้วยหมายเลขถึง ๔ ระดับ เมื่อจะแบ่งย่อยลงไปอีก ให้ใช้วิธีกำหนดหมายเลขกำกับในวงเล็บปิดหลังตัวเลข เมื่อขึ้นบทใหม่ เช่น บทที่ ๑ ให้ใช้หมายเลขประจำบทมาเป็นหมายเลขประจำหัวข้อหลัก

ตัวอย่างโครงสร้างแบบที่ ๑

บทที่ ๑

ทรัพยากรสารสนเทศ

๑.๑ ความนำ

.....

๑.๒ ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

.....

๑.๓ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

.....

๑.๓.๑ สื่อสิ่งพิมพ์

.....

๑.๓.๑.๑ หนังสือ.....

.....

๑.๓.๑.๒ วารสาร.....

.....

๑.๓.๑.๓ หนังสือพิมพ์.....

.....

๑.๓.๒ สื่อโสตทัศน์

.....

๑.๓.๓ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

.....

๑.๓.๓.๑ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

.....

๑.๓.๓.๒ ฐานข้อมูล

.....

๑) ฐานข้อมูล Digital Collection

.....

๒) ฐานข้อมูล SpringLink

.....

๓) ฐานข้อมูล ACM Portal

.....

๑.๔ การประเมินค่าสารสนเทศ

.....

.....

๑.๕ บทสรุป

.....

.....

๑.๖ คำถามทบทวน

.....

๒. โครงสร้างแบบที่ ๒

โครงสร้างแบบที่ ๒ นี้ มีลักษณะคล้ายกับโครงสร้างแบบที่ ๑ คือ จะกำหนดให้มีหมายเลขกำกับหัวข้อ ตั้งแต่หัวข้อหลัก หัวข้อรอง หัวข้อย่อยของหัวข้อรอง และหัวข้อย่อย ด้วยหมายเลขถึง ๔ ระดับ ยกเว้นหัวข้อ “ความนำ” ไม่ต้องมีหมายเลขกำกับ เมื่อจะแบ่งย่อยลงไปอีก ให้ใช้วิธีกำหนดหมายเลขกำกับในวงเล็บปิดหลังตัวเลข เมื่อขึ้นบทใหม่ เช่น บทที่ ๑ ให้ใช้หมายเลขประจำบท มาเป็นหมายเลขประจำหัวข้อหลัก

ตัวอย่างโครงสร้างแบบที่ ๒

บทที่ ๑

ทรัพยากรสารสนเทศ

(ความนำ)

๑.๑ ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

.....

๑.๒ ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

.....

๑.๒.๑ สื่อสิ่งพิมพ์

.....

๑.๒.๑.๑ หนังสือ.....

.....

๑.๒.๑.๒ วารสาร.....

.....

๑.๒.๑.๓ หนังสือพิมพ์.....

.....

๑.๒.๒ สื่อโสตทัศน์

.....

.....

๑.๒.๓ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

.....

.....

๑.๒.๓.๑ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์.....

.....

๑.๒.๓.๒ ฐานข้อมูล.....

.....

๑) ฐานข้อมูล Digital Collection.....

.....

๒) ฐานข้อมูล SpringLink.....

.....

๓) ฐานข้อมูล ACM Portal.....

.....

๑.๓ การประเมินค่าสารสนเทศ

.....

.....

๑.๔ บทสรุป

.....

.....

๑.๕ คำถามทบทวน

.....

.....

๓. โครงสร้างแบบที่ ๓

โครงสร้างแบบที่ ๓ นี้ ไม่มีหมายเลขกำกับหัวข้อหลัก แต่จะมีหมายเลขกำกับตั้งแต่หัวข้อรอง หัวข้อย่อยของหัวข้อรอง และหัวข้อย่อย ด้วยหมายเลขถึง ๔ ระดับ ตามลำดับ เมื่อจะแบ่งย่อยลงไปอีก ให้ใช้วิธีกำหนดหมายเลขกำกับในวงเล็บปิดหลังตัวเลข

ตัวอย่างโครงสร้างแบบที่ ๓

บทที่ ๑

ทรัพยากรสารสนเทศ

(ข้อความเกริ่นนำ).....

.....

.....

ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

.....

.....

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

.....

.....

.....

๑. สื่อสิ่งพิมพ์

.....

๑.๑ หนังสือ.....

.....

๑.๒ วารสาร.....

.....

๑.๓ หนังสือพิมพ์.....

.....

๒. สื่อโสตทัศน์

๓. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

๓.๑ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์.....

๓.๒ ฐานข้อมูล.....

๓.๒.๑ ฐานข้อมูล Digital Collection.....

๓.๒.๒ ฐานข้อมูล SpringerLink.....

๓.๒.๓ ฐานข้อมูล ACM Portal.....

การประเมินค่าสารสนเทศ

บทสรุป

คำถามทบทวน

๔. โครงสร้างแบบที่ ๔

โครงสร้างแบบที่ ๔ นี้ คล้ายกับโครงสร้างแบบที่ ๓ ไม่มีหมายเลขกำกับหัวข้อหลัก เน้นอธิบาย หรือบรรยายรายละเอียดของแต่ละหัวข้อ ถ้าจำเป็นต้องมีหัวข้อย่อย ก็ใช้หมายเลขกำกับได้ ๔ ระดับ เมื่อจะแบ่งย่อยลงไปอีก ให้ใช้วิธีกำหนดหมายเลขกำกับในวงเล็บปิดหลังตัวเลข

(ตัวอย่างโครงสร้างแบบที่ ๔)

บทที่ ๑

ทรัพยากรสารสนเทศ

(ข้อความเกริ่นนำ).....
.....

ความหมายของทรัพยากรสารสนเทศ

.....
.....
.....

ประเภทของทรัพยากรสารสนเทศ

.....
.....
.....

สื่อสิ่งพิมพ์

.....
.....

๑. หนังสือ

.....

๒. วารสาร

.....

๓. หนังสือพิมพ์

.....

สื่อโสตทัศน

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์

๒. ฐานข้อมูล

๒.๑ ฐานข้อมูล Digital Collection

๒.๒ ฐานข้อมูล SpringLink

๒.๓ ฐานข้อมูล ACM Portal

การประเมินค่าสารสนเทศ

บทสรุป

คำถามทบทวน

บทที่ ๔

การพิมพ์ผลงานทางวิชาการ

การพิมพ์ผลงานทางวิชาการเพื่อขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพดีตามเกณฑ์ที่กำหนดนั้น ควรมีความประณีตชัดเจน มีการเว้นวรรคตอนและช่องไฟที่ถูกต้อง มีความต่อเนื่องในการเสนอเนื้อหา มีหัวข้อชัดเจน ใช้ศัพท์ทางเทคนิคถูกต้อง มีการอ้างอิงแหล่งวิชาการที่ผู้เขียนได้ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า การคัดลอก การยกข้อความ การใช้ภาพประกอบ แผนภูมิ ภาพ ตาราง และการใช้ระบบอ้างอิง ฯลฯ ในรูปแบบที่สม่ำเสมอ เป็นระบบระเบียบเดียวกันโดยตลอด รวมทั้งการจัดทำส่วนประกอบตอนต้น และส่วนประกอบตอนท้ายทุกรายการอย่างถูกต้องและเหมาะสม

การตรวจทานต้นฉบับก่อนจัดพิมพ์

ผลงานทางวิชาการที่เรียบเรียงเสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องได้รับการตรวจทานก่อนจัดพิมพ์เพื่อความถูกต้อง เรียบร้อย สมบูรณ์แบบ สิ่งสำคัญที่จะต้องตรวจก็คือ

๑. ความเป็นเอกภาพ

ผลงานทางวิชาการต้องมีความเป็นเอกภาพในทุก ๆ ด้าน เช่น รูปแบบของโครงสร้าง รูปแบบของตัวอักษร การใช้ตัวเลข (เลือกใช้เลขไทย หรือ อารบิก เพียงแบบเดียว) รูปแบบการอ้างอิง ฯลฯ ยกเว้นกรณีที่เป็นการคัดลอกข้อความมาเพื่อยกตัวอย่าง ต้องคัดลอกให้เหมือนข้อความในต้นฉบับแบบการเขียนอัญพน

๒. เนื้อหาสาระ

ให้อ่านเนื้อเรื่องของผลงานทางวิชาการนั้นโดยตลอดอีกครั้ง เพื่อตรวจสอบประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของเนื้อหากับชื่อบท โดยดูได้จากหัวข้อใหญ่และการเรียบเรียงเนื้อหาในแต่ละย่อหน้า ต้องมีความเกี่ยวเนื่องกัน การกำหนดหัวข้อใหญ่ในแต่ละบทต้องใช้ภาษาที่เป็นรูปแบบเดียวกัน เช่น เป็นประโยค เป็นข้อความ เป็นวลี ฯลฯ ตัวอย่างเช่น บทที่ ๔ ชื่อบทคือ การพิมพ์ผลงานทางวิชาการ มีหัวข้อเรื่องที่มีเนื้อหาสอดคล้องสัมพันธ์กับชื่อบทโดยตลอดทุกหัวข้อ ได้แก่

บทที่ ๔ การพิมพ์ผลงานทางวิชาการ

การตรวจทานต้นฉบับก่อนจัดพิมพ์
การจัดหน้ากระดาษผลงานทางวิชาการ
การกำหนดแบบและขนาดอักษร
การจัดหัวข้อเรื่องและการย่อหน้า
การจัดภาพประกอบ
การจัดพิมพ์ส่วนประกอบส่วนต้น
การพิมพ์ข้อความอัญมณี
การจัดพิมพ์บรรณานุกรม

อนึ่ง สิ่งที่ไม่ควรทำ คือ การเอาชื่อเรื่อง มาเป็นชื่อบท และเอาชื่อบท มาเป็นชื่อหัวข้อใหญ่

๒.๒ การลำดับเนื้อเรื่อง ควรต่อเนื่องกัน และควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

๒.๒.๑ การนำเสนอควรมีการโยงความหรือความนำหรือเกริ่นนำก่อนเข้าสู่หัวข้อใหญ่หรือเนื้อหา

๒.๒.๒ เนื้อความในแต่ละบทควรมีความสมดุลกัน หากบทใดมีความยาวและเนื้อหาเกินไป ก็ควรแบ่งเป็นอีกบทหนึ่ง หรือตัดตอนตามความเหมาะสม หัวข้อและเนื้อหาในแต่ละบทต้องต่อเนื่องกันไม่สลับสับสนหรือขัดแย้งกัน

๒.๒.๓ แต่ละหน้าควรมีการแบ่งออกเป็นย่อหน้าเพราะเป็นการแบ่งประเด็นสำคัญของเรื่อง ทำให้อ่านและเข้าใจง่าย ในแต่ละหน้าควรมีย่อหน้าประมาณ ๓ ย่อหน้า ย่อหน้าละประมาณ ๗-๑๒ บรรทัด ไม่ควรเขียนยาวติดต่อกันตลอดทั้งหน้า เนื้อหาที่นำมาพิมพ์ไว้ในแต่ละหน้านั้นควรมีประมาณ ๒๕-๓๐ บรรทัด

๒.๒.๔ แต่ละย่อหน้าควรมีเอกภาพ คือมีความคิดที่ผู้เขียนมุ่งเสนอแก่ผู้อ่าน หรือความคิดรวบยอดหรือใจความสำคัญเพียงเรื่องเดียวนั้น ซึ่งอาจอยู่ตอนต้น กลาง หรือท้าย ย่อหน้าก็ได้ เนื้อหาในย่อหน้านั้นต้องอธิบายความคิดรวบยอดและมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน เชื่อมโยงความคิดเป็นเรื่องเดียวกัน เป็นประโยชน์ขยายความที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้อย่างชัดเจน เมื่อขึ้นย่อหน้าใหม่ ควรมีประโยคที่เชื่อมโยงกับความในย่อหน้าที่ผ่านมา อนึ่ง เนื้อหาที่แบ่งเป็นข้อ ๆ ควรย่อหน้าเมื่อขึ้นข้อใหม่

๒.๓ ความสมบูรณ์และความลึกซึ้ง ความสมบูรณ์ของเนื้อหาสาระของเรื่องครบถ้วน ไม่ตกหล่น ผิดพลาด หรือซ้ำซ้อน สำหรับเอกสารคำสอนและเอกสารประกอบการสอนควรมีขอบเขตครอบคลุมเนื้อหาวิชาครบถ้วน การอธิบายหรือวิเคราะห์ ควรให้ละเอียดถี่ถ้วนและลึกซึ้ง ควรมีส่วนประกอบอื่น เช่น บทนำ สารบัญ ภาพประกอบ ตาราง แผนภูมิ ฯลฯ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่การอ่าน

และการค้นคว้าต่อไปของงานแต่ง งานเรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือเล่มนั้น และควรเสนอแนะหนังสือหรือเอกสารประกอบการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา วารสาร และงานวิจัย ฯลฯ ความถูกต้องในด้านเนื้อหาวิชา ควรคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูล ทฤษฎี สูตร การทดลอง การตีความหลักฐานอ้างอิง การเสนอแนวความคิดและเหตุผล ฯลฯ

ก่อนจัดพิมพ์ต้นฉบับ ควรให้เพื่อนร่วมสาขาวิชาช่วยอ่าน เพื่อหาข้อบกพร่อง หรืออาจมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ อาจมีการเพิ่ม-ลด หรือสลับบท หรือสลับตอนใหม่ก็ได้

๒.๔ ความทันสมัยและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานทางวิชาการจะต้องมีข้อมูลใหม่ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการในปัจจุบัน มีความริเริ่มสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการ

๒.๕ การอ้างอิงผลงานของผู้อื่น ต้องเขียนแหล่งที่มาให้ชัดเจน การนำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเอง ถือว่าเป็นการโจรกรรมทางวิชาการ ควรคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการเขียนให้มากที่สุด และไม่ควรอ้างอิงผลงานของผู้อื่นมากกว่าร้อยละ ๑๐ ในการอ้างอิงนั้นหากมีการอ้างในเรื่องนั้นเหมือนกันหลายเล่มควรใช้เล่มที่เป็นเอกสารปฐมภูมิ

๓. สำนวนภาษา

สำนวนภาษาควรอ่านเข้าใจง่ายเหมาะสำหรับผู้ใช้ซึ่งเป็นนักศึกษา ควรตรวจสอบความถูกต้องของการสะกดคำและข้อความ การเว้นวรรคตอน ถ้าหากเป็นลายมือเขียนต้องเขียนให้อ่านง่าย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้พิมพ์สามารถพิมพ์ตามต้นฉบับได้ถูกต้อง ป้องกันการพิมพ์วรรคตอนผิดพลาด ถ้าหากต้องการให้เว้นวรรคในข้อความตอนใดให้ใช้เครื่องหมายขีดแบ่งไว้ และควรกวาดขันในเรื่องของหลักภาษาและการใช้ภาษาในประเด็นต่อไปนี้

๓.๑ ภาษาที่ใช้เขียน ต้องเป็นภาษาไทย เว้นแต่ตำรา หนังสือ หรือเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ หรือมีความจำเป็นพิเศษ ที่ต้องเขียนเป็นภาษาต่างประเทศทั้งหมด หรืออาจผสมกันระหว่างภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศก็ได้ กรณีที่เป็นข้อยกเว้นให้คณะกรรมการพิจารณาผลงานทางวิชาการพิจารณาเป็นราย ๆ ไป

สำหรับการแปลตำราจากภาษาต่างประเทศนั้น ผู้แปลต้องส่งสำเนาต้นฉบับ แนบมาให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ถ้าหากผลงานนั้นพิมพ์จำหน่ายแจกต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์เสียก่อน แล้วแนบใบอนุญาตนั้นมาด้วย สำหรับงานแปลภาษาศาสตร์ (ภาษาอังกฤษ หรือการวิจัย อาจใช้ผสมกันระหว่างภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้)

๓.๒ การใช้ภาษา ควรใช้ให้ถูกต้องเหมาะสม และถูกบุคคลมีรายละเอียดดังนี้

๓.๒.๑ สำนวนและโวหารต้องเป็นภาษาเขียนและเหมาะสมกับเรื่องแต่ละตอน ไม่ใช่ภาษาพูด ใช้คำสุภาพที่เป็นที่นิยม ยกเว้นข้อความที่คัดลอกมาต้องเขียนแบบอัญพจน์

๓.๒.๒ ประโยคต้องสมบูรณ์ความ สือความหมายชัดเจนไม่คลุมเครือ หากมีรูปภาพ ตัวอย่าง และตารางประกอบ ให้ลงไว้ท้ายข้อความอย่างเหมาะสม ในแต่ละประโยคควรพยายาม หลีกเลี่ยงการใช้คำที่ซ้ำกัน

๓.๒.๓ คำที่ใช้ เลือกคำเหมาะสม ตรงความหมาย ชัดเจน กระชับ เข้าใจง่าย ถูกต้อง ตามหลักภาษาและตรงความหมาย

๓.๒.๔ ตัวสะกดการันต์ถูกต้องตามหลักการเขียนภาษาไทย ควรตรวจสอบความ ถูกต้องอยู่เสมอ ถ้าหากไม่แน่ใจให้ตรวจสอบจากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ที่จัดพิมพ์ครั้งล่าสุด

๓.๒.๕ การใช้เครื่องหมายวรรคตอนนั้นควรเลือกใช้ให้ถูกต้อง เครื่องหมายวรรคตอน บางอย่างไม่นิยมนำมาใช้ในการเขียนภาษาไทย เช่น การใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) เพื่อแบ่งแยก ข้อความนั้น ภาษาไทยจะการใช้การเว้นวรรค

๓.๒.๖ คำสันธาน ที่ใช้เพื่อเชื่อมคำควรใช้เท่าที่จำเป็น เช่น คำว่า “และ” จะใช้ในส่วน สุดท้ายของประโยคเท่านั้น

๓.๒.๗ คำที่มาจากภาษาต่างประเทศ หากเป็นศัพท์เฉพาะทางวิชาการต้องถูกต้องและ ใช้ให้ตรงกันตลอดทั้งเล่มโดยใช้ตามศัพท์บัญญัติของราชบัณฑิตยสถาน ในสาขาวิชานั้น ๆ ถ้าศัพท์คำใด ไม่เป็นที่มักคุ้นของคนทั่วไป ควรวงเล็บภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย แต่ให้ทำเพียงครั้งเดียวในการเขียน ครั้งต่อไป ไม่ต้องวงเล็บภาษาอังกฤษคำนั้นอีก

สำหรับศัพท์เฉพาะทางวิชาการที่ยังไม่มีศัพท์บัญญัติเป็นภาษาไทย ตลอดจนคำที่เป็นชื่อ เฉพาะในภาษาต่างประเทศ ให้เขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทย การสะกดการันต์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ การเขียนทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน และให้วงเล็บชื่อภาษาต่างประเทศนั้นไว้ในวงเล็บ เพื่อป้องกันการออกเสียงผิดพลาดควรปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในภาษานั้น เช่น ภาษาอังกฤษ เยอรมัน ฝรั่งเศส จีน และญี่ปุ่น เป็นต้น

คำในภาษาต่างประเทศที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บนั้น ให้ใช้ตัวอักษรธรรมดา จะใช้อักษร ตัวพิมพ์ใหญ่ในตัวแรกของคำที่เป็นชื่อเฉพาะเท่านั้น สำหรับชื่อบท ชื่อเรื่อง ชื่อหัวข้อ ชื่อตาราง ชื่อรูป ชื่อหนังสือ ชื่อสถานที่ ชื่อองค์กร ชื่อการค้า ให้ใช้อักษรตัวพิมพ์ใหญ่ในตัวแรกของทุกคำที่เป็นคำหลัก (major word)

๓.๓ การเว้นวรรคตอน วรรค คือ คำ ข้อความ หรือประโยคช่วงหนึ่ง ๆ ดังนั้นการเว้น วรรค หมายถึง การเว้นช่องว่างระหว่างวรรค เพื่อแบ่งเนื้อหาเป็นส่วนย่อย การเว้นวรรคแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๓.๑ การเว้นวรรคเล็ก ควรมีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณเท่ากับความกว้างของ ตัวพยัญชนะ ก

๓.๓.๒ การเว้นวรรคใหญ่ ควรมีระยะห่างระหว่างวรรคประมาณ ๒ เท่าของการเว้นวรรคเล็ก

การเว้นวรรคตอนควรใช้อย่างเหมาะสม การเว้นช่องว่างระหว่างคำ ข้อความหรือประโยคให้ถูกต้องเป็นสิ่งจำเป็นมาก เพราะจะทำให้ข้อเขียนนั้นมีความถูกต้อง แจ่มแจ้ง ชัดเจน และอ่านได้ตรงตามความต้องการของผู้เขียน ไม่ควรฉีกคำ คือไม่แยกพยางค์ของคำที่เกิน ๑ พยางค์ไว้ต่างบรรทัดกัน เช่น กระ-ทรวง เป็นต้น การเว้นวรรคในข้อเขียนอาจผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ง่ายหากไม่ระมัดระวัง ตัวอย่างการเว้นวรรคตอนต่างที่กันทำให้ความหมายผิดไปจากที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น

“เครื่องหมายวรรคตอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะต้องใช้ให้ถูกต้องโดยยึดหลักเกณฑ์ของแต่ละภาษาอย่างเคร่งครัด”

“เครื่องหมายวรรคตอนทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะต้องใช้ให้ถูกต้อง โดยยึดหลักเกณฑ์ของแต่ละภาษาอย่างเคร่งครัด”

๓.๔ เอกสารที่ควรใช้ในการตรวจทานต้นฉบับ ที่เป็นพื้นฐานโดยทั่วไป ได้แก่

- ๑) หลักเกณฑ์การเขียนทับศัพท์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ดูที่ ภาคผนวก จ)
- ๒) หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ
- ๓) พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๒
- ๔) พจนานุกรมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง
- ๕) ศัพท์บัญญัติในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ฉบับราชบัณฑิตยสถาน

๔. ความสมบูรณ์ถูกต้องขององค์ประกอบของผลงานทางวิชาการ

การจัดทำรูปแบบของผลงานทางวิชาการนั้น ให้เลือกจากบทที่ ๓ ที่นำเสนอไว้ จะต้องเลือกใช้แบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น โดยให้ใช้แบบเดียวกันตลอดการเขียนทั้งเล่ม และตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ตามประเภทของผลงานทางวิชาการ ดังนี้

๔.๑ ความครบถ้วนขององค์ประกอบของผลงานทางวิชาการ ตั้งแต่ปกหน้าจนถึงปกหลัง

๔.๒ ความถูกต้องตามรูปแบบขององค์ประกอบของผลงานทางวิชาการ เช่น รายการและการจัดระยะของปกนอก ปกใน คำนำ สารบัญ การทำเชิงอรรถ การเขียนบรรณานุกรม เป็นต้น

๔.๓ การจัดลำดับขององค์ประกอบของผลงานทางวิชาการจะต้องเรียงลำดับอย่างถูกต้อง ไม่สลับที่กัน

การจัดหน้ากระดาษผลงานทางวิชาการ

การจัดหน้ากระดาษผลงานทางวิชาการประเภท ตำรา เอกสารประกอบการสอน เอกสาร คำสอน งานวิจัย มีรูปแบบและรายละเอียดที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. ขนาดของกระดาษ

ใช้กระดาษเอ ๔ ขนาด ๒๑ x ๒๙.๗ เซนติเมตร

๒. การเว้นขอบกระดาษผลงานทางวิชาการ

๒.๑ ขอบบน ห่างจากขอบกระดาษ ๓.๕ เซนติเมตร หากเป็นหน้าที่มีชื่อบทหรือชื่อเรื่อง (เช่น หน้าคำนำ สารบัญ ฯลฯ) อยู่กลางหน้ากระดาษ ให้เว้นห่างจากขอบบน ๔.๗๕ เซนติเมตร

๒.๒ ขอบล่าง ห่างจากขอบกระดาษ ๒.๕ เซนติเมตร

๒.๓ ขอบหน้า หน้าด้านขวามือห่างจากขอบกระดาษ ๒.๕ เซนติเมตร หน้าด้านซ้ายมือ ห่างจากขอบกระดาษ ๓.๕ เซนติเมตร

๒.๔ ขอบหลัง หน้าด้านขวามือห่างจากขอบกระดาษ ๒.๕ เซนติเมตร หน้าด้านซ้ายมือ ห่างจากขอบกระดาษ ๓.๕ เซนติเมตร

๓. การให้เลขหน้า

๓.๑ ส่วนต้นของผลงานทางวิชาการ ตั้งแต่หน้าคำนำ สารบัญ สารบัญภาพ ฯลฯ มีวิธีกำหนด ๒ วิธี

๓.๑.๑ ใช้ตัวอักษร ก ข ค ง จ ฯลฯ

๓.๑.๒ ใช้ตัวเลขที่อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บกลมเช่น (๑) (๒) (๓) หรือ (1) (2) (3) ฯลฯ

๓.๒ ส่วนของเนื้อเรื่องและส่วนท้ายของผลงานทางวิชาการ ให้เลขหน้าเป็นตัวเลข ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ หรือ 1 2 3 4 5 6 โดยนับต่อเนื่องกันไปจนถึงหน้าสุดท้าย และใช้ตัวเลขกำกับหน้าทุกหน้าตั้งแต่หน้าแรกของบทที่ ๑ จนจบเล่ม การขึ้นบทใหม่ ต้องขึ้นหน้าใหม่เสมอและให้อยู่หน้าขวามือ (หน้าคี่) หากมีหน้าที่ว่าง (หน้าคู่) ก่อนขึ้นบทใหม่ให้นับหน้าต่อเนื่องไปด้วย แต่ไม่ต้องใส่เลขหน้า ผลงานทางวิชาการส่วนใหญ่ต้องพิมพ์ ๒ หน้า ยกเว้นงานวิจัยสามารถพิมพ์หน้าเดียวได้

๔. ตำแหน่งของเลขหน้า

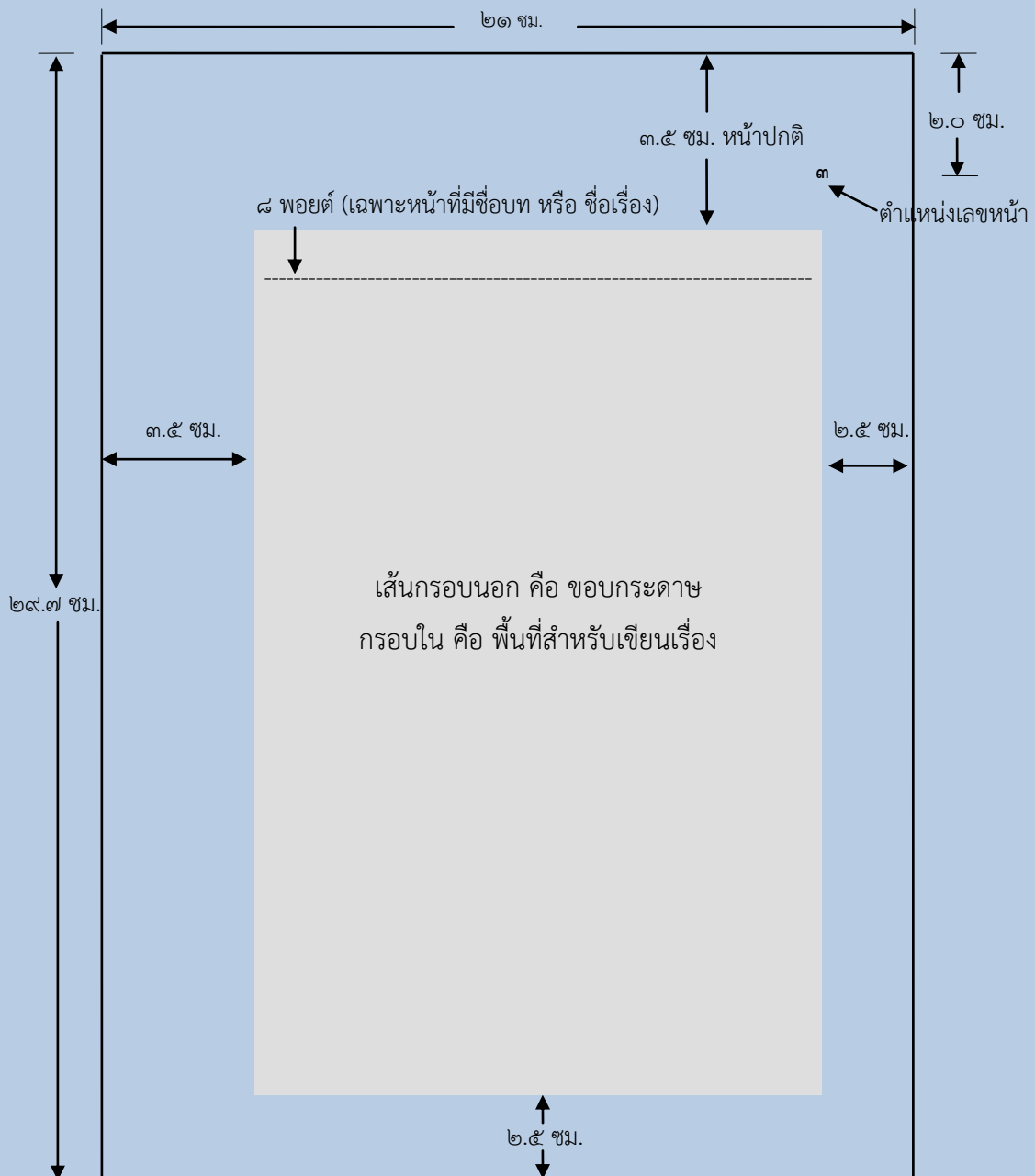
ตำแหน่งของเลขหน้าสามารถกำหนดได้ ดังนี้

๔.๑ หน้าคู่และหน้าคี่ต่างกัน อาจกำหนดไว้ที่หัวกระดาษ หรือท้ายกระดาษก็ได้ หากกำหนดไว้ที่หัวกระดาษ ให้ลงเลขหน้าห่างจากขอบกระดาษบนลงมา ๒.๕ เซนติเมตร หน้าขวาจะห่างจากขอบขวา ๒.๕ เซนติเมตร ส่วนหน้าซ้ายห่างจากขอบซ้าย ๒.๕ เซนติเมตร หรือ อาจใช้แบบข้อ ๔.๒

๔.๒ หน้าคู่และหน้าคี่เหมือนกัน อาจกำหนดไว้ที่หัวกระดาษ หรือท้ายกระดาษก็ได้ หากกำหนดไว้ที่หัวกระดาษ ให้ลงเลขหน้าห่างจากขอบกระดาษบนลงมา ๒.๕ เซนติเมตร และลงเลขหน้าไว้กลางหน้ากระดาษ

๔.๓ หน้าที่มีชื่อบท หรือ ชื่อเรื่อง (เช่น หน้าคำนำ สารบัญ บรรณานุกรม ฯลฯ) อยู่กลางหัวกระดาษหน้านั้นไม่ต้องลงเลขหน้า แต่ให้นับเลขหน้าต่อเนื่องกันไป

ตัวอย่างขนาดของกระดาษ (A4) และการจัดหน้าด้านขวามือ

ภาพที่ ๔.๑ ขนาดของกระดาษและการจัดหน้าด้านขวามือ

การกำหนดแบบและขนาดอักษร

ในการพิมพ์ผลงานทางวิชาการด้วยโปรแกรมจัดการเอกสารนั้น ให้ใช้แบบอักษรเหมือนกันตลอดทั้งเล่ม แนะนำให้ใช้ฟอนต์ TH Sarabun New สำหรับขนาดอักษรให้กำหนดค่าดังนี้

๑. ชื่อบท ใช้ฟอนต์ขนาด ๒๐ พอยต์ ตัวหนา
๒. หัวข้อใหญ่ ใช้ฟอนต์ขนาด ๑๘ พอยต์ ตัวหนา
๓. หัวข้อรอง ใช้ฟอนต์ขนาด ๑๖ พอยต์ ตัวหนา
๔. หัวข้อย่อย ใช้ฟอนต์ขนาด ๑๖ พอยต์ ตัวหนา
๕. ส่วนเนื้อหา ใช้ฟอนต์ขนาด ๑๖ พอยต์ ตัวธรรมดา ถ้าเป็นคำภาษาอังกฤษ อาจเลือก

ฟอนต์ Times New Roman ขนาดฟอนต์ ๑๒ พอยต์ แทนฟอนต์ TH Sarabun New ได้

การจัดหัวข้อเรื่องและการย่อหน้า

เนื้อเรื่องในผลงานทางวิชาการ จะประกอบด้วยหัวข้อเรื่องต่าง ๆ ที่จัดลำดับกันเข้าเป็นบท และในหัวข้อเรื่องเหล่านั้น ประกอบด้วยเนื้อหาที่รวบรวมมาจากการค้นคว้าอย่างเป็นระบบ และนำมาเรียบเรียงให้ได้เนื้อความตามหัวข้อเรื่องแต่ละหัวข้อ จำนวนหัวข้อเรื่องในแต่ละเรื่องจะมีจำนวนมากน้อยเท่าไร ย่อมแล้วแต่ขอบเขตของเรื่อง บรรดาหัวข้อเรื่องเหล่านี้ยังต้องจัดระดับต่าง ๆ ตามความสำคัญของประเด็นอีกด้วย เช่น หัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย เป็นต้น (สำหรับระดับต่าง ๆ ของหัวข้อเรื่องนั้น ในคู่มือนี้ได้กำหนดโครงสร้างการนำเสนอไว้ ๔ แบบ ดังรายละเอียดในบทที่ ๓) มีหลักในการจัดหัวข้อเรื่องและการย่อหน้าดังนี้

๑. ชื่อบทหรือชื่อเรื่อง

ชื่อบทหรือชื่อเรื่อง อยู่กลางหน้ากระดาษห่างขอบบน ๘ พอยต์ ชื่อบทที่ยาวเกิน ๑ บรรทัด ให้แบ่งเป็น ๒-๓ บรรทัด ตามความเหมาะสม โดยพิมพ์เรียงลงมาในลักษณะสามเหลี่ยมกลับหัว ไม่ควรใส่วงเล็บภาษาอังกฤษไว้ แต่หากต้องการใส่จะต้องมีเหมือนกันทุกบท จากนั้นเว้น ๑ บรรทัดใช้ขนาด ๑๖ พอยต์ ตัวธรรมดาจึงจะเริ่มพิมพ์ความนำของบทได้

๒. หัวข้อใหญ่

หัวข้อใหญ่ให้เว้นก่อน ๑ บรรทัด ขนาด ๑๖ พอยต์ โดยพิมพ์ขีดเส้นค้นหน้า จะเป็นหัวข้อลอยที่มีเฉพาะหัวข้อเรื่องเท่านั้น เนื้อหาสาระของหัวข้อใหญ่ให้เว้นก่อน ๑ บรรทัดขนาด ๘ พอยต์ และย่อหน้าขนาด ๑.๕ เซนติเมตร

สำหรับหัวข้อใหญ่ไม่ควรอยู่ท้ายหน้า โดยไม่สามารถพิมพ์ข้อความอื่นในหัวข้อนั้นต่อได้อีก ในกรณีนี้ควรขึ้นหน้าใหม่ แม้ว่าในหน้านั้น ๆ จะเหลือพื้นที่อีกหนึ่งบรรทัดก็ตาม

๓. หัวข้อรอง

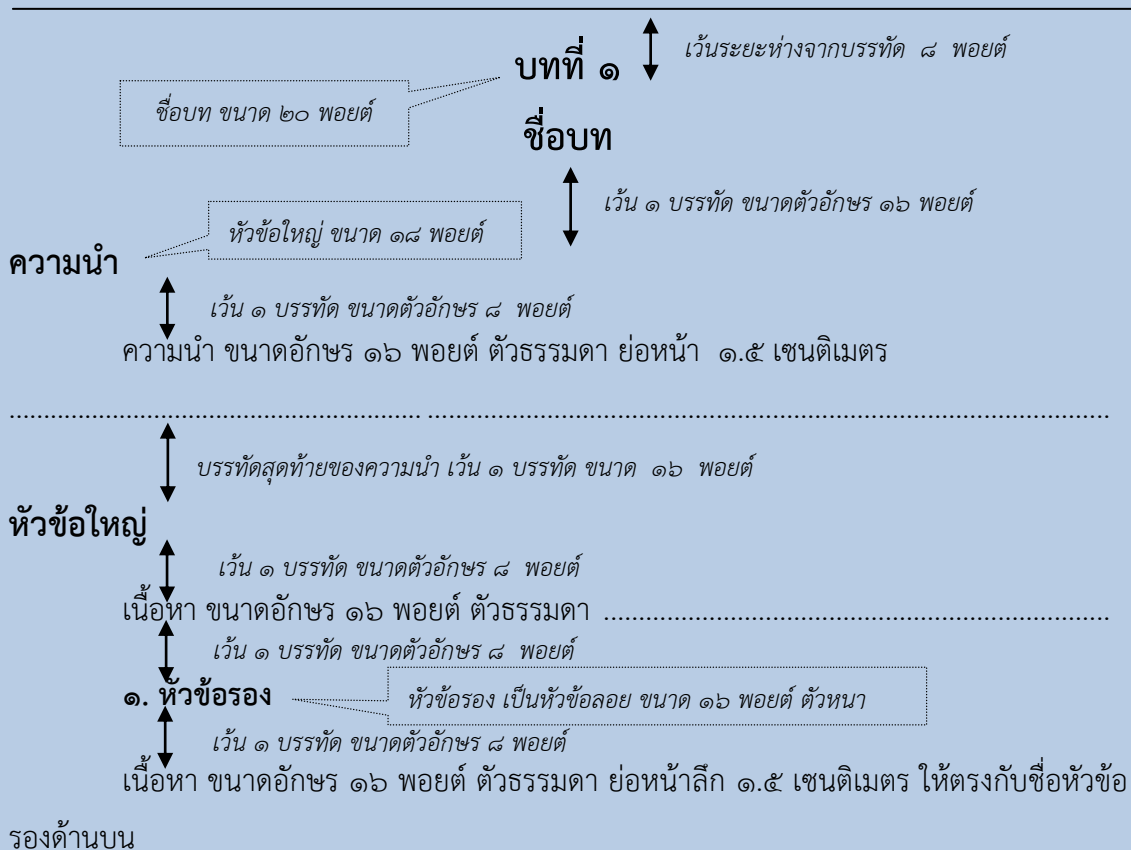
หัวข้อรองเป็นหัวข้อย่อยของหัวข้อใหญ่ ย่อหน้าลึกเข้ามาประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร และอยู่ห่างจากข้อความของหัวข้อใหญ่ข้างบน ๘ พอยต์ เนื้อหาสาระของหัวข้อรองให้ย่อหน้าเข้ามาให้ ตรงกับแนวข้อความของหัวข้อรอง

๔. หัวข้อย่อย

หัวข้อย่อย ให้ย่อหน้าประมาณ ๒.๐ เซนติเมตร เนื้อหาสาระของหัวข้อย่อยให้เว้นวรรคจากหัวข้อย่อยแล้วเขียนต่อไปในบรรทัดเดียวกันได้ ถ้าหากมีหัวข้อย่อยที่ย่อลงไปมากกว่านี้ ให้จัดระบบเหมือนเดิม คือย่อหน้าหัวข้อเข้ามาให้ตรงกับข้อความในหัวข้อย่อยหลักข้างบน

อนึ่ง การย่อหน้านั้นมีข้อสังเกต คือ หัวข้อเรื่องในระดับเดียวกัน การย่อหน้าจะต้องตรงกัน และหัวข้อเรื่องยิ่งเล็ก การย่อหน้ายิ่งลึก

ตัวอย่างการจัดหน้าเอกสารและขนาดตัวอักษร

๑.๑ หัวข้อย่อย ขนาดอักษร ๑๖ พอยต์ ตัวหนา ย่อหน้าลึก ๒ เซนติเมตร เนื้อหาให้
เว้นวรรคจากหัวข้อย่อย แล้วพิมพ์ขนาดตัวธรรมดา

ภาพที่ ๔.๒ ตัวอย่างการจัดหน้าเอกสารและขนาดตัวอักษร

การจัดภาพประกอบและตาราง

ภาพประกอบ คือส่วนที่ใช้ประกอบเนื้อเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ได้แก่ รูปภาพ ภาพถ่าย แผนที่ แผนภูมิ กราฟ ภาพวาด เป็นต้น มีข้อแนะนำในการจัดภาพประกอบและตาราง ดังนี้

๑. เตรียมภาพประกอบ ตาราง และเนื้อที่จะใช้

จัดเตรียมภาพประกอบและตารางที่จะนำมาใช้ประกอบในแต่ละบทให้พร้อม ให้อย่างภาพประกอบท้ายข้อความที่เกี่ยวข้อง ไม่ควรแทรกลงระหว่างเนื้อหาที่ยังไม่จบความ ดังนั้นจึงควรเว้นช่องว่างไว้ให้เหมาะสมกับขนาดของภาพประกอบที่จะนำมาใช้ ภาพที่นำมาประกอบต้องสอดคล้องกับเนื้อหา การวางภาพประกอบควรใช้จัดให้สวยงามเป็นระเบียบ และต้องระบุแหล่งที่มาด้วย หากจัดทำขึ้นเองก็ไม่ต้องระบุ เมื่อมีการอ้างตาราง หรือภาพประกอบในข้อเขียนนั้น ตาราง หรือภาพประกอบดังกล่าว ควรอยู่หน้าเดียวกับข้อเขียน หรือในหน้าถัดไป ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการอ่าน สำหรับกรณีที่ต้องอ้างภาพประกอบหรือตารางในข้อเขียนนั้นอีกไม่จำเป็นต้องนำภาพประกอบ หรือตารางมาลงไว้ใหม่ หากภาพประกอบ หรือตาราง ที่นำมาใช้นั้นมีขนาดใหญ่ และต้องวางไว้ในแนวนอน ควรวางด้านบนของภาพประกอบ หรือตาราง ไว้ทางด้านซ้ายมือของผลงานทางวิชาการ

๒. คุณภาพของภาพประกอบ

รูปภาพหรือแผนภูมิ ที่นำมาใช้ ต้องชัดเจนและสื่อความหมายได้ (ภาพถ่ายปกติเมื่อถ่ายเอกสารขาวดำ จะไม่ชัดเจนเท่ากับต้นฉบับ ถ้าเป็นถ่ายภาพสีจะชัดเจนดีมาก)

๓. การลำดับภาพประกอบและตาราง

การลำดับรูปภาพ หรือ ตารางควรใช้เป็นระบบตัวเลข เช่น ภาพประกอบหรือแผนภูมิในบทที่ ๑ จะเป็น ภาพที่ ๑.๑, ๑.๒ บทที่ ๒ จะเป็น ภาพที่ ๒.๑, ๒.๒ เป็นต้น สำหรับตารางก็เช่นกันคือ บทที่ ๑ จะเป็น ตารางที่ ๑.๑, ๑.๒ ฯลฯ จำนวนภาพประกอบและตารางให้นับแยกจากกัน

๒๓

ภาพที่ ๒.๓ แผนที่ อุทยานแห่งชาติ ภาคกลางและตะวันออก
ที่มา (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช, ๒๕๕๐)

ภาพที่ ๔.๓ การวางรูปภาพขนาดใหญ่ในแนวนอน

๔. การนำเสนอภาพประกอบและตาราง

การนำเสนอภาพประกอบและตารางมีข้อแนะนำดังนี้

๔.๑ ภาพประกอบ เมื่อวางภาพประกอบไว้ในที่กำหนดแล้วให้เว้น ๑ บรรทัดขนาดตัวอักษร ๘ พอยต์ใต้ภาพ แล้วพิมพ์คำว่า “ภาพที่....” หรือ “Figure...” ขนาดตัวอักษร ๑๖ พอยต์ ตัวธรรมดา ไว้ที่ริมซ้าย ระบุหมายเลขภาพ ตามด้วยชื่อภาพหรือคำอธิบายภาพนั้น ๆ หากคำอธิบายภาพยาวเกินกว่า ๑ บรรทัดให้แบ่งเป็น ๒-๓ บรรทัดตามความเหมาะสม โดยให้อักษรตัวแรกของข้อความในบรรทัดที่ ๒ หรือ ๓ ตรงกับอักษรตัวแรกของชื่อภาพหรือคำอธิบายภาพในบรรทัดแรก และหากนำภาพประกอบมาจากเอกสารอื่น ให้ใส่การอ้างอิงไว้ต่อจากชื่อภาพโดยขึ้นบรรทัดใหม่

ภาพที่ ๔.๔ กฎหมายของพระเจ้าฮัมมูราบี ที่จารึกบนแผ่นดินเหนียว
ที่มา: Babylonian law, 2007

ภาพที่ ๔.๔ การนำเสนอภาพประกอบ

๔.๒ ตาราง พิมพ์คำว่า “ตารางที่....” แล้วระบุหมายเลขตาราง ตามด้วยชื่อตาราง หรือคำอธิบายไว้ด้านบนของตาราง นำเสนอตารางต่อจากชื่อตารางนั้น หากมีเนื้อที่ไม่เพียงพอที่จะเสนอตารางในหน้าเดียวกันกับข้อความให้พิมพ์ข้อความอื่นต่อจนหมดหน้ากระดาษแล้วจึงเริ่มพิมพ์ตารางในหน้าถัดไป หากนำตารางมาจากเอกสารอื่น ให้ใส่การอ้างอิงไว้ต่อจากตาราง โดยเว้น ๑ บรรทัดขนาดตัวอักษร ๘ พอยต์ใต้ตารางก่อนและจึงระบุแหล่งที่มา

ตารางที่ ๑.๑ การเปรียบเทียบการจัดแบ่งความรู้ของเบคอน แฮริส และดิวี่

เบคอน	แฮริส	ดิวี่

ที่มา: Chan, 1985, p. 218.

ภาพที่ ๔.๕ การนำเสนอภาพประกอบและตาราง

การจัดพิมพ์สารบัญ

สารบัญในผลงานทางวิชาการ อาจมีทั้งสารบัญเรื่อง สารบัญภาพ สารบัญตารางทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของผลงานนั้น ๆ การจัดพิมพ์สารบัญมีข้อแนะนำดังนี้

๑. สารบัญ เป็นส่วนประกอบที่อยู่ตอนต้นเล่ม ต่อจากหน้าคำนำ ให้ขึ้นหน้าใหม่ใช้หน้าขวามือ (หน้าคี่) พิมพ์คำว่า **สารบาญ** หรือ **สารบัญ** กลางหน้ากระดาษ ขนาดตัวอักษร ๒๐ พอยต์ ตัวหนา ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๕ เซนติเมตร หรือห่างจากแนวบรรทัดบนสุด ๘ พอยต์

๒. สารบัญเป็นส่วนที่บอกให้ทราบว่าผลงานเล่มนั้นมีกี่บท แต่ละบทมีหัวข้อใหญ่ หัวข้อรอง อะไรบ้าง ทำให้ทราบเนื้อหาของผลงานนั้นอย่างคร่าว ๆ ให้พิมพ์ชื่อบทด้วยตัวหนาขนาด ๑๖ พอยต์ และหัวข้อต่าง ๆ นั้นใช้ตัวธรรมดา เลขหน้าที่ระบุนั้นให้พิมพ์เป็นแนวตรงกัน

	หน้า
คำนำ	(๓)
สารบัญ	(๕)
สารบัญภาพ	(๙)
บทที่ 1 ชีบบท	๑
หัวข้อใหญ่	๑
หัวข้อรอง	๒
หัวข้อรอง	๓
หัวข้อใหญ่	๕
หัวข้อรอง	๖
หัวข้อรอง	๙
หัวข้อรอง	๑๒
หัวข้อใหญ่	๑๓
หัวข้อใหญ่	๑๕
บทที่ 2 ชีบบท	๑๘
หัวข้อใหญ่	๑๘
หัวข้อใหญ่	๒๒
หัวข้อรอง	๒๓
หัวข้อรอง	๒๔

ภาพที่ ๔.๖ ตัวอย่างการจัดพิมพ์สารบัญ

การจัดพิมพ์ข้อความอัญพน

การใช้อัญพน หรือ อัญประภาส ซึ่งเป็นข้อความที่ผู้เขียนคัดลอกมาจากข้อเขียน หรือคำพูดของผู้อื่น โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงใด ๆ เพื่อสนับสนุนงานเขียนของตนนั้น มีหลักเกณฑ์ที่สรุปได้ดังนี้^๑

๑. การเลือกอัญพน

ข้อความที่เลือกเป็นอัญพนนั้น ควรเป็นข้อความที่มีข้อคิดที่มีความหมายสมบูรณ์ ตรงกับที่ต้องการอ้างอิงหากจะนำมาเขียนขึ้นใหม่ก็อาจไม่ตีเท่า หรืออัญพนนั้นมีความกะทัดรัด สั้น และได้ใจความชัดเจน ไม่ต้องถอดความเป็นสำนวนผู้เขียนเอง

๒. การคัดลอกอัญพน

๒.๑ ก่อนถึงข้อความที่เป็นอัญพน ควรกล่าวนำไว้ในเนื้อเรื่องว่าเป็นคำพูด หรือข้อคิดของใคร หรือมีความสำคัญอย่างไร และให้พิมพ์ข้อความของอัญพนต่อเนื่องกับเนื้อหาของผลงานได้ อาจใช้คำหรือข้อความเชื่อม ได้แก่ กล่าวว่ เสนอแนะว่ รายงานว่ ค้นพบว่ ชี้ให้เห็นว่ เป็นต้น

๒.๒ ต้องลอกอัญพนให้ถูกต้องตรงตามต้นฉบับเดิมทุกประการโดยเขียนไว้ในเครื่องหมายอัญประกาศ “...” และถ้าอัญพนเดิมนี้มีเครื่องหมายอัญประกาศอยู่ก่อนแล้ว ก็ให้เปลี่ยนเป็นเครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว ‘...’ เช่น “...‘...’...” และต้องลงอ้างอิงด้วยทุกครั้ง

๒.๓ หากต้องการตัดข้อความที่ไม่ต้องการใน อัญประภาส ออก ให้ใช้เครื่องหมายจุด ๓ จุด ... แทนข้อความที่ละไว้ หรือตัดออก เนื่องจากข้อความนั้นยาวเกินไป หรือไม่ตรงกับจุดที่ต้องการอ้างอิง เครื่องหมายนี้จะใส่ไว้ข้างหน้า หรือตามหลังข้อความก็ได้ หรืออยู่ระหว่างข้อความในอัญพน แสดงว่าได้ตัดข้อความที่ไม่จำเป็นระหว่างนั้นออกไป และแต่ละจุดจะห่างกัน ๑ ระยะตัวพิมพ์เสมอ หากต้องการเพิ่มข้อความของผู้เขียนแทรกลงไประหว่าง อัญพนให้แทรกไว้ในเครื่องหมายวงเล็บเหลี่ยม []

๒.๔ การคัดลอกอัญพนไม่เกิน ๓ บรรทัด ให้เขียนข้อความนั้นต่อในเนื้อหาได้ โดยใช้เครื่องหมายอัญประกาศล้อมข้อความที่คัดลอกมา

การจัดหมู่ (classification) หมายถึง “กระบวนการรวมและแยก คือ รวมสิ่งที่เหมือนกันไว้ด้วยกัน สิ่งที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันก็จะอยู่ใกล้ ๆ กัน สิ่งที่แตกต่างก็จะแยกออกจากกัน” (ทองหยด ประทุมวงศ์, ๒๕๒๘, หน้า ๖๘)

ภาพที่ ๔.๗ ตัวอย่างที่ ๑ การลงอัญพนที่ยาวไม่เกิน ๓ บรรทัด

^๑ ม.ล.จ้อย นันทวิจิตร. แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ. (กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔).

๒.๕ การคัดลอกอัญพจน์ที่ยาวเกิน ๓ บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดใหม่และย่อหน้าเข้ามา ๔ ช่วงตัวอักษร หรือประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร โดยไม่ต้องใส่เครื่องหมายอัญประกาศ พิมพ์ข้อความอัญพจน์ที่ต้องการ และเว้นข้อความด้านหน้าและหลัง ๐.๕ เซนติเมตร ตลอดทุกบรรทัด

เรื่องชัย ทรัพย์นิรันดร์ (๒๕๔๓, หน้า ๔๐) กล่าวไว้ในบทความ โง่เพราะไม่อ่านว่า

พวกฝรั่ง (ญี่ปุ่นด้วย) เขามีวัฒนธรรมในการอ่านหนังสือที่ฝังลึกเข้าไปในกระดูกดำเลยทีเดียว โดยเฉพาะประเทศอังกฤษ ในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยนั้น เขากถามกันว่า ‘คุณอ่าน (READ) วิชาอะไร?’ เนื่องจากหลักสำคัญของการศึกษา คือ การอ่านหนังสือเอาเอง” ความรู้ของอาจารย์นั้นก็ได้มาจากการอ่านหนังสือแทบทั้งนั้น ถ้าอยากมีความรู้เท่าอาจารย์หรือมากกว่า อาจารย์ก็อ่านหนังสือเอาเองได้

ภาพที่ ๔.๘ ตัวอย่างที่ ๒ การลงอัญพจน์ที่ยาวเกิน ๓ บรรทัด

ความหมายของการโฆษณาสินค้านั้น ฟิ้น เพชรรัช (๒๕๒๕, หน้า ๕) ได้อ้างคำนิยามจากสารานุกรมอเมริกันและสมาคมการตลาดอเมริกัน มีความว่า "หมายถึงการส่งเสริมการผลิต บริการ หรือความคิด เพื่อผลตอบแทนอย่างใดอย่างหนึ่ง . . ." และ ประสาน ปุตรเศรษฐี (๒๕๒๗, หน้า ๗) ได้อธิบายความหมายไว้ดังนี้

การโฆษณา คือ การติดต่อสื่อสารหรือการให้ข่าวสาร ตลอดจนข้อมูลโดยผ่านสื่อมวลชนประเภทต่างๆ จากผู้ผลิตสินค้านั้นไปยังกลุ่มผู้บริโภค ทั้งนี้ ก็เพื่อจะก่อให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ก่อให้เกิดการรู้จักสินค้าที่โฆษณา ก่อให้เกิดความประทับใจอยากลองสินค้านั้นหรือเพื่อให้ได้รับรู้สินค้านั้น

ภาพที่ ๔.๙ ตัวอย่างการลงอัญพจน์ทั้ง ๒ ประเภท^๒

^๒ วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคนอื่น ๆ. สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้. (นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๙). หน้า ๓๑๘.

การจัดพิมพ์บรรณานุกรม

การพิมพ์บรรณานุกรมซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงว่าผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้ามาจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ นั้น ต้องถูกต้องทั้งการลงรายการส่วนต่าง ๆ การจัดเรียงลำดับ ตัวสะกดการันต์ ตลอดจนเครื่องหมายวรรคตอน มีข้อแนะนำในการพิมพ์ดังนี้

๑. ส่วนของบรรณานุกรม จะอยู่ท้ายเล่มต่อจากส่วนของเนื้อหา โดยขึ้นหน้าใหม่ใช้หน้าขวามือ (หน้าคี่) พิมพ์คำว่า **บรรณานุกรม** กลางหน้ากระดาษ ขนาดตัวอักษร ๒๐ พอยต์ ตัวหนา ห่างจากขอบกระดาษด้านบน ๕ เซนติเมตร หรือห่างจากแนวบรรทัดบนสุด ๘ พอยต์

๒. เรียงรายการบรรณานุกรมที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้านั้นให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่งภาษาไทยเรียงจาก ก-ฮ โดยใช้หลักการเรียงลำดับตามแบบพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ภาษาอังกฤษเรียงจาก A – Z ผู้แต่งคนเดียวกัน ให้เรียงตามลำดับปีที่พิมพ์จากน้อยไปหามาก หากไม่มีชื่อผู้แต่งให้เรียงตามชื่อเรื่อง และถ้าเป็นตัวเลข ให้สะกดออกมาเป็นตัวอักษรก่อน แล้วจึงเรียงตามลำดับอักษรนั้น

๓. หากเอกสารที่ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้ามีทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้แยกการเรียงบรรณานุกรมแต่ละภาษาจากกัน โดยเรียงบรรณานุกรมภาษาไทยก่อน แล้วตามด้วยบรรณานุกรมภาษาต่างประเทศ

๔. พิมพ์รายการบรรณานุกรมชนิดริมขอบกระดาษ ขนาดตัวอักษร ๑๖ พอยต์ หากพิมพ์บรรทัดเดียวไม่พอเมื่อขึ้นบรรทัดใหม่ ต้องย่อหน้าเข้าไป ๑.๕ เซนติเมตร ในลักษณะย่อหน้าค้ำคาง (hanging indentation) คือพิมพ์ระยะที่ ๔ ให้ย่อหน้าตรงกับบรรทัดที่ ๒ ทุกบรรทัดจนจบรายการรายการบรรณานุกรมแต่ละรายการให้ขึ้นบรรทัดใหม่ทุกครั้ง

๕. ช่วงห่างระหว่างรายการเอกสารแต่ละรายการ จะเว้นห่างกว่าระยะบรรทัดปกติประมาณครึ่งบรรทัด ทั้งนี้เพื่อความสวยงามเป็นระเบียบ ดังนั้นเมื่อจบแต่ละรายการให้เว้น ๑ บรรทัด ใช้ขนาดตัวอักษร ๘ พอยต์

๖. การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการเว้นระยะ

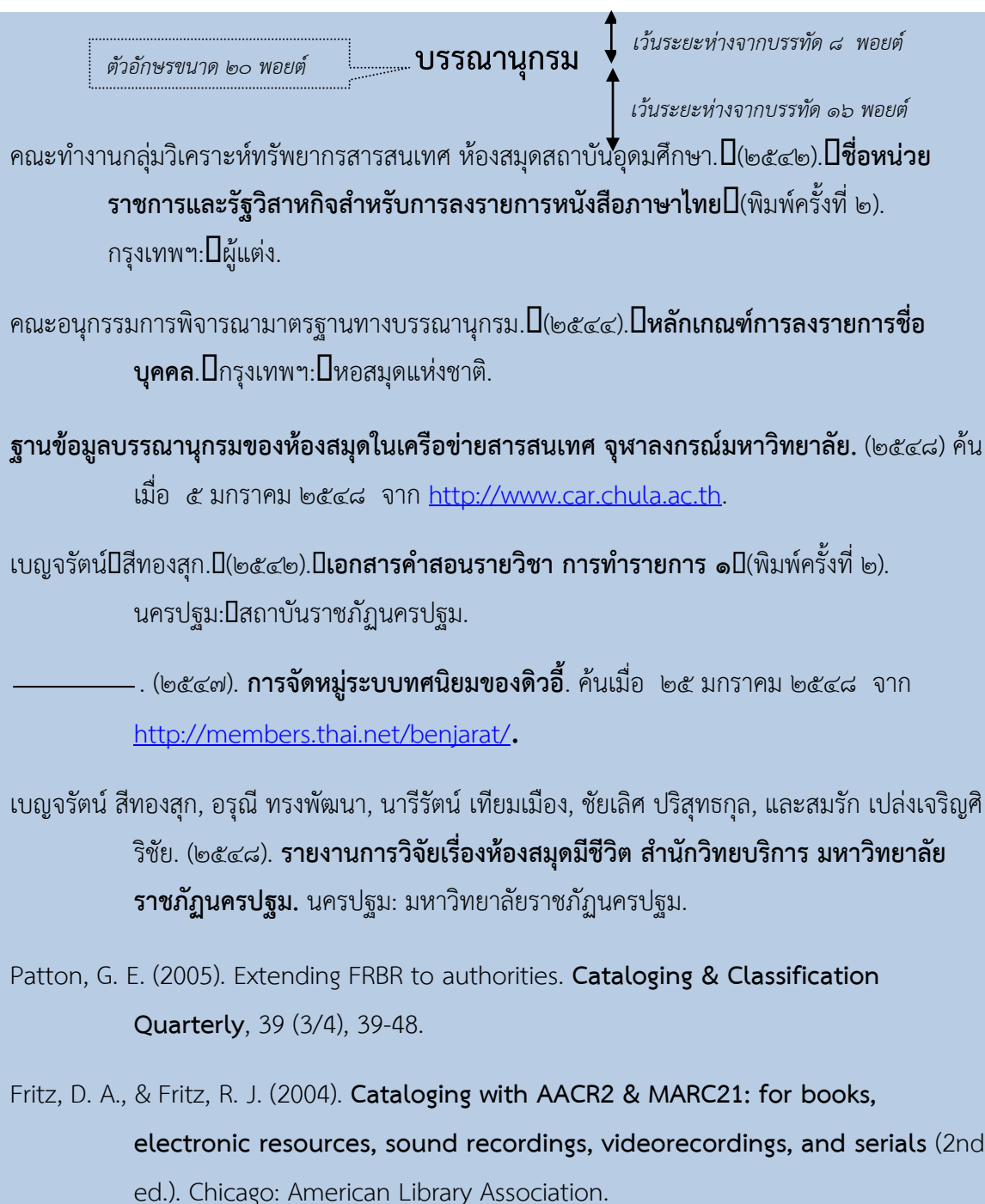
๖.๑ ให้เว้น ๑ ระยะตัวอักษรระหว่างชื่อผู้แต่งชาวไทยกับนามสกุล เช่น

เกษตรนิพนธ์, ม.ล.

ชัยเลิศ▯ปริสฺสุทฺธกุล,▯นาริรัตน์▯เทียมเมือง,▯และเบญจรัตน์▯สีทองสุก

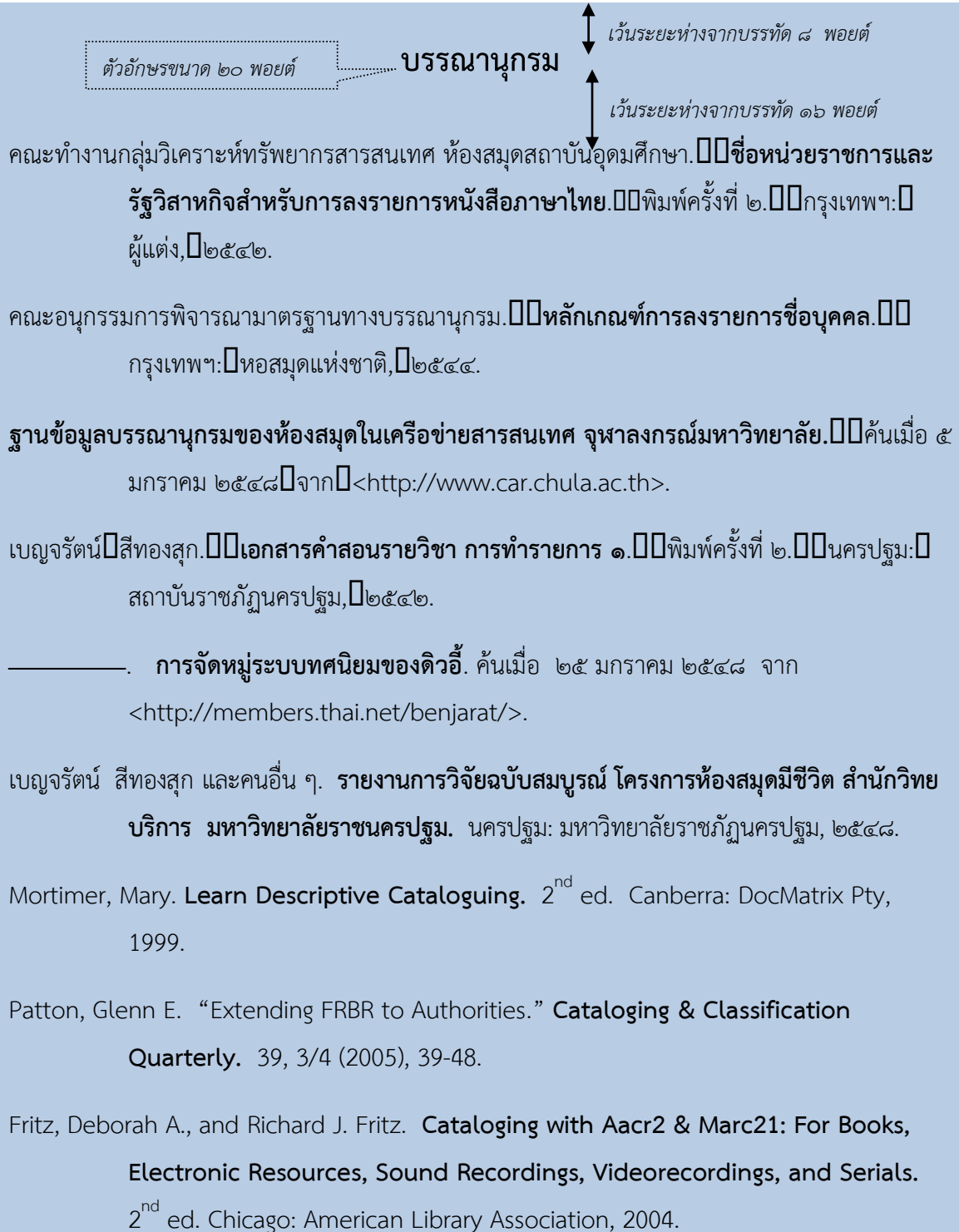
Bolton, H. C.

๖.๒ ระบบเอพีเอ ให้ไว้ ๑ ระยะตัวอักษรหลังเครื่องหมายวรรคตอนทุกอัน เช่น

ภาพที่ ๔.๑๐ ตัวอย่างการพิมพ์บรรณานุกรมแบบเอพีเอ

๖.๓ ระบบเอ็มแอลเอ ให้เว้น ๒ ระยะตัวอักษรหลังเครื่องหมายหัพภาค ที่ไม่ใช่ชื่อย่อของบุคคล และเว้น ๑ ระยะหลังเครื่องหมายวรรคตอนอื่น ๆ

ภาพที่ ๔.๑๖ ตัวอย่างการพิมพ์บรรณานุกรมแบบเอ็มแอลเอ

บทที่ ๕

การอ้างอิงในผลงานทางวิชาการ

การอ้างอิงในการเรียบเรียงผลงานทางวิชาการนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญและต้องกระทำโดยไม่อ่างหลีกเลี่ยงได้ เพราะผู้ทำผลงานทางวิชาการจำเป็นต้องอาศัยสรรพวิทยาการทั้งหลายที่มีอยู่ก่อนแล้ว การอ้างอิงมีความสำคัญต่อการผลิตผลงานทางวิชาการหลายประการ^๑ เป็นต้นว่า

๑. การอ้างอิงช่วยให้สามารถตรวจสอบหลักฐานเดิมที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิงในผลงาน กรณีมีความน่าสงสัยอย่างใดอย่างหนึ่งเกี่ยวกับข้อมูล

๒. การอ้างอิงช่วยให้สามารถค้นคว้าหาความรู้ หรือเนื้อความรายละเอียดเพิ่มเติมกรณีมีประเด็นน่าสนใจนอกเหนือจากข้อความที่นำมาอ้างอิงนั้น

๓. การอ้างอิงสามารถใช้เป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของงานวิชาการ โดยเฉพาะในด้านการมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือของข้อมูล

๔. การอ้างอิงเป็นการให้เกียรติผู้เป็นเจ้าของข้อมูลและเป็นจรรยาบรรณที่สำคัญอย่างหนึ่งของนักวิชาการ การเขียนการอ้างอิงจึงจำเป็นต้องกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ ซึ่งผู้ผลิตผลงานทางวิชาการต้องศึกษาวิธีการอ้างอิงให้เข้าใจอย่างละเอียดถี่ถ้วน

ลักษณะของการอ้างอิงในผลงานทางวิชาการ

การอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการ ทำได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

๑. การอ้างอิงในเนื้อหา

การอ้างอิงในเนื้อหา (internal or textual citation) หมายถึง การเขียนระบุแหล่งที่มาของข้อมูลของผู้เขียนผลงานวิชาการได้หยิบยกมากล่าว คัดลอก หรือสรุปสาระสำคัญมาใช้ในการเรียบเรียงผลงานทางวิชาการ โดยจะเขียนบอกแหล่งที่มาของข้อมูลไว้ในเนื้อหาของผลงานทางวิชาการ ในกรณีนี้อาจจะแทรกแหล่งที่มาไว้ในระหว่างข้อความที่กำลังอธิบาย หรืออาจจะเขียนระบุไว้ในตอนท้ายของหน้ากระดาษที่มีข้อความนั้น ๆ ก็ได้ ซึ่งจะใช้แบบใดก็ต้องใช้แบบนั้นให้ตลอดทั้งเล่ม

^๑คำอธิบาย และตัวอย่างในบทนี้ รวบรวมและเรียบเรียงจาก ชำนาญ รอดเหตุภัย. เอกสารคำสอนรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทย. (นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๙). หน้า ๒๙๐-๓๒๒.

๒. การอ้างอิงท้ายบท หรือท้ายเล่ม หรือบรรณานุกรม

การอ้างอิงท้ายบท หรือท้ายเล่ม (reference) หรือบรรณานุกรม (bibliography) หมายถึง การเขียนรายการอ้างอิงอย่างสมบูรณ์ คือ ระบุชื่อผู้แต่ง ชื่องาน และข้อมูลทางการพิมพ์ ข้อมูลเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับข้อมูลที่อ้างอิงแทรกไว้ในเนื้อหาด้วย รายการอ้างอิงแบบนี้บางสถาบันกำหนดให้เขียนไว้ในตอนท้ายของแต่ละบท บางสถาบันกำหนดให้นำทุกรายการไปรวมพิมพ์ไว้ตอนท้ายเล่มเพียงแห่งเดียว แต่บางสถาบันกำหนดให้พิมพ์แต่ละรายการไว้ที่ท้ายบทและรวมทุกรายการในแต่ละบทไว้ที่ท้ายเล่มด้วย ผู้ทำผลงานทางวิชาการต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของแต่ละสถาบัน ลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งของการอ้างอิงท้ายบท หรือท้ายเล่ม หรือบรรณานุกรม คือจะต้องจัดเรียงตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่ง หรือตามลำดับอักษรของรายการแรกของชิ้นงานนั้น ๆ

ระบบของการอ้างอิง

การอ้างอิงทั้งแบบในเนื้อหา แบบท้ายบท หรือแบบท้ายเล่ม หรือที่เรียกว่า บรรณานุกรมนั้นมีหลายระบบ แต่ละระบบมีรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน และได้รับความนิยมแตกต่างกันไปในหมู่นักวิชาการแต่ละสาขา เช่น การอ้างอิงระบบ APA, Chicago, B7714, GOST, ISO690, MLA, SISTO2 และ Turabian เป็นต้น สำหรับประเทศไทยระบบที่นิยมกันมากที่สุด คือ เอพีเอ (APA) และเอ็มแอลเอ (MLA)

การลงรายการอ้างอิงระบบ MLA (Modern Language Association Style) นิยมใช้ในสาขามนุษยศาสตร์ (Humanities) จึงมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Humanities Style ส่วนอีกระบบหนึ่งคือระบบ APA (American Psychological Association Style) นิยมใช้ในสาขาสังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (Social Sciences and Science) มีชื่ออีกอย่างหนึ่งคือ Scientific Style รูปแบบของการลงรายการทั้งสองระบบจะได้กล่าวโดยละเอียดในลำดับถัดไป อย่างไรก็ตามการเลือกใช้รูปแบบของการอ้างอิงนั้นขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละสถาบัน หรืออาจขึ้นอยู่กับเหตุผลของผู้ทำผลงานทางวิชาการ ซึ่งถ้าหากได้เลือกใช้ระบบใดแล้ว จะต้องใช้รูปแบบนั้นโดยตลอดทั้งเล่ม

รูปแบบของการอ้างอิงในเนื้อหา

การอ้างอิงในเนื้อหาจำแนกตามลักษณะของรูปแบบที่ใช้ในการเขียนบอกแหล่งที่มาของข้อมูลเป็น ๒ ลักษณะ คือ ๑) การอ้างอิงแบบนาม-ปี (author-year) และ ๒) การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ (footnote)

๑. การอ้างอิงแบบนาม-ปี

การเขียนอ้างอิงแบบนาม-ปี เป็นการอ้างอิงที่มีรูปแบบเฉพาะ คือใช้วิธีเขียนบอกแหล่งที่มาของข้อมูล ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. และเลขหน้าของเอกสารไว้ในวงเล็บ แล้วแทรกวงเล็บนั้นไว้ในเนื้อความ (parenthetical citation)

๑.๑ รูปแบบ มี ๒ แบบดังต่อไปนี้

๑) แบบที่ ๑ การอ้างอิงชื่อเจ้าของผลงานไว้ในวงเล็บ มีรูปแบบดังนี้

ข้อความที่อ้างถึง (ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, หน้าเลขหน้าที่อ้าง)
(ประไพ อุดมทัศน์ย์, ๒๕๕๐, หน้า ๒๐)
(Taylor, 2002, pp. 181-182)

การอ้างอิงแบบนี้ ใช้ในกรณีที่ผู้เรียบเรียงมิได้อ้างชื่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูลขึ้นก่อน แต่จะแทรกแหล่งที่มาเอาไว้ในเครื่องหมายวงเล็บระหว่างข้อความที่เรียบเรียงดังตัวอย่าง

ตัวอย่างการอ้างอิงแบบนามปี แบบที่ ๑

...คำว่า นิทาน ในทางคติชนวิทยา คือเรื่องเล่าที่สืบทอดต่อ ๆ กันมาจนถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง ซึ่งส่วนมากมักจะถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ (กิ่งแก้ว อัดถากร, ๒๕๒๐, หน้า ๑๒) นิทานเหล่านี้จะเรียกว่า นิทานพื้นบ้านบ้าง นิทานพื้นเมืองบ้าง และนิทานชาวบ้านบ้าง มีความหมายเฉพาะเจาะจงถึงเรื่องเล่าประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ ในที่นี้จะขอเรียกว่า นิทานพื้นบ้าน...^๒

...ในสุนัขพันธุ์ลาบราดอร์รีทรีฟเวอร์ (Labrador retrievers) ลักษณะขนสีเหลืองควบคุมโดย จินด้อย e ซึ่งสามารถข่มจิน B (ขนสีดำ) และจิน b (ขนสีน้ำตาล) สุนัขที่มีจีโนไทป์ B-E- จะมีขนสีดำ bbE- จะมีขนสีน้ำตาล และ - ee จะมีขนสีเหลือง (Hartwell, et al., 2004, p. 56)

...

จากผลการสำรวจความเห็นของประชาชนต่อสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม พบว่า ร้อยละ 47.76 ของเกษตรกร ร้อยละ 66.47 ของผู้บริหาร และร้อยละ 64.50 ของนักวิชาการ ไม่สนับสนุนให้ปลูกพืชดัดแปลงพันธุกรรม (วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ, 2549, หน้า 61)^๓

^๒ วนิดา ตรีสินธุรส. คติชนวิทยา. (นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๔๗). หน้า ๓๗.

^๓ ชลธิ์รัตน์ พยอมแย้ม. หลักพันธุศาสตร์. (นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๐). หน้า ๔๘.

^๔ ชลธิ์รัตน์ พยอมแย้ม. เรื่องเดิม หน้า ๒๓๓.

๒) แบบที่ ๒ การอ้างชื่อเจ้าของผลงานไว้นอกวงเล็บ มีรูปแบบดังนี้

ชื่อ-นามสกุล (ปีที่พิมพ์, หน้าเลขหน้าที่อ้าง) ข้อความที่อ้าง
 ประไพ อุดมทัศน์ (๒๕๕๐, หน้า ๒๐) ได้กล่าวถึง...
 โรเบิร์ต เทเลอร์ (Taylor, 2002, pp. 181-182) ได้แสดงความเห็นไว้ว่า...

การอ้างอิงแบบนี้ ใช้ในกรณีที่ผู้เรียบเรียงได้ระบุชื่อผู้เป็นเจ้าของข้อมูลขึ้นก่อน

ตัวอย่างการอ้างอิงแบบนามปี แบบที่ ๒

การเขียนรายงานการวิจัยเป็นการพรรณนา อธิบาย หรือชี้แจงรายละเอียดทั้งหมดของงาน วิจัยขึ้น
 นั้น ๆ อย่างตรงไปตรงมา ครบถ้วน เพื่อเป็นหลักฐานอันหนักแน่นของการทำวิจัยต่อความสำเร็จอย่างสมบูรณ์
 ของงานวิจัยขึ้นนั้น ๆ สุบรรณ พันธุ์วิเศษ และชัยวัฒน์ ปัญญา (๒๕๖๒, หน้า ๒๑๒) ได้เสนอแนะว่า การ
 เขียนรายงานการวิจัย จะต้องรายงานไปตามความเป็นจริง และตามข้อมูลที่ได้รับและได้วิเคราะห์แปลความ
 ออกมาด้วยความซื่อสัตย์ ยุติธรรม และปราศจากอคติ (bias) ...^๕

เบนจามิน ลิวิน (Lewin, 2006, p. 582) สรุปวิธีการนำ cloned DNA เข้าสู่เซลล์เป้าหมายไว้ ๔
 วิธี ได้แก่ การใช้หลักการตามธรรมชาติ การใช้ไลโปโซม (liposomes) การฉีดด้วยเข็มขนาดเล็ก
 (microinjection) และการยิงด้วยอนุภาคเล็ก ๆ ที่มีความเร็วสูง (gene gun)^๖

ตัวอย่างการอ้างอิงแบบนามปี แบบที่ ๑ ร่วมกับแบบที่ ๒

ความตรงทางด้านเนื้อหา ยังไม่มีสูตรคณิตศาสตร์สำหรับใช้คำนวณและยังไม่มีแนวทางใดแสดงค่า
 ความตรงของเนื้อหาเป็นตัวเลขได้ (เรื่องอุไร ศรีนิลทา, ๒๕๓๕, หน้า ๓๕) ขณะที่พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (๒๕๓๑,
 หน้า ๑๒๔) เสนอแนะไว้ว่า ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ไม่ควรน้อยกว่า ๓ ท่าน ร่วมกัน
 พิจารณา และใช้ดัชนีความพ้อง (index concurrence) ของความเห็น....^๗

^๕ ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย**. (กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๓). หน้า ๑๗๗.

^๖ ชลิตัน พยอมแย้ม. เรื่องเดิม. หน้า ๒๒๕.

^๗ ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. เรื่องเดิม. หน้า ๑๒๓.

๑.๒ หลักเกณฑ์การลงรายการ ต้องใช้ตามประเภทของเอกสารที่นำมาใช้ค้นคว้า ตัวอย่างที่นำมาแสดงนี้เป็นตัวอย่างการอ้างอิงแบบที่ ๑ หากต้องการลงรายการแบบที่ ๒ ก็สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสม

๑) หนังสือ

(ครรชิต มัลลียงศ์, ๒๕๔๒, หน้า ๗๓)

(Gupta, 2001, pp. 397-399)

* ใช้ pp. ในกรณีอ้างตั้งแต่สองหน้าขึ้นไป

(๑) หนังสือที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่มีผู้รับผิดชอบอื่น เช่น บรรณาธิการ ผู้รวบรวม

(ชนิดา ปโชติการ, บรรณาธิการ, ๒๕๔๘, หน้า ๖๐-๗๐)

(นิดา, ผู้แปล, ๒๕๔๖, หน้า ๖-๗)

(Smith, trans, 1996, p. 67)

* trans = translator

(๒) หนังสือที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อเรื่องแทน

(โภชนาการก้าวหน้า, ๒๕๔๗, หน้า ๑๕-๑๗)

(The commercial bank management reader, 1992, p. 25)

(๓) หนังสือที่ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์

(สมบุญ ไพรินทร์, ม.ป.ป., หน้า ๒๕)

(Davies, n.d., p. 19)

* n.d. = no date

(๔) หนังสือหลายเล่มจบ และมีผู้แต่งคนเดียวกันให้ระบุเล่มที่ใช้อ้างด้วย

(วัลยา ภูัญญา, ๒๕๔๓, เล่ม ๒, หน้า ๙-๑๐)

(Laymar, 2005, vol. 3, p. 16)

(๕) หนังสือที่มีผู้แต่งหลายคน ระบบเอ็มแอลเอถ้าผู้แต่งเกิน ๓ คน จะลงชื่อคนแรกตามด้วย และคนอื่น ๆ ถ้าเป็นระบบเอพีเอถ้าผู้แต่งตั้งแต่ ๖ คน ขึ้นไป จะลงชื่อคนแรกตามด้วยข้อความว่า และคนอื่น ๆ

- ทั้ง ๒ ระบบ (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, สุกรี รอดโพธิ์ทอง, และวิชุดา รัตนเพียร, ๒๕๔๗, หน้า ๙๐-๙๒)
- ทั้ง ๒ ระบบ (เบิร์ดแซล, และเฮนสเลย์, ๒๕๔๓, หน้า ๒๕-๒๙)
- เอ็มแอลเอ (สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ และคนอื่น ๆ, ๒๕๔๖, หน้า ๑๒-๑๓)
- เอฟอีเอ (สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์, สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์, ปรีชา คล้ายพัคตร์, ยงยศ เล็กกลาง, และสมพงษ์ สิงหะพล, ๒๕๔๖, หน้า ๑๒-๑๓)
- เอ็มแอลเอ (Borman, et al., 1993, pp. 443-449)
- เอฟอีเอ (Borman, Hanson, Oppler, Pulakos, & White, 1993, pp. 443-449)

(๖) กรณีที่สรุปเนื้อหา หรือแนวคิดทั้งเล่ม ไม่จำเป็นต้องใส่เลขหน้า

(นวพันธ์ ปิยะวรรณกร, ๒๕๔๙)
(Baugh, 1993)

๒) วารสาร มีหลักเกณฑ์การอ้างอิงดังนี้

(นงลักษณ์ ไม่นายกิจ, ๒๕๔๘, หน้า ๒๕-๓๐)
(Chew, 2000, pp. 56-57)

หากไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อบทความ

(พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พุทธศักราช ๒๕๔๗, ๒๕๔๗, หน้า ๑๑๒)

๓) หนังสือพิมพ์ มีหลักเกณฑ์การอ้างอิงดังนี้

(นิติภูมิ นวรัตน์, ๒๕๔๘, หน้า ๒)

กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ใช้ชื่อบทความ

(กฎหมายแรงงานใหม่. ๒๕๔๑, หน้า ๖)

๔) จุลสาร มีหลักเกณฑ์การอ้างอิงดังนี้

(มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๓, หน้า ๙)

กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้จัดทำ

(แนะนำการทำสมาธิและฝึกจิต, ๒๕๓๖, หน้า ๑)

๕) สารานุกรม หรือหนังสือที่มีหลายเล่มจบ มีหลักเกณฑ์ดังนี้

(พิเศษ เจียจันทร์พงษ์, ๒๕๔๒, เล่ม ๒๔, หน้า ๘๗-๑๓๒)

(Kanley, 1993, vol.15, pp. 241-244)

กรณีไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ใช้ชื่อบทความ

(คอมพิวเตอร์, ๒๕๓๐, เล่ม ๘, หน้า ๑๙๙-๒๕๖)

(Information resource management, 2002, vol. 43, pp. 93-112)

๖) การสัมภาษณ์ (interview) ใช้ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ดังตัวอย่าง

(ยุพา ผลจำรูญ, ๒๕๔๕)

๗) รายการวิทยุโทรทัศน์

(ชุดิมา สัจจามันท์, ๒๕๔๐)

(ธนาคารกสิกรไทย, ๒๕๔๘)

๘) สไลด์ วิดีทัศน์ ไมโครฟิล์ม ไมโครฟิช แถบบันทึกเสียง แผ่นใส

(นาริรัตน์ เทียมเมือง, ๒๕๔๑)

(Lee, 2003)

๙) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม

(กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ๒๕๔๖)

(มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐)

(Slouka, 2007)

(Mankiewicz, 2003)

๑.๓ การลงชื่อผู้แต่ง มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑) สามัญชน ให้ตัดยศ ตำแหน่งทางวิชาการ วิชาชีพ ฐานะการสมรสออก ไม่ต้องใส่นามหน้า เช่น นายแพทย์ ทันตแพทย์ รต. พันเอก นาย นาง ผศ. รศ. ศ. พลเอก ฯลฯ

พลเอกเปรม ติณสูลานนท์	ต้องเขียนว่า	เปรม ติณสูลานนท์
นายแพทย์ประเวศ วะสี	ต้องเขียนว่า	ประเวศ วะสี
ศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา สัจจานันท์	ต้องเขียนว่า	ชุติมา สัจจานันท์

๒) นามแฝง ให้ใช้นามแฝงที่ปรากฏจริง

(หยก บุรพา, ๒๕๔๖, หน้า ๔๑-๔๕)

(นายพันธุ์, ๒๕๔๓, หน้า ๑๒๔)

๓) ชาวต่างประเทศ ให้ใช้เฉพาะนามสกุลเท่านั้น ถ้าเป็นคนไทยที่เขียนเอกสารเป็นภาษาต่างประเทศ ให้ใส่ชื่อและนามสกุล

Edward T. Dowing	(Dowing, 1993, pp. 56-60)
Bill Eager	(Eager, 1996, p. 224)
ผู้แต่งเป็นชาวไทย	(Kasem Suwanagul, 1962, pp. 60-75)
ผู้แต่งเป็นชาวไทย	(Thanat Khoman, 1976, pp.16-25)

กรณีที่ต้องการอ้างอิงจากผู้แต่งมาก่อนข้อความที่จะอ้าง ต้องเขียนเป็นภาษาไทยก่อนแล้วจึงกำกับด้วยชื่อในภาษาอังกฤษ การเขียนคำอ่านชื่อบุคคลภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศ เป็นภาษาไทยควรเขียนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำอ่านทับศัพท์ด้วย

ดักลาส ค็อกเกอร์เรลล์ (Cockerell, 1985, pp. 56-60)

เคนเนท อี ดาวลิน (Dowlin, 1980, p. 224)

๔) ผู้มีฐานันดรศักดิ์ บรรดาศักดิ์ สมณศักดิ์ องค์กรให้ใช้ปกติที่เรียกขาน

(กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์, ๒๕๑๖, หน้า ๑๖-๒๕)

(ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, ๒๕๔๘, หน้า ๗๕-๘๖)

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (จวน อุฏฐายี), ๒๕๑๒, หน้า ๙๕)

(วัดพระปฐมเจดีย์, ๒๕๓๘, หน้า ๔๙)

(มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๐, หน้า ๙๙)

(สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๔๗, หน้า ๒๗)

๒. การอ้างอิงแบบเชิงอรรถ

การเขียนอ้างอิงแบบเชิงอรรถมีรูปแบบเฉพาะคือการเขียนบอกแหล่งที่มาไว้ที่ท้ายหน้าแทนที่จะแทรกไว้ในเนื้อหา การพิมพ์เชิงอรรถแบบนี้สมัยก่อนยุคคอมพิวเตอร์จะมีปัญหาค่อนข้างยุ่งยาก เพราะการใช้เครื่องพิมพ์ดีดในการพิมพ์รายงานนั้นจะต้องประมาณการเนื้อที่เพื่อไว้สำหรับพิมพ์เชิงอรรถ โดยจะต้องพยายามให้ข้อความที่ยกมาใช้นิยามในรายงานกับเชิงอรรถบอกแหล่งที่มาของข้อความนั้น ๆ อยู่ในหน้าเดียวกัน ซึ่งเป็นเรื่องยากมากที่จะให้กะเนื้อที่ให้ลงตัวพอดี บางครั้งอาจเผื่อไว้น้อยไปทำให้ไม่พอพิมพ์ แต่บางครั้งก็เผื่อไว้มากเกินไปจนเนื้อที่เหลือ ทำให้ดูไม่เรียบร้อย แต่ปัจจุบันนี้มีชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์ (computer software) เช่น ชุดคำสั่งของไมโครซอฟต์เวิร์ด (Microsoft Word) ระบบปฏิบัติการไมโครซอฟต์ วินโดวส์ (Microsoft Windows) ชุดคำสั่งดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เรียบเรียงผลงานสามารถพิมพ์เชิงอรรถได้โดยอัตโนมัติ สะดวก และง่ายมาก โดยใช้คำสั่ง อ้างอิง (reference) และ เชิงอรรถ (footnote) ในชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์ดังกล่าว เครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะดำเนินการให้ข้อมูลของผู้คนที่ยกมาอ้าง กับแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น ๆ อยู่ภายในหน้าเดียวกันได้ทันที โดยคำนวณขนาดเนื้อที่ให้อย่างเหมาะสมและสวยงาม

๒.๑ แบบของเชิงอรรถ คำว่า “เชิงอรรถ” มีความหมายตามตัวอักษรว่า “ข้อความที่เขียนไว้ที่ท้ายหน้า” มีความหมายกว้างมากกว่าการอ้างอิง กล่าวคือ เชิงอรรถหมายถึงการเขียนท้ายหน้า ๓ แบบ ดังนี้

- ๑) เชิงอรรถแบบอ้างอิง (citation footnote) หมายถึง เชิงอรรถที่บอกแหล่งที่มาของข้อมูล
- ๒) เชิงอรรถแบบเสริมความหรือแบบอธิบาย (content footnote) หมายถึง เชิงอรรถที่อธิบายความเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา
- ๓) เชิงอรรถแบบเชื่อมโยง (cross-reference footnote) หมายถึง เชิงอรรถที่บอกให้ผู้อ่านดูเพิ่มเติมในหน้าอื่นของรายงาน

ตัวอย่างการเขียนเชิงอรรถแบบต่าง ๆ

๑) ตัวอย่างเชิงอรรถแบบอ้างอิง

วรรณคดี เป็นคำที่บัญญัติขึ้นใช้เทียบคำภาษาอังกฤษ คือ literature มีผู้ให้ความหมายว่า “หมายถึงบทประพันธ์ที่ร่าเริงตรึงใจผู้อ่าน ปลุกมโนคติ (imagination) ทำให้เพลิดเพลินเกิดอารมณ์ต่าง ๆ ละม้ายคล้ายคลึงกับอารมณ์ของผู้ประพันธ์”^๑

^๑วิทย์ ศิวะศรียานนท์. วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์. (กรุงเทพฯ: ธรรมชาติ, ๒๕๔๑). หน้า ๒๗.

๒) ตัวอย่างเชิงอรรถแบบเสริมความหรืออธิบาย

กินขนมมาก หมายถึง แต่งงาน ส่วนนี้มาจากประเพณีแต่งงานที่จะต้องจัดขนมมากไปหมั้นขึ้นหนึ่งก่อน เรียกว่า ขนมหมักหมม พอถึงวันแต่งงานก็จะมีขนมอีก ๒ อย่าง คือ ขนมมากเอกมีขนมใส่หมากพลู ข้าวสาร กับเตียบ^๑ ใส่อาหารคาว ขนมมากเลวสำหรับใส่ขนมและผลไม้ไปให้ฝ่ายหญิง เพื่อใช้สำหรับเลี้ยงแขกและแจกจ่ายเพื่อนบ้าน

^๑เตียบ หมายถึง ตะลุ่มปากผายมีฝาครอบ สำหรับใส่ของกิน

๓) ตัวอย่างเชิงอรรถเชื่อมโยง

ผู้ศึกษาได้รวบรวมคำทับศัพท์พร้อมทั้งบริบทที่พบในหนังสือพิมพ์รายวันรวม ๕ ฉบับ ตลอดปี พ.ศ. ๒๕๔๓ คัดเลือกได้ ๕๐๐ ข้อความ แล้วนำไปให้นักศึกษาทำแบบทดสอบความเข้าใจความหมายของคำเหล่านั้นปรากฏว่าส่วนใหญ่เข้าใจความหมายคลาดเคลื่อน^๒

^๒ศึกษารายละเอียดเรื่องคำทับศัพท์ใน ชำนาญ รอดเหตุภัย. การศึกษาเจตคติและความเข้าใจของนักศึกษาในการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ. (นครปฐม: พิมพ์สำเนา, ๒๕๔๑). หน้า ๒๒๐-๒๒๙.

๒.๒ การให้หมายเลขเชิงอรรถ มี ๓ แบบ ดังนี้

- ๑) การให้หมายเลขเชิงอรรถโดยเริ่มใหม่ทุกหน้า
- ๒) การให้หมายเลขเชิงอรรถต่อเนื่องไปจนจบบท
- ๓) การให้หมายเลขเชิงอรรถต่อเนื่องไปจนจบเล่ม

ในการจัดทำผลงานวิชาการ ให้เลือกวิธีการแบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียวเท่านั้น

๒.๓ การวางตำแหน่งเลขเชิงอรรถ การวางเลขเชิงอรรถท้ายคำ หรือข้อความที่ต้องมีเชิงอรรถ ให้พิมพ์ตัวเลขเหนือบรรทัดโดยไม่ต้องเว้นช่องว่างระหว่างตัวอักษร มีวิธีการแตกต่างกันดังนี้

๑) การวางเลขเชิงอรรถไว้ท้ายชื่อและนามสกุลของผู้เป็นเจ้าของข้อมูล ใช้ในกรณีที่ผู้เรียบเรียงได้นำข้อมูลเดิมมาเรียบเรียงขึ้นใหม่ มิได้คัดลอกข้อมูลมาโดยตรง

๒) การวางเลขเชิงอรรถไว้ท้ายเครื่องหมายอัญประกาศ ใช้สำหรับกรณีที่ยกข้อความสำคัญ (อัญพจน์) มาโดยมิได้ตัดทอนหรือเปลี่ยนแปลงใด ๆ แต่อาจละข้อความบางส่วนโดยใส่เครื่องหมาย . . . ก็ได้ และใส่ข้อความเหล่านั้นไว้ระหว่างเครื่องหมายอัญประกาศ

๓) การวางเลขเชิงอรรถไว้ท้ายคำหรือข้อความสำคัญ ใช้สำหรับกรณีที่มิได้ระบุบอกชื่อและนามสกุลของผู้เป็นเจ้าของข้อมูลไว้ในเนื้อความ เนื่องจากไม่ต้องการให้ดูรุงรังหรืออ่านสะดุด และต้องการบอกว่าคำหรือข้อความสำคัญนั้น ๆ มาจากแหล่งใด

๒.๔ ตำแหน่งของเชิงอรรถ ให้วางเชิงอรรถไว้ส่วนล่างสุดของแต่ละหน้าที่มีการอ้างอิง โดยคั่นเนื้อเรื่องกับเชิงอรรถด้วยเส้นขีดจากระยะก้นหน้า ยาวประมาณ ๑ ใน ๓ ของความยาวบรรทัดพิมพ์ปกติ

ให้เริ่มเชิงอรรถโดยย่อหน้าลึกเข้าไปเท่ากับระยะย่อหน้าปกติ และสำหรับเชิงอรรถที่มีข้อความยาวกว่าหนึ่งบรรทัด ให้พิมพ์บรรทัดต่อไปชิดริมซ้ายของระยะก้นหน้า^๘

๒.๕ ขนาดตัวอักษรและระยะบรรทัดของเชิงอรรถ ให้พิมพ์ตัวอักษรในเชิงอรรถเล็กกว่าตัวอักษรปกติ ประมาณ ๑-๒ พอยต์ และให้เพิ่มระยะห่างของบรรทัดระหว่างเชิงอรรถแต่ละข้อประมาณครึ่งเท่า

๒.๖ การเขียนเชิงอรรถเกี่ยวกับเอกสารปฐมภูมิ

๑) เชิงอรรถแบบสมบูรณ์ หมายถึง การเขียนเชิงอรรถเอกสารที่อ้างถึงเป็นครั้งแรก จึงจำเป็นต้องใส่ข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เชิงอรรถแบบสมบูรณ์สำหรับหนังสือทั่วไป มีรูปแบบดังต่อไปนี้

ชื่อผู้แต่ง. ชื่อหนังสือ. (ครั้งที่พิมพ์; เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์). หมายเลขหน้า.

หมายเหตุ รายละเอียดวิธีลงรายการเกี่ยวกับชื่อผู้แต่ง ชื่อหนังสือ ชื่อบทความ ข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์ ครั้งที่พิมพ์ เมืองที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์ ให้ศึกษาวิธีลงรายการดังกล่าวในตอนต่อไปที่กล่าวถึงการจัดพิมพ์บรรณานุกรมของเอกสารประเภทต่าง ๆ^๙

การเขียนหมายเลขหน้า ให้ใส่หมายเลขหน้าของหนังสือที่ปรากฏข้อความ ที่ยกมาอ้าง หรือที่อ้างถึง โดยใช้คำว่า “หน้า” นำหน้าหมายเลขของหน้านั้น และใช้ตัวย่อ “p.” หรือ “pp.” สำหรับหน้าเดียว หรือมากกว่า ๑ หน้าตามลำดับ ในกรณีหนังสือภาษาอังกฤษ

๒) เชิงอรรถแบบย่อ ใช้ในกรณีการอ้างอิงซ้ำแหล่งข้อมูลที่เคยอ้างถึงมาก่อนหน้าแล้ว ให้ใช้วิธีเขียนย่อตามหลักการต่อไปนี้

กรณีอ้างถึงแหล่งข้อมูลเดิมโดยไม่มีแหล่งอื่นมาคั่น

ให้ใช้คำว่า “เรื่องเดียวกัน” หรือ “Ibid.” (ย่อมาจากภาษาละติน ว่า “Ibidem” แปลว่า “the same place”) หากข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ

^๘ เส้นคั่นระหว่างข้อความหลักกับเชิงอรรถ ยาวประมาณ ๒ นิ้ว ตามแบบที่เห็นนี้ รวมทั้งตัวเลขบอกเชิงอรรถซึ่งเป็นแบบตัวยกสูงขึ้น (superscript) นั้น ระบบชุดคำสั่งคอมพิวเตอร์จัดการให้โดยอัตโนมัติ

^๙ ดูรายละเอียดเพิ่มเติม หน้า ๑๔๘.

หากแหล่งข้อมูลต่างเลขหน้าไปจากเดิม ให้ใช้คำว่า “เรื่องเดียวกัน, หน้า...” หรือ “Ibid. , p....”

กรณีอ้างถึงแหล่งเดียวกันแต่มีเชิงอรรถอื่นมาคั่นและอยู่หน้าเดียวกัน

ให้ใช้คำว่า “เรื่องเดิม หน้าเดิม” หรือ “loc. cit.” (ย่อมาจากภาษาละติน ว่า “loco citato” แปลว่า “in the place cited”) หากข้อมูลเป็นภาษาอังกฤษ

กรณีอ้างถึงแหล่งเดียวกัน แต่มีเชิงอรรถอื่นมาคั่นและอยู่ต่างหน้ากัน

ให้ใส่ชื่อผู้แต่งก่อน แล้วตามด้วยคำว่า “เรื่องเดิม, หน้า...” หรือ “op. cit., p....” (ย่อมาจาก ภาษาละติน ว่า “opere citato” แปลว่า “in the work cited”)

๒.๗ การเขียนเชิงอรรถเกี่ยวกับเอกสารวิทยุภูมิ เชิงอรรถเกี่ยวกับเอกสารวิทยุภูมิ หมายถึงการอ้างอิงข้อความที่มีผู้อื่นนำมาอ้างแล้ว โดยที่ผู้เรียบเรียงไม่สามารถอ้างอิงแหล่งดั้งเดิมที่เป็นปฐมภูมิได้ มี ๒ แบบ ดังนี้

๑) แบบเน้นเอกสารปฐมภูมิ ให้ใส่รายการของเอกสารปฐมภูมิตามแบบทั่วไป แล้วใส่ข้อความ “อ้างถึงใน” หรือ “cited by” หากเป็นภาษาอังกฤษ และตามด้วยรายการของเอกสารวิทยุภูมิ

๒) แบบเน้นเอกสารวิทยุภูมิ ให้ใส่รายการของเอกสารวิทยุภูมิตามแบบทั่วไปแล้วใส่ข้อความว่า “อ้างถึง” หรือ “cited” หากเป็นภาษาอังกฤษ และตามด้วยรายการของเอกสารปฐมภูมิ

ตัวอย่างเชิงอรรถอ้างอิงลักษณะต่าง ๆ^{๑๐}

นักมานุษยวิทยา (Anthropologist)^{๑๐} นักชาติพันธุ์วิทยา (Ethnologist)^{๑๑} และนักชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographer)^{๑๒} ทั่วโลกได้ศึกษาและสรุปความเห็นเกี่ยวกับความเป็นมาและอารยธรรมของชนชาติไทยไว้เป็นแนวเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นอายุของชาติ และอารยธรรมไทยที่ว่า “ไทย” เป็นชาติพันธุ์อันเก่าแก่ มีอายุของชาติและมีวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของตนเองต่อเนื่องมายาวนานกว่า ๔,๐๐๐ ปี ใกล้เคียงกับชาติเก่าแก่ในทวีปเอเชียทั้งสองชาติ คือ จีน และอินเดีย^{๑๓} นอกจากนี้นักวิชาการดังกล่าวยังได้เขียนตรงกันด้วยว่า ประเทศไทยมิได้เคยเป็นเมืองขึ้นของประเทศใดเลย แม้กระทั่งในยุคของการล่าอาณานิคม (Colonialism Period) ประเทศไทยเป็นเพียงประเทศเดียวเท่านั้นในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีได้ตกเป็นอาณานิคมของประเทศตะวันตก (Western Colonies)^{๑๔} ... ฯลฯ ... ปรากฏตามเอกสารภาษาจีนว่ามีคำโบราณที่เกี่ยวกับชนชาติไทยเป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่งอยู่ ๒ คำ คือคำว่า “ไต” และ “สยาม” คำว่า “ไต” หรือ “ไท” มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “ไทย” ปรากฏเป็นครั้งแรกในหนังสือประวัติศาสตร์จีนประมาณ ๑๙๗๒

^{๑๐} ขำนาญ รอดเหตุภัย. เรื่องเดิม. หน้า ๑-๒.

ปี ก่อนพุทธศักราช^๖ คำนี้ เซอร์ จอห์น เบริง (Sir John Bowring)^๗ และ แอนนา เลียวโนเวนส์ (Anna Leonowens)^๘ กล่าวไว้มีสาระตรงกันว่า “ไทย” เป็นคำพื้นเมืองที่คนไทยในราชอาณาจักรสยามตั้งแต่ครั้งอดีตกาลใช้เรียกชื่อชนชาติของตนเอง และคำนี้มีความหมายว่า “อิสระเสรี”

ส่วนคำว่า “สยาม” นั้นเป็นคำที่มาจากภาษาบาลี มีความหมายว่า คล้า ซึ่งน่าจะหมายถึงสีผิวของคนไทยที่โดยทั่วไปมักจะคล้ำกว่าคนจีน คำว่า “สยาม” มีอยู่ในภาษาจีนด้วยโดยมีความหมายว่า “เที่ยงวัน” (high noon) ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายโดยนัยแสดงถึงการยอมรับนับถือ^๙ เรื่องนี้สอดคล้องกับความเห็นของ จอร์จ มูสลีย์ (George Moseley)^{๑๐} ที่กล่าวถึงชนชาติไทยว่าในบรรดาชนชาติต่าง ๆ แต่ครั้งโบราณนั้น “ไทย” เป็นชนชาติเดียวเท่านั้น ที่จีนไม่เคยดูถูกว่าเป็นคนป่าคนดอย (barbarians) และดับเบิลยู.ซี. ดอดด์ ดี.ดี. (W.C. Dodd D.D.)^{๑๑} ก็ได้ให้ความเห็นไว้คล้ายคลึงกันในหนังสือชื่อ “The Tai Race : The Elder Brother of the Chinese” ...อย่างไรก็ตามการที่บางทฤษฎีกล่าวว่าบรรพบุรุษของไทยมีถิ่นฐานเดิมอยู่ทางตอนใต้ของกลุ่มน้ำแยงซีเกียง และคนจีนเรียกคนกลุ่มนี้ว่า “ฮวน” ซึ่งมีความหมายว่า คนป่า และประกอบด้วยชนหลายเผ่ารวมทั้งเผ่าไทยด้วยนั้น “ไทย” น่าจะเป็นชนเผ่าเดียวที่มีได้ถูกคนจีนดูแคลน^{๑๒}

^๖มานุษยวิทยา หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเรื่องตัวคนและสิ่งที่คนสร้างขึ้น (อ. anthropology). อ้างถึง ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๒๕**. (กรุงเทพฯ, ๒๕๓๘). หน้า ๖๔๗.

^๗ชาติพันธุ์วิทยา หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยการศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งเชื้อชาติของมนุษย์ กำเนิดของเชื้อชาติ ความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ ตลอดจนลักษณะเฉพาะของชนชาติต่างๆ (อ. ethnology). อ้างถึง เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๖๖.

^๘ชาติพันธุ์วรรณา หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยการพรรณนาถึงเรื่องวัฒนธรรมแบบต่างๆ (อ. ethnography) อ้างถึง เรื่องเดียวกัน. ชาติพันธุ์วรรณาเป็นสาขาหนึ่งของวิชาชาติพันธุ์วิทยา เนื่องจากเป็น การศึกษาวัฒนธรรมของมนุษย์ ดังนั้น บางครั้งวิชาชาติพันธุ์วรรณาจึงถูกจัดเป็นวิชามานุษยวิทยาวัฒนธรรม (cultural anthropology). อ้างถึง เรื่องเดียวกัน.

^๙Chamnan Rodhetbhai, **Role of Monarchy in Thai Political and Social Development with Special Reference to King Bhumibol Adulyadej**. (Doctoral Thesis, 1990) pp. 1-9.

^{๑๐}Ibid., p. 1.

^{๑๑}Likhit Hoontrakul, **The Historical Record of the Siamese-Chinese Relations**. (Bangkok, 1951), p. 104.

^{๑๒}Sir John Bowring, **The Kingdom or People of Siam**. (London, 1857) p. 2.

^{๑๓}Anna Leonowens, **Siamese Harem Life**. (London, 1952) p. 1.

^{๑๔}Likhit Hoontrakul, op. cit., p. 104.

^{๑๕}Chamnan Rodhetbhai, op. cit., p.5. cited Frederica M. Bunge (Washington, 1981) p. 9.

^{๑๖}Ibid. cited Likhit Hoontrakul, op. cit., p. 128.

^{๑๗}Udayanin and Smith, **Public Service in Thailand**. (n.p., n.d.) p. 8.

การอ้างอิงท้ายบทและท้ายเล่ม หรือบรรณานุกรม

การอ้างอิงท้ายบทและท้ายเล่ม บรรณานุกรม หมายถึงบัญชีรายการของแหล่งข้อมูลทั้งหลาย ที่ผู้ทำผลงานทางวิชาการนำมาใช้ประกอบ รายการข้อมูลเหล่านี้ต้องสอดคล้องกับข้อมูลที่อ้างอิงในเนื้อหาด้วย

๑. การใช้คำเรียกการอ้างอิง

คำที่ใช้สำหรับเรียกการอ้างอิงลักษณะนี้มี ๒ คำ ได้แก่ เอกสารอ้างอิง และบรรณานุกรม ทั้งสองคำมีความหมายและวิธีใช้ที่แตกต่างกันดังนี้

๑.๑ เอกสารอ้างอิง (reference) หมายถึง บัญชีรายชื่อหนังสือหรือเอกสารที่ผู้เขียนนำมาใช้ประกอบการเขียน และใช้อ้างอิงในการทำผลงานทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

๑.๒ บรรณานุกรม (bibliography) หมายถึง บัญชีรายชื่อหนังสือ หรือเอกสารที่ผู้เขียนใช้ในการค้นคว้าเพื่อทำผลงานทางวิชาการเรื่องใดเรื่องหนึ่งรวมทั้งงานวิจัยด้วย นอกจากนั้นอาจมีรายชื่อหนังสือ และเอกสารที่ผู้เขียนต้องการให้อ่านได้ทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเรื่องอื่น ๆ ต่อไป เพิ่มเติมได้ด้วยอีกส่วนหนึ่งก็ได้

จะเห็นได้ว่าคำจำกัดความทั้งสองคำดังกล่าวข้างต้นมีความคล้ายคลึงกัน ในทางปฏิบัติการทำผลงานวิชาการใด ๆ ผู้เขียนสามารถเลือกใช้คำใดคำหนึ่งดังกล่าวข้างต้นตามความเหมาะสม ในกรณีที่ผู้เขียนใช้หนังสือหรือเอกสารประกอบน้อยเล่ม ประมาณไม่เกิน ๕ เล่มก็ควรใช้คำว่า **เอกสารอ้างอิง** แต่ถ้าใช้หนังสือหรือเอกสารรวมทั้งแหล่งข้อมูลประกอบการค้นคว้าต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ก็ควรใช้คำว่า **บรรณานุกรม**

๒. รูปแบบการลงรายการเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม

การลงรายการเอกสารอ้างอิงหรือบรรณานุกรม ในระบบเอ็มแอลเอและระบบเอพีเอนั้น มีลักษณะของรูปแบบแตกต่างกัน โดยในรายการภาษาอังกฤษ จะมีความแตกต่างกันดังนี้

๒.๑ ชื่อผู้แต่ง

ระบบเอ็มแอลเอ จะพิมพ์นามสกุลเต็มและชื่อเต็มของผู้แต่ง ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า ๑ คน ตั้งแต่คนที่ ๒ เป็นต้นไปจะพิมพ์ชื่อผู้แต่งและตามด้วยนามสกุล

ระบบเอพีเอ จะพิมพ์นามสกุลเต็ม แต่ชื่อย่อของผู้แต่ง ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า ๑ คน จะพิมพ์ชื่อของทุกคนแบบเดียวกับผู้แต่งคนที่ ๑

๒.๒ ชื่อบทและชื่อหนังสือ

ระบบเอ็มแอลเอ จะพิมพ์ชื่อบทและชื่อหนังสือ โดยใช้ตัวอักษรแรกของคำเป็นอักษรตัวใหญ่ (capital letter) ทุกคำ

ระบบเอพีเอ จะใช้ตัวอักษรตัวเล็กทั้งหมด ยกเว้นอักษรตัวแรกของชื่อบทและชื่อหนังสือเท่านั้นที่ใช้ตัวอักษรตัวใหญ่

๒.๓ เครื่องหมายมหัพภาค

ระบบเอ็มแอลเอ หลังเครื่องหมายมหัพภาคจะต้องเว้นวรรคโดยเคาะแป้น ๒ ครั้ง

ระบบเอพีเอ หลังเครื่องหมายมหัพภาคจะเว้นวรรคโดยเคาะแป้นครั้งเดียว

๒.๕ ครั้งที่พิมพ์

ระบบเอ็มแอลเอ อักษรย่อของครั้งที่พิมพ์จะใช้ตัวอักษรยกขึ้น (superscript) เช่น 2nd, 3rd, 4th

ระบบเอพีเอ อักษรย่อของครั้งที่พิมพ์จะใช้ตัวอักษรตามปกติ เช่น 2nd, 3rd, 4th

๒.๖ ปีที่พิมพ์

ระบบเอ็มแอลเอ จะพิมพ์ปีที่พิมพ์หนังสืออยู่ท้ายสุดของรายการ

ระบบเอพีเอ จะพิมพ์ปีที่พิมพ์หนังสือไว้ในวงเล็บท้ายชื่อผู้แต่ง

ลักษณะของรูปแบบที่ตรงกันทั้งสองระบบได้แก่ การเคาะเว้นวรรค ๑ ครั้ง ระหว่างชื่อผู้แต่งกับนามสกุล การพิมพ์เครื่องหมายมหัพภาคและจุลภาคชิดตัวอักษรที่อยู่ข้างหน้าและเคาะเว้นวรรค ๑ ครั้งก่อนพิมพ์ตัวอักษรต่อจากเครื่องหมายดังกล่าว การพิมพ์เครื่องหมายชนิดขีดและอัญประกาศห่างจากข้อความอื่น แต่ให้ตัวอักษรที่อยู่ข้างในอยู่ชิดกับเครื่องหมายทั้งสอง

สำหรับรายการภาษาไทย ใช้วิธีอนุโลมตามแบบรายการภาษาอังกฤษ ยกเว้นชื่อและนามสกุลผู้แต่ง จะคงใช้คำเต็มและเรียงตามลำดับคือเริ่มจากชื่อก่อน แล้วจึงเป็นนามสกุล

ตัวอย่างการพิมพ์บรรณานุกรมทั้ง ๒ ระบบ

ระบบเอ็มแอลเอ

Labovitz, Sanford, and Robert Hagedorn. **Introduction to Social Research**. New York: McGraw-Hill, 1974.

Shytov, Alexander. **Thai Folktales and Law**. Chiang Mai: ACTS, 2005.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. **สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๒๓.

ระบบเอพีเอ

Labovitz, S., & Hagedorn, R. (1974). **Introduction to social research**. New York: McGraw-Hill.

Shytov, A. (2005). **Thai folktales and law**. Chiang Mai: ACTS.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (๒๕๒๓). **สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครการพิมพ์.

๓. วิธีลงรายการของเอกสารอ้างอิง

การลงรายการของเอกสารและหนังสือที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหา กับการอ้างอิงท้ายเล่มหรือบรรณานุกรม มีทั้งลักษณะที่คล้ายกันและแตกต่างกันดังนี้

๓.๑ การอ้างอิงแบบนาม-ปี กับการอ้างอิงท้ายเล่ม การอ้างอิงแบบนาม-ปี ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้าของหนังสือหรือเอกสารที่นำข้อมูลมาอ้างอิง แต่การอ้างอิงท้ายเล่มมีรายการเพิ่มเติมอีก ๒ รายการ คือ ชื่อเรื่อง และข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์ แต่ไม่มีเลขหน้า

๓.๒ การอ้างอิงแบบเชิงบรรณ กับการอ้างอิงท้ายเล่ม การอ้างอิงทั้งสองแบบมีองค์ประกอบที่คล้ายกัน ต่างกันที่ข้อมูลเกี่ยวกับการพิมพ์ในการอ้างอิงแบบเชิงบรรณจะอยู่ภายในเครื่องหมายวงเล็บ และจะตามด้วยเลขหน้าของหนังสือที่นำข้อความมาอ้างอิง ส่วนการอ้างอิงท้ายเล่มจะไม่มีทั้งเครื่องหมายวงเล็บและเลขหน้า

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นการเปรียบเทียบการอ้างอิงทั้งสามแบบ เพื่อให้เห็นลักษณะที่เหมือนกันและแตกต่างกันได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การอ้างอิงในเนื้อหา

๑. การอ้างอิงแบบนาม-ปี

ชำนาญ รอดเหตุภัย (๒๕๔๕, หน้า ๗๔) กรณีอ้างอิงผู้แต่งหนังสือไว้ในข้อความ
(ชำนาญ รอดเหตุภัย, ๒๕๔๕, หน้า ๗๔) กรณีไม่อ้างอิงผู้แต่งหนังสือไว้ในข้อความ

๒. การอ้างอิงแบบเชิงบรรณ

ชำนาญ รอดเหตุภัย. พระราชอัจฉริยปรัชญาแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์
ภาษาและวรรณกรรม. (นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๕). หน้า ๗๔.

การอ้างอิงท้ายเล่มหรือบรรณานุกรม

๑. บรรณานุกรมแบบเอ็มแอลเอ

ชำนาญ รอดเหตุภัย. พระราชอัจฉริยปรัชญาแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษาและ
วรรณกรรม. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๕.

๒. บรรณานุกรมแบบพีเอ

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (๒๕๔๕). พระราชอัจฉริยปรัชญาแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์
ภาษาและวรรณกรรม. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.

หลักการลงรายการของเอกสารอ้างอิง

การลงรายละเอียดของเอกสารอ้างอิง มีวิธีการดังต่อไปนี้

๑. การลงรายการเกี่ยวกับผู้แต่ง

การลงรายการเกี่ยวกับผู้แต่งของการอ้างอิงในเนื้อหา กับการอ้างอิงท้ายเล่ม หรือ บรรณานุกรมมีความแตกต่างกันดังนี้

การอ้างอิงในเนื้อหา (ทั้งแบบนาม-ปี และแบบเชิงอรรถ)

ผู้แต่งที่มีราชทินนาม บรรดาศักดิ์ ยศ สมณศักดิ์ หรือผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานองค์กร ฯลฯ ให้พิมพ์รายการเกี่ยวกับผู้แต่งตามที่ใช้เป็นทางการอยู่โดยปกติในภาษา

การอ้างอิงท้ายเล่มหรือบรรณานุกรม

ผู้แต่งที่มีราชทินนาม บรรดาศักดิ์ ยศ สมณศักดิ์ หรือผู้แต่งที่เป็นหน่วยงานองค์กร ฯลฯ จะต้องเรียงเอาชื่อที่แท้จริง หรือชื่อตัว หรือวิสามานยนามขึ้นก่อน ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค แล้วจึงเป็นคำนำหน้านามที่เป็นราชทินนาม บรรดาศักดิ์ ยศ หรือสมณศักดิ์ หรือคำสาบานนามของหน่วยงานหรือองค์กร รายละเอียดเรื่องนี้จะศึกษาได้ในลำดับถัดไป

๑.๑ ชื่อและนามสกุลของผู้แต่ง ให้ลงชื่อผู้แต่งทุกคน คนไทยให้ลงชื่อแล้วตามด้วย นามสกุล ไม่ต้องใส่คำนำหน้านามอื่น ๆ เช่น นาย นาง นางสาว ศาสตราจารย์ ดร. นายแพทย์ ฯลฯ

ตัวอย่าง

กิ่งแก้ว อรรถากร, ประจักษ์ ประภาพิทยากร และอารีย์ สหชาติโกสัย

ชำนาญ รอดเหตุภัย, ดำเกิง มากสิริ, สุมาลย์ พงศ์ไพบูลย์ และสุวิทย์ พักงาม

ถ้าเป็นชาวต่างประเทศให้ลงนามสกุลก่อน ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค แล้วจึงตามด้วย ชื่อต้น และชื่อกลาง

ตัวอย่าง

ระบบเอ็มแอลเอ เช่น Dominowski, Roger.

ระบบเอพีเอ เช่น Dominowski, R.

ระบบเอ็มแอลเอ เช่น Ulrich, Richard, Peter Gorwin, and Brown Junior Manion.

ระบบเอพีเอ เช่น Ulrich, R., Gorwin, P., & Manion, B. J.

๑.๒ ผู้แต่งที่มีราชทินนามและบรรดาศักดิ์ ให้ลงราชทินนาม คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค แล้วจึงตามด้วยบรรดาศักดิ์ หรือลงชื่อ-นามสกุล คั่นด้วยจุลภาคแล้วตามด้วยบรรดาศักดิ์

ตัวอย่าง

นริศรานุกัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยา.

สุนทรโวหาร, พระ.

รัญจวน อินทรกำแหง, คุณ.

เต็มสิริ บุญยสิงห์, คุณหญิง.

๑.๓ ผู้แต่งที่มีฐานันดรศักดิ์ ให้ลงชื่อและนามสกุล หรือพระนาม คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค ตามด้วยฐานันดรศักดิ์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว.

บรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร, สมเด็จพระ

คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.

จรัสวิไล จรุงโรจน์, ม.ล.

๑.๔ ผู้แต่งที่มีสมณศักดิ์

๑) สมเด็จพระสังฆราชเจ้า ให้ลงพระนามแล้วคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาคตามด้วยคำว่าสมเด็จพระสังฆราชเจ้า หรือสมเด็จพระมหาสมณเจ้า และอิสริยยศ เช่น

วชิรญาณวโรรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยา.

ปรมานุกิตติโนรส, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระ.

วชิรญาณวงศ์, สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวง.

๒) สมเด็จพระสังฆราชและพระราชาคณะระดับสมเด็จพระ ให้ลงคำว่า สมเด็จพระสังฆราช หรือสมเด็จพระ แล้วตามด้วยนามเดิมในวงเล็บ เช่น

สมเด็จพระสังฆราช (สา).

สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต).

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (จี่).

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ)

๓) พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ตั้งแต่รองสมเด็จพระราชาคณะลงมา ให้ลงสมณศักดิ์ที่พระภิกษุได้รับ แล้วตามด้วยนามเดิมและฉายาในวงเล็บ เช่น

พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (ปัญญา อินทปญโญ).

พระเทพปริยัติมุนี (สุเทพ ผุสฺสธมฺโม).

พระพิศาลธรรมพาที (พยอม กลฺยาโณ).

๔) พระภิกษุที่ไม่มีสมณศักดิ์ ให้ลงนามเดิมพร้อมฉายา หรือสังฆนาม เช่น

ชำนานู โขติธมฺโม.

ชูศักดิ์ อคฺคปญโญ.

พุทธทาสภิกขุ.

ปัญญานันทภิกขุ.

๑.๕ ผู้แต่งที่เป็นสถาบันหรือหน่วยงาน

๑) หน่วยงานราชการและหน่วยงานของรัฐ ให้ลงชื่อตามที่ปรากฏ ไม่ต้องกลับสภาพชื่อของหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานย่อยของหน่วยงานเป็นผู้แต่งหนังสือ ให้ลงชื่อของหน่วยงานย่อยนั้น ๆ ต่อจากชื่อของหน่วยราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นหน่วยงานใหญ่ เช่น

จังหวัดนครปฐม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สำนักฝึกอบรมและบริการทางวิชาการ.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักมาตรฐานการศึกษา.

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

๒) หน่วยงานของเอกชน ประชาคม นิติบุคคล สถาบันทางศาสนา ฯลฯ ให้ลงชื่อทางราชการของหน่วยงาน ตามที่ปรากฏ ไม่ต้องกลับสภาพชื่อของหน่วยงาน

มูลนิธิร้อยปีการฝึกหัดครู.

วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร.

ธนาคารออมสิน สาขานครปฐม.

กรณีที่หน่วยงานบางแห่งใช้ชื่อเฉพาะขึ้นต้น และตามด้วยชื่อทั่วไปอยู่แล้ว ก็ให้ลงรายการไปตามปกติ เช่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ราชยานยนต์สมาคม.
ราชกรีฑาสโมสร.
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค.
ลอนเทนนิสสมาคมแห่งประเทศไทย.

๑.๖ ผู้แต่งหนังสือหรือเอกสารซ้ำกันหลายเล่ม ให้ลงรายการชื่อผู้แต่งเพียงเอกสารเล่มเดียว ส่วนเล่มอื่น ๆ ให้พิมพ์เครื่องหมายขีดเส้นยาวเท่า ๘ ตัวอักษรหรือประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร แทนชื่อผู้แต่ง แล้วปิดท้ายด้วยเครื่องหมายมหัพภาค เช่น

ชำนาญ รอดเหตุภัย. รามเกียรติ์ปริทัศน์.
—————. การวิจัยทางภาษาและวรรณกรรมไทย.

๑.๗ หนังสือที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ลงรายการชื่อผู้จัดพิมพ์ ผู้รวบรวม หรือ บรรณาธิการ แล้วแต่กรณี โดยใส่อักษรย่อ บก. (บรรณาธิการ) ถ้าเป็นภาษาอังกฤษระบบเอ็มแอลเอใช้ ed. ส่วนระบบเอพีเอใช้ (Ed.) หรือ (Eds.) เช่น

๑) ระบบเอ็มแอลเอ
ประจักษ์ ประภาพิทยากร, บก.
Dominowski, Roger, ed.
๒) ระบบเอพีเอ
ประจักษ์ ประภาพิทยากร. (บก.)
Dominowski, R. (Ed.).
McKee, L. & O'Brien, M.B. (Eds.).

๑.๘ หนังสือที่ไม่ปรากฏทั้งชื่อผู้แต่ง ผู้จัดพิมพ์ ผู้รวบรวม หรือ บรรณาธิการ ให้ลงชื่อของหนังสือแทน แล้วตามด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับการพิมพ์ เช่น

๑) ระบบเอ็มแอลเอ
ภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร, ๒๕๔๕.
Contemporary Cold War. New York: Harper and Row, 2002.
๒) ระบบเอพีเอ
ภูมิปัญญาไทย. (๒๕๔๕). กรุงเทพฯ: พิทักษ์อักษร.
Contemporary cold war. (2002). New York: Harper & Row.

๑.๙ หนังสือที่มีผู้แต่งหลายคน

๑) ระบบเอ็มแอลเอ หนังสือที่มีผู้แต่งมากกว่าหนึ่งคน เช่น มีผู้แต่ง ๒ คน ให้ใส่ชื่อ ผู้แต่งคนที่ ๑ และคนที่ ๒ หากมีผู้แต่ง ๓ คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่งทั้งสามคนตามลำดับ หากมีผู้แต่งมากกว่า ๓ คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่งคนแรกแล้วตามด้วยคำว่า และคนอื่น ๆ หรือ และคณะ (and others หรือ et al.) เช่น

(๑) ภาษาไทย เช่น

ธีรศักดิ์ วงศ์คำแน่น และนิรันดร์ ยงไสว.

แน่นน้อย ปัญจพรรดี, อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว และสมชาย ณ นครพนม.

สายทอง มโนมัยอุดม และคณะ.

(๒) ภาษาอังกฤษ เช่น

Robinson, Richard, and David Goodman.

Woodall, Lach, Deborah K. Rebuck, and Frank Voehl.

Hannagan, Tim, and others.

๒) ระบบเอพีเอ หนังสือที่มีผู้แต่งมากกว่าหนึ่งคน เช่น มีผู้แต่ง ๒ คน ให้ใส่ชื่อ ผู้แต่งคนที่ ๑ และคนที่ ๒ หากมีผู้แต่ง ๖ คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่งทั้งหมดคนตามลำดับ ถ้ามีผู้แต่งมากกว่า ๖ คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่งคนแรกแล้วตามด้วยคำว่า และคนอื่น ๆ หรือ และคณะ (and others หรือ et al.) เช่น

(๑) ภาษาไทย เช่น

ธีรศักดิ์ วงศ์คำแน่น, และนิรันดร์ ยงไสว.

แน่นน้อย ปัญจพรรดี, อรุณรัตน์ วิเชียรเขียว, และสมชาย ณ นครพนม.

ประสานสุข ละม่อม, นันทา วิฑูณศักดิ์, ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, สุนิตย์ เย็นสบาย,

ดวงเดือน ทองวิชิต, และเพชรสมร เพ็ญเพียร.

สายทอง มโนมัยอุดม และคณะ.

(๒) ภาษาอังกฤษ เช่น

Calfee, R. C., & Valencia, R. R.

Kernis, M. H., Cornell, D. P., Sun, C. R., Berry, A., & Harlow, T.

Hannagan, T. et al

๑.๑๐ หนังสือที่ผู้แต่งใช้นามย่อหรือนามแฝง ให้ใช้นามย่อหรือนามแฝงตามที่ปรากฏในหน้าปกใน หากทราบนามจริงให้วงเล็บต่อท้ายไว้ด้วย เช่น

ทักษาลัย.

ไม้ เมืองเดิม (ก้าน พึ่งบุญ ณ อยุธยา).

ทมยันตี (วิมล ศิริไพบูลย์).

๒. การลงรายการปีที่พิมพ์

๒.๑ ให้ลงรายการปีที่พิมพ์ตามที่ปรากฏ หากปรากฏทั้งปีพิมพ์ และปีลิขสิทธิ์ ให้ลงรายการปีลิขสิทธิ์

๒.๒ หนังสือบางเล่มไม่ปรากฏทั้งปีพิมพ์และปีลิขสิทธิ์ ให้ใส่อักษรย่อ ม.ป.ป. (ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์) หรือ n.d. (no date of publication)

๒.๓ การลงรายการปีที่พิมพ์ในระบบเอ็มแอลเอ แตกต่างจากระบบเอพีเอ คือ

๑) ระบบเอ็มแอลเอ ให้ใส่รายการปีที่พิมพ์ไว้ท้ายสุดของรายการอ้างอิง เช่น

ชำนาญ รอดเหตุภัย. **สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.

๒๕๒๖.

Best, John. **Research in Education**. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall, 1977.

๒) ระบบเอพีเอ ให้ใส่รายการปีที่พิมพ์ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บต่อท้ายรายการชื่อผู้แต่ง เช่น

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (๒๕๒๖). **สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน** (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพฯ:

กรุงเทพมหานครพิมพ์.

Best, J. (1977). **Research in education** (3rd ed.). New Jersey: Prentice-Hall.

๓. การลงรายการชื่อเรื่อง

๓.๑ ให้ลงรายการชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือตามที่ปรากฏในหน้าปกใน

๓.๒ หนังสือที่มีชื่อเรื่องเป็นภาษาไทย และมีภาษาอังกฤษกำกับอยู่ด้วย ให้ลงรายการเฉพาะชื่อเรื่องภาษาไทย

๓.๓ ให้ใส่เครื่องหมายมหัพภาคหลังชื่อเรื่อง

๓.๔ ให้พิมพ์ชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือเป็นอักษรตัวดำ (bold font)

๓.๕ การพิมพ์ชื่อเรื่อง หรือชื่อหนังสือที่เป็นภาษาอังกฤษ ระบบเอ็มแอลเอ และ ระบบเอพีเอ มีความแตกต่างกันดังนี้

๑) ระบบเอ็มแอลเอ ให้พิมพ์อักษรตัวแรกของชื่อเรื่อง หรือชื่อหนังสือทุกคำ ด้วยอักษรแบบพิมพ์ใหญ่ เช่น

An Introduction to Educational Research.
Statistical Analysis in Psychology and Education.

๒) ระบบเอพีเอ ให้พิมพ์ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่เฉพาะอักษรตัวแรกของชื่อเรื่อง และชื่อเฉพาะหรือวิสามานยนาม เท่านั้น เช่น

An introduction to educational research.
Statistical analysis in psychology and education.

๓.๖ ให้พิมพ์รายการเพิ่มเติมของหนังสือ เช่น ครั้งที่ หรือเล่มที่ หรือฉบับแก้ไขปรับปรุง หรือ ฉบับประหยัด ฯลฯ (ถ้ามี) ของหนังสือไว้ ดังตัวอย่าง

๑) ระบบเอ็มแอลเอ
สัมมนาการใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
คู่มือสอบเรียงความ. พิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม.
Foundation of Behavioral Research. (Vol.4).
Research Methods. rev. ed.

๒) ระบบเอพีเอ
สัมมนาการใช้ภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ ๓).
คู่มือสอบเรียงความ (พิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม).
Empirical foundation of educational research (3rd ed.).
The advanced learner's dictionary of current English (2nd ed., low-priced ed.).

๔. การลงรายการเกี่ยวกับการพิมพ์

๔.๑ สถานที่พิมพ์หรือเมืองที่พิมพ์

- ๑) ให้พิมพ์ชื่อเมือง หรือชื่อจังหวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์
- ๒) ถ้าไม่ปรากฏชื่อเมือง หรือชื่อจังหวัด ให้พิมพ์ว่า ม.ป.ท. (ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์) หรือ n.p. (no place of publication)
- ๓) ให้พิมพ์เครื่องหมายทวิภาค ต่อท้ายชื่อเมือง

๔.๒ สำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์

- ๑) ให้พิมพ์ชื่อของสำนักพิมพ์ตามที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ
- ๒) ถ้าไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ ให้พิมพ์ชื่อของโรงพิมพ์แทน
- ๓) ถ้ามีทั้งชื่อสำนักพิมพ์ และชื่อโรงพิมพ์ ให้พิมพ์ชื่อสำนักพิมพ์
- ๔) ให้ตัดคำที่บอกลักษณะของธุรกิจการพิมพ์ออกทั้งหมด เช่น คำว่า สำนักพิมพ์...

ห้างหุ้นส่วน... จำกัด บริษัท... จำกัด Publishers, Printing House, Printing Office, Company, Co., Incorporation, Incorporated, Inc., Corporation, Corp., Limited และ Ltd., รวมทั้งคำว่า The ด้วย คงใส่แต่ชื่อเฉพาะ หรือวิสามานยนาม เท่านั้น

ข้อยกเว้น ไม่ตัดคำว่า โรงพิมพ์ หรือ Press ทั้งนี้เพื่อให้เห็นความแตกต่างจะได้ทราบว่าเป็นโรงพิมพ์ นอกจากนั้นคำว่าสำนักพิมพ์ของมหาวิทยาลัยก็ไม่ต้องตัดออกเช่นกัน

๕) ถ้าไม่ปรากฏทั้งชื่อสำนักพิมพ์ และชื่อโรงพิมพ์ ให้พิมพ์ว่า ม.ป.ท. (ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์) หรือ n.p. (no place of publisher)

๖) ให้พิมพ์เครื่องหมายหัพภาคปิดท้ายชื่อสำนักพิมพ์หรือโรงพิมพ์
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
นครปฐม: ม.ป.ท.
San Francisco: Holden-Day.
London: Oxford University.
Chicago: n.p.

หลักเกณฑ์ทั่วไปในการพิมพ์บรรณานุกรม

วิธีการลงรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. เรียงตามลำดับอักษรตัวแรกของแต่ละรายการ คือ อาจเป็นชื่อผู้แต่ง หรือ ชื่อเรื่อง แล้วแต่กรณี และอาจแยกรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรมของแต่ละบท โดยเอาไว้ท้ายบทนั้น ๆ หรือรวมทั้งหมดไว้ท้ายเล่ม หากมีเอกสารจำนวนมากอาจแยกตามประเภทของเอกสาร เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ สื่อทัศนวัสดุ เป็นต้น

๒. การเขียนรายการอ้างอิงหรือบรรณานุกรม บรรทัดแรกของแต่ละรายการจะอยู่ชิดขอบกระดาษซ้ายมือ เว้นระยะ ๑.๕ นิ้ว บรรทัดที่สองและถัด ๆ ไป ย่อหน้าเข้าไป ๔ ช่วงตัวอักษร และขึ้นต้นบรรทัดใหม่ เมื่อเริ่มรายการใหม่

๓. การลงรายการของผู้แต่งคนเดียวกัน จะเขียนชื่อผู้แต่งเฉพาะรายการแรกเท่านั้น ในรายการต่อ ๆ ไปจะไม่เขียนชื่อซ้ำอีก แต่จะขีดเส้นตรงยาวประมาณ ๑.๕ เซนติเมตร แทน แล้วใส่เครื่องหมายหัพภาค (period หรือ full stop) แล้วจึงลงข้อมูลอื่น ๆ ต่อไป

๔. รายการอ้างอิงแต่ละรายการ ให้จัดพิมพ์ระยะห่างกันมากกว่าบรรทัดปกติประมาณครึ่งเท่า หรือ ๘ พอยต์

๕. หากมีเอกสารที่อ้างอิงทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ให้เขียนรายการอ้างอิงภาษาไทยก่อนจนหมดแล้วจึงเริ่มรายการอ้างอิงภาษาต่างประเทศ

การจัดพิมพ์บรรณานุกรมของเอกสารประเภทต่าง ๆ

๑. บรรณานุกรมประเภทหนังสือทั่วไป

๑.๑ รูปแบบของระบบเอ็มแอลเอ

ผู้แต่ง. **ชื่อหนังสือ**. เล่มที่ (ถ้ามี). ครั้งที่พิมพ์. เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์ (ชื่อชุดหนังสือ และลำดับที่ (ถ้ามี)), ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

กัญญรัตน์ เวชศาสตร์. **ศรีธนญชัยในอุษาคเนย์**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, ๒๕๔๑.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. **พระราชอัจฉริยภาพแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม**. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๕.

ภูมิพลอดุลยเดชฯ, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. **พระมหาชนก**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: อมรินทร์, ๒๕๔๐.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ: นานมี, ๒๕๔๖.

Shytov, Alexander. **Thai Folktales and Law**. Ching Mai: ACTS, 2005.

Naisbitt, John. **Global Paradox**. London: Nicholas Brealey, 1994.

Hornby, A.S. **Advanced Learner's Dictionary**. 6th ed. New York: Oxford University Press, 2003.

๑.๒ รูปแบบของระบบเอพีเอ

ผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อหนังสือ** ชื่อชุดหนังสือ และลำดับที่ (ถ้ามี) เล่มที่ (ถ้ามี) (ครั้งที่พิมพ์). เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (๒๕๔๑). **การศึกษาเจตคติและความเข้าใจของนักศึกษาในการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ**. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.

อานันท์ กาญจนพันธ์. (ม.ป.ป.). **งานวิจัยโครงการพิธีกรรมและความเชื่อของล้านนา**. ม.ป.ท., ม.ป.พ.

Gleason, H.A. (1969). **An introduction to descriptive linguistics** (rev. ed.). New York: Holt, Rinehart and Winston.

Inside the world wide web. (2nd ed.). (1996). Indianapolis, In.: New Riders.

The World Bank. (1993). **The East Asian miracle: Economic growth and public policy**. New York: Oxford University Press.

๒. บรรณานุกรมประเภทหนังสือแปล

ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่งเดิม และชื่อผู้แปลหลังชื่อเรื่อง

๒.๑ รูปแบบระบบเอ็มแอลเอ

ผู้แต่ง. **ชื่อเรื่อง**. แปลจาก ชื่อเรื่องเดิม โดย ชื่อผู้แปล. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

ฟาเฮย์, แมรี โจ. **ยุทธวิธีสร้างเว็บเพื่อโฆษณาและการตลาด**. แปลจาก Web Advertising and Marketing by Design โดย รุจิรา สาธิตภัทร. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย, ม.ป.ป.

โอไรต์, ปีแอร์. **ล้านนาไทยในแผ่นดินพระพุทธเจ้าหลวง**. แปลโดย พิษณุ จันทรวิน. กรุงเทพฯ: การ์สันต์. ๒๕๓๙.

แมออฟ, บินซี. **ร้านนี้มีเรื่องเล่า**. แปลโดย ภาสกร ประมูลวงศ์. กรุงเทพฯ: มติชน. ๒๕๔๙.

๒.๒ รูปแบบระบบเอพีเอ

ผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. แปลจาก ชื่อเรื่องเดิม โดย ชื่อผู้แปล. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ฟาเฮย์, แมรี โจ. (ม.ป.ป.). ยุทธวิธีสร้างเว็บเพื่อโฆษณาและการตลาด. แปลจาก Web advertising and marketing by design. โดย รุจิรา สาธิตภัทร. กรุงเทพฯ: ชัคเซสมิเดีย.

โอไรต์, ปีแอร์. (๒๕๓๙). ล้านนาไทยในแผ่นดินพระพุทธเจ้าหลวง. แปลโดย พิษณุ จันทรวิน. กรุงเทพฯ: การินต์.

ในกรณีที่ไม่มีทราบชื่อผู้แต่งเดิมให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แปล

ตัวอย่าง ระบบเอ็มแอลเอ

นวลคำ จันภา, ผู้แปล. วิถีสู่ธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกลมคิมทอง, ๒๕๓๒.

ตัวอย่าง ระบบเอพีเอ

นวลคำ จันภา, ผู้แปล. (๒๕๓๒). วิถีสู่ธรรมชาติ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกลมคิมทอง.

๓. บรรณานุกรมประเภทสารานุกรม

๓.๑ รูปแบบระบบเอ็มแอลเอ

ชื่อผู้เขียนบทความ. "ชื่อบทความ." ชื่อหนังสือ. เล่มที่. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. "กวีนิพนธ์ไทย." สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. เล่มที่ ๑๑. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง, ๒๕๓๕.

Piccarella, John. "Hendrix, Jimi." The New Grove Dictionary of Music and Musicians. 2nd ed. Vol. 11. New York: Grove's Dictionaries, 2001.

๓.๒ รูปแบบระบบเอพีเอ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). "ชื่อบทความ." ใน ชื่อหนังสือ. (เล่มที่, เลขหน้า). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (๒๕๓๕). “กวีนิพนธ์ไทย.” ใน **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน**. (เล่มที่ ๑๑, ๑๒-๑๘). กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง.

Bergmann, P. G. (1993). “Relativity.” In **The new encyclopedia Britannica**. (Vol. 26, pp. 501-508). Chicago: Encyclopedia Britannica.

๔. บรรณานุกรมประเภทบทความในหนังสือ

๔.๑ รูปแบบระบบเอ็มแอลเอ

ชื่อผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ.” ใน **ชื่อหนังสือ**. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์. เลขหน้า.

ตัวอย่าง

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. “ภาพย์เห่เรือ เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ.” ใน **เทอดทศหัตถา**. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, ๒๕๓๕. ๒๑๐-๒๑๒.

Fraser, Kathleen. “The Tradition of Marginality.” In **Where We Stand: Women Poets on Literary Tradition**. Sharon Bryan, Ed. NY: W.W. Norton, 1993, 52-65.

๔.๒ รูปแบบระบบเอพีเอ

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). “ชื่อบทความ.” ใน **ชื่อหนังสือ**. (เลขหน้า). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. (๒๕๓๕). “ภาพย์เห่เรือ เถลิงพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ.” ใน **เทอดทศหัตถา**. (หน้า ๒๑๐-๒๑๒). กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

Schwanting, R. & Stein, H. (1989). “Cluster report: CD25.” In **Leukocyte typing IV**. (pp. 399-425). Oxford: Oxford University Press.

๕. บรรณานุกรมประเภทวิทยานิพนธ์

๕.๑ รูปแบบระบบเอ็มแอลเอ

ผู้แต่ง. **ชื่อวิทยานิพนธ์**. ระดับของวิทยานิพนธ์. ชื่อสาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัย. ปีที่พิมพ์.

ตัวอย่าง

จิรัฐิ เจริญราษฎร์. **ภาษากวย**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาจาริกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๑๙.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. **วรรณกรรมไทยลือ ตำบลหย่วน อำเภอเชียงคำ จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาอุดมศึกษาและการฝึกหัดครู วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, ๒๕๑๗.

Chamnan Rodhetbhai. **Role of Thai Monarchy in Political and Social Development with Special Reference to King Bhumibol Adulyadej**. Ph.D. Thesis. Southeast Asian Studies, Jawaharlal Nehru University, 1990.

Saroj Buasri. **A Study of Methods of Teaching Adults to Read as Developed for Literacy Campaigns by Some Member Nations of Unesco**. Ph.D. Dissertation, The Ohio State University, 1951.

๕.๒ รูปแบบระบบเอพีเอ

ผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). **ชื่อวิทยานิพนธ์**. ระดับของวิทยานิพนธ์ ชื่อสาขาวิชา คณะ มหาวิทยาลัย.

ตัวอย่าง

จันทร์ดา เขียวแก้ว. (๒๕๔๗). **วิถีชีวิตของสังคมชนบทในบทเพลงลูกทุ่ง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

วงเดือน สุขบาง. (๒๕๒๔). **การศึกษาพระปฐมสมโพธิกถาในแนวสุนทรียะ**. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Renolds, C. J. (1972). **The Buddhist monkhood in nineteenth century, Thailand**. Ph.D. Thesis, Cornell University.

Sethalat Rodhetbhai. (2002). **A scalable SMTP service system in distributed environment using packet diversion**. M.S. Thesis, Graduate School, Kasetsart University.

๖. บรรณานุกรมประเภทวารสาร

๖.๑ รูปแบบระบบเอ็มแอลเอ

ผู้แต่ง. “ชื่อบทความ.” **ชื่อวารสาร**. เลขปีที่, เลขฉบับที่ (วัน เดือน ปี): เลขหน้า.

ในกรณีที่ไม่มีชื่อผู้เขียนบทความ

“ชื่อบทความ.” **ชื่อวารสาร**. เลขปีที่, เลขฉบับที่ (วัน เดือน ปี): เลขหน้า.

ตัวอย่าง

บรรจบ ชุนทสวัสดิกุล. “สวดมนต์ ชนमार.” **มติชนสุดสัปดาห์**. ๒๖, ๑๓๓๔ (มีนาคม ๒๕๔๔): ๙๓.

มานี-ชูใจ. “ฝรั่งเขียนเรื่องไทย.” **ขวัญเรือน**. ๓๘, ๗๒๖ (เมษายน ๒๕๔๔): ๒๙๓-๒๙๕.

“กลุ่มทอผ้าบ้านหนองหมู งานดินครปฐม: เยือนศูนย์ กศน.” **มติชน**. (กรกฎาคม ๒๕๓๖): ๒๖.

Devies, Derek. “A Right Royal Example.” **Far Eastern Economic Review**. 23 (January 1986): 23.

Ghazarbekian, Bonnie. “A Day of Pride and Celebration.” **Bangkok Post / World Supplement**. 5 (December 1977): 7.

“In the Hearts of the People, He Reigns as a Symbol of Hope.” **The Nation Review**. 5 (December 1986): 5.

๖.๒ รูปแบบระบบเอพีเอ

ผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). “ชื่อบทความ.” **ชื่อวารสาร**, เลขปีที่, เลขฉบับที่ (เดือน), เลขหน้า.

ในกรณีที่ไม่มีชื่อผู้เขียนบทความ

“ชื่อบทความ.” (ปีที่พิมพ์). **ชื่อวารสาร**, เลขปีที่, เลขฉบับที่ (เดือน), เลขหน้า.

ตัวอย่าง

สุนทร มณีสวัสดิ์. (๒๕๔๐). “กฎหมายไทยในทศวรรษหน้า.” วารสารสุขุทัยธรรมาธิราช, ๑๐, ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม), ๗๖ – ๘๖.

Klimoski, R., & Palmer, S. (1993). “The ADA and the hiring process in organizations.” *Consulting Psychology Journal: Practice and Research*, 45 (2), 10–36.

Faulder, Dominic. (1988). “The Chitralada Projects.” *Sawasdee*. 17 (May), 27.

“H.M.King Bhumibol Adulyadej of Thailand.” (1985). *Information about Thailand*. (n.d.), 2 - 6.

๗. บรรณานุกรมประเภทหนังสือพิมพ์

๗.๑ รูปแบบระบบเอ็มแอลเอ

ผู้เขียนบทความ. “ชื่อบทความ.” *ชื่อหนังสือพิมพ์*. วันที่ เดือน ปี: หมายเลขหน้า.

ในกรณีที่ไม่มีชื่อผู้เขียนบทความ

“ชื่อบทความ.” *ชื่อหนังสือพิมพ์*. วันที่ เดือน ปี: หมายเลขหน้า.

ตัวอย่าง

หลวงเมือง. “ภาษาเก่า.” *มติชน*. ๕ มีนาคม ๒๕๔๙: ๒.

“๖๐ ปี เียนศิริเพราะพระบิบาล.” *มติชน*. ๗ เมษายน ๒๕๔๙: ๓๕.

Mynard, Paul. “Ardous Training for Monarchy.” *Bangkok Post*. 5 December 1977: 57.

“Dedicated to the Welfare of His People.” *Supplement of the Nation*. 5 December 1983: 11.

๗.๒ รูปแบบระบบเอพีเอ

ผู้เขียนบทความ. (ปี, เดือน วัน). ชื่อบทความ. *ชื่อหนังสือพิมพ์*, หมายเลขหน้า.

ในกรณีที่ไม่มีชื่อผู้เขียนบทความ

ชื่อบทความ. (ปี, เดือน วัน). *ชื่อหนังสือพิมพ์*, หมายเลขหน้า.

ตัวอย่าง

ดอกสะแบง. (๒๕๔๙, เมษายน ๒๖). เกษตรเคลื่อนที่เฉลิมพระเกียรติ. **ไทยรัฐ**, ๗.

ส. ศิวรักษ์. (๒๕๔๐, สิงหาคม ๒๘). อำนาจของสื่อมวลชน. **ข่าวสด**, ๒๔.

Suthon Sukpisit. (1990, October 23). Origin of Thai race: The search goes on.

Bangkok Post, 27-28.

“53 killed in VN village mass suicide.” (1993, October 13). **The Nation**, A1-A2.

๘. บรรณานุกรมของเอกสารต่าง ๆ

การจัดทำบรรณานุกรมสำหรับจุลสาร เอกสารอัดสำเนา และเอกสารไม่ตีพิมพ์อื่น ๆ ให้ลงรายการอ้างอิงเหมือนหนังสือทั่ว ๆ ไป โดยให้ใส่ชื่อเรื่อง หรือชื่อบทความไว้ในเครื่องหมายัญประกาศโดยไม่ต้องพิมพ์เน้นตัวอักษร และให้วงเล็บคำว่า อัดสำเนา (mimeograph) พิมพ์ดีด (typescript) หรือจุลสาร (pamphlet) หรือแผ่นพับ (brochure) ไว้ท้ายรายการด้วย

ตัวอย่าง

ชำนาญ รอดเหตุภัย. “การจัดตั้งโครงการทวารวดีศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.” นครปฐม: คณะกรรมการทวารวดีศึกษา, ๒๕๔๙. (อัดสำเนา).

“การวิจัยเชิงคุณสมบัติน.” นครปฐม: โปรแกรมวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๙ (จุลสาร)

“Footnote Citation, Easily Made by Word Processor.” (2006). Nakhon Pathom: Computer Centre, Nakhon Pathom Rajabhat University. (brochure)

๙. บรรณานุกรมของการสัมภาษณ์

๙.๑ รูปแบบของระบบเอ็มแอลเอ

ผู้ให้สัมภาษณ์. ตำแหน่ง. (ถ้ามี) สัมภาษณ์. วัน เดือน ปี.

ตัวอย่าง

พระธรรมปริยัติเวที. เจ้าคณะภาค ๑๕ และเจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร. สัมภาษณ์.

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙.

Das, Parimal K. Head of the Center for Southeast Asian Studies. Interview. 14 August 1985.

๙.๒ รูปแบบของระบบเอพีไอ

ผู้ให้สัมภาษณ์. (ปี, เดือน วัน). ตำแหน่ง. (ถ้ามี) สัมภาษณ์.

ตัวอย่าง

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (๒๕๔๔, เมษายน ๒๑). ประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนครปฐม.
สัมภาษณ์.

Kim, S. B. (2006, April 2). KOICA Representatives for Vietnam. Interview.

๑๐. บรรณานุกรมสำหรับโสตทัศนวัสดุ

โสตทัศนวัสดุทั้งหลาย เป็นต้นว่า แถบบันทึกเสียง (audio tape) แถบบันทึกภาพ (video tape) แผ่นบันทึกเสียง (CD = compact disc) แผ่นบันทึกภาพ (VCD = video compact disc) แผ่นซีดีรอม (CD – ROM = compact disc- read only memory) ฯลฯ มีรูปแบบของบรรณานุกรมดังนี้

๑๐.๑ รูปแบบของระบบเอ็มแอลเอ

ชื่อผู้จัดทำหรือผู้รับผิดชอบ. ชื่อเรื่อง. ประเภทของโสตทัศนวัสดุ. สถานที่ผลิต: หน่วยงานที่ผลิต หรือเผยแพร่, ปีที่ผลิต.

ตัวอย่าง

Allen, Woody, Dir. **Annie Hall 1977**. Videocassette. MGM/UA Home Video, 1991. "Marriage."
Encyclopedia Judaica. CD-ROM. Vers. 1.0. Jerusalem: Judaica Multimedia, 1997.

๑๐.๒ รูปแบบของระบบเอพีไอ

ชื่อผู้จัดทำหรือผู้รับผิดชอบ. (ปีที่ผลิต). ชื่อเรื่อง. [ประเภทของโสตทัศนวัสดุ]. สถานที่ผลิต:
หน่วยงานที่ผลิตหรือเผยแพร่.

ตัวอย่าง

การสื่อสารแห่งประเทศไทย. (๒๕๓๙). **สื่อโลกถึงไทย สื่อใจถึงคุณ**. [ซีดี-รอม]. กรุงเทพฯ:
การสื่อสารแห่งประเทศไทย.
พระเทพปริยัติมุนี. (๒๕๔๗). **พระธรรมเทศนาเรื่อง ทศพิธราชธรรม**. [ซีดี-รอม]. นครปฐม:
วัดพระปฐมเจดีย์ราชวรมหาวิหาร.

วิโรจน์ ธิจิรานวัฒน์ (ผู้สร้าง), และวิรัช ธิจิรานวัฒน์ (ผู้อำนวยการสร้าง). (๒๕๓๐). กรุงเทพฯ เมืองอมร [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ: ทวีร์ทอง.

Reader's Digest. (2005). **Getting smart with Mozart**. [Compact disc]. n.p.: The Reader's Digest Association Far East Limited.

Oxford English Dictionary Computer File: On Compact Disc. (1992). [CD-ROM]. Oxford: Oxford University Press.

๑๑. บรรณานุกรมของสารสนเทศระบบออนไลน์

๑๑.๑ รูปแบบของระบบเอ็มแอลเอ

ผู้แต่งหรือผู้รับผิดชอบ. "ชื่อบทความ." ชื่อเอกสาร. ค้นเมื่อ วัน เดือน ปี <URL ที่เก็บแฟ้มข้อมูล ชื่อแฟ้มข้อมูล>.

ตัวอย่าง

เครือข่ายกาญจนาภิเษก – The Golden Jubilee Network. พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา. ค้นเมื่อ ๕ เมษายน ๒๕๔๙ <<http://www.kanchanapisek.or.th/activities/index.th.html>>.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. งานวิจัยเฉลิมพระเกียรติ ๗๕ พรรษามหาราช เรื่อง พระราชอัจฉริยภาพแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม - The Prodigious Ability of Thai Kings in the Creation of Language and Literature. ค้นเมื่อ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ <<http://www.npru.ac.th/king/index.php>>.

วิจารณ์ พานิช. การจัดการความรู้คืออะไร (นิยามเพื่อปฏิบัติการ). ค้นเมื่อ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๘ <<http://www.kmi.trf.or.th/document/aboutKM/about.KM.pdf>>.

Gesterland, Richard. **WorldBiz.com Page**. Retrieved 1 May 2001 <<http://www.worldbiz.com/>>.

Edmunds.com. **Home page**. Retrieved 28 Apr. 2000 <<http://www.edmunds.com/edweb/>>.

Business Ethics Resources on WWW. Centre for Applied Ethics. Retrieved 2 May 2001 <<http://www.ethics.ubc.ca/resources/business/>>.

Verhovek, Sam Howe. "Some in Seattle Believe Two Microsofts Might Be Better Than One." **The New York Times**. 1 May 2000. Retrieved 3 June 2001 <http://www.nytimes.com/library/tech/00/05/biztech_articles/01seat.html>.

๑๑.๒ รูปแบบของระบบเอพีโอ

ผู้แต่งหรือผู้รับผิดชอบ. (ปีที่บันทึกข้อมูล). ชื่อบทความ. ชื่อเอกสาร. คำนึงถึง เดือน วัน, ปี, จาก URL ที่เก็บแฟ้มข้อมูล ชื่อแฟ้มข้อมูล.

ตัวอย่าง

เครือข่ายกาญจนาภิเษก – The Golden Jubilee Network. (ม.ป.ป.) “พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา.”
 คำนึงถึง เมษายน ๕, ๒๕๔๙, จาก <http://www.kanchanapisek.or.th/activities/index.th.html>.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. (๒๕๔๙). “งานวิจัยเฉลิมพระเกียรติ ๗๕ พรรษามหาราช เรื่อง พระราชอัจฉริยภาพแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษาและวรรณกรรม - The Prodigious Ability of Thai Kings in the Creation of Language and Literature” คำนึงถึง
 กุมภาพันธ์ ๑๔, ๒๕๕๐, จาก <http://www.npru.ac.th/king/index.php>

วิจารณ์ พานิช. (๒๕๔๘). การจัดการความรู้คืออะไร (นิยามเพื่อปฏิบัติการ). คำนึงถึง ตุลาคม ๑๐,
 ๒๕๔๘, จาก <http://www.kmi.trf.or.th/document/aboutKM/about.KM.pdf>

Andersen, A. (2005). **Knowledge management news**. Retrieved September 9, 2005, from
<http://www.kmnews.com/index.php?page=themopportunity>

Kenneth, I. (1995). A Buddhist response to the nature of human rights. **Journal of Buddhist Ethics**, 2, 111-113. Retrieved June 15, 2001, from
<http://www.cac.psu.edu/>

Lynch, T. (1996). **DS9 trials and tribulations review**. Retrieved October 8, 1997, from
 Psi Phi: Bradley's Science Fiction Club Web site:<http://www.bradley.edu/campusorg/psiphi/DS9/ep/503r.html>

ตัวอย่างบรรณานุกรมระบบเอ็มแอลเอ

ในผลงานทางวิชาการสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์^{๑๑}

กัญญรัตน์ เวชศาสตร์. **ศรีธนญชัยในอุษาคเนย์**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์
และมนุษยศาสตร์. ๒๕๔๑.

จ้อย นันทวิชรินทร์, ม.ล. **แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔.

จันทร์ดา เขียวแก่. **วิถีชีวิตของสังคมชนบทไทยในบทเพลงลูกทุ่ง**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๗.

จิรัฐ เจริญราษฎร์. **ภาษากวย (ส่วย) ที่จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาจารึกภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๒๕.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. **พระราชอัจฉริยปรัชญาแห่งพระมหากษัตริย์ไทยในการสร้างสรรค์ภาษา
และวรรณกรรม**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๕.

_____. **การศึกษาเจตคติและความเข้าใจของนักศึกษาในการใช้คำทับศัพท์ภาษาอังกฤษ**.
นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๓๘.

_____. **วรรณกรรมไทยลือ**. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๑๗.

ฐปนรรักษ์ ต้นสกุล. **อาชีพลิเกในอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต
สาขาไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๗.

ประจักษ์ ประภาพิตยากร. **ประเพณีและไสยเวทวิทยาในขุนช้างขุนแผน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
เจริญธรรม, ๒๕๑๙.

พระยาขมพู. ม.ป.ท.: **ศูนย์วัฒนธรรมภาคใต้ วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช และมูลนิธิโตโยต้า
แห่งประเทศไทย**, ๒๕๒๗.

^{๑๑}เลือกสรรจาก ชำนาญ รอดเหตุภัย. **การวิจัยทางภาษาไทย**. (นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๙). หน้า ๓๒๑-๓๓๕.

พระอริยานุวัตร เขมจารีเถระ ตรวจชำระ. พระลัก-พระราม (รามเกียรติ์) สำนวนเก่าของอีสาน.

กรุงเทพฯ: มูลนิธิเสรีพิโรธ-โกเศศ-นาคะประทีป, ๒๕๑๘.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. นครปฐม: สำนักงาน

บัณฑิตศึกษา, ๒๕๓๘.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์

พื้บลิเคชันส์, ๒๕๔๖.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๔.

กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๘.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ. เทคนิคการค้นคว้าและเรียบเรียงรายงานและผลงานทางวิชาการ

อย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ, ๒๕๓๘.

วิธีการแสวงหาความรู้. ค้นเมื่อ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ <<http://www.ripb.ac.th/~intanin/>

learn/>.

วีรยา ภัทรอาชาชัย. **หลักการวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อินเทอร์เน็ตพริ้นติ้ง, ๒๕๓๙.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การวิจัยเชิงบรรยาย. กรุงเทพฯ: เจริญผล, ๒๕๒๔.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. คู่มือทำผลงานทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบัน

រាជកិច្ច, ២៥៤០.

สินธรา คามดิษฐ์. **วิธีการวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., ม.ป.ป.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: เพ็ญฟ้าพรินติ้ง,

၆၃၄၀.

สรวงศ์ จันทวานิช. **วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

สภาเพื่อ จริยะเศรษฐกิจ. **ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการวิจัย.** กาญจนบุรี: ภาควิชาทดสอบและ

วิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, ๒๕๔๒.

อารี บัวคุ้มภัย. การสร้างแบบฝึกหัดเพื่อเสริมทักษะ การใช้ถ้อยคำในงานเขียนร้อยแก้วสำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๔๐.

A.S. Hornby. **Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English**. Oxford:
Oxford University Press, 2000.

Cater, Good V. **Introduction to Education Research**. 2nd ed. New York: Appleton,
Century and Grafts, 1963.

Festinger, Leon. and Katz Daniel. **Research Method in the Behavioral Sciences**.
New York: Holt, Rinehart and Winston, 1953.

Hardwick, Curtis D. and Petrinovich F. Lewid. **Understanding Research in the Social
Sciences**. Philadelphia: W.B. Saunders, 1975.

Lehmann, Irvin J. and Mehrens A. William. **Educational Research: Readings in Focus**.
New York: Holt, Rinehart and Winston, 1971.

Logical Consequence. Retrieved 7 December 2006
<<http://www.plato.stanford.edu/entries/logical-consequence/>>.

Noah Webster. **New Webster's Dictionary of the English Language**. n.p.: Delair, 1985.

Pan Pacific Science Congress. Retrieved 1 March 2006
<<http://www.pacificscience.org/congress/>>.

Reflective Thinking Method. Retrieved 14 December 2004
<<http://www.ericdigests.org>>.

The Teaching of Buddha. Tokyo: Buddhist Promoting Foundation, 1985.

Travers, Robert W. **An Introduction to Educational Research**. New York: Macmillan,
1978.

Water, Robert. et al. **Education Research and Introduction**. New York: McGraw-Hill
Book, 1974.

ตัวอย่างบรรณานุกรมระบบเอพีเอ

ในผลงานทางวิชาการสาขามนุษยศาสตร์ ^{๑๒}

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (๒๕๔๘). **สิทธิบัตร**. ค้นเมื่อ ตุลาคม ๒๑, ๒๕๔๘ จาก <http://www.ipthailand.org/Thai/ShowPatent.aspx?Patend.ID=134>

กิดานันท์ มลิทอง. (๒๕๔๑). **ทีวีตีแผ่นิติศาสตร์เนกประสงค์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุฑารัตน์ ศราวุฒวงศ์. (๒๕๔๓). การสืบค้นเอกสารสิทธิบัตรบนอินเทอร์เน็ต. **บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข., ๑๘** (๓), ๓๔-๕๐.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะอักษรศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์. (๒๕๔๐). **การค้นคว้าและเขียนรายงาน** (พิมพ์ครั้งที่ ๒ แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชลรัตน์ พยอมแย้ม. (๒๕๔๘). รองศาสตราจารย์ สาขาชีววิทยา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. **สัมภาษณ์**. ๒๗ กันยายน.

ชัยเลิศ ประสพกุล. (๒๕๔๗). **ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์**. นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.

_____. (๒๕๔๘). **คู่มือการพิมพ์วิทยานิพนธ์สำหรับปริญญาโท: เอกสารประกอบการอบรม เชิงปฏิบัติการ**. นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. (อัดสำเนา).

_____. (๒๕๔๘). **เอกสารคำสอนรายวิชาการวิจัยเบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์**. นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

^{๑๒} เลือกสรรจาก ชัยเลิศ ประสพกุล. **เอกสารคำสอนรายวิชาการวิจัยเบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์**. (นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๘). หน้า ๔๐๐-๔๑๐.

ชุติมา สัจจามันท์. (๒๕๔๔). การรู้สารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาคนไทยและสังคมไทย.

วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๑๔ (๓), ๕๑-๖๓. อ้างถึง Association of College and Research Libraries (2000). Competency standards for higher education standards, performance indicator information literacy and outcomes.

Retrieved October 8, 2005, from <http://www.ala.org/acrl/ilstandardlo.htm>

_____. (๒๕๓๒). สถาบันบริการสารนิเทศ. ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสารนิเทศศาสตร์เบื้องต้น หน่วยที่ ๑-๗. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (๒๕๔๗). ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า.

ใน ที่ระลึกพิธีเปิดห้องสมุดประชาชนสยามบรมราชกุมารี (หน้า ๑๘). กรุงเทพฯ: เอ บี เทรดิง.

นงเยาว์ เปรมกมลเนตร. (๒๕๔๐). เครื่องมือช่วยค้นข้อมูล ข่าวสารบนอินเทอร์เน็ต.

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข., ๑๕ (๑), ๑-๕.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (๒๕๔๖). คู่มือการวิจัย การเขียนรายงาน การวิจัยและวิทยานิพนธ์ (พิมพ์ครั้งที่ ๗). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.

เบญจรัตน์ สีทองสุข, อรุณี ทรงพัฒนา, นาริรัตน์ เทียมเมือง, ชัยเลิศ ปรีสุทธกุล, และ สมรัก เปล่งเจริญศิริชัย. (๒๕๔๘). รายงานการวิจัยเรื่องห้องสมุดมีชีวิต สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

ประภารัตน์ นววิภาพันธ์. (๒๕๔๐). ความต้องการใช้หอสมุดกลางของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมลพรรณ ประเสริฐวงศ์ เรพเพอร์. (๒๕๔๒). การใช้ห้องสมุด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภรณ์ ศิริโชติ. (๒๕๔๕). การอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ตามรูปแบบของAPA ฉบับพิมพ์ครั้งที่ ๕.

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มข., ๒๐ (๑), ๗๘-๘๗.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม บัณฑิตวิทยาลัย. (๒๕๔๘). คู่มือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๔๘. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

_____. สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. (๒๕๕๘). **คู่มือแนะนำการใช้สำนักวิทยบริการ** [จุลสาร]. นครปฐม: สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครปฐม.

ยรรยง เต็งอำนวยการ และ สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ. (๒๕๕๒). ปัญหาความไม่ถาวรของการอ้างอิงเอกสารบนเว็บไซต์. **วารสารห้องสมุด**, ๔๓ (๒), ๑-๑๗. อ้างถึง De Bondt, C. (1998). How do you cite URLs in a bibliography? Retrieved June 30, 2005, from <http://pip.dknet.dk/~pip323/ufm/tip-9706.htm>.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๕). คำชี้แจงการเตรียมต้นฉบับบทความ. **วารสารราชบัณฑิตยสถาน**, ๒๗ (๑), ๒๙๓-๒๙๕.

_____. (๒๕๕๕). **ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย, ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน รุ่น ๑.๑** [ซีดีรอม]. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

_____. (๒๕๓๐). **หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ** (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

_____. (๒๕๓๓). **หลักเกณฑ์การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ. (๒๕๓๘). **เทคนิคการค้นคว้า การเรียบเรียงรายงาน และผลงานทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ, สุเวช ฌ หนองคาย, เบญจรัตน์ สีทองสุข, นารีรัตน์ เทียมเมือง, อรุณี ทรงพัฒนา และชัยเลิศ ปริสุทธุกุล. (๒๕๕๒). **สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า** (พิมพ์ครั้งที่ ๒). นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม.

สถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ. (๒๕๕๕). **ใบรับรองระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย**. ค้นเมื่อ ตุลาคม ๑๘, ๒๕๕๕ จาก <http://www.bpagr.rit.ac.th>.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ สำนักมาตรฐานการศึกษา. (๒๕๕๔). **คู่มือการเขียนผลงานทางวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐานการศึกษา สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.

A manual of style. (1986). New York: United States Government Printing Office.

Adams, K. H., & Keene, M. L. (2000). **Research and writing across the disciplines.** (2nd ed.). Mountain, CA: Mayfield.

American Psychological Association. (2005). **Publication manual of the American Psychological.** Retrieved October 8, 2005, from <http://www.apastyle.org/electref.html/>.

Baker, P. (1992). Electronic books and libraries of the future. **The Electronic library**, 10 (6), 139-149.

Brandt, C. D. (1992). Compus-wide computing: Accessing electronic journals. **Academic and library computing**, 9 (2), 17-20.

Campbell, W. G., Ballou, S., & Slade, C. (1981). **Form and style thesis report paper** (6th ed.). Boston: Houghton Mifflin.

Chambers Dictionary & Thesaurus. (2000). Edinburge: Chambers.

Chan, L. (1999). Electronic journals and academic libraries. **Library hitech**, 17 (1), 10-16.

Chulalongkorn University. (2005). **Center of academic resources.** Retrieved October 1, 2005, from <http://www.car.chula.ac.th/>.

Collin illustrated atlas of the world. (2001). London: Harper Collins.

Google. (2005). **Google advanced search.** Retrieved October 1, 2005, from <http://www.google.co.th>.

Harnack, A., & Kelppinger, G. (2005). **Beyond the MLA handbook: Documenting electronic source on the internet.** Retrieved October 9, 2005, from <http://falcon.eku.edu/honors/beyond-mla>.

Inagami, T. & Whittaker, D. Hugh. (2005). **The New community firm.** Cambridge: Cambridge University Press.

Lancaster, F.W. (1995). The evolution of electronic publishing. **Library trends**, 43 (4), 518-527.

Netlibrary. (2005). **Electronics book**. Retrieved October 1, 2005, from <http://www.netlibrary.com>.

O'Brien, J. A. (2004). **Management information system: Managing information technology in the business enterprise** (3rd ed.). Boston: McGraw-Hill.

Schlessinger, B. & Schlessinger, J. H., (Eds.). (1996). **The who's who of Nobel Prize winner 1901-1995** (3rd ed.). Poenix, AZ: The Oryx.

The World book encyclopedia of people and places (vol. 6). (1993). Chicago: World Book.

United Nations Development Programma. (1999). **Human development report of Thailand 1999**. Bangkok, Thailand: United Nations Development Programma.

University of Chicago. (1993). **The Chicago manual of style** (14th ed.). Chicago: University of Chicago Press.

Webster's encyclopedic unabridged dictionary of the English language. (1994). Averal, NJ: Gramercy Books.

WIPO. (2005). **Patent document**. Retrieved December 7, 2005, from <http://www.wipo.int/classifications/en/ipc/manual/manual1.htm>.

ตัวอย่างบรรณานุกรมระบบเอพีเอ

ในผลงานทางวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์^{๑๓}

ชลีรัตน์ พยอมแย้ม และพรทิพย์ กายบริบูรณ์. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาการกระจาย
ความถี่ของจีนและความถี่ของจีโนไทป์ที่ควบคุมพันธุกรรมหมู่โลหิตระบบ ABO ใน
ประชากรเขตภาคกลางตอนล่าง. นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม.

บรรพต ณ ป้อมเพชร. (2549). พิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ. ใน รายงานการ
ประชุมแนะนำโครงการการจัดทำกรอบงานแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ
ของประเทศไทย. (หน้า 18-29). กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

เบญจวรรณ จำรูญพงษ์ และคณะ. (2550). ร่างกรอบการดำเนินงานแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัยทาง
ชีวภาพ. ใน ประเทศไทยกับการเป็นภาคีพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัย ทาง
ชีวภาพ. (หน้า 59-88). กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

พิสสุวรรณ เจียมสมบัติ และคณะ. (2545). พืชดัดแปรพันธุกรรม (Genetically engineered
plant). นครปฐม: หน่วยปฏิบัติการพันธุวิศวกรรมด้านพืช มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
กำแพงแสน.

วิฑูรย์ เลี่ยนจำรูญ. (2549). บทบาทการมีส่วนร่วมและการสื่อสารความรู้ขององค์กรอิสระ
ประเด็นการตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม. ใน รายงานการประชุม
เชิงปฏิบัติการ โครงการการจัดทำกรอบงานแห่งชาติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ
ของประเทศไทย. (หน้า 57-64). กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.

^{๑๓} เลือกสรรจาก ชลิรัตน์ พยอมแย้ม. **หลักพันธุศาสตร์**. (นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม,
๒๕๕๐). หน้า ๒๓๕-๒๓๖.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2547). **แนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่หรือพันธุวิศวกรรม.**

กรุงเทพฯ: พีเอ ลิฟวิ่ง.

Adds, J., Larkcom, E., & Miller, R. (2001). **Genetics evolution and biodiversity.** London: Nelson Thornes.

Auwarakul, C., et al. (2004). Analysis of chromosome aberration that involved hemopoietic transcription factor gene AML1 in Thai acute myeloid leukemia. in **The fifth Princess Chulabhorn international science congress: Evolving genetics and its global impacts.** August 16-20, 2004. Bangkok Thailand.

Hartwell, L. H., et al. (2004). **Genetics: From genes to genomes** (2nd ed.). New York: McGraw-Hill.

Klug, W. S. & Cummings, M. R. (2002). **Essential of genetics** (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.

Lewin, B. (2006). **Essential genes.** New Jersey: Pearson Prentice-Hall.

Mader, S. S. (2001). **Biology** (7th ed.). New York: McGraw-Hill.

_____. (2004). **Biology** (8th ed.). New York: McGraw-Hill.

Marshall, B. (2006). **How DNA evidence works.** Retrieved April 25, 2007, from <http://science.howstuffworks/howDNAevidenceworks.htm>.

Russell, P. J. (2002). **Essential genetics.** San Francisco: Benjamin Cummings.

Snustad, D. P. & Simmons, M. J. (2000). **Principle of genetics** (2nd ed.). New York: John Wiley & Sons.

บทที่ ๖

การใช้คอมพิวเตอร์พิมพ์ผลงานทางวิชาการ

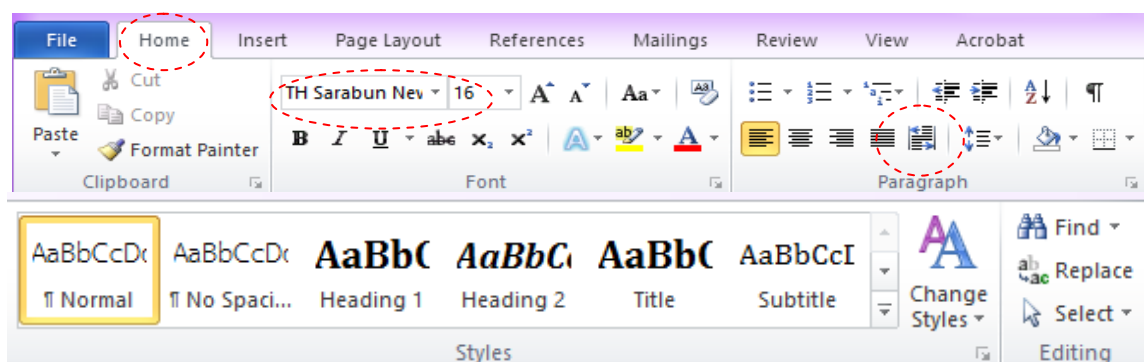
การนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำผลงานทางวิชาการ นับเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ทำผลงานทางวิชาการจำเป็นต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนการทำงาน จนถึงขั้นการกำหนดรูปแบบในโปรแกรมจัดการเอกสาร การสร้างสารบัญ ดัชนี และบรรณานุกรม เนื้อหาในบทนี้ส่วนใหญ่อ้างอิงจากโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด (Microsoft Word) เวอร์ชัน ๒๐๑๐

รูปแบบของการพิมพ์ปกติ (normal typing)

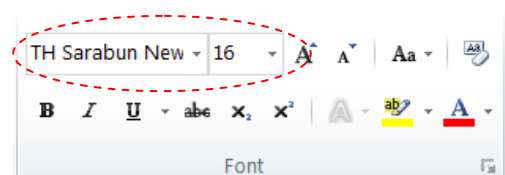
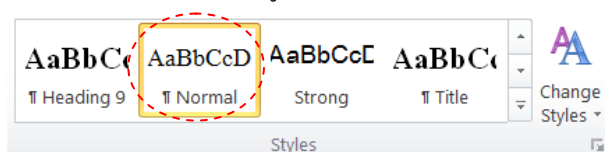
ตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงค่า รูปแบบปกติ เพื่อใช้พิมพ์เนื้อหาผลงานทางวิชาการ ตามค่าที่กำหนดไว้คือฟอนต์ TH Sarabun New ขนาด ๑๖ พอยต์ทั้งภาษาไทยและละติน การจัดหน้ากระดาษ ควรชิดขอบทั้งด้านหน้าและหลัง การย่อหน้าเป็น ๑.๕, ๒.๐, ๒.๕, ๓.๐ และ ๓.๕ เซนติเมตร ตามลำดับ มีขั้นตอนการตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงค่าดังนี้

๑. เลือกเมนู **Home** ตามภาพที่ ๖.๑

๒. ไปที่**รูปแบบ (Styles)** แล้วเลือกเลือกรูปแบบปกติ (Normal) ตามภาพที่ ๖.๒ (ซ้าย) จากนั้นให้กำหนด**ฟอนต์ (Font)** เป็น TH Sarabun New ขนาด ๑๖ พอยต์ ตามภาพที่ ๖.๒ (ขวา) โดยค่าของรูปแบบปกติคือ ค่าที่ใช้พิมพ์เนื้อหาวิทยานิพนธ์นั่นเอง

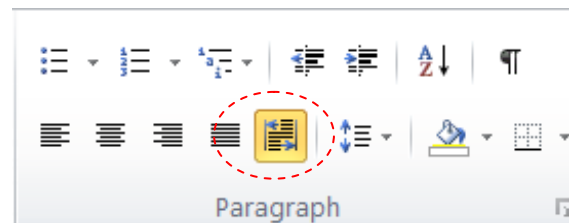
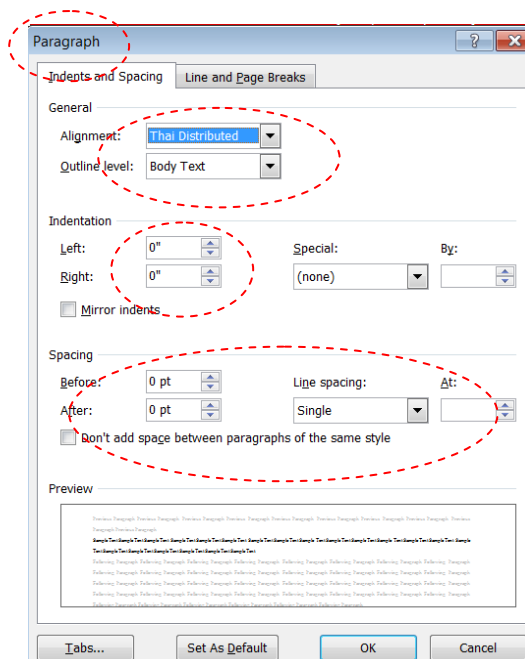
ภาพที่ ๖.๑ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ในขั้นตอนที่ ๑

ภาพที่ ๖.๒ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ในขั้นตอนที่ ๒

๓. การจัดหน้ากระดาษให้ชิดขอบทั้งด้านหน้าและหลัง ทำได้โดยไปที่เมนู **Home** และกดปุ่ม ในช่อง **Paragraph** ตามภาพที่ ๖.๓ (ซ้าย) ก็จะได้หน้าต่าง **Paragraph** ปรากฏขึ้นมาตามภาพที่ ๖.๓ (ขวา)

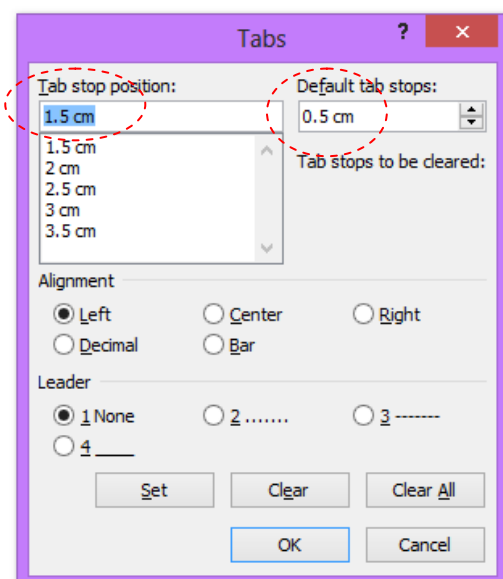
๔. ที่หน้าต่าง **Paragraph** ให้เลือกแท็บ **Indents and Spacing** และเลือกการกระจายแบบไทย (Thai Distributed) ในช่อง **Alignment** ตามที่แสดงในภาพที่ ๖.๓ (ขวา) เพื่อให้ข้อความที่พิมพ์ด้านหน้าและหลังจัดตรงกัน

ภาพที่ ๖.๓ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ในขั้นตอนที่ ๓ – ๔

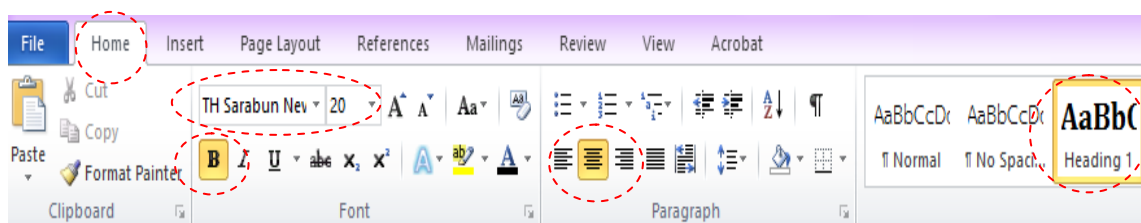
๕. ที่หน้าต่าง **Paragraph** ให้กดปุ่ม **Tabs...** ที่ด้านล่างของหน้าต่าง **Paragraph** ตามภาพที่ ๖.๓ (ขวา) ก็จะได้หน้าต่าง **Tabs** ตามภาพที่ ๖.๔ เพื่อตั้งค่าแท็บเป็น ๑.๕, ๒.๐, ๒.๕, ๓.๐ และ ๓.๕ เซนติเมตร ตามลำดับ สำหรับใช้ในการย่อหน้า เมื่อตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงค่าตามที่กำหนดแล้วจะได้ค่าของรูปแบบปกติที่ถูกต้อง

ภาพที่ ๖.๔ การตั้งค่าแท็บเพื่อใช้ในการย่อหน้า
ในขั้นตอนที่ ๕

๒. รูปแบบหัวเรื่อง ๑ (Heading 1)

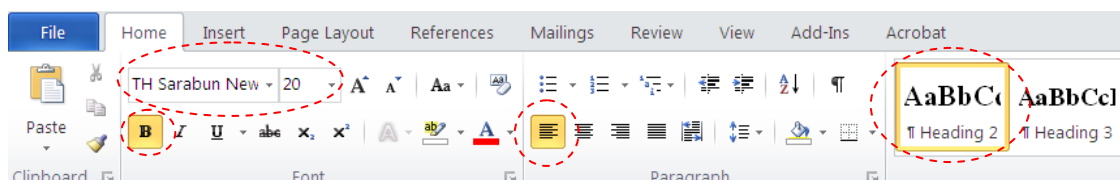
ตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงคำรูปแบบหัวเรื่อง ๑ (Heading 1) เพื่อใช้พิมพ์ชื่อบทหรือชื่อเรื่อง ตามข้อกำหนดคือ พิมพ์กลางหน้ากระดาษ ห่างจากขอบบรรทัดบน ๘ พอยต์ ตัวอักษร ๒๐ พอยต์ ตัวหนา โดยทำตามขั้นตอนเหมือนรูปแบบปกติ ตามที่แสดงในภาพที่ ๖.๕

ภาพที่ ๖.๕ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ในหัวเรื่อง ๑

๓. รูปแบบหัวเรื่อง ๒ (Heading 2)

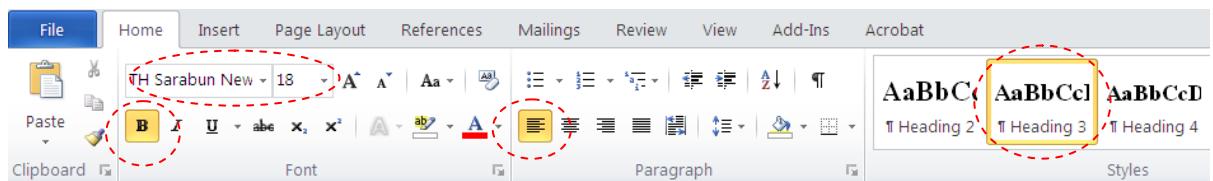
ตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงค่ารูปแบบหัวเรื่อง ๒ เพื่อใช้พิมพ์หัวข้อเรื่องใหญ่ ตามข้อกำหนด
คือ เว้น ๑ บรรทัดปกติ ขนาดอักษร ๑๖ พอยต์ พิมพ์ขีดเส้นคั่นหน้ากระดาษ ใช้ตัวอักษร ๑๘ พอยต์
ตัวหนา และเว้นอีก ๑ บรรทัด ขนาดอักษร ๘ พอยต์ จึงจะเริ่มพิมพ์ข้อความ ถ้าต้องการให้โปรแกรม
จัดการให้อัตโนมัติเมื่อใช้รูปแบบหัวเรื่อง ๒ นั้น ให้กำหนดที่การย่อหน้าในส่วนระยะห่าง ในส่วนก่อน
เป็น ๑๖ พอยต์ และหลังเป็น ๘ พอยต์ ให้ทำตามขั้นตอนเหมือนรูปแบบปกติ ตามที่แสดงในภาพที่ ๖.๖

ภาพที่ ๖.๖ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ในหัวเรื่อง ๒

๔. รูปแบบหัวเรื่อง ๓ (Heading 3)

ตรวจสอบและเปลี่ยนแปลงคำรูปแบบหัวเรื่อง ๓ เพื่อใช้พิมพ์หัวข้อเรื่องรอง ตามข้อกำหนด คือ เว้น ๑ บรรทัด ขนาดอักษร ๘ พอยต์ ย่อหน้า ๑.๕ เซนติเมตร พิมพ์หัวข้อเรื่องรองใช้ตัวอักษร ๑๖ พอยต์ ตัวหนา และเว้นอีก ๑ บรรทัด ขนาดอักษร ๘ พอยต์ จึงจะเริ่มพิมพ์ข้อความ ถ้าต้องการให้ โปรแกรมจัดการให้อัตโนมัติเมื่อใช้รูปแบบหัวเรื่อง ๓ นั้น ให้กำหนดที่การย่อหน้าในส่วนระยะห่างใน ส่วนก่อนเป็น ๘ พอยต์ และหลังเป็น ๘ พอยต์ ให้ทำตามขั้นตอนเหมือนรูปแบบปกติ ตามที่แสดงใน ภาพที่ ๖.๗

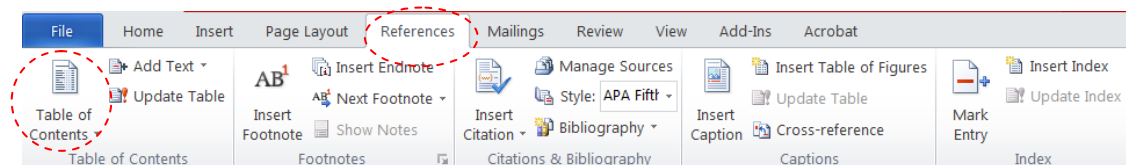
ภาพที่ ๖.๗ การกำหนดรูปแบบการพิมพ์ในหัวเรื่อง ๓

การสร้างสารบัญ

ในการสร้างสารบัญ ผู้ใช้ต้องกำหนดหัวข้อต่างๆ ที่ต้องการให้ปรากฏในสารบัญ ให้มีรูปแบบหัวเรื่อง (Heading) ตามที่กล่าวในข้างต้น ตัวอย่างเช่น ณ ตอนนี “บทที่ ๖ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดการเอกสาร” (หน้า xx) มีรูปแบบหัวเรื่อง ๑ และหัวข้อ “การกำหนดรูปแบบในโปรแกรมจัดการเอกสาร” (หน้า xx) มีรูปแบบหัวเรื่อง ๒ การสร้างสารบัญอัตโนมัติทำได้ดังนี้

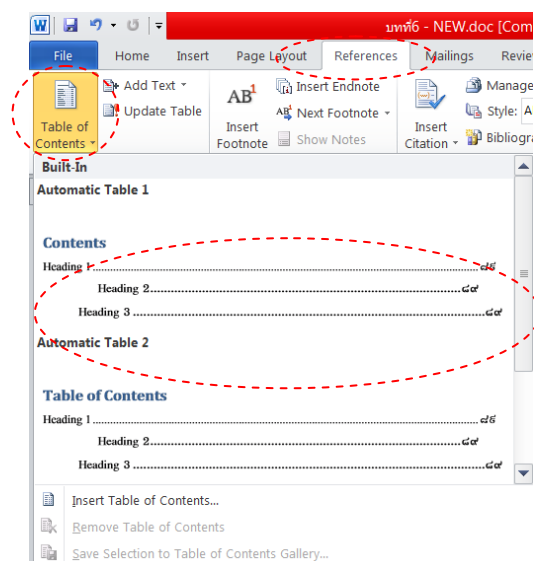
๑. ใช้เมาส์คลิกไปที่ตำแหน่งที่ต้องการใส่สารบัญ

๒. เลือกเมนู **References** ตามภาพที่ ๖.๘ และกดปุ่ม **Table of Contents** ก็จะได้หน้าต่างตามภาพที่ ๖.๙

ภาพที่ ๖.๘ การสร้างสารบัญในขั้นตอนที่ ๒

๓. สมมุติว่าเลือก **Automatic Table 2** ก็จะได้ผลลัพธ์ตามภาพที่ ๖.๑๐ (บน) จากนั้นแก้ไขหัวข้อจาก “Table of Contents” ให้เป็น “สารบัญ” และปรับข้อความต่าง ๆ ให้สวยงาม ก็จะได้สารบัญตามที่ต้องการตามภาพที่ ๖.๑๐ (ล่าง)

ภาพที่ ๖.๙ การสร้างสารบัญในขั้นตอนที่ ๒

Table of Contents

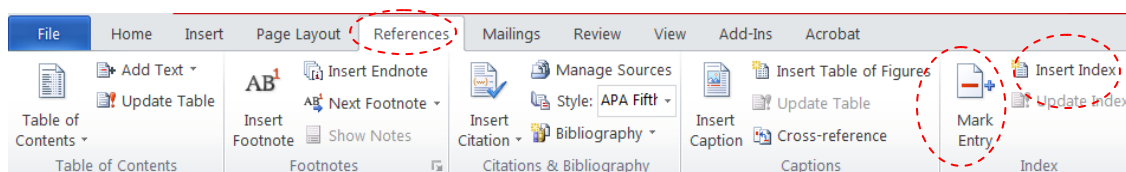
สารบัญ

ภาพที่ ๖.๑๐ การสร้างสารบัญในขั้นตอนที่ ๓

การสร้างดัชนี

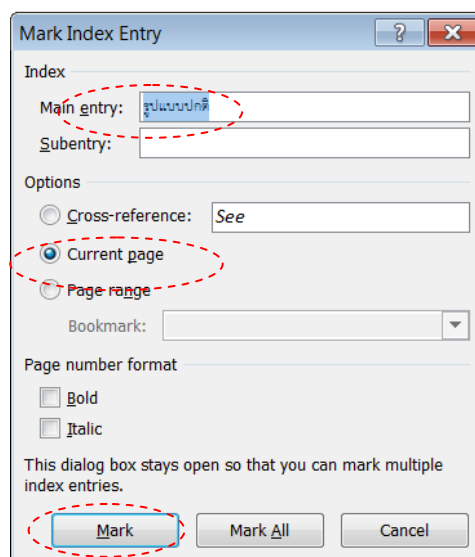
พิจารณาเอกสารบทที่ ๖ ในหน้า ๘๙ ถ้าต้องการกำหนดให้คำว่า “รูปแบบปกติ” “โปรแกรมคอมพิวเตอร์” และ “โปรแกรมจัดการเอกสาร” เป็นคำที่ปรากฏในอยู่ในดัชนี (Index) ท้ายเล่ม ก็สามารถทำได้ดังนี้

๑. ใช้เมาส์เลือกข้อความที่ต้องการให้ปรากฏในดรชนี เช่น คำว่า “รูปแบบปกติ” จากนั้นไปที่เมนู References ตามภาพที่ ๖.๑๑

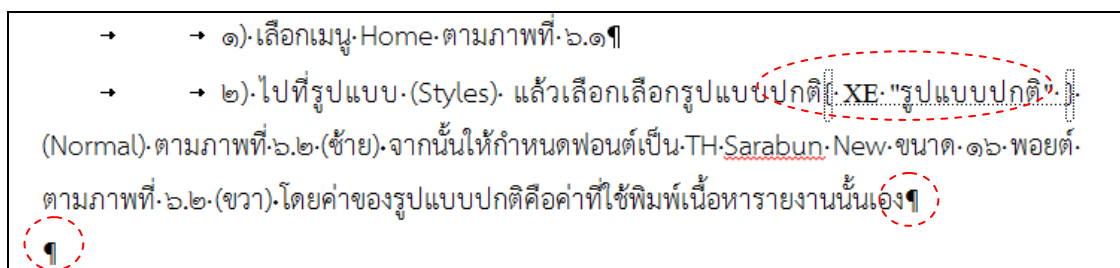

ภาพที่ ๖.๑๑ การสร้างดัชนีในขั้นตอนที่ ๑

๒. กดปุ่ม **Mark Entry** ในภาพที่ ๖.๑๑ จะได้หน้าต่าง **Mark Index Entry** ตามภาพที่ ๖.๑๒ ซึ่งจะเห็นว่าที่ช่อง **Main entry:** มีคำว่า “รูปแบบปกติ” จากนั้นให้กดปุ่ม **Mark** ด้านล่างข้อความที่ใส่ดัชนีจะมีลักษณะดังภาพที่ ๖.๑๓ ซึ่งจะเห็นว่าคำว่า “รูปแบบปกติ” เปลี่ยนเป็น {·XE·”รูปแบบปกติ”·} และมีเครื่องหมาย ¶ และ · ปรากฏอยู่ทั่วไปในเนื้อหา (เครื่องหมาย ¶ บอกให้ทราบถึงการสิ้นสุดในแต่ละบรรทัด ในขณะที่เครื่องหมาย · บอกให้ทราบถึงจำนวนช่องไฟที่อยู่ระหว่างตัวอักษร)

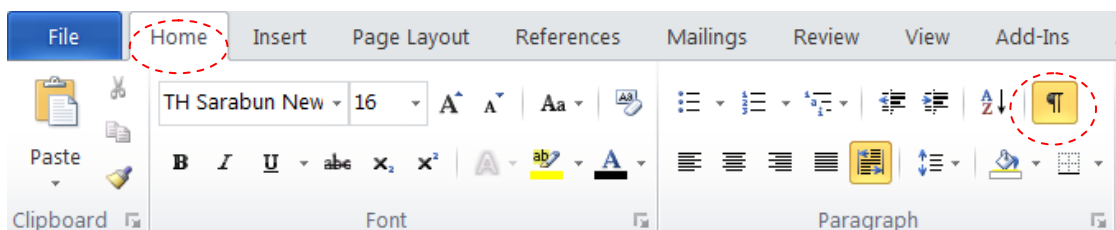

ภาพที่ ๖.๑๒ หน้าต่าง Mark Index Entry ในขั้นตอนที่ ๒

ภาพที่ ๖.๑๓ ข้อความหลังจากใส่ดัชนีในขั้นตอนที่ ๒

๓. ถ้าต้องการซ่อน (hide) เครื่องหมาย ¶ และ • รวมทั้งเครื่องหมายที่ระบุข้อความที่ใช้เป็นตัวดัชนี นั่นคือ {·XE·"รูปแบบปกติ"·} ก็ทำได้โดยการไปที่เมนู **Home** และกดปุ่ม ¶ ในแท็บ **Paragraph** ตามภาพที่ ๖.๑๔

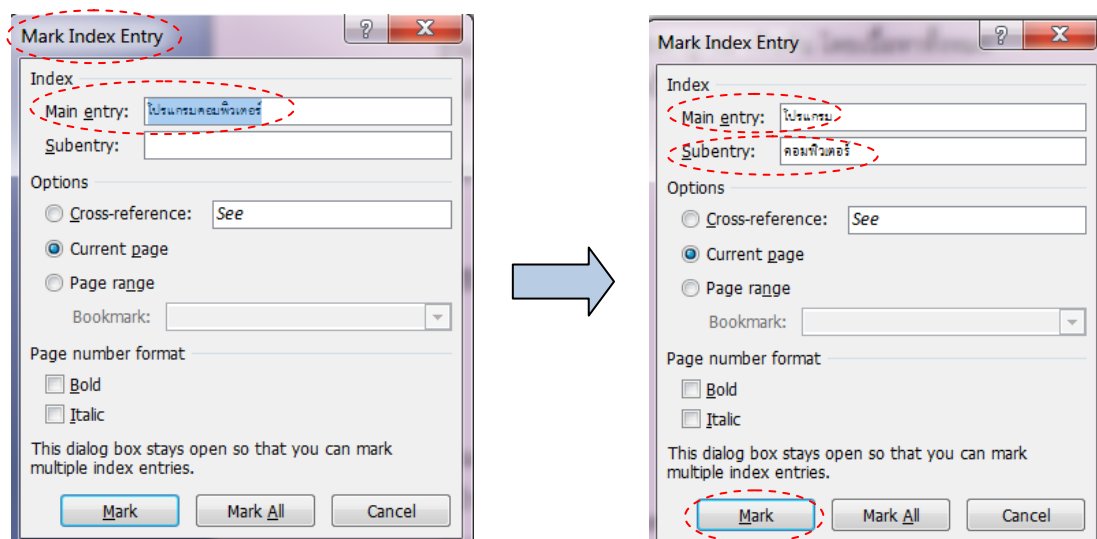

ภาพที่ ๖.๑๔ การซ่อนเครื่องหมาย ¶ และ • ในขั้นตอนที่ ๓

๔. ในทำนองเดียวกันถ้าต้องการให้คำว่า “โปรแกรมคอมพิวเตอร์” ในหน้า xx ปรากฏในบรรทัดแรก โดยที่มีคำว่า “โปรแกรม” เป็น **ชื่อหลัก** (main entry) และคำว่า “คอมพิวเตอร์” เป็น **ชื่อรอง** (subentry) ก็เลือกข้อความ “โปรแกรมคอมพิวเตอร์” แล้วกดปุ่ม **Mark Entry** ในเมนู **References** ตามภาพที่ ๖.๑๑ ก็จะได้หน้าต่างตามภาพที่ ๖.๑๕ (ซ้าย) จากนั้นให้แก้ไขข้อมูลในช่อง **Main Entry:** และ **Subentry:** ให้เป็นตามภาพที่ ๖.๑๕ (ขวา) แล้วกดปุ่ม **Mark** ด้านล่าง ข้อความที่ใส่ดัชนีจะมีลักษณะดังนี้

{·XE·”โปรแกรม:คอมพิวเตอร์”·}

ซึ่งจะมีเครื่องหมาย : คั่นกลางระหว่างชื่อหลักและชื่อรอง

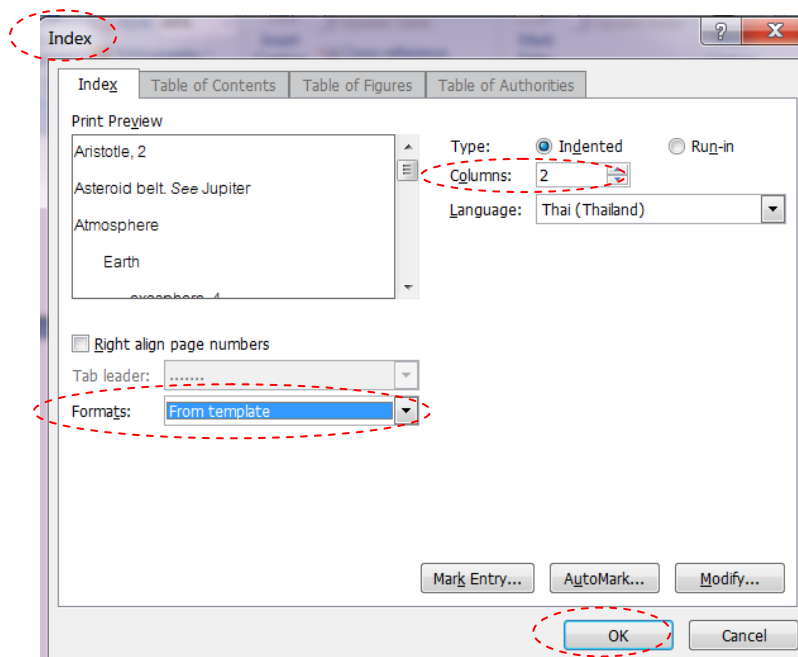

ภาพที่ ๖.๑๕ หน้าต่าง Mark Index Entry ในขั้นตอนที่ ๔

๕. ทำลักษณะเดียวกันเหมือนกับขั้นตอนที่ ๔ สำหรับคำว่า “โปรแกรมจัดการเอกสาร” โดยที่
มีคำว่า “โปรแกรม” เป็นชื่อหลัก และคำว่า “จัดการเอกสาร” เป็นชื่อรอง ก็จะได้ข้อความที่ใส่ดัชนีจะมี
ลักษณะคือ {·XE·”โปรแกรม:จัดการเอกสาร”·}

๖. เมื่อใส่ดัชนีให้กับทุกข้อความที่ต้องการเสร็จแล้ว ให้ใช้เมาส์คลิกไปที่ตำแหน่งที่ต้องการใส่ดัชนี จากนั้นไปที่เมนู **References** และกดปุ่ม **Insert Index** ในภาพที่ ๖.๑๑ ก็จะได้หน้าต่าง **Index** ตามภาพที่ ๖.๑๖

๗. ที่หน้าต่าง **Index** เลือกรูปแบบของดัชนีที่ต้องการในช่อง **Formats:** สมมุติว่าในที่นี้เลือก **From template** และทำเป็นแบบ 2 แนวตั้ง (column) ตามภาพที่ ๖.๑๖ จากนั้นกดปุ่ม **OK** ก็จะได้ผลลัพธ์ตามที่แสดงในภาพที่ ๖.๑๗ (ในที่นี้ผู้ใช้ต้องพิมพ์หัวเรื่อง “ดัชนี” ด้วยตนเอง)

ภาพที่ ๖.๑๖ หน้าต่าง Index ในขั้นตอนที่ ๖

ดัชนี

โปรแกรม

คอมพิวเตอร์, ๘๘

จัดการเอกสาร, ๘๘

รูปแบบปกติ, ๘๘

ภาพที่ ๖.๑๗ ดัชนีที่สร้างขึ้นจากขั้นตอนที่ ๗

การสร้างบรรณานุกรม

พิจารณาตัวอย่างข้อความต่อไปนี้

▼ 1

บทนี้จะอธิบายการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาช่วยจัดการเอกสาร เช่น การกำหนดรูปแบบในโปรแกรมจัดการเอกสาร การสร้างสารบัญ ดัชนี บรรณานุกรม เป็นต้น โดยเนื้อหาทั้งหมดจะอ้างอิงจากโปรแกรม Microsoft Word เวอร์ชัน ๒๐๑๐

▲ 2

ถ้าต้องการอ้างอิง **วารสาร** (Journal Articles)

P. Kovintavewat and S. Koonkarnkhai, “Joint TA suppression and turbo equalization for magnetic recording channels,” *IEEE Trans. Magnetics*, vol. 46, no. 6, pp. 1393 – 1396, June 2010

ที่ตำแหน่งหมายเลข 1

และอ้างอิง **หนังสือ** (Book)

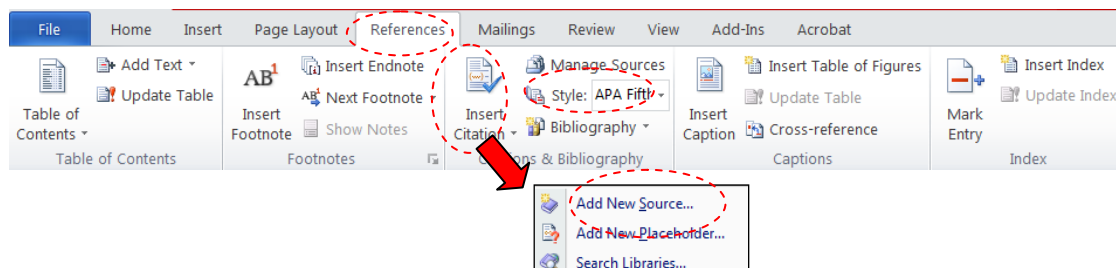
P. Kovintavewat and J. R. Barry, *Iterative Timing Recovery: A Per-Survivor Approach*. VDM Verlag Publisher, September 2009

ที่ตำแหน่งหมายเลข 2 ตามรูปแบบของ **APA** (American Psychological Association)

ก็ทำได้ดังนี้

๑. ไปที่เมนู **References** และเลือกรูปแบบเป็น APA ในช่อง **Citation & Bibliography** ตามภาพที่ ๖.๑๘

๒. ใช้เมาส์คลิกไปที่ตำแหน่งที่ 1 ระหว่างคำว่า “คอมพิวเตอร์” และ “มาใช้” จากนั้นไปที่เมนู **References** และกดปุ่ม **Insert Citation** เพื่อเลือก **Add New Source...** ก็จะได้หน้าต่าง **Create Source** ตามภาพที่ ๖.๑๘

ภาพที่ ๖.๑๘ การอ้างอิงวารสารในขั้นตอนที่ ๒

๓. ใส่รายละเอียดของวารสารต่างๆ ในหน้าต่าง **Create Source** ได้แก่ ประเภทของเอกสาร (Type of Source), ชื่อผู้เขียน (Author), ชื่อวารสาร (Title), ชื่อปีที่พิมพ์ (Year) และเลขหน้า (Pages) โดยที่ถ้ามีผู้เขียนหลายคนให้กดปุ่ม **Edit** เพื่อเพิ่มชื่อผู้เขียนร่วม ตามภาพที่ ๖.๑๙ จากนั้นกดปุ่ม **OK** ก็จะได้ผลลัพธ์เป็นไปตามภาพที่ ๖.๒๐

ภาพที่ ๖.๑๙ หน้าต่าง Create Source เพื่อใส่รายละเอียดของวารสารในขั้นตอนที่ ๓

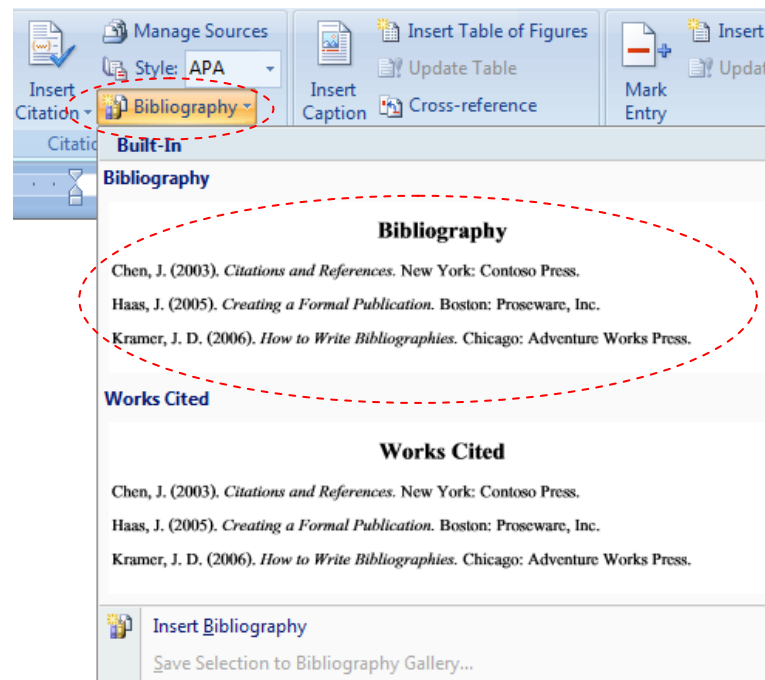
บทนี้จะอธิบายการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (Kovintavewat & Koonkarnkhai, 2010) มาใช้ช่วยจัดการเอกสาร เช่น การกำหนดรูปแบบในโปรแกรมจัดการเอกสาร การสร้างสารบัญ ดัชนี บรรณานุกรม เป็นต้น โดยเนื้อหาทั้งหมดจะอ้างอิงจากโปรแกรม Microsoft Word เวอร์ชัน ๒๐๑๐ (Kovintavewat & Barry, Iterative Timing Recovery: A Per-Survivor Approach, 2009)

ภาพที่ ๖.๒๐ ผลลัพธ์ที่ได้จากการใส่อ้างอิงในขั้นตอนที่ ๓ และ ๔

๔. เช่นเดียวกับขั้นตอนที่ ๓ ให้ใส่รายละเอียดของหนังสือลงในหน้าต่าง **Create Source** ตามภาพที่ ๖.๒๑ จากนั้นกดปุ่ม **OK** ก็จะได้ผลลัพธ์เป็นไปตามภาพที่ ๖.๒๐

ภาพที่ ๖.๒๑ หน้าต่าง Create Source เพื่อใส่รายละเอียดของหนังสือในขั้นตอนที่ ๓

๕. เมื่อใส่อ้างอิงครบแล้ว ให้ใช้เมาส์คลิกไปที่ตำแหน่งที่ต้องการใส่บรรณานุกรม จากนั้นไปที่เมนู **References** ในช่อง **Citation & Bibliography** ให้กดปุ่ม **Bibliography** และสมมุติว่าเลือก **Bibliography** ตามภาพที่ ๖.๒๒ ก็จะได้ผลลัพธ์ตามที่แสดงในภาพที่ ๖.๒๓

ภาพที่ ๖.๒๒ การใส่บรรณานุกรมในขั้นตอนที่ ๕

Bibliography

Kovintavewat, P., & Barry, J. R. (2009). *Iterative Timing Recovery: A Per-Survivor Approach*. VDM Verlag Publisher.

Kovintavewat, P., & Koonkarnkhai, S. (2010). Joint TA suppression and turbo equalization for magnetic recording channels.

ภาพที่ ๖.๒๓ ผลลัพธ์ที่ได้จากการใส่บรรณานุกรมในขั้นตอนที่ ๕

บรรณานุกรม

- คณะทำงานเพื่อจัดทำคู่มือผลงานทางวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภูมิภาคตะวันตก. **คู่มือการเขียนผลงานทางวิชาการ**. กาญจนบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภูมิภาคตะวันตก, ๒๕๔๙.
- จ้อย นันทวิชรินทร์, ม.ล. **แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๔.
- ชลีรัตน์ พยอมแย้ม. **หลักพันธุศาสตร์**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๐.
- ชัยเลิศ ปริสุทกุล. **เอกสารคำสอนรายวิชาการวิจัยเบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๘.
- ชำนาญ รอดเหตุภัย. **เอกสารคำสอนรายวิชาการวิจัยทางภาษาไทย**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๙.
- _____. **การวิจัยทางภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.
- เบญจรัตน์ สีทองสุข. **เอกสารคำสอนรายวิชาการจัดหมู่ ๑**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๘.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. **คู่มือการทำวิทยานิพนธ์**. นครปฐม: สำนักงานบัณฑิตศึกษา, ๒๕๕๐.
- ยุทธพงษ์ กัยวรรณ. **พื้นฐานการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๓.
- ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์, ๒๕๔๖.
- _____. **ศัพท์บัญญัติอังกฤษ-ไทย, ไทย-อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน รุ่น ๑.๑ [ซีดีรอม]**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๕.
- _____. **หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๐.
- _____. **หลักเกณฑ์การเว้นวรรคในการเขียนหนังสือภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๓๓.

ราชบัณฑิตยสถาน. **หลักเกณฑ์การทับศัพท์**. ค้นเมื่อ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๐

<<http://www.royin.go.th/th/profile/index.php>>.

วนิดา ตรีสินธุรส. **คติชนวิทยา**. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, ๒๕๔๗.

วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคนอื่น ๆ. **สารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้**. นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๙.

สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ. **คู่มือทำผลงานทางวิชาการ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ, ๒๕๔๐.

APA Citation Style. Retrieved 1 June 2007

<<http://www.liu.edu/CWIS/CWP/library/workshop/citapa.htm>>.

APA Citation Style. Retrieved 1 June 2007

<http://www.library.cornell.edu/newhelp/res_strategy/citing/apa.html>.

Gibaldi, Joseph, ed. **MLA Handout for Writers of Research Papers**. 5th ed. New York: The Modern Language Association, 1999.

MLA Citation Style. Retrieved 1 June 2007

<<http://www.baker.edu/library/dlls/MLA.htm#moreauthors>>.

MLA Sample Citations. Retrieved 1 June 2007

<http://myrin.ursinus.edu/help/resrch_guides/cit_style_mla.htm>.

MLA Citation Style. Retrieved 1 June 2007

<<http://www.liu.edu/CWIS/CWP/library/workshop/citmla.htm>>.

ภาคผนวก ก

๑. แบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
๒. แบบเสนอแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยผู้บังคับบัญชา
๓. ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ
๔. แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ
๕. แนวทางการประเมินผลการสอน

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖

๑. แบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ส่วนที่ ๑ : แบบประวัติส่วนตัวและผลงานทางวิชาการ

แบบประวัติส่วนตัวและผลงานทางวิชาการ

เพื่อขอดำรงตำแหน่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / รองศาสตราจารย์ / ศาสตราจารย์)

โดยวิธี

ในสาขาวิชา

ของ

สังกัด ภาค/สาขาวิชา

คณะ มหาวิทยาลัย

๑. ประวัติส่วนตัว

๑.๑ วัน เดือน ปีเกิด

๑.๒ อายุ ปี

๑.๓ การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ

ปี พ.ศ. ที่จบ

ชื่อสถานศึกษาและประเทศ

๑.๓.๑

๑.๓.๒

๑.๓.๓

๑.๓.๔

๑.๓.๕

๒. ประวัติการรับราชการ

๒.๑ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ระดับ ชั้น บาท

๒.๒ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

๒.๓ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชา

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

๒.๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชา

เมื่อวันที่ เดือน..... พ.ศ.

อายุราชการ ปี เดือน

๒.๕ ตำแหน่งอื่น ๆ

๒.๕.๑

๒.๕.๒

๒.๕.๓

๒.๕.๔

๒.๕.๕

๓. ภาระงานย้อนหลัง ๓ ปี (เป็นภาระงานที่ทำด้วยความเห็นชอบจากเจ้าสังกัด)

๓.๑ งานสอน (โปรดระบุระดับว่าปริญญาตรี หรือบัณฑิตศึกษา)

ระดับ รายวิชาที่สอน ช.ม./สัปดาห์ เปิดสอนภาค/ปีการศึกษา

.....

.....

.....

๓.๒ งานวิจัย (โปรดระบุเรื่องที่ทำการวิจัย และระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละโครงการ)

๓.๓ งานบริการทางวิชาการ (โปรดระบุประเภทของกิจกรรม และปริมาณเวลาที่ใช้ในการให้บริการต่อสัปดาห์)

๓.๔ งานบริหาร (โปรดระบุงานบริหารที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรง และปริมาณเวลาที่ใช้ต่อสัปดาห์)

๓.๕ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (โปรดระบุประเภทของงานและปริมาณเวลาที่ใช้ต่อสัปดาห์)

๔. ผลงานทางวิชาการ

๔.๑ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๔.๑.๑ ผลงานวิจัย

๔.๑.๑.๑

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๑.๒

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๑.๓

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๒ ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

๔.๑.๒.๑

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๒.๒

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๒.๓

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

๔.๑.๓.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๓.๒

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๓.๓

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๔ ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ

๔.๑.๔.๑

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๔.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๔.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง
อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

(ในกรณีที่ผู้เขียนร่วมหลายคน ให้ผู้เขียนร่วมส่งหลักฐานรับรองว่า มีส่วนร่วมในผลงาน
เท่าใดมาประกอบการพิจารณาด้วย)

๔.๒ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๔.๒.๑ ผลงานวิจัย

๔.๒.๑.๑

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๑.๒

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๑.๓

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๒ ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคม

๔.๒.๒.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๒.๒

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๒.๓

ผลงานทางวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วย
ศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

๔.๒.๓.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๓.๒

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๓.๓

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๔ ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือ

๔.๒.๔.๑

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๔.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๔.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

(ในกรณีที่ผู้เขียนร่วมหลายคน ให้ผู้เขียนร่วมส่งหลักฐานรับรองว่า มีส่วนร่วมในผลงานเท่าใด มาประกอบการพิจารณาด้วย)

๔.๓ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาตำแหน่งศาสตราจารย์

๔.๓.๑ ผลงานวิจัย

๔.๓.๑.๑

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๑.๒

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๑.๓

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

๔.๓.๒.๑

ผลงานวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

๔.๓.๓.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๓.๒

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๓.๓

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๔ ผลงานแต่งตำราหรือหนังสือ

๔.๓.๔.๑

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๔.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๔.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

(ในกรณีที่มิใช่ผู้เขียนร่วมหลายคน ให้ผู้เขียนร่วมส่งหลักฐานรับรองว่า มีส่วนร่วมในผลงาน
เท่าใด มาประกอบการพิจารณาด้วย)

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ เจ้าของประวัติ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่..... เดือน พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ : แบบประเมินคุณสมบัติโดยผู้บังคับบัญชา

แบบประเมินแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / รองศาสตราจารย์ / ศาสตราจารย์)

ในสาขาวิชา

โดยวิธี

ของ

สังกัด/ภาค/สาขาวิชา

คณะ มหาวิทยาลัย.....

ได้ตรวจสอบคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง.....(ผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์)... แล้วเห็นว่า นาย/นาง/นางสาว.....เป็นผู้มีคุณสมบัติ (ครบถ้วน/ไม่ครบถ้วน).....ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาระดับหัวหน้าภาควิชาหรือเทียบเท่า....

วันที่..... เดือน พ.ศ.

ความเห็นของผู้บังคับบัญชาระดับคณบดีหรือเทียบเท่า

ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า นาย/นาง/นางสาว.....เป็นผู้มีคุณสมบัติ....(เข้าข่าย/ไม่เข้าข่าย).... ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง.....(ผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์).....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่..... เดือน พ.ศ.

ส่วนที่ ๓ : แบบประเมินผลการสอน

คณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอน โดยได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการพิจารณา
ตำแหน่งทางวิชาการ(มหาวิทยาลัย/สถาบัน).....ในการประชุมครั้งที่...../
เมื่อวันที่ ได้ประเมินผลการสอนของ นาย/นาง/นางสาว
แล้วเห็นว่า บุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความ(ชำนาญ/ชำนาญพิเศษ/เชี่ยวชาญ).....ในการ
สอน มีคุณภาพ.....(อยู่/ไม่อยู่)..... ในหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่สภาสถาบันกำหนด

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ประธานคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอน

วันที่ เดือน พ.ศ.....

ส่วนที่ ๔ : แบบประเมินผลงานทางวิชาการ

ตอนที่ ๑ การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในสาขาวิชา ในการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่ รวม ครั้ง ประเมินผลงานทางวิชาการของ นาย/นาง/นางสาว ซึ่งขอกำหนดตำแหน่งเป็น(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / รองศาสตราจารย์ / ศาสตราจารย์)..... ในสาขาวิชา แล้วเห็นว่า

๑) งานวิจัย เรื่อง คุณภาพ(อยู่/ไม่อยู่)..... ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๑.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๑.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๒) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น เรื่อง คุณภาพ(อยู่/ไม่อยู่)..... ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๒.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๒.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๓) ตำรา/หนังสือ เรื่อง คุณภาพ(อยู่/ไม่อยู่)..... ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๓.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๓.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๔) บทความทางวิชาการ เรื่อง คุณภาพ ... (อยู่/ไม่อยู่).... ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๔.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ
คุณภาพอยู่ในระดับ

๔.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ
คุณภาพอยู่ในระดับ

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง
อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ
และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
วันที่ เดือน พ.ศ.....

ตอนที่ ๒ การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ(มหาวิทยาลัย/สถาบัน).....ในการ
ประชุมครั้งที่ เมื่อวันที่ พิจารณาผลการประเมินผลงานทางวิชาการของ นาย/นาง/ นางสาว
..... ตามที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ
และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการเสนอแล้วเห็นว่า(งานวิจัย/ผลงานทางวิชาการในลักษณะ
อื่น/และตำรา/หนังสือ/บทความวิชาการ) ...คุณภาพ...(อยู่/ไม่อยู่).....ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด และ
เป็นผู้มีจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด จึงเห็น(สมควร/ไม่
สมควร)...ให้กำหนดตำแหน่ง นาย/นาง/นางสาวเป็นตำแหน่ง ...(ผู้ช่วยศาสตราจารย์/
รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์)..ในสาขาวิชา..... และให้นำเสนอที่ประชุม
สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ประธาน/เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ
วันที่ เดือน พ.ศ.....

ส่วนที่ ๕ : มติสภาสถาบันอุดมศึกษา

สภาสถาบันอุดมศึกษา.....(มหาวิทยาลัย/สถาบัน)..... ในการประชุมครั้งที่/..... เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ. พิจารณาแล้วมีมติ(อนุมัติ/ไม่อนุมัติ).....

๑. ให้แต่งตั้งนาย/นาง/นางสาว ให้ดำรงตำแหน่ง (ผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์) ในสาขาวิชา ได้ตั้งแต่วันที่

๒. (สำหรับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์) ให้อธิการบดีออกคำสั่งแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวในข้อ ๑ และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ และแบบคำขอ (แบบ ก.พ.อ. ๐๓)

(สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์) ให้เสนอ ก.พ.อ. ให้ความเห็นเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นาย/นาง/นางสาว ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ในสาขาวิชา ได้ตั้งแต่วันที่ พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ผลการประเมินผลงานทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ และแบบคำขอ (แบบ ก.พ.อ. ๐๓)

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง นายกสถาบัน/เลขาธิการสถาบัน

วันที่ เดือน พ.ศ.....

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. แบบเสนอแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยผู้บังคับบัญชา

ส่วนที่ ๑ : แบบประวัติส่วนตัวและผลงานทางวิชาการ

แบบประวัติส่วนตัวและผลงานทางวิชาการ

เพื่อแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / รองศาสตราจารย์ / ศาสตราจารย์)

โดยวิธี

ในสาขาวิชา

ของ

สังกัด ภาค/สาขาวิชา

คณะ มหาวิทยาลัย

๑. ประวัติส่วนตัว

๑.๑ วัน เดือน ปีเกิด

๑.๒ อายุ ปี

๑.๓ การศึกษาระดับอุดมศึกษา (เรียงจากวุฒิสูงสุดตามลำดับ)

คุณวุฒิ

ปี พ.ศ. ที่จบ

ชื่อสถานศึกษาและประเทศ

๑.๓.๑

๑.๓.๒

๑.๓.๓

๑.๓.๔

๑.๓.๕

๒. ประวัติการรับราชการ

๒.๑ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ระดับ ชั้น บาท

๒.๒ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

๒.๓ ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชา

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

๒.๔ ได้รับการแต่งตั้งเป็นรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชา

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

อายุราชการ ปี เดือน

๒.๕ ตำแหน่งอื่น ๆ

๒.๕.๑

๒.๕.๒

๒.๕.๓

๒.๕.๔

๒.๕.๕

๓. ภาระงานย้อนหลัง ๓ ปี (เป็นภาระงานที่ทำด้วยความเห็นชอบจากเจ้าสังกัด)

๓.๑ งานสอน (โปรดระบุระดับว่าปริญญาตรี หรือบัณฑิตศึกษา)

ระดับ รายวิชาที่สอน ช.ม./สัปดาห์ เปิดสอนภาค/ปีการศึกษา

.....

.....

.....

๓.๒ งานวิจัย (โปรดระบุเรื่องที่ทำกรวิจัย และระยะเวลาที่ใช้ในแต่ละโครงการ)

๓.๓ งานบริการทางวิชาการ (โปรดระบุประเภทของกิจกรรม และปริมาณเวลาที่ใช้ในการให้บริการต่อสัปดาห์)

๓.๔ งานบริหาร (โปรดระบุงานบริหารที่มีส่วนรับผิดชอบโดยตรง และปริมาณเวลาที่ใช้ต่อสัปดาห์)

๓.๕ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (โปรดระบุประเภทของงานและปริมาณเวลาที่ใช้ต่อสัปดาห์)

๔. ผลงานทางวิชาการ

๔.๑ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๔.๑.๑ ผลงานวิจัย

๔.๑.๑.๑

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๑.๒

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๑.๓

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

๔.๑.๒.๑

ผลงานวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๒.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๒.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

๔.๑.๓.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๓.๒

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๓.๓

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๔ ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ

๔.๑.๔.๑

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๔.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๑.๔.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง
อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

(ในกรณีที่ผู้เขียนร่วมหลายคน ให้ผู้เขียนร่วมส่งหลักฐานรับรองว่า มีส่วนร่วมในผลงาน
เท่าใดมาประกอบการพิจารณาด้วย)

๔.๒ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินรองศาสตราจารย์

๔.๒.๑ ผลงานวิจัย

๔.๒.๑.๑

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๑.๒

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๑.๓

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

๔.๒.๒.๑

ผลงานวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๒.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๒.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

๔.๒.๓.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๓.๒

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๓.๓

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๔ ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือ

๔.๒.๔.๑

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๔.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๒.๔.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง
อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

(ในกรณีที่ผู้เขียนร่วมหลายคน ให้ผู้เขียนร่วมส่งหลักฐานรับรองว่า มีส่วนร่วมในผลงาน
เท่าใด มาประกอบการพิจารณาด้วย)

๔.๓ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการศาสตราจารย์

๔.๓.๑ ผลงานวิจัย

๔.๓.๑.๑

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๑.๒

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๑.๓

ผลงานวิจัยนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือ
ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

๔.๓.๒.๑

ผลงานวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่ง
รองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม

๔.๓.๒.๑

ผลงานวิชาการรับใช้สังคมนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน
ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒.๒

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๒.๓

ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ใน

ระดับ.....ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

๔.๓.๓.๑

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๓.๒

ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

☐ ไม่เคยใช้

☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....

ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๓
 ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่นที่เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
 ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๔ ผลงานแต่งตำราหรือหนังสือ

๔.๓.๔.๑
 ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
 ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๔.๒
 ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ..... และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
 ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

๔.๓.๔.๓
 ผลงานนี้เคยใช้สำหรับการพิจารณาขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และ/หรือตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และ/หรือตำแหน่งศาสตราจารย์มาแล้วหรือไม่

- ☐ ไม่เคยใช้
- ☐ เคยใช้ (เมื่อปี พ.ศ. และผลการพิจารณาคุณภาพอยู่ในระดับ.....
 ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด)

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิงอันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

(ในกรณีที่ผู้เขียนร่วมหลายคน ให้ผู้เขียนร่วมส่งหลักฐานรับรองว่า มีส่วนร่วมในผลงานเท่าใด มาประกอบการพิจารณาด้วย)

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ...ผู้บังคับบัญชาระดับคณบดีหรือเทียบเท่า...

วันที่..... เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง

.....ยินยอมให้ผู้บังคับบัญชาเสนอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็น

.....ในสาขาวิชา

ลงชื่อ เจ้าของประวัติ

(.....)

ตำแหน่ง

วันที่..... เดือน พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ : แบบประเมินผลการสอน

คณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอน โดยได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการพิจารณา
ตำแหน่งทางวิชาการ(มหาวิทยาลัย/สถาบัน)..... ในการประชุมครั้งที่/..... เมื่อวันที่
..... ได้ประเมินผลการสอนของ นาย/นาง/นางสาว.....แล้วเห็นว่า
บุคคลดังกล่าวเป็นผู้มีความ(ชำนาญ/ชำนาญพิเศษ/เชี่ยวชาญ)..... ในการสอน มีคุณภาพ
(อยู่/ไม่อยู่).... ในหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่สภาสถาบันกำหนด

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ประธานคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอน

วันที่ เดือน พ.ศ.....

ส่วนที่ ๓ : แบบประเมินผลงานทางวิชาการ

ตอนที่ ๑ การพิจารณาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในสาขาวิชา ในการประชุมครั้งที่...../.....เมื่อวันที่ รวม ครั้ง ประเมินผลงานทางวิชาการของ นาย/นาง/นางสาว ซึ่งขอกำหนดตำแหน่งเป็น(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ / รองศาสตราจารย์ / ศาสตราจารย์)..... ในสาขาวิชา แล้วเห็นว่า

๑) งานวิจัย เรื่อง คุณภาพ(อยู่/ไม่อยู่)..... ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๑.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๑.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๒) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น เรื่อง คุณภาพ(อยู่/ไม่อยู่).....ใน เกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๒.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๒.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๓) ตำรา/หนังสือ เรื่อง คุณภาพ(อยู่/ไม่อยู่).....ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๓.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๓.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ คุณภาพอยู่ในระดับ

๔) บทความทางวิชาการ เรื่อง คุณภาพ ... (อยู่/ไม่อยู่).... ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด เรื่อง ได้แก่

๔.๑) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ
คุณภาพอยู่ในระดับ

๔.๒) ผู้ขอมีส่วนร่วมร้อยละ
คุณภาพอยู่ในระดับ

(ผลงานทางวิชาการทุกประเภท ให้เสนอโดยเขียนตามหลักของการเขียนเอกสารอ้างอิง
อันประกอบด้วยชื่อผู้แต่ง ปี พ.ศ. ชื่อเรื่อง แหล่งพิมพ์ จำนวนหน้า เป็นต้น)

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงาน
ทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ
วันที่ เดือน พ.ศ.....

ตอนที่ ๒ การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ(มหาวิทยาลัย/สถาบัน).....ในการ
ประชุมครั้งที่ เมื่อวันที่ พิจารณาผลการประเมินผลงานทางวิชาการของ นาย/นาง/
นางสาว ตามที่คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทาง
วิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการเสนอ แล้วเห็นว่า ...(งานวิจัย/ผลงานทางวิชาการใน
ลักษณะอื่น/และตำรา/หนังสือ/บทความวิชาการ) ...คุณภาพ...(อยู่/ไม่อยู่).....ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด
และเป็นผู้มีจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด จึงเห็น(สมควร/ไม่
สมควร)...ให้กำหนดตำแหน่ง นาย/นาง/นางสาวเป็นตำแหน่ง ...(ผู้ช่วยศาสตราจารย์/
รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์)..ในสาขาวิชา..... และให้นำเสนอที่ประชุม
สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง ประธาน/เลขาธิการคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ
วันที่ เดือน พ.ศ.....

ส่วนที่ ๔ : มติสภาสถาบันอุดมศึกษา

สภาสถาบันอุดมศึกษา.....(มหาวิทยาลัย/สถาบัน)..... ในการประชุมครั้งที่...../..... เมื่อ
วันที่ เดือน พ.ศ. พิจารณาแล้วมีมติ(อนุมัติ/ไม่อนุมัติ).....

๑. ให้แต่งตั้งนาย/นาง/นางสาว ให้ดำรงตำแหน่ง
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์/ศาสตราจารย์) ในสาขาวิชา
.....ได้ตั้งแต่วันที่

๒. (สำหรับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์) ให้อธิการบดีออกคำสั่ง
แต่งตั้งบุคคลดังกล่าวในข้อ ๑ และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง
พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและ
จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ และแบบเสนอแต่งตั้ง (แบบ ก.พ.อ. ๐๔)

(สำหรับตำแหน่งศาสตราจารย์) ให้เสนอ ก.พ.อ. ให้ความเห็นเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นาย/นาง/นางสาว ให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์
ในสาขาวิชา ได้ตั้งแต่วันที่ พร้อม
ส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรม
และจรรยาบรรณทางวิชาการ ผลการประเมินผลงานทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ และแบบเสนอ
แต่งตั้ง (แบบ ก.พ.อ. ๐๔)

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง นายกสภาสถาบัน/เลขานุการสภาสถาบัน

วันที่ เดือน พ.ศ.....

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ

๓.๑ ผลงานทางวิชาการที่เสนอเพื่อประกอบการพิจารณาต้องเป็นงานที่ผู้ขอต้องเป็นเจ้าของ และเป็นผู้ดำเนินการเอง

๓.๒ ถ้าเป็นงานที่ผู้ขอมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ ผู้ขอจะต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในเรื่องนั้น

๓.๓ สำหรับการมีส่วนร่วมในผลงานวิจัย ผู้ขอจะต้องมีส่วนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ หรือผู้ขอต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักในผลงานวิจัยเรื่องนั้นและต้องมีผลงานวิจัยอีกหลายเรื่องที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกัน ซึ่งแสดงปริมาณผลงานวิจัยรวมกันแล้วเทียบได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของผลงานวิจัย หนึ่งเรื่อง

๓.๔ ในกรณีงานวิจัยที่เป็นชุดโครงการ Research Program ผู้ขอต้องเป็นผู้ดำเนินการหลัก ในบางโครงการ (ของชุดโครงการนั้น) อย่างน้อย ๑ เรื่อง และมีปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

๓.๕ ในกรณีงานวิจัยที่ดำเนินการเป็นชุดต่อเนื่องกัน ผู้ขอต้องเป็นผู้ดำเนินการหลักและมี ปริมาณผลงานรวมแล้วไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ผู้ดำเนินการวิจัยหลัก หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทและความรับผิดชอบสำคัญในการออกแบบ การวิจัย (Research Design) การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และการสรุปผลการวิจัยและให้ ข้อเสนอแนะ (Research Summary and Recommendation)

๓.๖ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการว่า หากมีการ เสนอผลงานทางวิชาการที่มีผู้ร่วมงานหลายคน จะต้องให้ผู้ร่วมงานทุกคนลงนามรับรองว่า แต่ละคน มี ส่วนร่วมในผลงานเรื่องนั้นร้อยละเท่าใด รวมทั้งระบุบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในผลงานนั้น

หากตรวจสอบพบภายหลังว่าผู้ขอกำหนดตำแหน่งระบุการมีส่วนร่วมไม่ตรงกับความเป็นจริง จะถือว่าการกระทำของผู้นั้นเข้าข่ายผิดจริยธรรมไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้สถาบันอุดมศึกษาสอบหาข้อเท็จจริงและดำเนินการทางวินัยต่อไป

การลงนามรับรองการมีส่วนร่วมในผลงานแต่ละชิ้น เมื่อได้ลงนามรับรองแล้วจะเปลี่ยนแปลง ไม่ได้

๓.๗ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอผลงานวิจัยที่ใช้ประกอบการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการว่าต้องไม่ใช่งานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หมายความว่าห้ามมิให้ผู้เสนอขอตำแหน่งนำผลงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ ของผู้กำหนดตำแหน่ง มาเป็นผลงานเพื่อเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ เว้นแต่ผู้เสนอขอตำแหน่งจะได้ทำการศึกษาวิจัยขยายผลต่อจากเรื่องเดิมอย่างต่อเนื่องจนปรากฏผลความก้าวหน้าทางวิชาการอย่างเห็นได้ชัดและจะพิจารณาเฉพาะส่วนที่ศึกษาเพิ่มเติมจากเดิมเท่านั้น

๓.๘ ผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยมีชื่อผู้ใดระบุเป็นเจ้าของผลงาน ผู้มีชื่อที่ระบุทุกรายย่อมมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการนั้น มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับข้อตกลงระหว่างผู้ร่วมงานในผลงานทางวิชาการนั้น ๆ อันรวมถึงผลงานทางวิชาการที่เผยแพร่ในรูปของผลงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเพื่อรับปริญญาในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการเป็นที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาของการวิจัยหรือวิทยานิพนธ์นั้น ทั้งนี้เป็นที่เข้าใจว่าที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ริเริ่ม กำกับดูแล และมีบทบาทสำคัญในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการวิจัยนั้น

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ

☐ บทความทางวิชาการ ☐ ตำรา ☐ หนังสือ ☐ งานวิจัย ☐ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น

ผู้ร่วมงาน จำนวน..... คน แต่ละคนมีส่วนร่วมดังนี้ :

ชื่อผู้ร่วมงาน	ปริมาณงานร้อยละ และหน้าที่ความรับผิดชอบ

หมายเหตุ

ลงชื่อ
(.....)

ลงชื่อ
(.....)

ลงชื่อ
(.....)

ลงชื่อ
(.....)

เอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๕. แนวทางการประเมินผลการสอน

หลักเกณฑ์

ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอนว่า ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ มีความชำนาญ ชำนาญพิเศษ หรือเชี่ยวชาญในการสอน โดยใช้แนวทางในการประเมินดังต่อไปนี้

๑. มีการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผลการสอนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยเสนอเอกสารประกอบการสอน หรือเอกสารคำสอน (คำนิยาม รูปแบบ การเผยแพร่ และลักษณะคุณภาพ ดังตารางแนบท้าย)

๒. มีความสามารถสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ วิจัยในวิชาที่สอน

๓. มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและติดตามการสอนตลอดเวลา เช่น ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ยกตัวอย่าง สอดแทรกประสบการณ์ ใช้คำถามเพื่อให้ผู้เรียนคิด และตอบคำถามให้เข้าใจได้ชัดเจน

๔. มีความสามารถให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕. มีความสามารถแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งข้อมูลที่ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม

๖. มีความสามารถจัดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม

๗. มีความสามารถในการใช้สื่อการสอน และอุปกรณ์ช่วยสอนที่เหมาะสมเป็นอย่างดี

๘. มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอน

๙. มีความสามารถอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน

นอกจากนี้คณะกรรมการฯ อาจกำหนดแนวทางในการประเมินเพิ่มเติมขึ้นอีกก็ได้ โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนและประกาศให้เป็นที่ยอมรับทั่วกันก่อนการประเมิน

วิธีการ

๑. ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น (หัวหน้าสาขาวิชา/หัวหน้าภาควิชา/คณบดี) ประเมินผล การสอนในชั้นต้นว่า ผู้เสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ มีผลการสอนอยู่ในระดับใด (ชำนาญ ชำนาญพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ)

๒. ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอนของผู้ขอ กำหนด ตำแหน่งทางวิชาการว่าอยู่ในระดับใด (ชำนาญ ชำนาญพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ) ทั้งนี้ อาจแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

ภาคผนวก ข

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๕๙

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ
พ.ศ. ๒๕๔๙

ด้วยเป็นการสมควรออกข้อบังคับเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ พ.ศ. ๒๕๔๙”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

“สภามหาวิทยาลัย” หมายถึง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

“สภาวิชาการ” หมายถึง สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

“ก.พ.อ.” หมายถึง คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

“อธิการบดี” หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ที่ ก.พ.อ. กำหนด และรายละเอียดอื่น ๆ ที่กำหนดในข้อบังคับนี้

ข้อ ๕ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวิชาการ
ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) กรรมการ จำนวน ๕ – ๑๐ คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งครอบคลุมคณะหรือสาขาวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยโดยคำแนะนำของ สภาวิชาการ

เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการจากบุคคลที่อธิการบดีแนะนำ

ประธานกรรมการ และกรรมการ ให้มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี และอาจได้รับ แต่งตั้งใหม่ได้

ข้อ ๖ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ มีอำนาจหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ ที่ ก.พ.อ. กำหนด และให้มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทางการดำเนินการใด ๆ ในการพิจารณา กำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ โดยไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับนี้ หรือหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ข้อ ๗ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินผล การสอน ประกอบด้วย

(๑) ผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้ที่สภาวิชาการมอบหมาย จำนวน ๒ คน เป็นกรรมการ

ให้คณะอนุกรรมการเลือกกรรมการ ๑ คน เป็นเลขานุการ และให้อธิการบดีแต่งตั้ง ผู้ช่วยเลขานุการ ๑ คน

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ประเมินผลการสอน เกณฑ์การพิจารณาความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และความเชี่ยวชาญ

ข้อ ๙ กำหนดวันแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์/รองศาสตราจารย์ให้ถือเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีที่ไม่มีการแก้ไขผลงาน หรือมีการแก้ไขผลงานภายในกำหนด ๙๐ วัน นับจาก วันที่คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการมีมติให้แก้ไข วันที่อนุมัติและแต่งตั้ง จะอนุมัติได้ไม่ ก่อนวันที่มหาวิทยาลัยได้ลงทะเบียนรับเรื่องการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

(๒) กรณีที่มีการแก้ไขผลงานเกินกว่า ๙๐ วัน นับจากวันที่คณะกรรมการพิจารณา ตำแหน่งทางวิชาการมีมติให้แก้ไข วันที่อนุมัติและแต่งตั้ง จะอนุมัติได้ไม่ก่อนวันที่มหาวิทยาลัยได้รับ เรื่องการปรับปรุงแก้ไขผลงาน

ข้อ ๑๐ กำหนดวันแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้เป็นไปตามที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ข้อ ๑๑ ผู้ที่เสนอขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ที่แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานทางวิชาการแล้วก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการดำเนินการต่อไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

ข้อ ๑๒ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้ข้อบังคับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(ศาสตราจารย์พิเศษ ภาวิช ทองโรจน์)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ภาคผนวก ค

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนของผู้กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ

ตามมติคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ มอบให้มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมกำหนด หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการสอนของผู้กำหนดตำแหน่งทางวิชาการ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑(๑) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมจึงกำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

หลักเกณฑ์

ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอน ประเมินเอกสารการสอนและประเมินการสอนของผู้กำหนดตำแหน่งทางวิชาการว่าอยู่ในระดับใด (ชำนาญ ชำนาญพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ) โดยประเมินผลการสอนจากองค์ประกอบ ดังนี้

๑. การประเมินคุณภาพเอกสารการสอน

ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอนเป็นผู้ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพเอกสารการสอน (กส. ๑) เป็นแนวทางในการประเมิน ทั้งนี้หากผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คณะกรรมการประเมินผลการสอนอาจมีมติให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อประเมินใหม่ได้

๒. การประเมินการสอนโดยนักศึกษา

ให้ใช้ค่าเฉลี่ยของผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษาตามแบบประเมินการสอนอาจารย์ (ป.๐๓) ย้อนหลัง ๑ ปีการศึกษาที่คณะเป็นผู้ดำเนินการ

๓. การประเมินการสอนโดยคณะกรรมการประเมินผลการสอน

ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอน ประเมินการสอนตามแบบประเมินการสอนโดยคณะกรรมการประเมินผลการสอน (กส. ๒)

วิธีการ

๑. ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอนให้คะแนนการสอนโดยพิจารณาจาก (๑) ผลการประเมินคุณภาพเอกสารการสอน (๒) ผลการประเมินการสอนโดยนักศึกษา และ (๓) ผลการประเมินการสอนโดยคณะกรรมการประเมินผลการสอน โดยให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ ๗๐ : ๒๐ : ๑๐

๒. ให้คณะกรรมการประเมินผลการสอนตัดสินผลการสอนว่าผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการมีผลการสอนอยู่ในระดับใด (ชำนาญ ชำนาญพิเศษ หรือเชี่ยวชาญ) โดยกำหนดระดับและเกณฑ์การตัดสินผลการสอน ดังนี้

๒.๑ กำหนดระดับของผลการสอน ดังนี้

๒.๑.๑ เชี่ยวชาญ เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๒.๑.๒ ชำนาญพิเศษ เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ ๗๐ – ๗๙

๒.๑.๓ ชำนาญ เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ ๖๐ – ๖๙

๒.๑.๔ ปรับปรุง เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

๒.๒ กำหนดเกณฑ์การตัดสินการประเมินผลการสอน ดังนี้

๒.๒.๑ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ จะต้องได้ผลการสอนในระดับเชี่ยวชาญ จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

๒.๒.๒ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จะต้องได้ผลการสอนในระดับชำนาญพิเศษขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

๒.๒.๓ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จะต้องได้ผลการสอนในระดับชำนาญขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

การประเมินการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการให้ใช้แบบประเมินท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

แบบประเมินคุณภาพเอกสารการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (กส. ๑)

๑. ประเภทเอกสารการสอน ☐ เอกสารประกอบการสอน ☐ เอกสารคำสอน ☐ เอกสาร ๒. ชื่อเอกสารประกอบการสอน ใช้ประกอบการสอนวิชา ๓. ชื่อผู้เสนอ ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับ ชั้น บาท คณะ ๔. ตำแหน่งที่ขอกำหนด ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์ ๕. คุณภาพเอกสารการสอน				
ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้รับ	หมายเหตุ
๑.	ความถูกต้องในด้านวิชาการ (ข้อเท็จจริง หลักฐานอ้างอิง ข้อมูลที่ใช้)	๒๐		
๒.	ความดีเด่นทางวิชาการ (แนวคิดใหม่ ความรู้ใหม่ ความลึกซึ้ง ความทันสมัยของเนื้อหาสาระและครอบคลุมหลักสูตร)	๒๐		
๓.	ความสามารถในการแต่ง/เรียบเรียง (การใช้ภาษา ความสอดคล้องของเนื้อหา การทำความเข้าใจ)	๒๐		
๔.	รูปแบบ/ลักษณะของผลงาน (การพิมพ์ การจัดทำเชิงอรรถ บรรณานุกรม และความประณีต)	๑๐		
๕.	ประโยชน์ในด้านความก้าวหน้าทางวิชาการ	๑๕		
๖.	ลักษณะความมุ่งหมายและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	๑๕		
รวม		๑๐๐		
ลงชื่อ กรรมการ (.....) วันที่ เดือน พ.ศ.				
หมายเหตุ ๑. เอกสารการสอน หมายถึง เอกสารประกอบการสอนหรือเอกสารคำสอนหรือเอกสารที่ใช้ขอกำหนดตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือ ศาสตราจารย์ ตามลำดับ ๒. ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ จะต้องได้คะแนนแต่ละข้อไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ และคะแนนรวมจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐				

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

แบบสรุปการประเมินคุณภาพเอกสารการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (กส. ๑ส)

๑. ประเภทเอกสารการสอน ☐ เอกสารประกอบการสอน ☐ เอกสารคำสอน ☐ เอกสาร ๒. ชื่อเอกสารประกอบการสอน ใช้ประกอบการสอนวิชา ๓. ชื่อผู้เสนอ ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับ ชั้น บาท คณะ ๔. ตำแหน่งที่ขอกำหนด ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์ ๕. คุณภาพเอกสารการสอน								
ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนน เต็ม	คะแนนจากกรรมการท่านที่					รวม
			๑	๒	๓	๔	๕	
๑.	ความถูกต้องในด้านวิชาการ (ข้อเท็จจริง หลักฐาน อ้างอิง ข้อมูลที่ใช้)	๒๐						
๒.	ความดีเด่นทางวิชาการ (แนวคิดใหม่ ความรู้ใหม่ ความลึกซึ้ง ความทันสมัยของเนื้อหาสาระและครอบคลุมหลักสูตร)	๒๐						
๓.	ความสามารถในการแต่ง/เรียบเรียง (การใช้ภาษา ความสอดคล้องของเนื้อหา การทำความเข้าใจ)	๒๐						
๔.	รูปแบบ/ลักษณะของผลงาน (การพิมพ์ การจัดทำเชิงอรรถ บรรณานุกรม และความประณีต)	๑๐						
๕.	ประโยชน์ในด้านความก้าวหน้าทางวิชาการ	๑๕						
๖.	ลักษณะความมุ่งหมายและการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	๑๕						
รวม		๑๐๐						
คะแนนรวมเฉลี่ย								
ลงชื่อ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.								

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
แบบประเมินการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (กส. ๒)

๑. ชื่อผู้รับการประเมิน ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับ ชั้น บาท คณะ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา						
๒. ตำแหน่งที่ขอกำหนด ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์						
๓. ผลการสอน						
ข้อที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน				
		มากที่สุด<--->น้อยที่สุด				
		๔	๓	๒	๑	๐
๑.	มีการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ					
๒.	มีความสามารถในการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ วิจัยในวิชาที่สอน					
๓.	มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และติดตามการสอนตลอดเวลา					
๔.	มีความสามารถให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง					
๕.	มีความสามารถแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งข้อมูลที่ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม					
๖.	มีความสามารถจัดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตามความเหมาะสม					
๗.	มีความสามารถในการใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอน					
๘.	มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอน					
๙.	มีความสามารถในการสอนได้ตรงและครบถ้วนตามหลักสูตร					
๑๐.	มีความสามารถในการสอนได้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง					
รวม						
รวมคะแนน						
ลงชื่อ กรรมการ (.....) วันที่ เดือน พ.ศ. หมายเหตุ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ จะต้องได้คะแนนแต่ละข้อไม่น้อยกว่า ๒ และ คะแนนรวมจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐						

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

แบบสรุปการประเมินการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (กส. ๒ส)

๑. ชื่อผู้รับการประเมิน ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับ ชั้น บาท คณะ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ๒. ตำแหน่งที่ขอกำหนด ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์ ๓. ผลการสอน							
ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนจาก กรรมการท่านที่					รวม
		๑	๒	๓	๔	๕	
๑.	มีการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ						
๒.	มีความสามารถในการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์วิจารณ์ในวิชาที่สอน						
๓.	มีความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ อย่างหลากหลายให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และติดตามการสอนตลอดเวลา						
๔.	มีความสามารถให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของวิชาที่เรียนกับวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง						
๕.	มีความสามารถแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งข้อมูลที่ค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติม						
๖.	มีความสามารถจัดให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตามความเหมาะสม						
๗.	มีความสามารถในการใช้สื่อการสอนและอุปกรณ์ช่วยสอน						
๘.	มีความสามารถในการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนในวิชาที่สอน						
๙.	มีความสามารถในการสอนได้ตรงและครบถ้วนตามหลักสูตร						
๑๐.	มีความสามารถในการสอนได้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง						
รวม							
คะแนนรวมเฉลี่ย							
ลงชื่อ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.							

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
แบบสรุปผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ (กส. ๑-๒ส)

๑. ชื่อผู้รับการประเมิน ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับ ชั้น บาท คณะ สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา				
๒. ตำแหน่งที่ขอกำหนด ☐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ☐ รองศาสตราจารย์ ☐ ศาสตราจารย์				
๓. ผลการสอน				
ที่	การประเมินผลการสอน	คะแนน ดิบ	กำหนดน้ำหนัก (๑๐๐)	ปรับคะแนนตาม น้ำหนัก
๑.	คุณภาพเอกสารประกอบการสอน (กส. ๑ส)		๗๐	$70 \times 0.70 =$
๒.	การประเมินการสอนโดยนักศึกษา (จากคณะ)		๒๐	$20 \times 4.00 =$
๓.	การประเมินการสอนโดยคณะกรรมการ ประเมินผลการสอน (กส. ๒ ส)		๑๐	$10 \times 0.25 =$
รวม				
ผลการประเมินผลการสอน () เชี่ยวชาญ เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมตั้งแต่ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป () ขำนาญพิเศษ เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ ๗๐-๗๙ () ขำนาญ เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมร้อยละ ๖๐-๖๙ () ปรับปรุง เมื่อมีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าร้อยละ ๖๐				
ลงชื่อ ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการ กรรมการและเลขานุการ วันที่..... เดือน.....พ.ศ.				
หมายเหตุ ผู้ขอกำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ จะต้องได้ผลการสอนระดับเชี่ยวชาญ จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้ขอกำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จะต้องได้ผลการสอนระดับชำนาญพิเศษขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้ขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จะต้องได้ผลการสอนระดับชำนาญขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน				

ภาคผนวก ง

๑. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐
๒. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐
๓. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕
๔. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๕
๕. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕
๖. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖
๗. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก.พ.อ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศ ก.พ.อ. และเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และ ศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ประกาศ ก.พ.อ. นี้แทน

ข้อ ๒ ให้ใช้ประกาศ ก.พ.อ. นี้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวดที่ ๑

การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

ข้อ ๓ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย

๓.๑ ประธานกรรมการ ต้องเป็นกรรมการสภาสถาบันประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ

๓.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบัน โดยคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งครอบคลุมคณะหรือสาขาวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนในสถาบันนั้น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินสิบคน

การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ ๔ และข้อ ๕ ตามวิธีการที่กำหนดในข้อ ๖ – ข้อ ๑๐

ข้อ ๔ การพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ให้พิจารณาจากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผล

การสอน ผลงานทางวิชาการ และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

การพิจารณาแต่งตั้งในวาระแรกกระทำได้ ๒ วิธี คือ การแต่งตั้งโดยวิธีปกติ และการแต่งตั้งโดยวิธีพิเศษ

ข้อ ๕ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีปกติให้ดำเนินการดังนี้

๕.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

๕.๑.๑ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

ในกรณีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าเก้าปี หรือ

ในกรณีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือ

ในกรณีสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ดำรงตำแหน่งอาจารย์ และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี หรือ

ผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ผู้ใดได้โอนหรือย้ายมาบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษา หากผู้นั้นเคยได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษในสถาบันอุดมศึกษาที่ ก.พ.อ. รับรอง และได้สอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งเทียบค่าได้ไม่น้อยกว่าสองหน่วยกิต/ทวิภาค อาจารย์ระยะเวลาระหว่างเป็นอาจารย์พิเศษในภาคการศึกษาที่สอนนั้นมาเป็นเวลาในการขอแต่งตั้งตำแหน่งทางวิชาการ โดยให้คำนวณเวลาในการสอนพิเศษให้สามในสี่ส่วนของเวลาที่ทำการสอน

กรณีที่อาจารย์ผู้ใดได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น ให้นับเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์ก่อนได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นและเวลาที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งอาจารย์หลังจากได้รับวุฒิเพิ่มขึ้นรวมกัน เพื่อขอแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้ตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

๕.๑.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาใดวิชาหนึ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาและมีความชำนาญในการสอน และเสนอเอกสารประกอบการสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ในกรณีที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชาซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคน จะต้องเสนอเอกสารประกอบการสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบัน

๕.๑.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ๑.๑ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๒ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และ

(๒) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการซึ่งมีคุณภาพ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

๕.๑.๔ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ การพิจารณากำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ดังนี้

(๑) ต้องมีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนเองและไม่ลอกเลียนผลงานของผู้อื่น รวมทั้งไม่นำผลงานของตนเองในเรื่องเดียวกันไปเผยแพร่ในวารสารวิชาการมากกว่าหนึ่งฉบับ ในลักษณะที่จะทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นผลงานใหม่

(๒) ต้องให้เกียรติและอ้างอิงบุคคลหรือแหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาใช้ในผลงานทางวิชาการของตนเองและแสดงหลักฐานของการค้นคว้า

(๓) ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน

(๔) ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ ไม่มีอคติมาเกี่ยวข้อง และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่จงใจเบี่ยงเบนผลการวิจัยโดยหวังผลประโยชน์ส่วนตัว หรือต้องการสร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น และเสนอผลงานตามความเป็นจริง ไม่ขยายข้อค้นพบโดยปราศจากการตรวจสอบยืนยันในทางวิชาการ

(๕) ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

๕.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์

๕.๒.๑ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

๕.๒.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และมีความชำนาญพิเศษในการสอน และเสนอเอกสารคำสอนที่ผลิตขึ้นตามภาระงานสอน ในกรณีที่ผู้ขอตำแหน่งทางวิชาการได้ทำการสอนหลายวิชาซึ่งแต่ละวิชานั้นมีผู้สอนร่วมกันหลายคน จะต้องเสนอเอกสารคำสอนในทุกหัวข้อที่ผู้ขอตำแหน่งเป็นผู้สอน ซึ่งมีคุณภาพดี และได้ใช้ประกอบการสอนมาแล้ว โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบัน

๕.๒.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ๑.๑ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๒ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และ

(๒) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕.๒.๓ (๑) และ (๒) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ จะต้องมผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้วย

๕.๒.๔ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๑.๔

๕.๓ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

๕.๓.๑ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์และได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี

๕.๓.๒ ผลการสอน มีชั่วโมงสอนประจำวิชาหนึ่งวิชาใดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา และมีความเชี่ยวชาญในการสอน โดยผ่านการประเมินจากคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบัน

๕.๓.๓ ผลงานทางวิชาการ ผู้ขออาจเสนอผลงานทางวิชาการได้ ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ๑.๑ ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๒ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และ

(๒) ผลงานแต่งตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

วิธีที่ ๒ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ผลงานวิจัยซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(๒) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น หรือ

(๓) ผลงานแต่งตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีเด่นและได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕.๓.๓ (๑) (๒) และ (๓) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ ต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ด้วย

๕.๓.๔ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งศาสตราจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕.๑.๔

ข้อ ๖ วิธีการแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์โดยวิธีปกติ ให้ดำเนินการดังนี้

๖.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์

๖.๑.๑ ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามแบบคำขอรับการพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ที่ ก.พ.อ. กำหนด พร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

๖.๑.๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอนโดยอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๖.๑.๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในสาขาวิชานั้น ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) ประธานกรรมการแต่งตั้งจากกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามถึงห้าคน

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ต้องคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับสาขาวิชานั้น ๆ โดยต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบันที่ผู้ขอสังกัด และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ และกำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และให้การดำเนินการอยู่ในชั้นความลับทุกขั้นตอน

ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ขอความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. เป็นราย ๆ ไป

เกณฑ์การตัดสิน ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น การตัดสินของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๖.๑.๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาความเห็นของ คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๖.๑.๓ แล้ว ให้นำเสนอต่อสภาสถาบันพิจารณาอนุมัติและให้อธิการบดีออกคำสั่งแต่งตั้ง และแจ้งให้ ก.พ.อ. ทราบภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ออกคำสั่งแต่งตั้ง พร้อมกับสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ และแบบคำขอฯ

คำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการต้องระบุสาขาวิชาเชี่ยวชาญของตำแหน่งทางวิชาการที่ส่งแต่งตั้งนั้นด้วย

๖.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์

๖.๒.๑ ให้คณะวิชาเสนอชื่อผู้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ ตามแบบคำขอฯ ที่ ก.พ.อ. กำหนดพร้อมด้วยผลงานทางวิชาการ

๖.๒.๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประเมินผลการสอน โดยอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อประเมินผลการสอนได้ตามความเหมาะสม

๖.๒.๓ ให้คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการในสาขานั้น ๆ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

(๑) ประธานกรรมการแต่งตั้งจากกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ

(๒) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

หากเสนอขอตามวิธีที่ ๑ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามถึงห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อเสนอความเห็นเบื้องต้น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

หากเสนอขอตามวิธีที่ ๒ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ เพื่อเสนอความเห็นเบื้องต้น ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณา

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ต้องคัดสรรจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับสาขานั้น ๆ โดยต้องเป็นบุคคลภายนอกสถาบันที่ผู้ขอสังกัด และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่เสนอขอ และกำหนดให้ต้องมีการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด และให้การดำเนินการอยู่ในชั้นความลับทุกขั้นตอน

ในกรณีที่มีเหตุผลหรือความจำเป็นที่สถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถแต่งตั้งทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ ให้ขอความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. เป็นราย ๆ ไป

เกณฑ์การตัดสิน ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น โดยวิธีที่ ๑ หรือวิธีที่ ๒ การตัดสินของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

๖.๒.๔ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาความเห็นของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๖.๒.๓ แล้ว ให้นำเสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา

๖.๒.๕ เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาอนุมัติแล้ว ให้เสนอ ก.พ.อ. ให้ความเห็นเพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง พร้อมส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ผลการประเมินผลงานทางวิชาการ ผลงานทางวิชาการ และแบบคำขอฯ

ข้อ ๗ การแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ

กรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่ง สถาบันอุดมศึกษาอาจเสนอแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือรองศาสตราจารย์ ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ต่างไปจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นก็ได้ (เช่น การเสนอแต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ โดยที่ผู้นั้นมิได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์มาก่อน หรือเสนอขอแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง ยังไม่ครบระยะเวลาที่กำหนดให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ หรือการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นโดยเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเชี่ยวชาญ หรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสาขาวิชาเชี่ยวชาญที่แตกต่างไปจากสาขาวิชาเชี่ยวชาญเดิม) โดยให้ดำเนินการเป็นวิธีพิเศษ

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการโดยวิธีพิเศษ ให้ดำเนินการดังนี้

๗.๑ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ

ให้เสนอผลงานทางวิชาการและให้ดำเนินการตามวิธีการเช่นเดียวกับการแต่งตั้งตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์โดยวิธีปกติโดยอนุโลม โดยให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยการตัดสินของที่ประชุมต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าเสียง

ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น และผลงานทางวิชาการต้องมีคุณภาพในระดับดีมาก

๗.๒ การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีพิเศษ

ให้เสนอผลงานทางวิชาการได้เฉพาะวิธีที่ ๑ เท่านั้น และให้ดำเนินการตามวิธีการเช่นเดียวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์โดยวิธีปกติโดยอนุโลม โดยให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน พิจารณาผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ โดยการตัดสินของที่ประชุมต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสี่ในห้าเสียง

ทั้งนี้ผลงานทางวิชาการต้องมีปริมาณและคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่แสดงความเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น และผลงานทางวิชาการต้องมีคุณภาพในระดับดีเด่น

ข้อ ๘ แบบคำขอฯ (แบบ ก.พ.อ.๐๓) แบบเสนอแต่งตั้งฯ (แบบ ก.พ.อ. ๐๔) แบบแสดงหลักฐานการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ แนวทางในการประเมินผลการสอนของผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ลักษณะการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการ คำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตามระดับคุณภาพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๙ กรณีการขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการในระดับตำแหน่งและสาขาวิชาเดียวกันกับที่ได้เคยขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการมาแล้ว หากมีการนำผลงานทางวิชาการเดิมที่เคยเสนอเพื่อพิจารณากำหนดตำแหน่งทางวิชาการคราวก่อน มาเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการใหม่อีกครั้งหนึ่ง ให้คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิฯ ใช้ผลการพิจารณาผลงานทางวิชาการเดิมแต่ละชิ้นที่ผ่านการพิจารณามาแล้วนั้น โดยไม่ต้องพิจารณาผลงานทางวิชาการนั้นใหม่อีก

หมวดที่ ๒

การลงโทษ

ข้อ ๑๐ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณากำหนดมาตรการในการป้องกันและลงโทษ ผู้ขอ กำหนดตำแหน่งอันส่อให้เห็นว่าเป็นผู้ที่กระทำความผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณอันเกี่ยวข้องกับ ผลงานทางวิชาการและเป็นผู้ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ กรณีที่ตรวจพบว่าผู้ขอหนดตำแหน่งระบุการมีส่วนร่วมในผลงานไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือมีพฤติการณ์ส่อว่ามีการลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่น หรือนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นไปใช้ในการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการโดยอ้างว่าเป็นผลงานทางวิชาการของตนเอง ให้สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติให้งดการพิจารณาการขอตำแหน่งทางวิชาการในครั้งนั้นและ

ดำเนินการทางวินัยตามข้อเท็จจริงและความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดเป็นกรณี ๆ ไป และห้ามผู้กระทำผิดนั้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติ

๑๐.๒ กรณีที่ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไปแล้วหากภายหลังตรวจสอบพบหรือทราบว่าผลงานทางวิชาการที่ใช้ในการเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการครั้งนั้น เป็นการลอกเลียนผลงานของผู้อื่นหรือนำเอาผลงานของผู้อื่นไปใช้ โดยอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง ให้สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติถอดถอนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์พิเศษ ส่วนตำแหน่งศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเสนอความเห็นต่อ ก.พ.อ. เพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถอดถอน และดำเนินการทางวินัยตามข้อเท็จจริงและความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดเป็นกรณี ๆ ไป และห้ามผู้กระทำผิดนั้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ มีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติให้ถอดถอน หรือนับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถอดถอน แล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๓

การอุทธรณ์

ข้อ ๑๑ กรณีที่ผลการพิจารณาคุณภาพของผลงานทางวิชาการไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ผู้ขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการอาจยื่นอุทธรณ์ผลการพิจารณานั้นได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รับทราบมติ

เมื่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องอุทธรณ์แล้วให้ส่งคณะกรรมการพิจารณตำแหน่งทางวิชาการพิจารณาคำอุทธรณ์ เมื่อมีความเห็นประการใดให้เสนอต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาวินิจฉัย และให้คำวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษาถือเป็นที่สุด

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๒ การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้แล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตำแหน่ง ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๙ ต่อไปจนแล้วเสร็จ เว้นแต่การละเมิดจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ให้ใช้ประกาศนี้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายวิจิตร ศรีสอาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้การ
แต่งตั้งอาจารย์ประจำให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ต้อง
มีการประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและ
จรรยาบรรณทางวิชาการ ก.พ.อ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ
ประชุมคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและ
จรรยาบรรณทางวิชาการ สำหรับการกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ทั้ง
วิธีปกติและวิธีพิเศษ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ การพิจารณาผลงานทางวิชาการของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมิน
ผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ที่มีผลการประเมินเป็นเอกฉันท์ว่า
คุณภาพของผลงานทางวิชาการของผู้ขอกำหนดตำแหน่งอยู่ในเกณฑ์หรือไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ.
กำหนด อย่างใดอย่างหนึ่ง ประธานคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทาง
วิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ จะไม่กำหนดให้มีการประชุม โดยถือเอาผล
การประเมินดังกล่าวเป็นผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงาน
ทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการก็ได้

ข้อ ๓ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ ให้ใช้บังคับกับการพิจารณากำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์
และรองศาสตราจารย์ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาสถาบันอุดมศึกษาอยู่ในวันที่ประกาศนี้ใช้
บังคับ

ข้อ ๔ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ให้ใช้บังคับเป็นระยะเวลาหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ประกาศ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(นายวิจิตร ศรีสอาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๕

เพื่อให้หลักเกณฑ์การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ส่งเสริมให้คณาจารย์เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น โดยการสร้างผลงานทางวิชาการอย่างเหมาะสมตามพันธกิจ วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งที่เป็นความรู้ใหม่และความรู้ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมหรือประเทศ จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕.๑.๓ แห่งประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕.๑.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ

(๒) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(๓) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ทั้งนี้ ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕.๑.๓ (๑) (๒) และ (๓) ต้องเป็นงานที่มีลักษณะคุณภาพ ๓ องค์ประกอบดังนี้ร่วมด้วย คือ (๑) ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ (๒) มีการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ และ (๓) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือมีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน สังคมหรือประเทศ”

ข้อ ๓ ผลงานทางวิชาการสำหรับการเสนอขอกำหนดตำแหน่งทางวิชาการทุกตำแหน่งต้องเป็นผลงานที่มีทิศทางการศึกษาหรือวิจัยตามกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณีตามความเหมาะสมของแต่ละสาขาวิชา ดังต่อไปนี้

๑) สอดคล้องกับศักยภาพหรือทรัพยากรของแต่ละพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์และการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

๒) เพื่อให้รู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลก

๓) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔) พัฒนาและส่งเสริมชุมชนหรือสังคมให้มีความเข้มแข็ง

๕) ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวงวิชาการ

ข้อ ๔ การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สถานสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้แล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตำแหน่งตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนแล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

หน้า ๑๒
เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๑๕๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๗)
พ.ศ. ๒๕๕๕

เนื่องจากการแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้แล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตำแหน่งตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนแล้วเสร็จ เป็นการจำกัดสิทธิในการดำรงตำแหน่งทางวิชาการ จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ ประกอบกับมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้แล้วและอยู่ระหว่างการดำเนินการ ให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตำแหน่งตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๕

ศาสตราจารย์สุชาติ ธาดาธำรงเวช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๘)
พ.ศ. ๒๕๕๕

โดยที่ ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้ การบังคับใช้หลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ให้มีผลใช้บังคับกับผู้ที่ยื่นคำขอไว้แล้วก่อนที่จะได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทำให้มีผลกระทบกับผู้ที่ยื่นคำขอไว้แล้ว ก.พ.อ. จึงเห็นสมควรปรับปรุง การบังคับใช้หลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์เสียใหม่ให้เหมาะสม นอกจากนี้ ก.พ.อ. เห็นว่า ในการพิจารณากำหนดตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ควรลดขั้นตอนเพื่อให้การพิจารณาเกิดความคล่องตัวยิ่งขึ้น ในกรณีที่ ผลการประเมินของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการเป็นเอกฉันท์ ก็ไม่จำเป็นต้องประชุมคณะกรรมการอีก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ หลักเกณฑ์การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตามข้อ ๕.๑.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้มีผลใช้บังคับ ดังนี้

(๑) กรณีที่ผู้ขอกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์รายใดที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้ พิจารณาก่อนวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังไม่พิจารณาแล้วเสร็จ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา กำหนดตำแหน่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ

พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

(๒) กรณีที่ผู้ข้อกำหนดตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ตาม (๑) รายใดมีผลการประเมินผลงานทางวิชาการเป็นไปตามหลักเกณฑ์ข้อ ๕.๑.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามข้อ ๒ โดยประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๕ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณากำหนดตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕.๑.๓ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขได้”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖.๑.๓ วรรคห้า ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในกรณีการพิจารณาผลงานทางวิชาการของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ที่มีผลการประเมินเป็นเอกฉันท์ว่าคุณภาพของผลงานทางวิชาการของผู้ข้อกำหนดตำแหน่งอยู่ในเกณฑ์หรือไม่อยู่ในเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนดนั้น สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดยกเว้นการประชุมไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบัน โดยให้ถือเอาผลการประเมินดังกล่าวเป็นผลการพิจารณาของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการและจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการก็ได้”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๙)
พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้หลักเกณฑ์การเสนอผลงานทางวิชาการในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ครอบคลุมผลงานที่คณาจารย์ได้นำความรู้
ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาของตนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน สังคม หรือประเทศ ซึ่งเป็น
ภาระหน้าที่หนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์
และศาสตราจารย์ เพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕.๑.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ
พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๒ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา
แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๖)
พ.ศ. ๒๕๕๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕.๑.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับ
งานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(๒) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมีคุณภาพดี โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่
ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่
ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้
เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. นี้ หรือ

(๓) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่
ก.พ.อ. กำหนด หรือ

(๔) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมีคุณภาพดี
และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ทั้งนี้ ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕.๑.๓ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องเป็นงานที่มีลักษณะคุณภาพ ๓ องค์ประกอบดังนี้รวมด้วย คือ (๑) ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ (๒) มีการวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ และ (๓) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือมีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน สังคม หรือประเทศ”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕.๒.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕.๒.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ๑.๑ ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมีคุณภาพดี โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. นี้ หรือ

๑.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด และ

(๒) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕.๒.๓ (๑) และ (๒) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ ต้องมีผลงานทางวิชาการที่เพิ่มขึ้น หลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ด้วย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕.๓.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕.๓.๓ ผลงานทางวิชาการ ผู้ขออาจเสนอผลงานทางวิชาการได้ ๒ วิธี ดังนี้

วิธีที่ ๑ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ๑.๑ ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

๑.๒ ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมีคุณภาพดีมาก โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. นี้ หรือ

๑.๓ ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด และ

(๒) ผลงานแต่งตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีมาก และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

วิธีที่ ๒ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(๒) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้ เป็นรูปธรรมโดยประจักษ์ต่อสาธารณะ ตามที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. นี้ หรือ

(๓) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ

(๔) ผลงานแต่งตำรา หรือหนังสือ ซึ่งมีคุณภาพดีเด่น และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผลงานทางวิชาการตามข้อ ๕.๓.๓ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ต้องไม่ซ้ำกับผลงานที่ได้เคยใช้ สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์มาแล้ว ทั้งนี้ ต้องมีผลงาน ทางวิชาการที่เพิ่มขึ้นหลังจากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ด้วย”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหก ในข้อ ๖.๑.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ ๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

“สภาสถาบันอาจกำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนหรือ ผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน ที่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เสนอขอ ทำหน้าที่เป็น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคแรก เพิ่มเติมได้อีก ๒ คน ในกรณีที่ผู้ขอเสนอผลงานวิชาการรับใช้สังคม โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. ก่อนดำเนินการแต่งตั้ง”

ข้อ ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคเจ็ด ในข้อ ๖.๒.๓ ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนี้

“สภาสถาบันอาจกำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันให้แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในชุมชนหรือ ผู้ที่ปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน ที่มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เสนอขอ ทำหน้าที่เป็น

หน้า ๕๐

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๓๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๘ มีนาคม ๒๕๕๖

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคแรก เพิ่มเติมได้อีก ๒ คน ในกรณีที่ผู้ขอเสนอผลงานวิชาการรับใช้สังคม โดยจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.อ. ก่อนดำเนินการแต่งตั้ง”

ข้อ ๗ ให้ยกเลิกแบบคำขอ ฯ (แบบ ก.พ.อ. ๐๓) และแบบเสนอแต่งตั้ง ฯ (แบบ ก.พ.อ. ๐๔) ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้แบบคำขอ ฯ และแบบเสนอแต่งตั้ง ฯ ตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ ๘ คำนียาม รูปแบบ การเผยแพร่ ลักษณะคุณภาพ ลักษณะการมีส่วนร่วม และแนวทางการประเมินผลงานวิชาการรับใช้สังคม ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ประกาศ ก.พ.อ.

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

(ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๕๖

อนุสนธิประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้กำหนด หลักเกณฑ์ ผลงานทางวิชาการในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าจะต้องมี ผลงานวิจัย หรือผลงานวิชาการรับใช้สังคม หรือผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น หรือผลงานแต่งหรือ เรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ โดยมีเงื่อนไขว่าผลงานดังกล่าวจะต้องมีคุณภาพดี และลักษณะคุณภาพ ๓ องค์ประกอบ คือ (๑) ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ (๒) มีการวิเคราะห์หรือ สังเคราะห์ และ (๓) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ หรือมีผลกระทบต่อการพัฒนาชุมชน สังคมหรือ ประเทศ ก.พ.อ. พิจารณาแล้วเห็นว่า เงื่อนไขคุณภาพทั้ง ๓ องค์ประกอบดังกล่าวเทียบได้กับ คุณภาพในระดับดีมาก ประกอบกับผลงานทางวิชาการบางประเภทอาจไม่สามารถมีครบทั้ง ๓ องค์ประกอบ จึงมีมติให้ยกเลิกคุณภาพทั้ง ๓ องค์ประกอบดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๓) และมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ก.พ.อ. จึงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศ ก.พ.อ. นี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕.๑.๓ แห่งประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๕.๑.๓ ผลงานทางวิชาการ ประกอบด้วยผลงาน ต่อไปนี้

(๑) ผลงานแต่งหรือเรียบเรียง ตำรา หนังสือ หรือบทความทางวิชาการ ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ

หน้า ๒๕

เล่ม ๑๓๐ ตอนพิเศษ ๔๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๙ เมษายน ๒๕๕๖

(๒) ผลงานวิจัย ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ ไม่นับงานวิจัยที่ทำเป็นส่วนของการศึกษาเพื่อรับปริญญาหรือประกาศนียบัตรใด ๆ หรือ

(๓) ผลงานทางวิชาการในลักษณะอื่น ซึ่งมีคุณภาพดี และได้รับการเผยแพร่ ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือ

(๔) ผลงานวิชาการรับใช้สังคม ซึ่งมีคุณภาพดี โดยผลงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานซึ่งสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะวิชาให้ความเห็นชอบ และได้รับการเผยแพร่ตามเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนด รวมทั้งได้รับการรับรองการใช้ประโยชน์ต่อสังคม โดยปรากฏผลที่สามารถประเมินได้เป็นรูปธรรม โดยประจักษ์ต่อสาธารณะ”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกคำจำกัดความของผลงานทางวิชาการ ลักษณะการเผยแพร่และผลงานทางวิชาการที่จำแนกตามระดับคุณภาพของบทความทางวิชาการ ตามเอกสารแนบท้ายประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ตามที่กำหนดไว้ท้ายประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ การพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้รับเรื่องไว้แล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการ ให้ดำเนินการพิจารณากำหนดตำแหน่งตามข้อ ๕.๑.๓ ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

พงศ์เทพ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ประธาน ก.พ.อ.

ภาคผนวก จ

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ ของราชบัณฑิตยสถาน

จาก <http://www.royin.go.th/th/profile/index.php>

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ของราชบัณฑิตยสถาน

๑. การทับศัพท์ให้ถอดอักษรในภาษาเดิมพอควรแก่การแสดงที่มาของรูปศัพท์ และให้เขียนในรูปที่อ่านได้สะดวกในภาษาไทย

๒. การวางหลักเกณฑ์ได้แยกกำหนดหลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาต่าง ๆ แต่ละภาษาไป

๓. คำทับศัพท์ที่ใช้กันมานานจนถือเป็นภาษาไทย และปรากฏในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานแล้ว ให้ใช้ต่อไปตามเดิม เช่น ช็อกโกแลต, ซ็อกโกแลต, เชื้อ, ก๊าซ, แก๊ส

๔. คำวิสามานยนามที่ใช้กันมานานแล้ว อาจใช้ต่อไปตามเดิม เช่น

Victoria = วิกตอเรีย

Louis = หลุยส์

Cologne = โคโลญ

๕. ศัพท์วิชาการซึ่งใช้เฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่ศัพท์ทั่วไป อาจเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ขึ้นตามความจำเป็น

หลักเกณฑ์การทับศัพท์ภาษาอังกฤษ

๑. สระ ให้ถอดตามการออกเสียงในพจนานุกรมภาษาอังกฤษ โดยเทียบเสียงสระภาษาไทยตามตารางเทียบเสียงสระภาษาอังกฤษ

๒. พยัญชนะ ให้ถอดเป็นพยัญชนะภาษาไทยตามหลักเกณฑ์ในตารางเทียบพยัญชนะภาษาอังกฤษ

๓. การใช้เครื่องหมายทัณฑฆาต

๓.๑ พยัญชนะตัวที่ไม่ออกเสียงในภาษาไทย ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับไว้ เช่น

horn = ฮอร์น

Windsor = วินด์เซอร์

๓.๒ คำหรือพยางค์ที่ตัวสะกดมีพยัญชนะตามมาหลายตัว ให้ใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะที่ไม่ออกเสียงตัวสุดท้ายแต่เพียงแห่งเดียว เช่น

Okhotsk = โอค็อตสค์

Barents = แบเร็นตส์

๓.๓ คำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะไม่ออกเสียงอยู่หน้าตัวสะกด ที่ยังมีพยัญชนะตามหลังมาอีก ให้ตัดพยัญชนะที่อยู่หน้าตัวสะกดออก และใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้บนพยัญชนะตัวสุดท้าย เช่น

world = เวิลด์

quartz = ควอตซ์

Johns = จอนส์

first = เฟิสต์

๔. การใช้ไม่ได้คู่ ควรใช้ในกรณีต่อไปนี้

๔.๑ เพื่อให้เห็นแตกต่างจากคำไทย เช่น

log = ล็อก

๔.๒ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านแยกพยางค์ได้ถูกต้อง เช่น

Okhotsk = โอค็อตสค์

๕. การใช้เครื่องหมายวรรณยุกต์ การเขียนคำทับศัพท์ ไม่ต้องใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ ยกเว้นในกรณีที่มีเสียงซ้ำกับคำไทย จนทำให้เกิดความสับสน อาจใส่เครื่องหมายวรรณยุกต์ได้ เช่น

coke = โค้ก

coma = โคม่า

๖. พยัญชนะซ้อน (double letter) คำที่มีพยัญชนะซ้อนเป็นตัวสะกด ถ้าเป็นศัพท์ทั่วไปให้ตัดออกตัวหนึ่ง เช่น

football = ฟุตบอล

แต่ถ้าเป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนามให้เก็บไว้ทั้ง ๒ ตัว โดยใส่เครื่องหมายทัณฑฆาตไว้ที่ตัวท้าย เช่น

cell = เซลล์

James Watt = เจมส์ วัตต์

ถ้าพยัญชนะซ้อนอยู่กลางศัพท์ให้ถือว่า พยัญชนะซ้อนตัวแรกเป็นตัวสะกดของพยางค์หน้า และพยัญชนะซ้อนตัวหลังเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป ฉะนั้น การใช้พยัญชนะตัวสะกดและพยัญชนะต้น จะต่างกันตามหลักเกณฑ์การเทียบพยัญชนะในตารางข้างท้าย เช่น

pattern = แพตเทิร์น

Missouri = มิสซูรี

broccoli = บรอกโคลี

๗. คำที่ตัวสะกดของพยางค์หน้าออกเสียงเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ตัวต่อไปด้วย ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

๗.๑ ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นเสียงสระอะ ซึ่งเมื่อทับศัพท์ต้องใช้อู๋รูปไม้หันอากาศ ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์หน้าเข้าอีกตัวหนึ่งเพื่อเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไป เช่น

couple = คัปเปิล

double = ดับเบิล

๗.๒ ถ้าสระของพยางค์หน้าเป็นสระอื่นที่ไม่ใช่สระอะ ให้ทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษโดยไม่ต้องซ้อนพยัญชนะ เช่น

California = แคลิฟอร์เนีย

general = เจเนอรัล

๗.๓ ถ้าเป็นคำที่เกิดจากการเติมปัจจัย เช่น -er, -ing, -ic, -y และการทับศัพท์ตามรูปพยัญชนะภาษาอังกฤษดังข้อ ๗.๒ อาจทำให้ออกเสียงผิดไปจากภาษาเดิมมาก ให้ซ้อนพยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ต้นอีกหนึ่ง เพื่อให้เห็นเค้าคำเดิม เช่น

sweater = สเวตเตอร์

booking = บุกกิง

Snoopy = สนูปปี้

๘. คำประสมที่มีเครื่องหมายยัติภังค์ (hyphen) ให้ทับศัพท์โดยเขียนติดต่อกันไป เช่น

cross-stitch = ครอสต์ติช

ยกเว้นในกรณีที่เป็นศัพท์ทางวิชาการหรือวิสามานยนาม เช่น

cobalt-60 = โคบอลต์-๖๐

McGraw-Hill = แมกกรอว์-ฮิลล์

๙. คำประสมซึ่งในภาษาอังกฤษเขียนแยกกัน เมื่อทับศัพท์ให้เขียนติดกันโดยไม่ต้องแยกคำตามภาษาเดิม เช่น

calcium carbonate = แคลเซียมคาร์บอเนต

night club = ไนท์คลับ

New Guinea = นิวกินี

๑๐. คำคุณศัพท์ที่มาจากคำนาม ซึ่งมีปัญหาว่าจะทับศัพท์ในรูปคำนามหรือคำคุณศัพท์นั้น ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

๑๐.๑ ถ้าคำคุณศัพท์นั้นมีความหมายเหมือนคำนาม หรือหมายความว่า "เป็นของ" หรือ "เป็นเรื่องของ" คำนามนั้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำนาม เช่น

hyperbolic curve = ส่วนโค้งไฮเพอร์โบลา

electronic charge = ประจุอิเล็กตรอน

focal length = ความยาวโฟกัส

๑๐.๒ ถ้าคำคุณศัพท์นั้นมีความหมายว่า "เกี่ยวข้องกับ" หรือ "เกี่ยวเนื่องจาก" คำนามนั้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามโดยใช้คำประกอบ เชิง แบบ อย่าง ทาง ชนิด ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น

atomic absorption = การดูดกลืนโดยอะตอม

electronic power conversion = การแปลงผันกำลังเชิงอิเล็กทรอนิกส์

๑๐.๓ ในกรณีที่มีการทับศัพท์ในรูปคำนามตามข้อ ๑๐.๑ และข้อ ๑๐.๒ ทำให้เกิดความหมายกำกวมหรือคลาดเคลื่อน ให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์ เช่น

sulphuric acid	=	กรดซัลฟิวริก
feudal system	=	ระบบฟิวดัล
metric system	=	ระบบเมตริก
hyperbolic function	=	ฟังก์ชันไฮเพอร์โบลิก

๑๑. คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล ให้ทับศัพท์ตามชื่อของบุคคลนั้น ๆ โดยใช้คำประกอบของ แบบ ระบบ ฯลฯ แล้วแต่ความหมาย เช่น

Euclidean geometry	=	เรขาคณิตระบบยูคลิด
Eulerian function	=	ฟังก์ชันแบบออยเลอร์
Napierian logarithm	=	ลอการิทึมแบบเนเปียร์

ยกเว้นในกรณีที่คำคุณศัพท์ที่มาจากชื่อบุคคล เป็นชื่อเฉพาะที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในแต่ละวงการ ซึ่งอาจสังเกตได้จากการที่ในภาษาอังกฤษไม่ได้ใช้อักษรตัวใหญ่ขึ้นต้น ให้ทับศัพท์ในรูปคำคุณศัพท์ เช่น

abelian group	=	กลุ่มอาบีเลียน
---------------	---	----------------

๑๒. คำคุณศัพท์เกี่ยวกับชนชาติต่าง ๆ ให้ทับศัพท์ในรูปคำนามที่เป็นชื่อประเทศ เช่น

Swedish people	=	คนสวีเดน
Hungarian dance	=	ระบำฮังการี

ยกเว้นชื่อที่เคยใช้มานานแล้ว ได้แก่

ประเทศเยอรมนีใช้ว่า ...เยอรมัน เช่น ภาษาเยอรมัน

ประเทศกรีซ ใช้ว่า ...กรีก เช่น เรือกรีก

ประเทศไอร์แลนด์ ใช้ว่า ...ไอริช เช่น ชาวไอริช

ประเทศเนเธอร์แลนด์ ใช้ว่า ...ฮอลันดา เช่น ชาวฮอลันดา หรือ ดัตช์ เช่น ภาษาดัตช์

ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ใช้ว่า ...สวิส เช่น ผ้าสวิส

สหราชอาณาจักรบริเตนใหญ่และไอร์แลนด์เหนือ ใช้ว่า ...อังกฤษ เช่น คนอังกฤษ

สหรัฐอเมริกา ใช้ว่า ...อเมริกัน เช่น รถอเมริกัน

สำหรับสหภาพโซเวียต ซึ่งในภาษาอังกฤษใช้คำคุณศัพท์ ๒ คำ คือ Soviet...และ Russian...ใช้ว่า ...โซเวียต และ ...รัสเซีย เช่น

Soviet Style (of architecture) = (สถาปัตยกรรม) แบบโซเวียต

Russian food = อาหารรัสเซีย

๑๓. การวางตำแหน่งคำคุณศัพท์ในคำทับศัพท์ ให้ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

๑๓.๑ คำคุณศัพท์ที่ประกอบคำนามที่เป็นภาษาไทย หรือเป็นคำทับศัพท์ แต่ได้ใช้ในภาษาไทยมานานถือเป็นคำไทยแล้ว ให้วางคำคุณศัพท์ไว้หลังคำนาม เช่น

cosmic ray = รังสีคอสมิก

gross ton = ตันกรอส

๑๓.๒ ถ้าทั้งคำคุณศัพท์และคำนามเป็นคำทับศัพท์ที่ยังไม่ถือเป็นคำไทย ให้ทับศัพท์ตรงตามศัพท์เดิม เช่น

Arctic Circle = อาร์กติกเซอร์เคิล

adrenal cortex = อะดรีนัลคอร์เทกซ์

๑๓.๓ ถ้าต้องการเน้นว่าคำนามนั้นเป็นสิ่งที่มีความหมายและคำคุณศัพท์ที่ประกอบเป็นชนิดหนึ่งของคำนามนั้น อาจทับศัพท์โดยใช้คำประกอบ แบบ ชนิด ระบบ ฯลฯ มาแทรกไว้ระหว่างคำนามกับคำคุณศัพท์ เช่น

normal matrix = เมทริกซ์แบบนอร์มัล

thermosetting plastic = พลาสติกชนิดเทอร์โมเซตติง

๑๔. คำย่อ ให้เขียนชื่อตัวอักษรนั้น ๆ ลงเป็นภาษาไทย ดังนี้

A = เอ B = บี C = ซี D = ดี E = อี F = เอฟ G = จี

H = เอช I = ไอ J = เจ K = เค L = แอล M = เอ็ม N = เอ็น

O = โอ P = พี Q = คิว R = อาร์ S = เอส T = ที U = ยู

V = วี W = ดับเบิลยู X = เอกซ์ Y = วาย Z = แซด

และให้เขียนโดยไม่ต้องใส่จุดและไม่เว้นช่องไฟ เช่น

BBC = บีบีซี

F.B.I. = เอฟบีไอ

DDT = ดีดีที

๑๕. คำทับศัพท์ที่ผูกขึ้นจากตัวย่อ ซึ่งอ่านออกเสียงได้เสมือนคำคำหนึ่ง มิได้ออกเสียงเรียงตัวอักษร ให้เขียนตามเสียงที่ออกและไม่ต้องใส่จุด เช่น

USIS = ยูซิส

UNESCO = ยูเนสโก

ASEAN = อาเซียน

๑๖. ตัวย่อชื่อบุคคล ให้เขียนโดยใส่จุด และเว้นช่องไฟระหว่างชื่อกับนามสกุล เช่น

D.N. Smith = ดี.เอ็น. สมิท

G.H.D. Cold = จี.เอช.ดี. คอลด์

ตารางเทียบเสียงสระภาษาอังกฤษ

สระ	ใช้	ตัวอย่าง
A		
a	แอ	badminton = แบดมินตัน
	อะ	aluminium = อะลูมิเนียม
	อา	Chicago = ชิคาโก
	เอ	Asia = เอเชีย
	ออ	football = ฟุตบอล
ar	แอ	arrow = แอร์โร่
	อา	bar = บาร์
	ออ	ward = วอร์ด
	เออ	Edward = เอ็ดเวิร์ด
are	แอ	máre = แมร์

หมายเหตุ ยกเว้น are (verb to be) ใช้อาร์

aa	อา	bazaár	= บาซาร์
	แอ	Aaron	= แอรอน
ae	อี	Aegean	= อีเจียน
	แอ	aerosphere	= แอโรสเฟียร์
	เอ	sundae	= ซันเด
aea	เอีย	Judaea	= จูเดีย
aer	เออ	kaersutite	= เคอร์ซูไทต์
ai	เอ	Spain	= สเปน
	ไอ	Cairo	= ไคโร
air	แอ	Bel Air	= เบลแอร์
ao	เอา	Mindanao	= มินดาเนา
au	อา	laugh	= ลาฟ
	ออ	Augusta	= ออกัสตา
	เอา	Bissau	= บิสเซา
	โอ	Auger	= โอเจอร์

	แ	Laughlin	= แลพลิน
aw	อ	lawerence	= ลอว์เรนซ์
ay	เอ	Malay	= มาเลย์
ayr	แ	Ayrshire	= แอร์เซอร์
E			
e	อี	Sweden	= สวีเดน
	เอ	Lebanon	= เลบานอน
	อี	electronics	= อิเล็กทรอนิกส์
	เอะ	Mexico	= เม็กซิโก
er	เออ	Canberra	= แคนเบอร์รา
	อา	Clerk	= คลาร์ก
ere	เอีย	Cashmere	= แคชเมียร์
ea	อี	Guinea	= กินี
	เอ	Dead Sea	= เดดซี
	เอีย	Caribbean	= แคริบเบียน
ear	แ	Bear	= แบร์
	เอีย	gear	= เกียร์
	อา	Heart	= ฮาร์ท
	เออ	Pearl Harbour	= เพิร์ลฮาร์เบอร์
eau	โอ	Beaufort	= โบฟอร์ต
	อีว	beauty	= บิวตี้
ee	อี	Greenwich	= กรีนนิช
eer	เอีย	beer	= เบียร์
ei	อี	Neit	= นีล
	โอ	Einsteinium	= ไอน์สไตเนียม
	เอ	Beirut	= เบรุต
eir	แ	heir	= แฮร์
	เอีย	Peirse	= เพียร์ส
	เออ	Peirce	= เพิร์ซ
eo	อี	people	= พีเพิล

	เอ	Leominster	= เลมินสเตอร์
	เอีย	Napoleon	= นะโปเลียน
	เอียว	Borneo	= บอร์เนียว
eou	โอ	Seoul	= โซล
eu	อีว	leukemia	= ลิวคีเมีย
	ยุ	Europe	= ยุโรป
	ยู	Euphrates	= ยูเฟรทีส
	เอีย	oleum	= โอเลียม
	อุ	Reuben	= รูเบน
eur	เออ	fleur-de-lis	= เฟลอร์เดอลีส
ew	อีว	New York	= นิวยอร์ก
	โอ	sew	= โซว์
	อุ	Andrew	= แอนดรูว์
ey	เอ	Yardley	= ยาร์ดเลย์
	อี	key	= คีย์
I			
ire	ไอ	Ireland	= ไอร์แลนด์
	เออ, เอีย	Hampshire	= แฮมป์เชอร์, แฮมป์ เชียร์
ia	เอีย	India	= อินเดีย
ie	อี	riebeckite	= รีเบกไกต์
	เอีย	Soviet	= โซเวียต
	อาย	pie	= พาย
	ไอ	necktie	= เนกไท
ier	เอีย	glacier	= เกลเชียร์
iew	อีว	view	= วิว
ion	เอียน	Union	= ยูเนียน
	อัน	lotion	= โลชั่น
iu	เอีย	aluminium	= อะลูมิเนียม
O			

o	โอ	Cairo	= ไคโร
	ออ	Tom	= ทอม
	อะ	Washington	= วอชิงตัน
	อุ	Today	= ทูเดย์
or	ออ	corruption	= คอร์รัปชัน
	เออ	Windsor	= วินด์เซอร์
ore	ออ	Thomas More	= ทอมัส มอร์
	โอ	Ben More	= เบนโมร์
oa	ออ	Broadway	= บรอดเวย์
	โอ	Oakland	= โอ๊กแลนด์
	อัว	Samoa	= ซามัว
U			
u	อะ	Hungary	= ฮังการี
	อิว	Cuba	= คิวบา
	อุ	Lilliput	= ลิลลิพุต
	อุ	Kuwait	= คูเวต
	ยู	Uranium	= ยูเรเนียม
	อิ	busy	= บิซี้
ur	เออ	hurricane	= เฮอริเคน
ure	อัว	Sure	= ชัวร์
	เออ	lecture	= เลกเชอร์
	เอียว	Pure	= เพียวร์
ua	อัว	Guadalupe	= กัวดาลูป
ue	อิว	Tuesday	= ทิวส์เดย์
	อุ	wuestite	= วูสไตต์
ui	อุ	fruit	= ฟรุต
	อุ	juice	= จูซ
	อิ	circuit	= เซอร์คิต
	ไอ	Ruislip Northwood	= ไรสลิปนอร์ทวูด
uir	อิว	Muir	= มิวร์

uy	ไอ	Schuyler	= สไกลเลอร์
	อาย	Guy	= กาย
Y			
y	อี	Odyssey	= โอดิสซีย์
	อี	Syria	= ซีเรีย
	ไอ	cyclone	= ไซโคลน
ye	ไอ	rye	= ไรย์
yr	เออ	Myrna	= เมอร์นา

ตารางเทียบพยัญชนะภาษาอังกฤษ

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
b	บ	base = เบส	บ	Gibb = กิบบ์
c+a	ค	cat = แคต	ก	cubic = คิวบิก
+o		cone = โคน		
+u		Cuba = คิวบา		
+r		crown = คราวน์		
+l		Cleo = คลีโอ		
c+e	ช	cell = เซลล์	ช	Greece = กรีก
+i		cigar = ซิการ์		
+y		cyclone = ไซโคลน		
c (ออกเสียง ช)	ช	glacier = เกลเชียร์	-	-

หมายเหตุ คำที่พยางค์สุดท้ายเป็น ca, co และ cer (ที่ออกเสียงเกอร์) ซึ่งไทยเรานิยมใช้เสียง ก ให้ใช้ ก เช่น

America = อเมริกา
disco = ดิสโก
soccer = ซอกเกอร์

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
ch (ออกเสียง ช)	ช	Chicago = ชิคาโก	ช	Beach = บีช

ch (ออกเสียง ค)	ค	Chios = คีออส	ก	Angioch = แอนด็อก
-ck			ก	Brunswick = บรันสวิก

หมายเหตุ ck เมื่อเป็นตัวสะกดและพยัญชนะต้นของพยางค์ต่อไปให้ใช้ กก เช่น

Rocky = รอกกี

locket = ล็อกเกต

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
d	ด	dextrin = เดกซ์ทรีน	ด	Dead Sea = เดดซี
f	ฟ	Fox = ฟอกซ์	ฟ	Clifton = คลิฟตัน
g+e	จ	gestagen = เจสตาเจน	จ	rouge = รูจ
+i		engineer = เอนจิเนียร์		
+y		gyro = ไจโร		
g+a	ก	galaxy = กาแล็กซี	ก	magnesium = แมกนีเซียม
+e		forget-me-not = ฟอร์เกตมินอต		
+i		gift = กิฟต์		
+o		golf = กอล์ฟ		
+u		gulf = กัลฟ์		
+l		Gladstone = แกลดสตัน		
+r		grand = แกรนด์		
gh	ก	ghetto = เกตโต	ฟ	Gough = กอฟ
			ก	Pittsburgh = พิตส์เบิร์ก
gh (ไม่ออกเสียง)	-		-	Hugh = ฮิว
gn (g ไม่ออกเสียง)	น	gneiss = ไนส์	น	design = ดีไซน์

หมายเหตุ gn ถ้าเป็นตัวสะกดและพยัญชนะต้นของพยางค์ถัดไป แล้วออกเสียง /ก/ ให้ นญ เช่น

Bologna = โบโลญา

Cognac = คอนญัก

gu (ออกเสียง กว)	กว	penguin = เพนกวิ้น		
gu (ออกเสียง ก)	ก	Guildford = กิลด์ ฟอร์ด	ก	league = ลีก
h	ฮ	Haematite = ฮีมาไทต์		
h (ไม่ออกเสียง)	-	honour = ออเนอร์	ห	John = จอห์น
j	จ	Jim = จิม		
k	ค	Kansas = แคนซัส	ก	York = ยอร์ก
k (เมื่อเป็นพยัญชนะต้น ของพยางค์สุดท้าย)	ก	bunker = บังเกอร์ market = มาร์เกต Yankee = แยกกี		
kh	ค	khartoum = คาร์ตูม	ก	Sikh = ซิก
l	ล	loket = ล็อกเกต	ล	Shell = เชลล์
m	ม	micro = ไมโคร	ม	Tom = ทอม
n	น	nucleus = นิวเคลียส	น	cyclone = ไซโคลน

หมายเหตุ n เมื่อเป็นตัวสะกดและมีพยัญชนะ c ch g k qu ฯลฯ ตามแล้วทำให้เสียง n ที่เป็นตัวสะกดออกเสียงเป็น ง ให้ถอด n เป็น ง เช่น

Anglo-Saxon = แองโกลแซกซัน

function = ฟังก์ชัน

parenchyma = พาเรงคิมา

Frank = แฟรงก์

p	พ	parabola = พาราโบลา	ป	capsule = แคปซูล
---	---	---------------------	---	------------------

หมายเหตุ p เมื่อเป็นพยัญชนะต้นให้ใช้ พ โดยตลอด ยกเว้นกลุ่มพยัญชนะบางกลุ่มที่ไทย นิยมใช้เสียง ป ให้ใช้ ป ดังนี้ super-, -pa, -pean, -per, -pia, -pic, -ping, -pion, -po, -pus และ -py ตัวอย่าง

superman	=	ซูเปอร์แมน
Europa	=	ยุโรป
bumper	=	บัมเปอร์
topic	=	ทอปิก
shopping	=	ช้อปปิ้ง
hippy	=	ฮิปปี
hippo	=	ฮิปโป
olympus	=	โอลิมปัส

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
ph	ฟ	phosphorous = ฟอสฟอรัส	ฟ	graph = กราฟ
q	ก	Qatar = กาตาร์	ก	Iraq = อิรัก
qu (ออกเสียง คว)	คว	Quebec = คิวเบก	-	-
qu (ออกเสียง ค)	ค	Liquor = ลิเคอร์	ก	Mozambique = โมซัมบิก
r	ร	radium = เรเดียม	ร	barley = บาร์เลย์
rh	ร	rhodonite = โรโดไนต์	ห	myrrh = เมอร์ท
		murrha = เมอร์รา		
s (+ สระ)	ซ	Silicon = ซิลิคอน	ส	Lagos = ลากอส
(+ พยัญชนะ)	ส	Sweden = สวีเดน	-	-
(ออกเสียง ซ)	ซ	Asia = เอเชีย	-	-
son (อยู่ท้ายชื่อ)	สัน	Johnson = จอห์นสัน		
's	-	-	ส์	King's Cup = คิงส์คัพ
sc (ออกเสียง ซ)	ซ	scene = ซีน		
(ออกเสียง สก)	สก	screw = สกรู	สก	disc = ดิสก์
sch (ออกเสียง ซ)	ซ	scheelite = ซีไลต์		
(ออกเสียง ซ)	ซ	schism = ซิชึม		
(ออกเสียง สก)	สก	school = สกูล		
sh	ช	shamal = ชามาล	ช	harsh = ฮาร์ช
sk	สก	skyros = สกิรอส	สก	task = ทาสก์

sm	-	-	ซึม	protoplasm = โปรโทพลาซึม
sp	สป	spray = สเปรย์		
		spore = สปอร์		
st	สต	Stanford = สแตนฟอร์ด		
		strip = สตรีป		

หมายเหตุ sc, sk, sp และ st ที่ถอดเป็น สก สก สป และ สต ตามลำดับ ถ้า s อยู่กลางศัพท์ และเป็นตัวสะกดของพยางค์หน้า ให้ถอด c, k, p และ t นั้น เป็น ค ค พ และ ท เช่น

Wisconsin	=	วิสคอนซิน
Muskegon	=	มัสคิกัน
asparagus	=	แอสพาราแกส
distemper	=	ดิสเทมเปอร์

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
t	ท	Tasmania = แทสเมเนีย	ต	Kuwait = คูเวต
		trombone = ทรอมโบน		

หมายเหตุ t เมื่อเป็นพยัญชนะต้น ใช้ ท โดยตลอด ยกเว้นกลุ่มพยัญชนะบางกลุ่มที่ไทยเรานิยมใช้เสียง ต ให้ใช้ ต ดังนี้ anti-, auto-, inter-, multi-, photo-; ta-, -ter-, -ti-, -tic-, -ting-, -tis-, -to-, -ton-, -tor-, -tre-, -tum-, -tus และ -ty เช่น

antibody	=	แอนติบอดี
intercom	=	อินเตอร์คอม
computer	=	คอมพิวเตอร์
quantum	=	ควอนตัม
zygomata	=	ไซโกมาตา

พยัญชนะ	พยัญชนะต้น		ตัวสะกดและตัวการันต์	
	ใช้	ตัวอย่าง	ใช้	ตัวอย่าง
th	ท	thorium = ทอเรียม	ท	zenith = เซนิต
thm	-	-	ทิม	biorhythm = ไบโอริทึม
				logarithm = ลอการิทึม

ti (ออกเสียง ช)	ช	nation = เนชั่น		
		strontium = สตรอนเซียม		
v (เมื่อเป็นตัวสะกดของพยางค์ต้นและเป็นตัวนำของพยางค์ต่อไปด้วย)	ว	volt = โวลต์	ฟ	love = เลิฟ
				perovskite = เพอโรฟสไกต์
	-	-	ฟว	Livingstone = ลิฟวิงสโตน
w	ว	Wales = เวลส์	ว	cowboy = คาวบอย
wh (ออกเสียง ว)	ว	White = ไวต์	-	-
wh (ออกเสียง ฮ)	ฮ	Whewell = ฮิวเวลล์		
x	ช	Xenon = ซีนอน	กช	boxer = บอกเซอร์
				oxford = ออกซฟอร์ด
				onyx = โอนิกซ์
y	ย	Yale = เยล	ย	key = คีย์
z	ช	zone = โซน	ช	Vaduz = วาดุซ

หมายเหตุ

๑. คำหรือพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นหลายตัว และตัวหน้าไม่ออกเสียง เมื่อเขียนทับศัพท์เป็นภาษาไทย ไม่ต้องใส่พยัญชนะตัวที่ไม่ออกเสียง เช่น

gnat	=	แนต
knight	=	ไนต์
psycho	=	ไซโค
pneumonia	=	นิวมอเนีย

๒. วิสามานยนาม ที่ในภาษาอังกฤษออกเสียงเฉพาะพิเศษนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในตารางให้ถอดตามการออกเสียง เช่น

Worcester	=	วูสเตอร์
Marble Arch	=	มาร์บะลาซ